

SAMFUNDET
FÖR
NORDISKA MUSEETS
FRÄMJANDE.
1891 och 1892.

*Det frö må spira vida,
som föll i edra bröst,
och mana sent och tida
med Sverges egen röst.*

CARL SNOILSKY.

MEDDELANDEN,
UTGIFNA
AF
ARTUR HAZELIUS,
SAMFUNDETS SEKRETERARE.

STOCKHOLM 1894.
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTRÖM & SÖNER.

Styrelsen i Samfundet för Nordiska museets främjande tillåter sig härmed fästa de ärade stiftande ledamöternas uppmärksamhet på att enligt § 4 i samfundets stadgar den, som på en gång erlägger *ett hundra kronor*, är att anse såsom *ständig* ledamot och såsom sådan under sin återstående lifstid fritagen från ledamotsafgift. Han får sig då ock kostnadsfritt årligen tillsända dels årets redogörelse, dels de hvarje stiftande ledamot tillkommande årskorten. Äfven vill styrelsen erinra därom, att de ständiga ledamöternas afgifter gå till *Nordiska museets allmänna fond*, hvars stärkande är af största vikt för museets framtid. Stiftande ledamot, som önskar blifva *ständig*, torde insända det erforderliga beloppet till samfundets skattmästare, dr *A. Hazelius*, Drottninggatan 79.

Samfundets ombud anmodas vänligen att i tid före ledamotsförteckningens tryckning lämna sekreteraren underrättelse om bland ledamöterna timade dödsfall samt om nödiga ändringar med afseende på adresser och titlar.

Gäfvor till Nordiska museet emottagas med tacksamhet. Från landsorten insändas de under adress *Nordiska museet*. I Stockholm kunna de inlämnas i en hvar af museets afdelningar, Drottninggatan 79, Drottninggatan 71, Drottninggatan 88 och Skansen å Djurgården. Vid hvarje föremål böra fyndort och gifvarens namn, titel och adress samt i öfrigt hvarje upplysning, som kan vara af vikt, så fullständigt och tydligt som möjligt angifvas.

Se omslagets tredje sida!

SAMFUNDET
FÖR
NORDISKA MUSEETS
FRÄMJANDE.
1891 OCH 1892.

*Det frö må spira vida,
som föll i edra bröst,
och mana sent och tida
med Sverges egen röst.*
CARL SNOILSKY.

MEDDELANDEN,

UTGIFNA

AF

ARTUR HAZELIUS.

SAMFUNDETS SEKRETERARE.

STOCKHOLM 1894.

KUNGL. BOKTRYCKERIET, P. A. NORSTEDT & SÖNER.

SAMFUNDET

NORDISKA MUSEETS

FRÄMLANDE.

1891 och 1892.

REDAKTÖREN

ARTUR HAZELIUS

STOCKHOLM 1891

Tryckt hos H. & P. Åberg, Stockholm.

1.

I.

”Unge herr Falkenbergarnes”¹ uppsalavistelse 1657.

Ur Nordiska museets arkiv.

Gamla räkenskapsböcker innehålla, som bekant, icke bara siffror. Den rol, som guldets alltid spelat i världen, gör, att man ur en utgiftsbok kan få fram åtminstone de yttre konturerna af människangaren, och sålunda i viss mån kan ha rätt att gifva ett känt ordstäf denna form: Säg mig, hvad du ger ut, och jag skall säga dig, hvem du är.

Som kulturhistoriska bidrag äro därför äldre tiders räkenskaper ett dyrbart material, som ej med för stor omsorg kan samlas.

Nedanstående meddelanden äro hemtade ur »Capital eller Hufvudbook och special Räkningar för åhr 1657», hvilken, jämte andra familjen Falkenberg rörande handlingar, blifvit år 1881 till Nordiska museet öfverlämnade af friherre A. R. LEUHUSEN å Börstorp.

Ty värr finnes hufvudboken blott för detta enda år.

Konrad von Falkenberg »till Salisborgh och Trystorp, Sweriges Rikes Råd och Cammarråd», som i sin tid varit mycket använd i

¹ Denna för våra öron något egendomliga form brukades ännu under midten af förra århundradet.

statens tjänst, dog 1654, sedan han två år förut förlorat sin maka, fru Katarina, född Bonde. Han hade med henne tio barn, af hvilka tre döttrar. Älste sonen, Henrik, var vid faderns död 20 år och vid tidpunkten för denna skildring stadd på resor i utlandet. Tredje brodern, Gustaf Adolf, hade affidit redan ett par år före fadern, och den fjärde, Anders, som dog i Italien, torde vid gamle rikskammarrådets frånfälle befunnit sig i utlandet, om han ej redan var död. De öfriga barnen voro ännu omyndiga. Älst bland dem var Gabriel, nu 19 år; därefter Karl, som var 13 år, Konrad 11 och Magnus 8 år.¹ Af systrarna hade jungfru Barbro vid faderns död hunnit 16 år, de båda andra Katarina och Beata voro 14 och 12 år.

Förmyndare blefvo »näste skyldmän» morbröderna Gustaf och Krister Bonde, Karl Filip von Sack och Märten Pederson Blixencrona, »Commissarie i K. Räkninge Cammar Revisionen», som af »god willia och icke af någon särdeles plicht lät sigh bruuka; emot hwilken hans mödha man honom medh een godh wedergjaldning lofwat recompensera».

Då hemmet, som var å Börstorp i Hassle socken i Västergötland, blifvit upplöst, sändes gossarne till Uppsala. Kvinliga släktingar hade, redan före faderns död, tagit hand om de trenne välborna jungfrurna. Barbro var sedan sommaren 1652 hos fru Ebba Oxenstierna; Beata och sedermera äfven Katarina vistades hos fru Margareta Bonde, som för bådaskosthåll erhöll 200 rdr sp. om året.

I november 1656, kanske redan förut, ehuru räakenskapen från den tiden ej är berättaren tillgänglig, voro de »unge herr Falkenbergarne» vid akademien. Sannolikt hade de rest samma väg till Uppsala det året som sommaren 1657, d. v. s. öfver Tiveden, genom Arboga och Västerås till Stockholm. Under färden hade man i Bodarnes armbössa nedlagt 10 öre² »till kyrkans nybyggelse» och i Glanshammar lika mycket. Här och där hade man köpt öl för 12 öre

¹ Anrep har en härifrån afvikande uppgift, i det han låter bröderna följa hvar andra i ålder sålunda: Magnus, Konrad, Karl och Gabriel, hvilket dock torde bero på misstag, liksom hans uppgift, att yngsta dottern hette Brita i stället för Beata.

² Där icke särskildt angifves, är myntsorten alltid kopparmynt.

kannan eller å Kolbäcks krog af vin och öl lagat sig en kallskål, som, hurudan den än var, kostade ända till 1 daler och 28 öre, hvilket pris för öfrigt gälde äfven i Västerås. De yngre af sällskapet hade på mer än ett ställe ätit ett stop körsbär för 7 öre; de äldre druckit ett stop vin, som i Stockholm kostade 1 daler 16 öre. Då ej blott egna hästar brukades, fick man för 15 öre milen leja sådana i gårdarna, hvarest också hafre köptes för 6 öre kannan. Nattlägren voro ej dyra. För mat och härbärge till åtta personer betalades t. ex. i Rotebro krog 7 daler 16 öre. I Stockholm hade de bott i fädernehuset vid »Kinhästegatan»¹, där man förde ett så lustigt lif, att 68 af de blyinfattade rutorna i stora salen utslogos, och af »arfvingarnes glas» måste insättas 5 skof. Mat hade de fått hos franske »gärkåcken» Maran Monord, som för ordinarie »diskhåldning» och »elliest med öl och svagöl emellan måltiderna» erhållit för fyra ungherrar och tre præceptorer 12 daler i veckan. Billigare ställen funnos också, där man hade rum och mat för 10 daler i veckan.

I Uppsala voro de unge herrarne inackorderade hos morbrödernes gamle informator, den ansedde och lärde professorn i grekiska språket samt i svensk och romersk rätt, höglärde herr Henricus Ausius². För de fyra bröderna, två præceptorer, en fransk språkmästare samt två drängar erlades till professorn som betalning för kost och husrum 80 daler i veckan. Betalningen var räknad efter 10 daler i veckan för hvar och en af herremännen, 5 daler person för drängarne. Men då sällskapet t. ex. »under de heliga påskdagarna» eller eljest under helgerna var bortrest, betaltes ingen ting, och för öfrigt i regeln intet i förskott. Men mer än en gång, då »med wintermaten skred», eller annars någon större utgift skulle göras, ställer professorn en ödmjuk begäran till domini Falkenbergiorum tutores optimi att »något in antecessum måtte gifvas, eftersom D. D. tutores nådigst hafwa tillsagt», hvilket också beviljas honom, ehuru han måste »gifva sin obligation at ther emoot förmodan Barnen inthet komma till Upsala, han penningarne thå restituera och betala» skulle.

¹ Sannolikt Kindstugatan.

² Henricus Ausius var född 1603, blef 1640 professor i grekiska, om hvilket språk han inlagt stora förtjänster; år 1646 äfven juris Sæciani et Romani professor; död 1659.

Vid akademien handleddes Falkenbergarne till en början af två præceptorer, tysken Johannes Bruncovius och Gustaf Haraldson Stahre¹ samt en fransk språkmästare Mr. Jean L'Anis; men efter vårterminens slut 1657 »frånskildes Bruncovius och fransosen, och Gustaf Haraldson præceptorerade allena».

»Medh Præceptoren Mons:r Johanni Bruncovio bleef den 18 October 1655 förafskiedhat, at han för alle fijra unge Hr Falkenbergarnes instruction skulle niuta till åhrlig löön 80 RD. in specie.» Gustaf Haraldson hade lika mycket; franske språkmästaren 90 daler i hvitt mynt.

Præceptorerne utöfvade en, man vore frestad säga, faderlig och moderlig vård öfver sina lärjungar. De sörjde sålunda ej allenast för de unge herrarnes undervisning, om hvilken räakenskapen ty värr ej har mycket att förtälja, utan läto sy, laga och tvätta deras kläder, läto klippa dem i håret och bada dem, upphandlade deras ved och anställde rengöring i stufvor och kamrar, köpte vin, öl och mjöd så väl som talg, kammar, skoborstar och kvastar m. m. När man betänker de studerande ynglingarnes ålder — den yngste hade ej hunnit mer än 10 år — finner man lätt nödvändigheten af en dylik omvårdnad.

Följer man räakenskapen månad efter månad, igenkänner man nästan ordningsföljden af sina egna arbeten vid ankomsten till lärdomssätet — en blandning af praktiska hushållsbestyr och förberedelser till de lärda mödorna, som åt den akademiska studietidens början gaf en alldeles säregen prägel. När sällskapet om hösten 1657 anlände till Uppsala, var den första angelägenheten att låta »byggia» (laga) fönstren i alla tre stufvorna (26 rutor för 2 daler 5 öre). Nycklarna till ett af rummen, herr Karls kammare, och de i den samma kvarstående kistorna voro emellertid hos bokhållaren, som låg sjuk i smittosam sjukdom, och man måste därför dyrka upp låsen, hvilket kostade 70 öre. Möbler köpas — ett litet bord åt herr Magnus för 2 daler 24 öre, ett par stolar för 2 daler 16 öre;

¹ Gustaf Haraldson Stahre, uppl., hade under Petrus Eriki Ljungh 1652 disputerat »de requisitis eorum qui Principi sunt a Consiliis», samt under Ausii præsidium 1655 »de Conservanda in Republica Concordia». Hans senare öden äro författaren obekanta.

en säng lagas, tenlikor anskaffas till sparlakanen. Men den till möbler utbetalade summan afkortas från hyran.

Ett par dagar efter ankomsten låter præceptorn tvätta stugorna, hvilket gick till 4 daler. Räkenskapen omtalar ej oftare en dylik utgift än vid terminens början och slut. En ej mindre viktig angelägenhet är uppköpet af ved, väl behöflig, då stugorna nog voro kalla och dragiga, hvadan man också fram på senhösten fick låta slå lister kring dörrarna. Veden köptes, såsom ännu i dag sker, lassvis, två eller tre lass i taget. Præceptorerne synas ej velat använda annat än lång björk, för hvilken betalades 28 till 30 öre för lasset. Men, då bränslet ofta var rått, anskaffades äfven torrved att tända med, hvilken såldes i knippor för 3 eller 4 öre knippan.

Till de första göromålen för de från landsbygden kommande studenterna hörde äfven besök hos barberaren, som klipte af herrarne håret för 2 daler 16 öre, vanligen ett par gånger i terminen. Ett annat var besöket i stadens badstuga, som i allmänhet synes återupprepats en gång i månaden, och hvarefter med stor regelmässighet dracks en kallskål, någon gång med skorpor. Priset för badet var för alla fyra bröderne till sammans 2 daler 16 öre; för kallskålen 1 daler 4 öre. Julaftonen badade både lärare och lärjungar.

Undervisningsmaterialet var icke vidlyftigt, att döma af hvad räkenskapen därom har att förtälja. Utom papper, bläck och pennor, skrifböcker och lineal,¹ omtalas inköp af två glober, en terrestris och en coelestis för 6 rdr sp. stycket; en kompass för 2 daler; »en cirkel med tre lösa fötter hos Hedræum» samt fyra »generallandtaffeln» för 2 daler till sammans.

Af författare läste Karl och Magnus båda Cornelius Nepos och fingo hvar sitt exemplar, som kostade till sammans 5 daler 16 öre; Konrad studerade Terentius, för hvilken bok han fick betala 3 daler. För öfrigt inköptes åt Gabriel och Konrad hvar sitt exemplar af Logica Burgersdicii; för Karl en Tabula Sinuum, Guilielmi Bläuss Institutiones Astronomiæ samt en lärobok i teologi, Compendium Hafenrafferi och till gemensamt bruk Calovii förklaringar till

¹ Pris: 3 böcker papper 2 daler 8 öre; 1 skrifbok 2 daler 16 öre; 1 lineal 3 öre.

Luthers katekes. Åt en student, som »informerade alla herrarne i fransöska på 5 veckor», gafs efter professors godfinnande 24 daler. Som vi erinra oss, hade de i början äfven haft en fransk språkmästare.

Räkenskapen tiger ej häller, när det gäller att berätta om de unge herrarnes mindre allvarliga tidsfördrif. Herr Gabriel medförde sin svarfstol, som »slogs upp» för 1 daler; alla bröderne hade till sammans några steglitsor, som de fodrade med hampfrö; de spelade sina lutor, hvilka, som det synes, medfördes vid båtfärder på ån, därvid ock hände, att herr Gabriels blef fördärfvad och måste lagas för 13 daler 30 öre. Till de glada tidsfördrifven hörde, utom besöken i Distings marknad, till hvilka Gabriel och Konrad fingo hvar sina 2 daler, nog också de unge herrarnes hästar, som medfördes till Uppsala, och som användes både till åkning och ridt. Anno 1657 på våren köptes åt herr Gabriel en ny gångare för 30 daler smt. Konrad och Magnus fingo hvar sin svarta sadel »med kardevanstäcken, betzel, stenger, böglor och all tilbehör med messingsbeslag». Stallknekten fick uniform, som kostade hela 26 daler 22 öre, i denna summa dock ej medräknad en af de unge herrarnes svarta hattar, som gafs honom till hufvudbonad. Skoning af en häst kostade denna tid 3 öre; smeden, som slog hästen åder, fick 8 öre; en parm hö kostade i april 7 daler 16 öre. En släde, å hvilken »bygdes horn», inköptes för 15 rdr sp. Hästarnas foder lämnades vanligen från arfvingarnes gårdar. De unge herrarne kvittera själfva med mycken affärsmässighet det hö de »annammade».

Under helgerna voro de i Stockholm, å Österby, Forsmark och Löfsta eller hos kyrkoherden vällärde herr Harald¹ i Tillinge prästgård, där »samptlige bröderne medh præceptores och drängar jultiden 1656 gjorde honom stor giestning». Sin tacksamhet visade de, medan de ännu voro kvar hos prästen, genom att befria honom från två års skatt och utlagor för en utjord i socknen, som han arrenderade af arfvingarne. Sommaren tillbragtes på fädernegården Börstorp,

¹ Harald Erici Arosiander, kyrkoherde i Tillinge och Svinnegarn 1612, död 1658, var känd att »panketere» nog mycket. *Upsala ärkestifts herdaminne*. Upsala 1842—45. III. S. 185.

dit de då medförde sitt vanligen i Mariestad uppköpta förråd af socker, kryddor, risgryn, hade hushåll för sig och præceptorerne och läto »then gamla hustrun» koka maten. En tid vistades de i Stockholms skärgård, hvarest de fingo betala rättaren Erik i Ösby 6 daler, »som han hafwer måst utgifwa till en skiepz Lieutenant för thet han hafwer optagit, opbygdt och förbättrat een Bååt, som unge herr Falkenbergarne hade till lånns att besee den nybijgda skanzen vid Dahlaröön och wid åter kompsten icke bättre förwarat, än att han är utblåster frå landet moot een Berghklippa och der största delen sönderslagen».

I Uppsala såg man naturligtvis då och då gäster hemma hos sig. Än kom sälunda grefve Anders Torstensson med följe, än »herr Baggarne», än professor Ausius, än värdinnan och en främmande hustru, o. s. v. Förplägningen utgjordes regelmässigt af vin, öl eller mjöd, som hemtades en kanna eller ett stop för gången. Det synes, som om de förnämligare gästerna undfagnats med spanskt eller rhenskt vin, som kostade det förra 2 daler, det senare 1 daler 28 öre stopet, under det att andra fingo nöja sig med öl eller mjöd. Öl, som åtgick i rätt stora massor och någon gång dracks äfven mellan måltiderna, betalades med 10 öre kannan, mjöd med 1 daler per kanna. Juldagen och vid andra festliga tillfällen såsom sista middagen under vårterminen 1657 bjödos bordskamraterne utan hänsyn till person på vin. Bränvin förekommer ej nämndt i räkenskapen annat än som medikament i förening med tobak. Det användes, enligt præceptor Bruncovii intyg, till tvättning af herr Magni hufvud, ett, som det synes, vanligt medel mot hufvudvärk, som dock af en samtida läkebok¹ anses som »een Orsaak till mycken Siukdom, ty fast om Toback för sig sielff itt förtreffelighet, herliget Gräss är, och billigt aff the Gamble kallat heligt eller Konungs örth, så warder doch lijkwäl sådant, när det effter det gemeene Bruket handteradt warder, till itt skadeliget och förderfweliget Gifft».

Vid inträffande sjukdomar vände man sig vanligen till »balberaren» (barberarn), hvilken som kirurg skötte yttre skador och väl i öfrigt

¹ CARL LINDH: *Huuss-Apoteck och Läkie-Book*. Wijsingzburg 1675. S. 229.

innehade ett visst mått af tidens famlande medicinska vetande. Då tre af herrarne sjuknade i mässlingen, fick »medicus, som gick hos dem och gaf præscriptioner», 1 dukat¹ i läkararfvode. När herr Karl en gång var sjuk, tillkallades den nyblifne adjunkten i medicin Olof Rudbeck. Atlanticans författare, som redan vid denna tid hade ett känt namn, erhöll för sin konsultation 2 rdr sp., hvilken summa för öfrigt äfven samtidigt utbetalades åt barberaren. Räkenskapen omtalar vid tiden för ungherrarnes mässling, att professor Ausius och stadens borgmästare kommo på besök för att efterfråga herr Magnus' helsotillstånd, och blefvo då dessa båda honoratiores bjudne på en kanna vin, som kostade hushållet 4 daler.

Bland ständigt återkommande utgifter äro almosor och drickspengar (»discretioner», som man gärna sade) icke att förgäta. — Kyrkan tog regelmässigt sin anpart vid de samvetsgrant upprepade söndagsbesöken. I pungen kastades sålunda 3 öre, något mera vid stora högtidsdagar; i skriftpengar betalades gärna $\frac{1}{2}$ rdr sp. person; »på duken» lades 1 rdr sp. Påskpenningar lämnades åt både kyrkoherde och klockare; den förre fick 8 daler, den senare 2 daler 16 öre. För öfrigt synas de unge herrarne varit ganska gifmilde mot sina fattige kamrater bland studenterna, som då och då begärde deras hjälp. Så fick en student, som »tiggde böter för ett dråp», 4 daler; många andra dylika bidrag att förtiga. Drickspengar gäfvos i öfrigt åt de båda kursorerne, som i »salarium» eller »ordinarie discretionsgeld» för höstterminen erhöilo 4 daler, för vårterminen dubbelt så mycket.

Understundom inbjödos de adlige ungherrarne, såsom discipuli illustres, till fadderskap och gäfvo då alltid faddergåfvor, i storlek afpassade efter vederbörande föräldrars ställning i samhället, herr Gabriel hos borgmästarens 3 dukater, men hos rättarn i Vaxala blott 4 daler, under det att herr Karl ibidem skänkte barnsängshustrun 2 daler. Men antagligen var nog också herr Gabriel mera bekant med borgmästaren, af hvilken han en gång »blef budin att spela på ett par oxar», hvilket nöje gick honom till 4 daler.

En icke oviktig del af præceptorns uppgift var att tillse ungherrarnes kläder. En tvätterska tvättade enligt kontrakt för $7\frac{1}{2}$

¹ 1 dukat == 8 daler.

daler i månaden och befriade sålunda præceptorn från den delen af omtanken, men det återstod ändå ej så litet. Ty man fick ej vara öfverflödig, utan undvika vestimenta, quæ ad luxum et nitorem magis quam necessitatem spectant, om också tiden af den unge adelsmannen fordrade en viss elegans. Det aflagda användes alltid, där så ske kunde — »de gamla plysjackorna» sattes som foder i herrarnes gehäng, stallknekten i sina bockskinshosor, fick en af de aflagda gamla svarta hattarna o. s. v. — och af præceptorn fordrades dess utom noggrann redogörelse för alla inköp, äfven af sådana småsaker som knappar och band. »Af tre dussin knappar, heter det på ett ställe, har Gustavus erhållit 2 dussin; af det tredje dussinet har jag jämlikt inventarium ännu 10 i behåll, 2 st. äro insatta i Hr Carls rock; gör tillsammans 3 dussin.»

Man kan med räkenskapens hjälp ganska noggrant följa ungherrarnes dräkthistoria, men för att ej taga läsaren alt för mycket i anspråk, fäster jag mig blott vid det viktigaste.

De allmänna dragen af den vid 1600-talets midt hos oss brukliga dräkten voro, som bekant, hemtade från Frankrike. Hon utgjordes hos våra ungherrar af jacka och hosor; färgen gärna grå eller svart; materialet kläde¹ eller sammet. Jackorna, rikt prydda med band, »ströflingar», fodrades om vintern med räfskinn; hosorna hade hvitt parkumsfoder. Under denna dräkt bars underbyxor och undertröjor. Hatten var svart eller grå, försedd med svettrem och ofta prydd med »plumasier». ² Handskarna, med nedfallande krage, voro dels hvita, dels gula och kostade paret 2 till 5 daler. Skjortor gjordes af klosterlärfvt, de stora kragarna af holländskt lärfvt eller fin kammarduk för 5 daler alnen. Strumpor köptes dels färdiga af silke eller grått regarn — de förra till ett pris af 11 daler, de senare 6 eller 7 daler paret — dels gjordes de af hvit kersin, som kostade omkring 4 daler alnen. Arbetslönen gick till 2 daler. Att binda upp strumporna nytjades svart litzquard för 5 öre alnen.

¹ Priset för fint grått kläde var 14 eller 15 daler alnen; arbetslönen för en 6 daler.

² En grå »fijn bredanshatt» kostade 15 daler. Härmed menas möjligen en hatt från köpmannen Bréant i Stockholm.

Skor, den vanligaste fotbeklädnaden, kostade omkring 3 daler 16 öre; köptes de i Distings marknad, blefvo de något billigare.¹ Till skoband nytjades dels remmar, dels svarta galoner för 3 öre alnen. Åtgången af skodon var rätt anseelig. Under ett och ett halft år fingo ungherrarne 16 gånger nya skor, att ej nämna den oupphörligt återkommande utgiftsposten »skoffichning».

Till dräkten hörde, trots förbudet att bära vapen, värjan, som bars i gehäng öfver axeln »med stora frantser och beslag»², och som dess utom ingick äfven i stalldrängens utstyrsel³.

Räkenskapen från unge herrarne Falkenbergs studietid finnes, såsom jag anført, blott för år 1657, så att vi ty värr ej under någon längre tidrymd kunna följa deras åtgöranden i Uppsala. Om deras senare öden vilja vi blott tillägga, att Gabriel blef landshöfding i Nyköping och Åbo akademis kansler samt dog, sedan han blifvit upphöjd i greffligt stånd, ogift 1705. Karl var landshöfding i Finland och dog 1697; Magnus och Konrad afledo, båda ogifta, under resor i främmande land.

¹ Stöflar omtalas någon gång till ett pris af 11 daler; ett par tofflor 3 daler; en skoborste 7½ öre.

² 30 daler stycket.

³ »En värja med gehäng åt den nyligen antagne drängen» 8 daler 8 öre.

JOHN BÖTTIGER.

2.

Trollkonster och häxerier.

Anteckningar, gjorda i Västra och Östra Göinge härad
i Skåne under våren 1889.¹

Ur Nordiska museets arkiv.

Svårast af allt för en flicka är att skydda sig mot elaka karlars kärlekskonster. En sådan där karl rycker tungan af en lefvande snok, gömmer denna tunga i sin mun, rövvar en kyss från en flicka, och hon blir rent tokig efter honom sedan. En sådan karl kan också hitta på att lägga ett äpple i sin vänstra armhåla och låta svetten tränga in i frukten. Bjuder han sedan en flicka att äta detta äpple, och hon är tanklös nog att göra det, så är hon i hans våld.

En namngifven flicka hade en käraste, men tog sig efter någon tids förlopp före att hålla väl med en annan yngling. Den svikne greps då af hämdlystnad, och på ett dansnöje gjorde han stygga konster vid ett äpple, som han gaf henne; men dessa konster hade den verkan, att hon fick slag². Man brände genast upp alla de

¹ Se *Meddelanden från Samfundet för Nordiska museets främjande 1889*, sid. 21, och 1890, sid. 17 och 27.

² Fallandesot, äfven konvulsioner.

kläder hon haft på sig vid det första anfallet och gaf henne askan som invärtes läkemedel, såsom bruk är, och hon blef bra; men den hatfulle karlen förföll i last och elände.

En fattig dräng i Osby ville vinna ortens rikaste bonddotter, och då hon ej kunde tåla honom för sina ögon, tog han till elaka konster. Hvad han brukade, vet man ej; inte var det hvarken snoktunga, äpple, röksvampsmjöl i kaffe eller något, som han kunde bjuda henne; men kanske det var blod af en fladdermus, som han tagit i sin näsduk och låtit henne vidröra, eller kanske han rörde vid henne med grodben. Något riktigt stygt¹ har det varit, ty då han vunnit henne till hustru, och giftermålet blef olyckligt, som det alltid blir, när sådana konster brukas, förtrodde han en vän, att han trodde sig aldrig kunna återfå Guds nåd, för det han på detta sätt dragit till sig en flicka och gjort henne olycklig och fattig.

Om man nedgräver en lefvande groda midsommarnatten det ena året och tager upp benen af henne på samma timme året efter, så är där en liten krok, med hvilken man blott behöfver vidröra den man vill vinna för att så genast få hennes tycke. Men man får, under det grodan multnar i jorden, akta sig för att gå till den plats, där hon ligger, ty kommer man dit, får man höra hennes skrik och blir så obotligt stendöf.

Mot alla dessa konster är det, som sagdt, svårt att skydda sig, men man får naturligtvis ej låta bjuda sig något af misstänkta personer eller låta dem komma sig nära. Enkor måste också se till, hvad för manfolk de träffa, under det deras män ligga lik, ty om det faller en karl in att fria till en enka, innan maken blifvit begrafven, måste hon säga ja, antingen det är väl eller illa.²

Svårast är det dock med karlar, som kunna göra så mycket, att hvilken flicka som helst ger sig i ett nu till att springa efter dem. I dessa bygder var Purken en karl, som var riktigt stygg med

¹ Denna afdelning af öfvertron är rik på så råa och ohyggliga medel, att de icke kunna återgifvas.

² I en af ifrågavarande socknar namngafs en gammal man, som påskdagen föregående år friat under dessa förhållanden till en ung namngifven enka och fått ja.

sådant, och på ett dansnöje, där den förnämsta flickan ej velat dansa med honom, låtsade han sig vilja vara en af de första, som ville gå hem fram mot morgonen. Men då han började gå, stod det ej till att hålla flickan till baka, utan hon sprang efter honom, medan andra följde efter henne för att se, om hon ej vände om. Purken lät henne lunka efter sig, så länge han hade lust; så vände han sig om och sade till henne: »Nu kan du gå din väg, jag vill dig ingen ting.» Då kom hon till sig igen, men skämdes kan man begripa.

Samma konst¹ brukas af kloka för att skydda sin egendom mot tjufvar samt för att återställa tjufgods. En svarfware i Stoby socken kunde den, och han lät alltid sina väfvar ligga på bleket äfven om nätterna. Några af grannarna beslöto att en natt pröfva, om man verkligen ej skulle kunna bortföra en af de obehakade linneväfvarna. En af dem gick vid midnattstid till blekplatsen, samlade i hop en af väfvarna, lade packan på skuldran och började gå. Men de andre sågo, hur han gick och gick rundt kring blekplatsen, tills morgonen inbröt, då svarfvaren kom ut, tackade honom för god vakt och bjöd honom en sup för besväret. Karlen hade ej, förr än svarfvaren talade till honom, vetat, att han gick på samma plats, utan förestält sig, att han var på väg till det ställe, där man velat gömma väfven.

Många smeder förstå att smida ut ögonen på oupptäckt tjufvar. En spik eller ett hästskosöm smides under fasta och tystnad tre torsdagsmorgnar före soluppgången, och den tredje morgonen skall det klippas af, just som solen visar sig; då flyger det rakt mot ögat på tjufven, vore han än aldrig så långt borta. Det är ej länge sedan, att en ännu lefvande smed i Västra Göinge härad gjorde denna konst för att straffa den, som tagit ett garnnystan från en bondhustru. Men här var det en gås, som dragit till sig garnet i sitt näste, och nu miste hon sitt ena öga för besväret.

¹ Det framgår tydligen af en mängd berättelser, att hypnotism varit känd och öfvad bland folket sedan gamla tider, och dock har jag ingenstädes funnit, att man sätter berättelserna om denna »upptäkt» i samband med ifrågavarande »konster». Ett bevis till de många, på hur föga den stora massan af folket förmår i sitt tankelif upptaga det *lästa* ordet, emedan bokspråket lägger alt för stora svårigheter för den okunnige.

Svartkonstböckerna innehålla många andra medel för att upptäcka och straffa tjuftar, men de kloka gå nödigt till dessa konst, ty de få då ge sig hin i våld under tjugufyra timmar; och skulle det så hända, att lifvet var slut för en sådan människa just under det dygnet, så vet en ju, hur det ginge med den arma själen.

Eljest har en fullständig svartkonstbok ett register, som består af figurer, liknande hjul. När man så kommer till en klok med litet hår eller fjäder af sjuka djur, eller något föremål, som burits af en sjuk människa, så lägger den kloke ett af dessa ting i sänder på detta register och slår så i hop boken. När han då åter öppnar den, ligger föremålet på det hjul, som i boken motsvarar det medel, han skall bruka, så han kan aldrig taga fel, om hvad han skall göra. Men sådana böcker äro farliga för den, som ej lärt att läsa dem rätt, och inte kan man bli af med dem ur det hus, där en husbonde eller matmoder varit egare till dem. De äro rakt oförgångliga mot både eld och vatten. Det enda sätt att bli dem kvitt är att sälja dem till en obekant. När Stoby gamla kyrka nedrefs, fanns där i en likkista en konstig bok, som naturligtvis på detta sätt måste återkomma till människor, hur väl hon blifvit begrafven. Prosten Jönsson, som då lefde, såg arbetarne ha denna bok och sporde: »Är det er?» — »Nej», svarade de. »Inte är den min häller, men jag tar den i förvar,» sade då prosten. Och det kunde ej vara annat än en svartkonstbok, det kan en då begripa, för många präster, särdeles de riktige gudsmännen, ha studerat svartkonst för att kunna rå på onda makter.

Somliga bönder och drängar förstå konsten att flytta tyngden af det lass, de ha att köra, till andras, och råkar en komma i följe med en sådan karl, så, ja men, få ens egna hästar att dra på, medan de, som skenbart draga lasset, trafva lätt. En man, som lefver ännu¹, kom en gång, då han hade tungt lass, i sällskap med en herrgårdsdräng, som körde ett lass för herrgården. Drängen kunde denna konst och tillbjöd mannen att taga tyngden af hans lass med på sitt, ty det vore inte så noga med herremannens hästar,

¹ Mannen berättade det själf för upptecknaren.

mente drängen; men bonden tyckte, det var synd, och ville ej slå följe med en sådan kamrat.

För att bli af med en sådan tyngd, skall man taga på sig hufvudstolen och titta genom den, men man kan då lätt få sig en örfil, i fall det skulle vara en gast, som vill åka.

Här finnes en mängd människor ännu, som kunna dra till sig smöret af andras mjölkkor och själfva mjölken med, om de så vilja. Det är ej så lätt att skydda sig mot sådant, men ett och annat kan dock göras. Man behöfver just ej stå häxor till tjänst med att kasta ut stickor, som äro brända i båda ändar, ty af sådana skapa de mjölkharar, som bära mjölk till dem. När man köpt en ko, försummar man ej att rispa sig en smula, drypa några droppar af blodet på en brödbit och ge åt kon, ty då kan säljaren ej tillbakahålla kons mjölk, i fall han haft i sinnet att göra det.

Turan, som nyligen döder är, hon förstod sig på både att dra till sig andras smör och att skydda sin egen mjölk mot andras konster, och detta senare göra många på samma sätt som hon. Mjölken skall aldrig bäras obetäkt från stallet; man skall aldrig sälja, låna eller ge bort mjölk, innan man antingen släkt eld i den, strött salt eller ock vägt mjölken.

Man vet ju, hur det hände i en viss kvinnas hus — namn skall en hälst inte nämna, när en ingen ting kan bevisa. Där var skräddare, och de hade sin säng i en särskild kammare. En kväll, sedan de lagt sig, kom kvinnan in med en tom kittel, som hon satte på golvet. Hela natten hörde skräddearne, hur det skvalpade och skvalpade i denna kitteln, men de kommo sig ej före att stå upp och se, hvad det kunde vara, förr än fram på morgonen, och då var kitteln bräddfull af mjölk. Nu var det lätt att förstå skvalpandet, ty det var mjölkhararna, som kommit med mjölk, och därför slängde också den ene skräddaren genast sin knif i kitteln; då förvandlade sig mjölken till rödaste blod.

Det är ju nogsamnt kändt, *hvem*, som lär människan sådan elakhet, och det är, må tro, inte för ro skull, som häxor på långfredagsmorgonen ska upp i kyrktornet och stå med mjölkbyttor, sädesmått, bränvinspannor och eljest ting från sådant, som de lärt att skämma

(förgöra), på sina hufvuden. Man hör just inte till, att någon far till Blåkulla och fågnas med skatstek nu för tiden, men så mycket länge sedan är det dock inte, som Elna Pers morbror en morgon hörde ett sådant sus i luften, att han satte bösspipan rakt upp och sköt af skottet. Men hvem, som då damp ner, det var hans nabo-kvinna, och hon måste nu lofva honom att aldrig förgöra något af hans egendom. För att vara säker på hans tystnad, gaf hon honom fint lärfitt till skjortor.

I Stoby socken kom folk öfver en käring, som stod och kärnade smör i en källa, i bara vattnet förstås, och om det ej var den samma, så var det en annan där i trakten, som en långfredagsmorgon stod högt uppe på en sten och skrek, det värsta hon vann, för att få makt öfver mjölk och smör lika så långt omkring, som hennes röst nådde.

Längre till baka i tiden hände det, att en förveten skräddarpojke lurade på, hur en häxa smorde ugnskvasten för att på den fara till Blåkulla. Pojken tog brödgrisslan, smorde den ur samma burk, satte sig på och ropade: »Upp och ned!» Han fick också fara upp och ned i skorstenspipan, och det så, att kläderna voro uppslitna på hans kropp, innan det blef dager.

Men i en af Västra Göinge härads socknar bor en fiskare, som kan taga fisk i sjön, när han vill, och så mycket man vill beställa hos honom; det lär dock ej ske genom elaka medel, och inte håller länder den konsten någon annan till skada.

Eljest vet en väl, hur slutet blir för alla, som befattat sig med häxeri för att skämma andras egendom. Hvem minnes inte mjölkhäxan, som låg två dygn och kämpade hiskligt, utan att kunna dö, fast där både syddes *på* henne och eldades *under* henne. Eller hur var det icke med den kvinna, som nogsammt var känd för att häxa mjölk? Rätt som hon en dag sitter och mjölkar sin egen ko, far hennes ena arm med mjölkbyttan rakt i vädret. Hon tar byttan med den andra handen, och den far upp i vädret, medan den förra armen faller ner. Hon sätter byttan vid sina fötter, och i ett nu går det på samma sätt med hennes ben. Hjälpa sig själf kunde hon icke, utan där måste bud till en klok. Men han sade genast, att

hjälp ej stod till, ty kvinnans kontrakt med hin var utlupet. Det är inte glömdt, hur hon fick ligga och pinas med utsträkt lemmar, som voro styfva som bjälkar, och när hon äntligen slapp bort, måste där göras en likkista så bred som det värsta tråg. Där gjordes nog, hvad där kunde och skulle göras, för att hon sedan skulle bli borta; men hon gick igen och går ännu där i gården, så ingen får trefnad eller ro.

Nu för tiden bli ju folk fritänkare och resa omkring för att tala mot Gud. I dessa bygder bor en handtverkare, som gett sig till fritänkare. Men kort före påsk (1889) talade han vid den kloke i Sandåkra, och denne har nu lofvat att visa honom själfva hin, ty honom vill fritänkaren se, innan han tror på vår Herre. Karlen får nog se den onde, ty den kloke har förr låtit fritänkare få se den synen.

En enka, som gifvit sig hin i våld, staddo sig en dräng, som fick det på alt sätt bra hos henne, och han visste ej, att hon var häxa, fast hon stadt honom med det vilkor, att han hvarje dag skulle få en hel sill, men fick aldrig lof att bryta sönder sillbenet. Äntligen begrep han, hur det var fatt, och en dag, då han fick sin hela sill, sade han: »Nu har jag ätit denna sill i tretton år; nu kan det vara nog.» Och med det samma ger han sillbenet en knäck. »Det skulle du inte ha gjort!» skrek enkan och damp i golfvet med bruten rygg, död som en sill. Men drängen ärfde hela gården.

De allra värsta till att kunna trolla äro dock lapparne. En gift man hade en gång på något sätt kommit till Lappland, och då han en dag såg en lappkvinna baka bröd, sade han, att det ej var mera än en munsbit i hvar af hennes brödkakor. Kärningen blef ond, slog honom med grisslan och omskapade honom därmed till en varg. Emellertid drömmer hans hustru, att hennes man var förvandlad till ett vackert djur; och någon tid därefter kommer där till gården en varg, som följde henne, hvart hon gick, likt en hund, och när hon mjölkade, lade vargen sig med hufvudet på stallets tröskel. Kvinnan måste ju undra öfver, om ej vargen var hennes man; hon sökte en klok och fick det råd, att hon tre gånger skulle säga: »Är det du, Per?» Hon följde rådet, men måtte ändå visst ha

glömt något, ty mannen fick visserligen igen sin människoskapnad, då varghuden föll, men svansen fick Per behålla. Somliga mena dock, att det hade lappkvinnan i alla fall bestämt så, att han i alla sina dar skulle minnas hennes brödbak. Under hela den tid han varit varg, hade han lifnärt sig af en gris, som han tog från grannen, men nu ärligt betalde; glupskare var inte Per.

EVA VIGSTRÖM.

3.

Skildringer

af

seder og skikke i Vang, Valders i Norge

omkring år 1860.

Ur Nordiska museets arkiv.

1.

Barnedåb.

Såsnart barnet var født, blev det vasket med vand, hvori var neddyppet gloende kul, påklædtes, hvorhos en bitte liden saks af stål blev stukken ind i lindklæderne, et sølvspænde fastgjort ovenover brystet, og for at den lille kunde have flest muligheder til at blive et dygtigt menneske, lagdes en bog, en pen og en sølvmynt i dets højre hånd.

Lysmoderen¹ tog derpå en bröds mule, satte ild i den, og med samme ført i ring om barnets legeme blev den tilsidst stukken ind i svöbet ved fodsålerne. Disse foretag, der hver for sig svarede til sin hensigt, var aldeles nødvendige, for at den lille hedningen kunde være bevaret fra onde magters indflydelse og fra at blive forbyttet med bergtroidets eller huldrens afkom, inden han eller hun gennem dåben kunde blive et Guds barn og således af Gud selv beskyttet.

Dåbshandlingen foregik altid i kirken på en söndag efter endt gudstjeneste. Der måtte mindst fem faddere være tilstede, som vidner

¹ Den kvinde, der forrettede som jordemoder.

på at dåben forrettedes efter den rituelle befaling. Og som den fornemste blandt faddrene var i hvert fald gudmoderen, der, foruden at hun frembar og holdt barnet over döbefonten, tillige var den første i rækken af de tre—fire mödre, som fulgte barselkonen »atti kjuryka», og som derfor benævnedes indgangskoner.

Dette »atti kjuryka» foregik på den måde, at indgangskonerne den dag ei fik lov at gå ind den almindelige dör til kirken, men isteden derfor måtte gå helt bag denne, og ind i sakristiet, der umiddelbart förte til en indgangsdör bag kirkens alter.

Var der på en og samme dag mange börn til dåben og som følge deraf mange indgangskoner og mange faddere forövrigt, kunde det forvolde bryderi og rangskille til det yderste. Thi såsnart indgangskonerne kom sammen, veiedes og måledes både på kryds og tvers den sociale og ökonomiske anseelse, og når så endelig et resultat kom istand, tog disse tapre stridsmödre plads fra nummer först til nummer sidst på bænken i sakristiet, hvori prästen umiddelbart för gudstjenestens åbning ved en ubegribelig svær tale helligere og rensede mödrene efter en lykkelig og vel overstået barselseng. Og når så talen var tilende, löftede han med et lydeligt smæk dörklinken til varsel om, at da fik klokkeren begynde på salmen for indgangskonerne, som i fuld rangorden tren ind i kirken dels med forgrædte öine over den ubegribelige tale fra kort forud, og dels med en liden skjelmsk mine om, at rangeringen kanske ikke var så heldig truffen enda. Såsnart prediken var endt, kom klokkeren frem i kordören sigende: »Værsgo kom frem med börnene — de övrige faddere får også komme frem.»

Nöiagtig svarende til den tidligere indtagne rangorden i sakristiet, indtager hver sin plads på kirkegulvet, og en for en af gudmödrene med barnet holdt på armen og ellers ved behörig betjening af en fadderpige træder ind i en liden forskansning om döbefonten, hvor prästen altså forretter den egentlige dåbshandling, efterhvert som gudmödrene indfinder sig med barnet. Når dåbshandlingen er tilende, indtager prästen sin plads foran alteret. Samtidig har indgangskonerne, fadderkonerne og fadderpigerne lidt travelt med at blinke med ene öiet, knibe hverandre i skjörtet, indtil endelig fuld

rangorden atter er kommen istand. I rad triner de med et vældigt halvt sammenlagt törklæde på venstre arm, og offerpengene i höire hånd omkring alteret, standser så lidt, og med et buk, der i dybde gjerne er lidt formeget eller lidt forlidet afpasset, fremlægger hver især en sølv- eller kobberpenge, alt efter stand og stilling hos de forældre, hvis barn da var døbt.

Fik så præsten i det tilfælde mange sølvpenge, kunde han stå der med et ansigt rundt og lyst som en måne, småglyttende og venligt bukkende til hver især, men faldt der blot kobbermynt, se da kunde han være lidt grættten, og bukkede derhos så svagt, at hårlokken bag i nakken næppe synlig rörttes.

Gjordes blot et lidet barselgilde, blev fadderne og indgangskonerne budne ind i drengestuen på præstegården, og der beværtet med brændevin og vaffelbröd, men dersom gildet faldt i større målestok, var ikke alene fadderne og indgangskonerne men slægt og venner forövrigt budne hjem på middag, ja, på to—tre dages gjæstebud.

Såsnart middagsmåltidet var endt, istemte folinerne, og dansen begyndte, særlig af de unge, og fortsattes vekselvis til langt ud på natten. Alt imellem blev der frembudt öl og brændevin. Men på andre dagen, umiddelbart efter middagsmåltidet, lod kjögemesteren »falde ord» om, at da man havde levet godt i et par dage, og da meningen desforuden var den, at ingen blev jaget bort fra hvad huset formåede, men enhver fremdeles fik fornöie sig som tidligere — måtte man forunde vært og værtinde en liden lykkepenge.

Der var altid nogen bland slægt og venner, som i velforstået interesse höit og lydeligt gav bifald til den skete opfordring, og om kort var vært og værtinde placeret i höisædet foran et stort tinfad, hvorpå hver især af gjæsterne lagde en pengegave, hvis störrelse i regelen var afpasset efter stand og stilling, og hvad nært slægtskab kunde betinge.

Videre fortsattes med musik og dans, öl og brændevin, mad og fornöielser, indtil der på tredie dags aften sagdes farvel, og enhver drog hjem til sit.

2.

Trolovelse og bryllup.

Var det en rigtig vakker gut og pige, som »talte for sig selv», brugtes ikke foretalsmand, men det blev helt og holdent de to's sag at bestemme forlovelsen, forsåvidt som forældrenes samtykke kunde påregnes.

Det var således stående skik blandt de unge gutter, at de hver lørdagskveld gik i flok og følge fra hus til hus for at gjøre sine jevnlige, de unge piger, en visit, så at på den måde opkom fortroligheder, der om kortere eller længere ledede til virkelig trolovelse og ægteskab.

Det hørte til sjeldenheder, at de forlovede lagde en plan for livet, i henseende til om de egentlig passede for hinanden, og ej heller agtedes tilbørligt på, hvad enten betingelserne for det materielle udkomme og opdragergjerningen var tilstede eller ei. Vistnok var det så, at blandt gårdbrugerstanden var der strenge fordringer i henseende til, hvorvidt den tilkommende husmoder bragte en medgift svarende til hans, med hvem hun skulde »smelte sammen». Men om hun var 17—18 eller 30 år gammel, og om hun overhovedet kunde tilfredsstille de fordringer, som uvilkårlig melder sig overfor begrebet en smuk og bra husmoder, se det fik ældste gårdmandssønnen ikke lægge videre vegt på. »Gamle far» vilde nu engang for alle, at sønnen skulde tage en hustru, som bragte ham penge og »heimafyld», d. v. s. bortimod 1,000 spdr. (4,000 kr.) i penge, hest, flere kjør og mange hestelæs brugsgjenstande, sengklæder og madvarer til at sætte bo med — hjalp ikke, om sønnen ingen ædel lyst havde til hende, med hvem han skulde dele livets sorger og glæder.

Blandt arbeidere og husmænd stilledes fordringerne overfor det rent materielle ikke så strengt; thi foruden det, at de fra barnsben af var vant til at leve sparsomt, så havde klokkerskolemesteren lært dem, at der altid »blir en råd til de mange munde», uden med tilbørlig vegt at forklare, at det er stor forskjel på den måde, hvorpå

vor Herre sørger for mennesket og skabningen forövrigt. Således stiftedes trolovelser og ægteskaber blandt denne klasse mennesker uden nogen videre omtanke og indlæg fra forældrenes side.

Ved St. Hans tider, da hægebirkerne grønnedes, hægbuskens blomster fyldte luften med vellugt, og fuglesang lød fra dal og fjeld, da var tiden netop inde til at skynde på med forberedelser til bryllup.

Gjaldt det et større lag, da måtte der anskaffes 150 liter brændevin, 20 liter sprit, 300 til 400 liter hjemmebrygget öl, kjöd, smör, lundefisk og kagebröd i overflod.

Til brud og brudgom måtte forfærdiges flere nye sæt klæder fra top til tå, og noget lignende gjaldt for de mange brudepiger og bryllupsgjæster forövrigt, så at på den tid var det i höieste grad travelt for skrædder og skomager at blive færdige med lovet arbeide tidsnok for brylluppet. Foruden det at de måtte have sine kunder tilfredsstillet, var de også gjerne første klasses fiolinspillere og hallingdansere og som sådanne selvskrevne bryllupsgjæster i ethvert lag.

Når så alle forberedelser til et prægtigt bryllupsgilde var truffet, da måtte brudgommen, en sådan otte dages tid för brylluppet, »ride fæsting», d. v. s. han red i flere dage på en statelig opsadlet hest rundt i bygden, og tildels udenom sognet, for at bede bryllupsgjæster. Med en for anledningen jernbeslået ridepisk — oksepeis kaldet — slog han på dörklinken til hvert et hus, som hans besög gjaldt, og i samme öieblik måtte først husbonden og dernæst alle husets folk forövrigt ud på dörhellen. Idet fæstingen rakte hånden frem til »goddag og tak for sidst», fremsagde han for hver enkelt og under gjensidige håndtryk følgende bryllupsbön:

»Eg har ein venle bö og begjæring te de, um du vil væra so snil, idag otte daga te, koma te min værfars hus, og sita te bors med andre goe vene, og taka te takkö med den del so Gud forunt os, thi, sosant Gud gjev meg liv og helse ska eg på liknande måte tenö de elder dine igjen.»

Efter at enhver især havde takket for indbydelsen, samt lyk-önsket med dagen, gik husbonden til staburet, og der fandt han ud et gildt bukkelår, — var han nære skylding til brud eller brudgom,

toges et okselår, — bandt samme fast bag sadelen, og på denne måde fortsatte fæstingen sin færd, indtil han træt og sliten ved titiden red hjem med kanske de 50 spegelår på hver side af sadelen.¹

Allerede tidlig på morgenen den første bryllupsdag var bryllups-
huset festlig udstyret.

Fiolinspillerne stemte kjækt sine hardangerfoliner, og ved bue-
strøg, der ene kan læres af musikens gudinde, gled præludeerne ved
underfulde moltoner bort i et enkelt strøg på bassen for så i
samme øieblik at fare løs på en spring-halling eller bondelåt.

Henimod middagstid indfandt bryllupsgjæsterne sig, dels enkelt-
vis og dels i flok og følge, og da samtlige brudekoner og brudepiger
havde »sending til laget», var det køkkenpigernes pligt at møde
frem på tunet for at tage disse sager i forvaring. Kjögemesteren,
med brændevinsflasken i den ene hånd og to til tre drammeglas
mellem fingrene i den anden, skjænkte fortvæk brændevin samt bød
gjæsterne velkomne til bryllups og laget til: »Værsgo gå ind.»

Imidlertid havde første brudekone og første brudepiger det travelt
med at »klæ brua»² i höröd kjole og kappe, der var bræmmet
med sort flöiel og ovenpå besat med firkantede sølvspænder, hvori
glindsende löv hang dinglede over skulderne. Et massivt sølvbælte
spændtes om livet, en sølvkjæde med tilhørende kors og stjærner
lagdes om halsen, og tilsidst blev den med sølv og glindsende stene
rigt smykkede brudekrone sat på brudens hoved.

Nu indfandt brudesvenden sig, og ved foretræde af første spil-
lemand, der spillede brudelåten, tog han bruden ved hånden, førte

¹ At dette var en anstrengende og på sin vis ydmygende færd er let at forstå. Selv har jeg, på 17—18 års alderen, for en dag praktiseret »ride fæsting». Men ihvorvel jeg i giftespørgsmålet var mine foresatte lydige til det alleryderste, var jeg dog »stiv som stål» da det gjaldt *fortsættelsen* »ride fæsting», og jeg föler mig overbevist om, at hvis min skolelærer, Jörgen Gullikson, som blot to-tre år forud havde dimitteret mig til konfirmation, og som derfor holdt af mig og jeg af ham, ikke var kommet mig til undsætning, skulde der endnu ikke *fuldtud* være budet til mit bryllup, endskjønt det er tretti år siden jeg indgik ægteskab. Jeg syntes nemlig, at det var så meningsløst atter og atter at oprippe den lange bryllupsbön, og så var det så ydmygende dette med de mange spegelår.

² Brudedragten udlåntes altid af nogen, som havde taget den i arv fra sine forfædre.

hende ind i brudehuset, og idet han gjorde en liden undskyldning for sig i anledning af »kanske at være lidt sent ude», fik han ikke-destomindre med brudgommens og gjæsternes samtykke tre springdansen på rad med bruden. Derefter overgav han bruden til brudgommen, hvorefter disse begge tog plads i höisædet, mens gjæsterne allerede forud var bænkede rundt omkring de rigt dækkede borde.

Såsnart måltidet var tilende, satte hele brudeskaren sig i bevægelse for præcis kl. 4 e. m. at være tilstede ved kirken, hvor vielsen altid foregik. Tre stateligt opsadlede heste førtes frem til dörpallen, brud og brudgom og første spillemand steg op i sadelen, mens brudesvenden tog plads bagved bruden og hos spillemanden ligeledes dennes rideassistent. Om få öieblikke var samtlige bryllupsgjæster sat til hest, og under fiolinens klang og glædestrålende ansigter drog hele skaren, med brud og brudgom og spillemand i spidsen, afsted til kirken.

Imedens brudgommen samt et par mænd af hans nærmeste slægt gik ind til han »far sjöl» for end yderlige at gjentage ærbödigst begjær om vielse og derhos erlægge forskudsbetaling fra 12 til 50 kr. for vielsen, tog brudefølget sig en »svingom» ude i det frie.

Nogen af bryllupsfølget melder:

»Far sjöl kommer!»

Fiolinen faldt med et ind i brudelåten, brudesvenden tog bruden ved hånden og førte hende foran skaren ind i kirken, mens præsten, klokkeren, brudgommen samt de tvende mænd gik sagte bagefter.

Vielsen, der i dybde, höide og brede var så nogenlunde afpasset efter pengenes antal, påhörtes med spændt opmærksomhed af de tilstedeværende.

Hjemfarten skete på lignende måde som reisen til kirken. Under indtrædelsen i bryllupshuset ræktes brudgommen en skål öl, og bruden fik en skål melk, hvorhos de to, som nu var blevet et, tog plads i höisædet. Dette skulde hjemle brudeparret lykke til nödtörftig underhold i fremtids dage. Bordene, som nu stod dugede og uden forskjel dækkede fra överst til nederst, påkaldte visselig gjæsternes appetit, men desuagtet fik kjögemesteren og hans personale

det travelt med at trække gjæsterne til bords. Thi nu var det, at stand og stilling, såvel fra kjögemesterens side som fra gjæsternes beskedne holdning overfor hverandre indbyrdes, skulde veies og måles både på kryds og på tvers, og omendskjönt det til kjögemesterens ros må siges, at han havde en såre skarp følelse, og derhos var vel bevandret i rangskille, var det dog umuligt i dette såvelsom i ethvert andet tilfælde at få f. eks. tre til at udgøre fire og omvendt. Alligevel greiede han det utrolig hurtig. Han kjendte nu engang så godt alle kunstgreb for at få såret ærgjærrighed tilfredsstillet, at skylden ikke rigtig kunde tillægges ham, selv om det under stridens hede gik så galt, at nummer tre fik fir'ens eller fem'ens plads o. s. v.

Ingen måtte da undres på, at kjögemesteren appellerede til en smule orden og god bordskik blandt de tildels halv- eller helberusede og stöiende gjæster. Desårsag stillede han sig jemt med brudgom og brud, og med et hvast slag i skabet skaffede han sig lyd. — Med et blev det stille som i graven.

Med dæmpet stemme og en besynderlig værdighed henvendte han til gjæsterne: »Alles öine vogter på dig, Herre» o. s. v., sang derpå et par salmevers, samt önskede gjæsterne velkomne til bords. »Gud signe jer spisen», lagde han til.

Retter på retter bares ind af kjøkkenpigerne og sattes på bordene, brændevin og öl skikkedes fra hånd til hånd, og tilsidst kom sendingene: flödegröd, smörgröd, sagogröd, risgryngröd o. s. v., hvilke gode sager under gjæsternes i munden på hverandre uafdelige »tak for god gröd» prøvede deres appetit til det yderste.

Kjögemesteren slog atter til lyd, og i det han i ærbödige orde- lag forhörte sig, om gjæsterne havde fået mad og drikke til behag, gav samtlige det svar, at forsyningen var udmærket, og at det var bedst at »kåma framat ifrå bore». Kjögemesteren sang derpå et par salmevers og henvendte til gjæsterne: »Takker Herren, thi han er god» o. s. v. — »Velbekomme jer spisen», lagde han til.

Bordene ryddegjordes, sattes tilside, og dansen begyndte på ny frisk. Ungdommen syntes ligesom at have taget patent på springdansen, men de femti-seksti og tildels de sytti-ottiarige mænd og koner boltrede sig i den såkaldte bondedans, og indimellem disse forskjellige

danse blev en for en af hallingdanserne kaldt frem til kapseænd og kunstige spring, og i det såkaldte hallingkast svingede de foden fra tre til fem alen høit.

Ikke förend langt ud på natten gik gjæsterne hjem. Men de, som boede langveis borte, blev i flok og følge budne seng dels på bryllupsgården og dels hos naboerne, og det kunde vel hende, at en slig tilstelling som denne, faldt svært beleilig for de unge gutter og piger, som fik have det så inderlig morsomt ved at være sammen.

Tidlig den næste morgen, endnu förend gjæsterne var oppe af sengen, kom et par af kjögemesterens tjenerpersonale til de steder, hvor bryllupsgjæsterne var indkvarterede. I hver sin kurv havde de et traktement, og efter at have beværtet gjæsterne og samtlige husets beboere med et par drammer brændevin og »noget at bide i» samt önsket vedkommende »velkomne til laget» igjen, begav de sig i samme ærinde fra hus til hus, indtil samtlige kjögemesterens udsendinge efter sluttet forretning traf sammen på et og samme sted.

Henimod middagstid var samtlige gjæster tilstede i bryllupsgården, hvor lignende beværtning som fra fordagen udbödes, men også med den forskjel, at kjögemesteren og brudesvenden fik en meget vigtig rolle at udföre, hvorhos gjæsterne, til fælles behag, gav brudgom og brud en lykkepenge. I den anledning bænkedes i fuld rangorden den ældre del af gjæsterne ved langbordet, der rak fra höisædet til henimod en bænk ved den modsatte væg i stuen. Brudgommen, hans fader og moder samt kjögemesteren tog plads i höisædet, mens bruden, hendes fader og moder samt brudesvenden fik plads ved den modsatte ende af bordet. Kjögemesteren¹, der ved en gribende tale henlede brudeparets og gjæsternes opmærk-

¹ Hermed menes den for endel år siden afdöde *Anders Vang*. Han havde været kjögemester i 145 bryllupper, 102 barseler, 308 begravelser og almueskolelærer i 30 år. Derhos var han en mand, som i kundskaber og ändsretning stod langt forud for sin tid. Han dyrkede ideen; ved hans stræv vokste mange græsstrå op af det dödes rige; han havde trofast opfattet ordene »lyssna till den granens susning, vid hvars rot ditt bo är fästadt», og derfor skrev han i sine sidste leveår en liden bog »Reglo og rispo ifrå Valdris». Men det meste og bedste af hans literære arbeide, 160 tætskrevne

somhed på det skjønne og ædle ved ægteskabet, undlod heller ikke at streife den alvorlige og ansvarsfulde del af samme, og til sidst appellerede han til brudesvendens og gjæsternes agtpågivenhed i udførelsen af at *skille for skålerne*, hvortil nedenstående sang dannede et forspil til skåltalerne og den vittige skjemt, som ved muntre indkast fra gjæsternes side faldt mellem kjögemesteren og brudesvenden.

Kjögemesteren synger:

Giv mig lyd, så vil jeg sjunge
brudgommen en æressang.

Brudesvenden:

Jeg har også maul og tunge,
svare vil jeg dig en gang.

Kjögemesteren:

Hvorledes stemmer du da i?

Brudesvenden:

Brudens sang med harmoni.

Kjögemesteren:

Se, min herre han er dydig,
som er sagt om Abraham.

Brudesvenden:

Da er hun som Sara dydig,
gjører ei sin herre skam.

Kjögemesteren:

Manden er den førstegrøde
til at avle börn små.

Brudesvenden:

Så skal kvinden dennem føde,
derfor er hun lige nær.

---

ark, er gået tabt. Han fortalte mig mangen gang, at hvad der i disse 160 ark var samlet af sagn og skikke fra folkelivet, ikke længer er at få tag i, thi de var, sagde han, forlængst sovnet ind i traditionens skjød, og videre: »Mine kjære 160 ark lånte jeg til en præst, der flyttede til Östfinmarken, og har senere ikke fået dem tilbage.» I taknemmelig erindring har valdersfolket sat hin afdøde mand en mindesten, der har følgende inskrift: ANDRIS VANG F. $27/6$ 1795. D. $3/10$ 1877. Fil. 4, 4. Pro literis et schola. Reist taa Valdriso.

Kjögemesteren:

Det er mit og alles ja!

Brudesvenden:

Tak da Gud, som sammenföied
brudgom med sin brud!

Kjögemesteren:

Jeg dem önsker: Glad, fornöiet,
leve maa hel glad i Gud.

Umiddelbart derpå udbragte kjögemesteren brudgommens skål — denne skål adresseredes til brudesvenden —, og idet han fyldte et stort sølvbæger med brændevin og rakte det frem til omløb blandt gjæsterne, fremholdt han, at brudgommen havde gård og grund med så og så mange skyld-daler, 2 heste, 5 kjör, 10 får at byde sin brud til sameie — han havde brudgommens fader for sine ord og löfter, lagde han til med en vis stolthed.

På brudens vegne takkede brudesvenden for den udbragte skål og for löftet, og idet at han gjentagende fyldte sølvbægeret med brændevin og lod det pånyt passere blandt gjæsterne, holdt han følgende skåltale:

»So eg sang ista, er bruden ikkje nogen skarvefille, skul eg tru. Far hennes siter her, o eg har han fyr kvat eg seiar o lovar! Ho eig no bortimot eit tusind norske speisidalar, upreid sæng, hest o sal, fem kjyr (var det inkji so, hviskede han sagte til brudens fader, som sad nærved), tjuge gjeiter, tjuge kjeillinga, tjuge får, me lam te, fire feitsvin, ti höner o ein hane atte på — no veta de dæ!» lagde han til med et stolt kast på nakken.

Brudesvenden förte derpå bruden op til brudgommen i höisædet, foran hvilket et stort tinfad anbragtes, og deri lagde da hver især af gjæsterne en pengegave.

Atter musik og dans, mad og drikke i samfulde tre til fire dage. Men tredie bryllupsdag, som tillige var »stabbedag», blev gruelig morsom for de unge gutter og piger. I den anledning blev en stor hugstabe sat midt på gulvet, tre spillemænd på krakken ret foran spillede springdans, så at det knakede i tag og vægge, to betjente, med hver sit messingfad i hånden og en tintallerken i den anden,

slår takt til de muntre toner, og efter at først brudgom og brud og dernæst turvis mænd og koner har steget op på stabben, fået den reglementerede dram sprit samt lagt en »spillepenge» i de to be-tjentes messingfåde og dernæst fået en spring- eller bondedans — da er det, at de unge gutter og piger, som i disse glade bryllups-dage slet ikke har brug for »foretalsman», parvis skal op på stabben, og var det derfor greit som at to og to er fire, at hver og en vilde have »sin rette», thi ellers kunde han Anton og han Ola, hun Anne og Karen »få vont» — det kunde blive, som jenten sagde:

»Tæk ho Anne tå meg han Ola so döir eg.»

3.

Begravelse.

Når en person döde, sendtes straks bud til den nærmestboende snedker, der omtrent betragtede det som sin pligt at indfinde sig på stedet og der forfærdige ligkisten. En ligsvöberske blev også tilkaldt for i forening med husets kvindelige medlemmer at vaske og iföre den döde ligklæderne. Disse klæder (bukklæder) var af hvidt lærred og på forskellige steder, såsom hoved og bryst, belagt med kors af sorte bånd.

Begravelsen måtte altid foregå på en tirsdag, torsdag eller lördag. To til tre dage för begravelsen fandt sted, sendtes en mand rundt bygden for at bede naboer, slægt og venner følge den af-döde til graven.

Forud måtte der være brygget, bagt samt anskaffet indtil et anker brændevin. Det var derfor tit og ofte så, at disse ligfærdslag i drik og overdådighed lignede bryllupper.

De nærmest pårørende blandt den afdödes efterladte var oftest klædte i mørke klæder, men förövrigt bar gjæsterne vanlige hellig-dags- eller kirkeklæder. Fire, ja indtil otte mand bar skiftevis liget til graven, dog så, at ud fra den dödes hjem og under ind-

gangen på kirkegården måtte nogen af den afdödes allernærmeste slægtninge bære samt sætte liget ned i graven.

Vanligvis holdt kjøgemesteren en tale ved den åbne grav, men var det fornemme og rige folk, som »flyede den afdöde til jorde», og som derfor havde råd til at betale præsten noget ekstra for ligtale og jordpåkastelse, se da var »far sjöl» velvilligst tilstede. I modsat fald forrettede han jordpåkastelsen på en søndag efter endt gudstjeneste.

Umiddelbart för graven blev lukket, gjorde samtlige tilstedeværende korsets tegn over graven samt kastede tre håndfulde jord ned i den. En begravelsessalme blev afsjungen og graven lukket.

Samtlige gjæster reiste atter til ligfærdshuset, og åd de og drak ligfærd i to, tre dage.

Disse store ligfærdslag, hvori der ikke så sjælden forekom drik og tildels ufordrageligheder — der var altid nogen »leiinger» iblandt — har i den senere tid været i stærkt aftagende. Og til vangsfolkets ære må jeg vel kunne fremholde dets offervillighed ved på varmt interesserede mænds foranstaltning at have afskaffet brugen af brændevin ved alle ligbegjængelser.

OVE B. STEILE.

4.

Om smöjning och därmed befryndade bruk.

Ett försök att genom jämförelse med motsvarigheter hos andra folk framvisa innebörden af en svensk fornsed.

De olika formerna af folketro och därmed förenade bruk beherskas, huru fria och godtyckliga alster af ett folks fantasi de än vid flyktigare bekantskap synas vara, också de af en viss lagbundenhet; äfven för dem ligger en mer eller mindre medvetet följdriktig tankegång till grund, om ock denna under tidernas lopp småningom fördunklats. Genom en granskande jämförelse mellan sådana olika uppenbarelser af öfvertro, som förråda släkttycke sins emellan, torde man därför, åtminstone i åtskilliga fall, kunna få den genomlöpande tanketråden tämligen utredd, och graden af deras inbördes frändskap tydliggjord. Följande uppsats är ett försök att enligt detta förfaringsätt förklara ett i Sverge och äfven annanstädes förekommande öfvertroiskt bruk, hvilket, så vidt oss är veterligt, hittills varit för litet i dess helhet och sammanhang uppmärksammat, och hvars betydelse till följd däraf blifvit, antingen missförstådd eller ock alt för föga bestämd till sin verkliga innebörd.

Bland medel af vidskeplig art, som tillgripits mot »engelska sjukan» eller *skerfvan* (*rachitis*), har författaren i en liten uppsats

om »Behandling för engelska sjukan på 1850-talet»¹ omnämnt seden att smöja² (genomträda) det sjuka barnet mellan pinnarna i en stege. Att emellertid detta tillvägagående, lika litet som flere andra bland så väl här nedan uppräknade som till följd af deras urartande i denna uppsats förbigångna smöjningsformer, är det ursprungliga eller ens något af de ursprungligare, torde af det följande framgå.

I sin intressanta bok *Bidrag från vår Folkmedicins Vidskepelser till kändedom om våra äldsta tider*³ omnämner bibliotekarien J. V. Broberg, hvilken där sätter smöjningen i sammanhang med den hemlighetsfulla kraft, som i alla tider tillskrifvits ringformen, bland andra smöjningsätt det att träda den sjuke genom en vagnsele — ett tillvägagående, som erinrar om det finska bruket att träda sjuka barn tre gånger genom upp- och nedvända »hästrankor»⁴ — samt anmärker, att redan i Rigveda ett botande af slikt slag finnes omtaladt, då det om åskguden Indra heter:

Genom vagnen och dess spann,
genom oket, allsmäktige,
drog du Apala tre gånger,
och ren som sol'n blef hennes hud.

Nära besläktadt med dessa förfaringsätt är väl möjligen också det indiska bruket att träda den sjuke genom ett hjul.⁵ Alla dessa här nämnda sätt torde nämligen genom en föreningslänk, för hvilken vi genast skola redogöra, kunna härledas ur den i det följande framställda seden att smöja genom träd. Länken mellan omtalade smöjningsredskap och detta sistnämnda utgöres nämligen, mena vi, af de af naturen bildade träringar, hvilka man, när sådana anträffats

¹ Se *Meddelanden från Samfundet för Nordiska museets främjande* 1890. Stockholm 1892. S. 30 o. f.

² Isl. *smegja*.

³ Stockholm 1878. S. 54, 55.

⁴ J. W. MURMAN: *Några upplysningar om Finnarnes forna vidskepliga bruk och trollkonster*. Se *Suomi. Tidskrift i fosterländska ämnen* 1854. Helsingfors 1855. S. 288.

⁵ (K. A.) HOLMBOE: *Om et overtroisk Middel til at fjerne Sygdom og Synd*. Se *Forhandlinger i Videnskabselskabet i Christiania Aar 1864*. Kristiania 1865. S. 121 o. f.

å ännu rotfast träd, därifrån bortskilt och sedan användt för smöjning och dylik vidskepelse. En beskrifning, om huru dessa brukas, förekommer i *Svenska turistföreningens årskrift för 1893*¹, och kunna vi icke afhålla oss från att här med några utlämningar anföra nämnda skildring. Iakttagelsen gjordes i Sörfors i Ume socken i Västerbotten den 3 juli 1875. »Det som först mötte vår blick», säger reseskildraren, »vid inträdet i det stora köket, hvardagsstugan på landet, var en *ögla* af trä, 25 centim. hög, som stod mellan tvänne köksstolar. Längre fram midt för fönstret stod en vagga med ett barn i, men ack, hvilket barn! Så magert och uselt, att det såg ut som ett skelett; där det skulle vara tjockt var det smalt och tvärtom.² — Detta barn »födt i julas» var alltså sjukt, men i stället för att söka läkare eller annan mänsklig hjälp, skulle det nu, för att bli friskt, trädas tre gånger genom denna ögla, som på folkspråket kallas *valbundet*, en söndags kväll och två torsdags kvällar å rad; under tiden skulle valbundet stå mellan två stolar, så som vi funno det.» I förbigående må här äfven omnämnas ett egendomligt bruk bland finnar af ett slags slika ringar, hos dem kallade *luomarengas* (af *luoma*, skapelse, och *rengas*, ring). Dessa brukas enligt en anteckning af jägmästaren H. Samzelius, hvilken från Jukkasjärvi socken i Torne lappmark förskaffat Nordiska museet ett par dylika, äfven för botande af boskapsdjur, men då för dessa en ring, nog stor att smöjning skulle kunna ske, naturligtvis icke kan anskaffas, går man i t. ex. följande fall till väga sålunda. Lider ett kreatur af urinstämna, hålles djurets urin, från hvilken man tydligen anser plågan härleda sig, trenne gånger genom en *luomarengas* och ingifves, sedan han därigenom, såsom man anser, förlorat sina onda egenskaper, kreaturet som dryck för att nu utan men och smärta förnya sitt omlopp genom djurets kropp.³

¹ Stockholm 1893. Se en uppsats af J. O. HÖGSTADIUS. S. 27 och 28.

² Barnet var alltså, hvad man i många orter kallar en *bortbyting*, d. v. s. ett barn, som man anser, att de underjordiska bytt ut i stället för det rätta, hvilket de tagit till sig.

³ G. O. HYLÉN-CAVALLIUS omnämner i *Wärend och Wirdarne* (D. 1. Stockholm 1864. S. 401) efter Sunnerbo härads dombok för 1610 äfven en smöjning af mat, hvilken skedde genom jord, (se om jordsmöjning längre fram!) för återställande af slocknad kärlek.

Oftare, än såsom i det föregående ommälts, skedde eller sker dock smöjningen på andra och tvifvels utan mer ursprungliga sätt, nämligen dels genom växande träd, hålst med af naturen, men stundom äfven med af människohand bildad öppning tvärs genom stammen, dels genom hål, som tillfälligtvis eller afsiktligt uppstått i marken. G. Djurklou omtalar¹ såsom det i Södra Unnar-ryd i Småland för bäst ansedda medlet mot »skerfvan» bruket att draga barnet tre gånger baklänges genom ett klufvet och med en grof kil i sär hållet lefvande aspträd, och G. O. Hyltén-Cavallius² omnämner från Varend samma sed för *träd-skerfvan* samt upp-lyser dess utom, att barnet skall vara naket, att smöjningen bör ske en torsdagsmorgon, samt att utom asp äfven ek användes. Det i Småland förherskande bruket synes altså hafva varit att träda barnet genom en med konst frambragt öppning i trädet; från någon annan del af vårt land har, oss veterligt, sådant icke blifvit antecknad, utan har man där begagnat sig af naturliga öppningar i träden. R. Dybeck omtalar och afbildar i *Runa*³ en i Dingtuna socken i Västmanland befintlig, vida beryktad ek med ett aflångt genomgående hål i stammen, sju fot från marken, genom hvilket man plägade draga sjuka barn, hvadan trädet allmänt kallades »smöjeka».⁴ I ett äldre häfte af *Runa*⁵ anför dess utom samme forskare en i medlet af 1600-talet i Kogereds socken i Skåne upptecknad sägen, som förmäler, att allmogen där fordom »upprättat ett kårs, och kallat Böketoffta Gud, hvarvid ett trä finnes än i denna dag och står i Böketoffta ängar $\frac{1}{8}$ miil ifrån Kogereds by; hvarigenom de dragit sina sjuka barn».

Af anförda källor framgår, att smöjning genom träd förekommit åtminstone i Skåne, Småland och Västmanland; och att denna vid-

¹ G. DJURKLOU: *Unnarsboarnes Seder och Lif*. Stockholm 1874. S. 36.

² G. O. HYLÉN-CAVALLIUS: *Warend och Wirdarne*. Stockholm 1864, 1868. D. I. S. 400.

³ R. DYBECK: *Runa. En skrift för Nordens fornvänner*. Stockholm 1874. S. 3 och 4.

⁴ Denna ek kvarstår ännu och finnes å Hallsta egor. Enligt bref 1893 till Nordiska museet från kyrkoherde C. A. Norman i Dingtuna.

⁵ R. DYBECK: *Runa. Antiquarisk tidskrift 1845*. Stockholm 1845. S. 79.

skepelse än i sista tid, ja troligen än i dag, idkas i sistnämnda landskap likasom äfven i Uppland, det är författaren väl bekant. Så fans i Norrby socken i Fjärdhundra för icke många år sedan en tall, hvars stam omkring fyra fot från roten delat sig i två grenar, hvilka sedan åter hopvuxit, så att de bildade en aflång öppning, som begagnades till detta ändamål. Sannolikt återfinnes bruket äfven i andra orter af vårt land, ehuru det icke blifvit vidare uppmärksammat. Anmärkas bör, att man icke tycks fästa sig vid något visst trädslag. Förut hafva här nämnts asp, ek och bok; de två slika träd författaren haft tillfälle att se hafva varit tallar.

Äfven under en trädrot, som delvis höjt sig ofvan marken eller ock medelst en därunder insatt kil böjts upp, så att han bildat en hvalfformig öppning, smöjdes barn; och man har, enligt hvad muntligen meddelats författaren, exempel på, att härvid olyckor inträffat, därigenom att det under roten anbragta stödet rubbats, så att roten fälts ner. Vid denna sista art af smöjning, hvilken återfinnes äfven bland svensk allmoge i Finland¹, trädde altså barnet mellan trädet (trädetets rot) och marken.

I andra fall åter trädde den sjuke genom den öppning, som bildats af mot hvar andra lutande stenblock.² Detta sätt, äfvensom ett annat därmed nära besläktadt, nämligen smöjning genom en af ett större hål genomborrad sten, synes, att döma af här förut åberopade föredrag af professor Holmboe, vara den i England och Frankrike mest förekommande arten, af hvad vi här funnit för godt att i brist på annan lämpligare benämning fortfarande kalla smöjning. Så väl de nyss omtalade mot hvar andra lutande, liksom äfven de genomhåliga stenarna kallas enligt nyss angifna källa *tolmen*, hvilket tydligen är samma keltiska ord som det *dolmen*³,

¹ A. O. F. (FREUDENTHAL): *Skrock och vidskepliga bruk hos svenska allmogen i Vasabygden*. Särtryck. Helsingfors 1883. S. 13 och 14.

² J. V. BROBERG: *Anf. arb.* S. 54 och 55.

³ Af *daul*, bord, och *men*, sten. I England kallades de fordom allmänt *cromlech*, d. v. s. kretssten. Se H. H. HILDEBRAND: *De förhistoriska folken i Europa*. Stockholm 1880. S. 69, noten. Sammanställs med detta följande ord af Peschel, framgår liktydigheten mellan *tolmen* och *dolmen* alldeles klart. »Im keltischen Europa»,

hvilket franske fornforskare antagit som benämning å de grafvar från stenåldern, som vi i Norden kalla *dösar*. Dessa liksom äfven hällkistorna hafva ofta i många land alt ifrån Norden och västra Europa ända bort till Indien en af sidostenarna genombruten af en rund öppning, hvadan det är påtagligt, att den af Holmboe efter M. Cambry omtalade smöjningen genom »Stene med et Hul igjennem (*pierres trouées*)» ursprungligen stått och väl fortfarande står i samband med dylika forngrafvar.

Men ej blott under rötter och stenar, äfven genom öppningar i själfva marken var det mångenstädes sed att träda det sjuka barnet, ja i vissa orter undergingo äfven fullvuxna personer denna kur. Härvid uppskars vanligen i gräsmattan en lång, smal, med hvardera änden vid den öfriga vällen fasthängande remsa. Denna lyftes sedan upp midtpå, och stöd ställdes under, hvarpå den sjuke trädde eller kröp genom den så uppkomna öppningen. I Finland återfinnes detta bruk enligt J. W. Murman¹ under följande form. »Alla sjukdomar», yttrar nämde sagesman, »som äro förenade med dragande värk, utan några yttre kännetecken, kallas med ett gemensamt namn *Kalma*»² och botas sålunda. »Man uppskar från jorden tre torfvar, så att hvar och en af dem bildar en båge, den sjuke aflkläder sig och kryper under dem. Här läsas några besvärjelser och välsignelser.» I Varend botar man enligt Hyltén-Cavallius³ *jordskerfvan* hos barn på det sätt, »att föräldrarne, en thorsdagsmorgon innan sol går upp, tigande och fastande gå bort till en hög åkerren, som må sökas *norrut* ifrån stugan, gräfvå håll under jordtorfvan, och sedan tre gånger föra barnet igenom öppningen». Enligt Broberg⁴ lades i vissa orter stundom en jordtorfva öfver en grop. I Södra Unnaryds socken i Småland har man för *vätta* (mattighet)

säger den tyske etnografen, »begegnen wir den Steinkreisen als Andachtsstätten und den trilithischen Cromlechs oder Steintischen, die entweder als Opferstätten dienten oder unter denen der Gläubige hindurchkriechen sollte.» (Kursiveradt af denna uppsats förf.) O. PESCHEL: *Völkerkunde*. 6 Aufl. Leipzig 1885. S. 261.

¹ Förut anförda uppsats i *Suomi* 1854. S. 304.

² Betyder: »död, dödens genius, liklukt.» F. AHLMAN: *Svensk-finsk och finsk-svensk ordbok*. Helsingfors 1874.

³ G. O. HYLÉN-CAVALLIUS: Anf. arb. D. I. S. 400 och 401.

⁴ J. V. BROBERG: Anf. arb. S. 55.

pläгат följande mindre omständliga förfaringsätt, hvilket emellertid tydligen är mycket nära befryndadt med eller rättare sagdt blott en afvikande form af föregående. Man uppskar en torfva, hvarefter den sjuke stälde sig på det blottade stället af marken med torfvan på sitt hufvud och kvarstod så, tills en formel blifvit uttalad, då torfvan noga återlades på sin ursprungliga plats.¹ För vårt ämne upplysande är slutligen en sed, som Broberg efter *Nya Vermlands-tidningen* för 1876 i en not² anför, nämligen att man till botande af *jordsoget* (*rachitis*) äfven kan sy en gjord (gördelformig ring) af lump och fylla honom med mull samt föra den sjuke tre gånger genom denna jordfyllda gjord, hvarefter fyllnadsämnet bör omsorgsfullt läggas till baka på sin gamla plats.³

Den, som vet, huru vårt språk är besläktadt med sanskrit och därur uppspirade indiska munarter, samt känner våra gudasagors frändskap med hinduernes, skall nog icke särdeles förvånas, om man hos dessa våra fjärran anförvandter träffar likheter till folkbruk af ett så fornt kynne som de, med hvilka vi här sysselsätta oss. Detta är också förhållandet. Ej blott den här förut berörda i en så forntida bok som Rigveda omtalade seden att träda den sjuke »genom vagnen och dess spann» samt »genom oket» erinrar bland indiska religiösa bruk om vår nordiska smöjning, utan vi anträffa i Indien äfven motsvarigheter till de andra formerna af nämnda öfvertro.

Indela vi smöjningsätten i två hufvudgrupper, nämligen i hvad vi skulle vilja kalla *smöjning genom trä* och *smöjning genom jord* — i förhållande till dessa två hufvudafdelningar anse vi alla plägseder af ifrågavarande slag kunna antingen underordnas såsom afarter eller inordnas såsom mellanformer — finna vi hos hinduerna en motsvarighet till den förra gruppen i det sätt att gå genom *joni*, »kvinlighetens mystiska symbol», och sålunda rena sig, som

¹ Meddeladt af amanuensen P. Vistand. Hyltén-Cavallius omtalar i förut anf. arb. (D. I. S. 400) ett sätt att bota kreatur, hvilket synes stå här framställda förfaringsätt mycket nära.

² J. V. BROBERG: Anf. arb. S. 55.

³ Om jords verkan säger Hyltén-Cavallius, att »all slags förgerning af jordvättar och af dödingar botas med jord och jordtorfvor». G. O. HYLÉN-CAVALLIUS: Anf. arb. D. I. S. 400.

enligt Birdwood¹ tillgår sålunda. Den hindu, som skall genomgå reningsceremonien, sitter tämligen länge i en hålighet i ett träd, hvilken till formen något liknar sinnebild, eller ock kryper han, i fall han lyckats finna en nog stor spricka i en stam — något som anses synnerligt lyckosamt — tvärs igenom denna. Härmed skall, säger Birdwood uttryckligen, en ny födelse betecknas. Vi tro oss med följande anförande ur professor V. Rydbergs *Undersökningar i germanisk mytologi*² kunna, om ock tills vidare blott tillnärmelsevis, förklara detta åskådningssätt. »Idéen om den organiska världen hvilande i ett frökorn och utvecklande sig därur har oundvikligt förbundet sig med idéen om att världen har ur detta frö uppvuxit som ett ofantligt, allt bärande, allt öfverskyggande, allt fostrande och närande träd. Det finnes starka skäl att antaga, att språkutvecklingen gifvit phantasien första anledningen att skapa denna sinnrika och sköna myth. Ur det ariska rotordet *bhu*, vara, varda, har nämligen bildat sig *bhúman*³, som betydtt på en gång tillvaro, väsen och växt och som i sanskrit återfinnes i betydelsen tillvaro, väsen, den tillvarande världen. Uttrycken för växt och värld ha här skjutit upp ur samma rot.» Af detta anförande framgår, att i det för nordbor och hinduer gemensamma urspråket träd, tillvaro och sannolikt äfven värld en gång betecknats med samma ord. Nordbon lika väl som hinduen kunde altså — man erinre sig Yggdrasilsmytten — i ett träd se en sinnebild af världen eller kanske ursprungligen blott jorden⁴ såsom det för en mindre utvecklade åskådning i motsats mot den »tomma» luftrymden påtagligast varande och genom att passera därigenom, såsom vi längre fram ämna söka vidare visa, anse sig födas på nytt.

Vi vända oss nu än en gång till den andra hufvudgruppen af smöjningsätt, »smöjning genom jord», och de former, som därmed

¹ G. BIRDWOOD: *Indiens konstslöjd. På svenska utgifven af H. Hildebrand.* Stockholm 1892. S. 34 och 35.

² Stockholm 1886 och 1889. D. II. S. 12.

³ Ordstammen härtill återfinnes i en stor del germanska språk i betydelsen träd: fornsachs. *bôm*, fornhögtysk. *poum*, högtysk. *baum*, holl. *boom* m. fl. samt i öfverförd bemärkelse i det svenska *bom*, det engelska *boom*.

⁴ Jfr. sanskrit *bhúmi* f., jord, land.

kunna sammanställas. Äfven till dem finna vi motbilder i Indien, med hvilkas tillhjälp vi skola söka närmare förklara hit hörande ceremoniers sinnebildliga betydelse. I den här förut åberopade afhandlingen af Holmboe omtalas efter engelsk källa, att på ön Bombay vid Indiens västra kust finnes en flat klippa, hvari är en klyfta, från hvilken en underjordisk gång leder ned mot hafvet. Detta ställe bruka hinduerne för att rena sig från sina synder, i det de gå in i öppningen nedtill, tränga sig fram genom hålvägen och komma ut upptill. Vidare omnämner denne vetenskapsman, att någonstädes i nordliga Indien finnes en genomhålig sten, kallad »Koens Mave»¹, genom hvilken otaliga människor pläga passera. Detta motsvarar tydligen så väl den svenska seden att för sjukdoms botande — sjukdom och synd äro i folkmedvetandet ofta samhöriga begrepp² — träda barn genom hål under stenar likasom äfven det engelska och franska bruket med de så kallade dolmen eller tolmen.

Ett för Indien egendomligt bruk af hithörande art, hvilket vi af skäl, som strax skola visas, anse härleadt ur »smöjning genom jord» och därför sammanställa med det sist anförda såsom en därur framgången form, är slutligen den art af joniceremoni, som Birdwood i förut anlitade arbete sid. 35 beskriver, och som består i att passera genom en gjuten ko. Enligt nämde författare lät sålunda fursten af Maratha i slutet af 1700-talet, då han lidit ett nederlag mot engelsmännen, draga sig genom ett kobeläte af rent guld för att på detta sätt återvinna gudarnes ynnest, och om furstarne af Travancore förmäles, att de ännu i dag före uppstigandet på tronen underkasta sig denna ceremoni, hvarigenom de blifva likstälde med bramanerne.

Äfven denna sed finner, likasom den joniceremoni, som består i att krypa genom ett hål i en trädstam, sin förklaring i språkliga förhållanden. På yngre sanskrit heter jord *go*, ett ord, som ter samma rot som det forngrekiska *Gaia*, jord, jordens gudinna, och

¹ Vi våga framkasta en förmodan, att det norska *mave* här är en öfversättning af ett engelskt *womb*. Uttrycket bör på hinduiska i så fall, såsom af det följande skall framgå, sannolikt äfven kunna betyda *jordens kved*.

² Man erinre sig t. ex. Johannes evangelium. Kap. 9. V. 1 och 2.

det fornnordiska *Göja*, jordens gudinna, af hvilken årets andra månad, *Göje månad*, har sitt namn. Men *go* betyder på sanskrit äfven *ko*.¹ Nu är det ett hos ariska folk allmänt och äfven hos många andra folk förherskande åskådningsätt — så kalla till och med esterne sig själfve *tallopøg*, jordens söner² — att betrakta jorden såsom »allas vår moder», ur hvilkens sköte vi framgå för att dit återvända. Till grund för de olika slagen af joniceremoni och i sammanhang därmed äfven för den nordiska smöjningen i hennes alla former synes oss altså ligga den uppfattningen, att den, som underkastade sig dessa bruk, ännu en gång genomgick allmodern jordens sköte och därigenom på nytt föddes till en bättre och fullkomligare varelse, än han förut var. Det fornnordiska förfaringsättet vid fostbrödrags ingående bekräftar denna tolkning. Likasom vid smöjning under jordvall uppskar man äfven därvid en, stundom tre torfvor, så att ändarna fortfarande fasthängde vid marken, och under dessa torfvor blandade de blifvande fostbröderne sitt blod, hvarpå marken återställes i sitt ursprungliga skick. De, som genomgått denna ceremoni, hade sålunda kommit i blodsfrändskap med hvar andra hos deras gemensamma ursprung och därigenom ingått ett förbund, som till och med var starkare än något annat blodsband.³

Men jordens sköte var äfven de *underjordiskas* eller *vättarnes* boning. Alt häntyder på, att man med de underjordiska ursprungligen menat de döda, de, som återvändt till sitt ursprung, den jord, hvaraf de kommit. I den mån den meningen slog rot, att sjukdom härledde sig från dessa väsenden, hvilka sålunda ville taga den sjuke till sig, och detta torde hafva skett långt till baka i en gråaste forntid, måste man också hafva kommit på den tanken att offra till dessa fruktade makter,⁴ och då den till grund för alt hvad

¹ V. RYDBERG: *Undersökningar i germanisk mytologi*. Stockholm 1886, 1889. D. II. S. 22. A. FICK: *Vergleichendes Wörterbuch m. fl.*

² *Ymer. Tidskrift utgifven af Svenska sällskapet för antropologi och geografi*. Stockholm 1887. S. 28.

³ A. E. HOLMGREN: *Nordbon under hednatiden*. Stockholm 1852, 1854. D. II. S. 514.

⁴ Att de dödas andar dock icke under alla förhållanden betraktades med räddhåga, framgår däraf, att de ofta blefvo de efterlevandes skyddsandar: *vård* för den enskilde, *tomte* för huset och familjen. — Om mindre odlade folks uppfattning af de

offer heter liggande tanken alltid varit den att med en frivilligt erbjuden »pars pro toto» ställa den makt till freds, hvilken man ville försona, måste offret vid smöjning följdriktigt, så vidt detta var möjligt, utgöras af delar af den sjuke. Ännu så sent som i mars 1892 omtalar också en i flere tidningar intagen underrättelse från Västergötland en smöjning under roten af en björk »tre gånger motsols», hvarvid naglar af barnets fingrar och tår äfvensom en del af dess hår nedlades under björkroten, som därpå öfvertäcktes med jord.

Såsom ses, ter smöjningen sålunda icke blott en underliggande tanke på en pånyttfödelse, utan från en annan sida betraktad också en mer eller mindre klar bitanke på en uppståndelse från de döda i en förbättrad gestalt. Den sjuke, som genomgick smöjningen, passerade icke blott ännu en gång jordens sköte och föddes sålunda på nytt, han besökte äfven de dödas rike och återvände därifrån, såsom man hoppades, fri och renad från det onda, som förut vidlådut honom. Till bekräftelse af denna slutsats må ännu några anföranden tillåtas. Holmboe uppgifver i sitt förut här återopade föredrag, att man i Jylland på så kallade kloka gum-mors inrådan skall hafva för sed att föra de sjuka till kyrkogården och där uppskåra en större torfva, i hvars midt göres ett stort hål, samt genom denna öppning sedan draga den sjuke från undersidan af torfvan mot grässidan. Ett liknande bruk har äfven förekommit i Småland enligt Hyltén-Cavallius, som förmåler, att om ett barn, därigenom att dess moder såsom hafvande sett lik utan att taga därpå, »fått *Lik-skerfvan*, så botas det genom att på prim, tigandes och fastandes taga barnet naket ned i en graf.¹ Äfven den i Sverge flerstädes förekommande vidskepelsen att smöja under en likkista eller en likbår,² vid hvilket sätt man synes mer hafva tagit fasta på den fornärfda smöjningens andemening än yttre om-

hädangångnes andar se t. ex. K. BAHNSON: *Etnografien fremstillet i dens hovedtræk*. Kjöbenhavn. Under utgifning. S. 123.

¹ G. O. HYLÉN-CAVALLIUS: Anf. arb. D. II. Tillägget. S. XLIV.

² J. V. BROBERG: Anf. arb. S. 56, noten. G. O. HYLÉN-CAVALLIUS: Anf. arb. D. I. S. 402.

klädnad, motsäger icke här föreslagna tydning. Ja, det här förut omtalade franska och engelska, sannolikt sedan en forn hednatid nedärfda smöjningsättet genom en dolmen medför enligt folkligt tänkesätt, åtminstone i dess ursprungligare form, äfven det ett den sjukes besök hos de döda, och vi hålla för troligt, att i älsta tider meningen varit denna med all »smöjning genom jord». Af här ofvan behandlade öfvertroiska bruk visar denna sistnämnda art — särskildt i dess form af grafsmöjning — alla kännetecken på att vara den älsta och ursprungligaste af de många ända till oigenkänlighet gränsande former, som den urgamla ceremoni vi här kallat smöjning under tidernas lopp iklädt sig — vare sig detta skett genom glömska af den ineliggande betydelsen eller genom en alt mer invecklad sinnebildande omgestaltning.

EDVARD HAMMARSTEDT.

5.

Etnografiska studier

från

Öfverkaliks¹ socken i Norrbottens län.²

Några anteckningar från den nordligaste svenskbygden.

Ur Nordiska museets arkiv.

Inom det egentliga skogslandet samt omkring nedre loppet af Kaliks älf med biflödena Ängesån och Skröfälfven ligger Öfverkaliks socken, belägen mellan Korpilompolo, Yli-Tornio, Hietaniemi, Nederkaliks, Råne och Gellivare socknar eller mellan 66 och 67

¹ Beträffande ordets stafning må här anmärkas, att den tidigt nog bebygda kustorten, Nederkaliks, tagit namn efter älfven, som på lapska heter Kalasädnu (Kalesätnu), på finska Kaalasjoki, och rinner ur Kalasjaure (l.) eller Kaalasjärvi (f.). Stammen är lapskans *kale* och finskans *kaalaa*, betydande vada, öfvervada. Genom missuppfattning af i detta språkliga hänseende okunniga svenska resande blef emellertid ortens namn från Kalas eller något dylikt latiniseradt (!) till Calix — bågare, blomkalk. Detta nya namn ansågs förmodligen stämma väl öfverens med den kring älfven belägna odlade traktens bördighet och i floristiskt afseende intressanta förhållanden. Sockenvapnet är ännu en kalk. Calix har numera rätt länge skrifvits såsom Kalix, af somliga Kaliks för att härigenom erinra om namnets härledning från finska och lapska målen, hvilka sakna bokstafven x.

² Strödda drag ur andra synpunkter rörande denna socken har förf. förut offentliggjort i *Svenska Jägareförbundets Nya Tidskrift* 1891, h. 2, samt i tidningen *Malmberget* 1891, den 23 febr.

graders nordlig bredd. I språkligt hänseende är socknen den nordligaste, inom hvilken svenska allmänt talas. Befolkningen har nämligen härstädes lyckligt bestått i kampen såsom utpost för svenskt tungomål och svensk kultur samt med framgång afvärijt det från norr och öster påträngande finska elementet, som städse visat synnerligen stark livs- och utbredningsförmåga.

Socknens folkmängd utgör omkring 4,800 personer (4,821 den 31 dec. 1890), hvilka, som sagdt, i allmänhet tala svenska, någon gång svenska och finska samtidigt (omkring Jokk m. fl.) och sällan endast finska (i hemmanen Haapavaara, Dirivaara och Elmajärvi på gränsen mot Korpilompolo). För jämförelses skull vilja vi här påpeka, hurusom Öfverkaliks har ungefär samma areal som hela Bleking, d. v. s. omkring 29 kv. nymil, men att invånarantalet i Öfverkaliks är endast 4,800 mot 143,000 i Bleking, hvilket sålunda är 30 gånger tätare befolkadt. Att emellertid finnar fordomtima bebott hela sockenområdet framgår bland annat af de särskilda nybyggesnamnen, hvilka mycket ofta ändas på ett från det finska *järvi*, träsk, sjö, afkortadt *järv*, försvenskadt *järf*. Såsom exempel härpå kunna anföras några från svenska gränstrakterna: Talljärv, Karkjärv, Kälffjärv (provincialism för Kalfjärv), Tansjärv och dylika.

Inom Nederkaliks socken förekomma, likaledes dylika namnslut, och finska talas nu där blott på gränsen mot Ala-Tornio och Karl-Gustafs socknar, medan detta språk fordom hade större utbredning i socknen. Finnar bodde nämligen då ända ned mot Töre — byn Kosjärv röjer så till exempel sin tydliga släktskap med Kuusijärvi. I Råne talas endast svenska. Flere bygdenamn äro därstädes, mot Gellivaregränsen, af lapskt ursprung, t. ex. Njallats. Många orter i Öfverkaliks hafva dess utom dubbla benämningar: svenskarne nytja ett namn, finnarne ett annat. Så t. ex. Aspberg eller Haapavaara, Holmfors eller Saarikoski samt ibland, såsom ett slags medelväg, Sarkosk.

Den inom socknen förekommande svenskan är för söder ifrån kommande personer, här uppe »sörlänningar» kallade, helt och hållet obegriplig, åtminstone när det äkta landsmålet talas. Det finnes emellertid äfven en »kyrk»- eller »herresvenska», som är lättare att komma

under fund med, samt hvilken de yngre och medelålders bland allmogen nu i allmänhet kunna. De äldre känna dock endast den gamla bygdedialekten, öfverkaliksmålet, hvilket är uppfyllt af tve-ljud, vokalförändringar och en mängd egendomliga ordbildningar. F. Widmark har öfver denna munart offentliggjort en akademisk afhandling¹, till hvilken af själfva språklagarna intresserade hänvisas.

Befolkningen i Öfverkaliks lifnär sig genom boskapsskötsel, åkerbruk och skogshandtering, timmerkörslor, flottning och tjärbränning, hvarjämte de vid älfvar och större träsk bosatta idka ett lönande fiske. Äfven jakt och fogelfänge böra nämnas såsom ingalunda oviktiga förvärfskällor, hvarförutom slöjden torde ihågkommas såsom varande allmän och högt uppdrifven. Inom socknen hållas omkring 2,500 tamrenar, hvilka under vintern användas vid färder mellan skogsbyarna och därjämte till allahanda körslor, det må gälla hö, ved eller timmer. Vården af dessa renar är under sommaren uppdragen åt skogslappar, s. k. skötarelappar, hvilka få uppehålla sig på kronans marker. Hästen är naturligtvis eljest det egentliga dragdjuret (fordom användes oxar och tjurar), om än renarna äro af öfvervägande antal.

Folkupplysningen är god, hvadan ungdomen allmänt kan skrifva och läsa. Härutinnan står socknen ej obetydligt öfver de angränsande finnsocknarna. Man hör ej häller i Öfverkaliks talas om några öfveråriga konfirmander, då man däremot i finnmarken träffar 25—30 års karlar, som ej gått till nattvarden. Læstadianismen, denna högnordiska bekännelseform, hvilken uträttat så mycket godt, men numera urartat, lyckas årligen utbreda sig alt mer inom socknen och räknar därstädes flere af folket uppburne predikanter, t. ex. landthandlanden A. Hedlund i Bränna kyrkoby, Anders Andersson i Haapavaara m. fl. Hvad gamle Johan Raattamaa är för læstadianerne (hihhuliterne) i nordligaste landet, det är också A. Hedlund för Öfverkaliks socken. Bland öfrige kämpar för denna sekt, hvilken genom lättheten att på grund af bikt inför en meningsfrände

¹ F. WIDMARK: *Bidrag till kännedomen om Vesterbottens landskapsmål*. Stockholm 1863. 8:o.

erhålla syndaförlåtelse för hvilka som hälst brott ej kan sägas vara ett medel till att höja moralen i öfre Norrbotten, som är skärligen slapp trots befolkningens myckna tungsinta religiositet, må här nämnas Erik Samuel Vettasjärvi, Erkki Antti från Juhonpieti, Isak Poromaa i Junussuvanto, Brännmark i Lappträsk, Aug. Hedman i Granån, andra att förtiga.

Karlarne äro i allmänhet synnerligen resliga, kraftfullt bygda och härdiga, men komma dock långt efter finnarne både i förmågan att umbära och att taga sig fram under vidriga omständigheter. Under oår t. ex. låta kaliksboarne ej sig nöja med så litet, som man gör i finnbygden, där man den ena dagen belåtet äter sig mätt och den andra dagen tåligt svälter. Liksom finnarne äro de till sin natur lata och loja, avoga mot hvarje rubbning i nedärfda eller invanda förhållanden samt af ett tungt och sorgbundet lynne. Den långa mörka vintern med relativ overksamhet har nog en dryg anpart härutinnan, men obestriddigt torde också vara, att den ödsliga naturen och ödemarkens tryckande ensamhet tagit sig uttryck i folkkynnet. Öfverkaliksbon är emellertid ej på långt när så trög som hans granne och frände i Nederkaliks, af hvilken han vid alla tillfällen gör narr. Detta går likväl nederkaliksbon ej till sinnes, ty han tycker sig i alla hänseenden stå vida öfver sin vedersakare.

Männen bruka korta jackor, hafva långt tvärklipt hår, men sällan något skägg. Under sommaren nytjas ej denna jacka ute på fält, i skog och på älf, ty då bärgar man sig godt i endast den röda eller gröna ylletröjan — det är blott vid regnigt eller kulet väder, som man griper till ett öfverplagg. På färdvägen vintertiden begagnas långa pälsar med fårskinsfoder och bräm af hundskinn; nybyggare och inhysingar i skogarna mot finngränsen bruka emellertid lapsk vinterdräkt af renskinn. Fotbeklädnaden utgöres af upp till knäna räckande och därstädes ombundna pjäxstöflar, hvilka stoppas med hö. Kvinnodräkten i närvarande tid företer intet af egentligt intresse. Fordom nytjades till denna, särskildt till kjolar, mycket s. k. *kamlocktyg*, och för omkring 150 år sedan, »i den gamla goda tiden», utgick årslönen till en piga med 10 plåtar och en kamlockklädning. Efter alt att döma har den ut-

döda folkdräkten i Öfverkaliks rätt mycket närmat sig den i Nederkaliks, hvilken bortlades på 1830- eller 1840-talet. Ursprungligen var den för karlarne: blå kortjacka med silfverknappar, knäbyxor, silkesstrumpor och skor med silfverspännen i helgdagsstass — sålunda ganska lifligt erinrande om bruket på andra norrländska orter. På hufvudet bars både i helg och söcken en s. k. potastickad (krok-bunden) toppmössa eller hätta, röd med invirkade figurer af svart garn och försedd med en tofs. Denna dräkt efterträddes af följande: *hillerskinsmössa* (om vintern) med raka, höga brätten och låg sammetskulle samt *kaskett* (om sommaren), grön eller svart, vadderad och med håret på skinnets kvarsittande, lång *kapprock* med flere rikt utsydda kragar, *gördel* kring lifvet, långbyxor med pjäxstöflar, kringlindade nedom knäet med band i häfdvunna mönster, samt potastickade vantar.¹ Den samtidiga kvinnodräkten var, förutom den korta koftan med dess knapprydda, stundom tvåtungade skört, utmärkt genom föga annat än hufvudbonaderna, som voro: i hvardagslag *örmössor* (i hvilka kvinnorna, enligt en gammal allmogesmans meddelande, »liknade själar, som sticka upp hufvudet ur vattnet»), hvilka efter att hafva förlorat form prässades på en särskild stock, klumpigt tillyxad af björk eller furu och formad såsom hufvudet; vid högtider eller kyrkgång åter de s. k. *bindmössorna* med *stycke*, spetsar, och granna breda brokadband, baktill fästa å mössan som *fösar*, rosetter. Bindmössorna, som både i Sverge och Finland haft mycket stor utbredning, voro antingen *sorgmössor* (svarta eller mörkblå) eller vanliga *helgdagsmössor* (öfverdragna med ljüst, vackert broderadt siden). Också stycket var olika vid sorgetillfällen och krusades med mycken omsorg. Dessa bindmössor användes på småbarn vid dopet, af konfirmationsflickorna samt af alla

¹ Hillerskinsmössan, ett dyrbart plagg, torde jämte kasketten och kapprocken hafva varit i bruk blott på 1830- och 1840-talen. Också i finska Österbotten brukades ungefär samtidigt dessa dräkt-delar: den höga egendomliga hillerskinsmössan och den bredkragade kapprocken. Gördeln väfdes liksom skobanden med tillhjälp af i Kaliks s. k. *trissor*. Dylika användes också i Finland, där de kallades *bandväfsbräder* eller på finska *vyölaudat*. Örmössorna äro i Finland kända blott från Lappfjärd. (Se för öfrigt THEODOR SCHVINDT: *Katalog öfver finska studentafdelningarnas etnografiska samlingar*. H. 2. Helsingfors 1885. S. 1, 61 och 69 m. fl. samt h. 3, Helsingfors 1889, s. 5, där väfnaden med trissor beskrives.)

fullvuxna. Om vintern brukade kvinnorna stora *rynmössor* eller *väderhufvor* af siden och tjokt vadderade. Bindmössorna tåktes från hjässan och bakåt genom den hos handelsmannen köpta s. k. *hilkan* eller silkesduken, som sedan blifvit ett slags uniformsplagg för læstadiankvinnorna, hvilka likväl hafva den svart och af ylle, aldrig silke. — Både i Öfver- och Nederkaliks hafva kvinnorna såsom vinterkappa använt ett med gråverk eller annat tarffigare skinn fodradt ytterplagg med vid krage. Öfvertyget på kappan var stundom af blommigt siden.

Den burgne öfverkaliksbonden har hemmanet väl bebyggt. Vanligen finnas tvänne gårdsbyggnader, af hvilka den ena bebos om vintern, den andra på sommaren. Dess utom finnas ladugård och stall, foderlada och redskapshus, en eller två »stolpbodar», vedlider, hemlighus och badstuga eller ria. Ute på lindor, starrmyrar, gräsrika bäck- och älfstränder samt slätterängar i skogen har man för öfrigt flere hölador, hvarifrån vid första vinterföre fodret köres hem till gården. Ofta, särskildt på utslåttrar, förvarar man likväl höet endast i hässjor, synnerligast om man har knapp tillgång på pengar och arbetskrafter. Omkring 6 höskrindor beräknas utgöra ett »kofoder».

Stolpbodarna äro på hörnstolpar med tvärbjälkar eller på stenrör uppförda små timmerstugor, hvilka hafva dels ett nedre förvaringsrum, där mjöl, spanmål, salt fisk (surfisk) och andra lifsförnödenheter undansättas, dels ett öfre, ett loft, dit en stocktrappa leder, och där man upphänger fiskedon, torrfisk samt skogsfogel på senhösten. Under stolpboden, som också kallas *häbbre* eller *häbbar*, brukar man skjuta in åkerbruksredskap, långslädar och körstöttingar.

Badstugan torde ej tarvva närmare beskrifning, enär den är af samma typ, som den i Finland allmänt förefintliga, d. v. s. utgör ett lågt pörte med rösugn, som uppeldas och genom att öfversköljas med vatten aflämnar varmluftsångor, i hvilka de på lafvar uppkrupna människorna kunna löga sig, samtidigt med att de piska sig med i vatten doppadt björklöf.¹ Dessa badstugor anlitas på de

¹ Se G. RETZIUS: *Finland i Nordiska museet*. Stockholm 1881. S. 78 o. f.

orter, där de förekomma, flitigt både under vinter och sommar af de äldre; ungdomen badar sommartiden i älven eller i något träsk, på vintern i badstun. Längre upp i finnbygden är badstugan, *sauna*, ännu allmännare än i Öfverkaliks; ungdomarna, likaväl som de äldre, töras emellertid där ej alls bada i öppet vatten, hvilket nämligen anses ohälsosamt. I afsides från de stora stråkvägarna liggande skogsbyar vandra ännu på lördagsaftnarna män och kvinnor gemensamt ut till badstugan, kläda af sig utanför ingången (på sommaren) eller först där inne (under vintern) samt skölja så bort veckans smuts i den sannerligen ofta brännheta varmluften. Sedan hvar och en blifvit ren, tager han reda på sitt klädbylte och går i oskuldens dräkt öfver gården in i dagligrummet, där kroppen torkas, och den instundande veckans rena linneplagg påtagas. Innan dess bruka emellertid karlarne från någon väggspik nedtaga en därstädes upphängd utfäld rakknif eller också en hvasslipad slidknif, med hvilken skägget omsorgsfullt bortskrapas framför någon spegelbit. Sedan tändes en pipa (kvinnorna röka här ej så ofta som i finnbygden), kitteln lyftes upp på spiselmurens rörliga järnarm, framför brasan språkar man en stund, kläder under tiden makligt på sig och är därpå färdig att äta filmjök, litet fisk, smör och bröd till kvällsvard samt att gå till hvila i sängskåpen. Så går det, som sagdt, till i skogsbyarna. I Öfverkaliks socken har jag särskildt i Haapavaara själf på detta sätt badat med bybor af båda könen. För mera civiliserade ögon ter det sig nog litet egendomligt att se alla dessa mer eller mindre behagfulla gestalter en solljus sommarkväll eller en norrskensafton på vintern, ofta i 30 till 40 köldgrader, komma blottade och nakna från badstugan. Som ersättning för den felande duschen äro somliga då nog käckta att rulla sig i snödrifvorna. Dessa otvungna »familjebad» förekomma likväl ej alls där, hvarest ett flertal ohöfviska resande haft tillfälle att färdas och »öppnat ögonen» på folket, så att man märkt, att man »varit naken». Längst torde de komma att bibehålla sig i finnbygdernas skogsmarker. Själftva badandet i sauna skall väl emellertid ej på länge blifva urmodigt eller »opassande» — det blefve sannerligen ett alt för stort offer åt en »förfinad smak», ty dessa lördags-

bad bidra i väsentlig mån till att göra befolkningen frisk och hårdig.

Boningshuset, som från början var en *femväggesstuga*, innehåller vanligen blott »stuga» och »kammare»; den förra är dagligrummet, den senare erbjudes gästerna. I kammaren förvaras det på en hylla uppsatta förrådet af träbunkar med tätad surmjölk, finnarnes *pimä*. Den förmögne bonden, som har stor ladugård och mycket husfolk, behöfver ofta ett 30-tal dylika stora surmjölkbunkar, hvilka göra rummet mycket osundt genom sin råa fräna lukt. I Nederkaliks socken brukas aflånga tråg af asp eller björk i stället för de runda bunkarna. Trågen sättas upp på en pinnställning på väggen eller i ett särskildt mjölkskåp. När förnämliga främmande komma till gården, visas de, som sagdt, till kammaren, där man emellertid sällan får elda riktigt varmt, ty då skulle mjölken fördärfvas. Vintertiden äro dessa kamrar därför särdeles hälsofrestande, ehuru väl man har att tillgå en myckenhet goda, med fogelfjäder fyllda sängkläder samt hemväfda täcken eller af harskinn förfärdigade, rödfodrade fallar. Under sommaren visas gästen ofta till kammaren i den väl ombonade vinterstugubyggningen. — Stugan, dagligrummet, är betydligt större än kammaren. I taket mot loftet eller vinden, dit en trappa leder upp från förstugan, löpa en del gröfre sparrar, hvarå slöjdvirke, skidämnen, lieskaft, torrved och dylikt är upplagdt. Brödspettet är upphängdt under en af dessa vasar. Vägg i vägg med kammaren står den omfångsrika spiselmuren; utefter rummets långsidor finnas bänkar, bord, stolar, höga sängskåp, fot- och hängskåp, klocka m. m. Under svåra myggsomrar brukar man här liksom i finnsocknarna midt på golfvet i pannor tända på och låta mossa röka för att värna sig mot de närgångna och »snarstuckna» plågodjuren. Särskildt är detta fallet i gårdar, som ligga på öppna älfbäckar. Belysningen under de långa vinterkvällarna utgöres visserligen hos de förmögne bönderne af fotogen i en hänglampa, men vanligen får brasan i spisel och de i ljuskärna stöpta talgdankarna anses vara till fyllest.

Innan jag nu öfvergår till att skildra de olika bohagsting, af hvilka bonden eller hemmansegaren begagnar sig, önskar jag i förbi-

gående nämna några ord om inom socknen förekommande snideri och målning. Vi träffa nämligen här en alldeles särskild smakriktning, tydligt utpräglad och gifvet karakteristisk för våra nordligaste landamärena. Den färgverkan man älskar att framställa, kallas på kaliksmålet *raut*, d. ä. mattbrokig, mattröd (utt. *räöt*; besläktadt antingen med finskans *rautu*, röding, eller härledt från bygdenamnet på den i åsyftad färgton utstyrda lafskrikan: *rufogel*. I Nederkaliks heter lafskrikan *ryfogel*, i Norge *rauskjor*, möjligen i anslutning till *raut* och *rufogel*).¹ Med denna färgförening — vanligen blå botten med ockragul och röd konturfärg, eller också blått, svart (hvitt) och rött, lagda jämsides — öfvermålas flertalet af de husgeråd, hvilka sockeninvånarna använda. Betänker man nu, att alla föremål äro rikligt utsirade med allahanda granna, fantastiska vildrosor och ofta utskurna i vissa ålderdomliga, af tillfälligheterna föga påverkade mönster, torde det här af framgå, att intrycket af en i helgdagsstass varande bondstuga verkligen är rätt egendomligt — man tycker sig sannerligen spåra romansk konst i alla dessa snirklar och bladslingor, liljor och blomsterknoppar, synnerligast som de stundom äro delvis förgyllda samt af allmogemålaren framställda i dylik mattbrokig, gammaldags färgblandning. Troligen härleder också detta måleri sina anor från medeltiden. Fordom var emellertid denna smakriktning ännu mer allherskande än nu, och man kan med fullt fog befara, att omsorgen i allmänhet om slöjdstrens prydnad snart nog skall vara alldeles försvunnen.

Vi skola nu stiga in i hemmansbondens dagligstuga och där granska de särskilda föremål, med hvilka han omgifvit sig.

Sängskåpet, som förekommer öfveralt, där kaliksbor bygga i de båda grannsocknarna, utgöres af ett större träskåp, med ena gafveln och långsidan stäldt i ett af rummets hörn. Öppnar man den andra långsidans brokigt målade dörrar, finner man bakom de ibland förekommande sparlakanen därinom tvänne breda sängställen, det ena

¹ I Öfverkaliks heter denna fogel (*Garrulus infaustus* L.) äfven *kus* eller *kusa*, utefter Lule älfidal *rödfogel* och dess utom i hela svensktalande Norrland *Röd-Oll*. I svenska finnsocknarna, t. ex. Tärendö, kallas den *kuukkainen* (af *kuukkaa* = halta). Folkfantasién har mycket att bestyra med den trolska lafskrikan.

öfver det andra. Vintertiden lägger man en renhud öfver bolstren och halmen, hvarigenom bädden blir mycket varm. Utom de inbygda sängplatserna brukar man också ibland använda skåpets tak såsom sofställe — där är då ungdomens plats. Hvad sedan beträffar fjärde sidan på sängskåpet, nämligen den utåt rummet vända gafveln, finnes där inrättadt ännu ett skåp, med dörrar och flere hyllor, på hvilka den enkla servisen, litet kallmat, bröd och dylikt förvaras. Är sådan skänk ej inredd i sängskåpet, begagnas ett särskildt *skänkskåp* med likadan målning och utsirning som på sängskåpet.

Landsmålets benämning på här omtalade klumpiga säng är emellertid ej sängskåp, utan *hösäng*, d. v. s. högsäng, eller *fastsäng* — den förra, enär möbeln i fråga stundom når ända under taket, den senare, enär den anses tillhöra själfva hemmanet, åtföljer detta vid förändring af egare samt ibland är fasttimrad vid väggen. Högsängen i trenne våningar är den älsta. Numera sågas de gamla af på midten, och gör man några nya, få de aldrig mer än ett inbygdt bäddställe. Den i gästkammaren befintliga sängen är en vanlig utdragsoffa med grant måladt, stundom af utskärningar prydt ryggstycke. Bolstrarna höljas här af ett präktigt, i rutiga mönster hemväfdt täcke.

Bordet skulle förr häst hafva sin skifva ur en enda väldig gran eller fur, som man beröfvade en kärnfrisk, bred och tjock plank. Fann man emellertid i skogen ej på något passande träd, måste man ju likväl, ehuru det ej alldeles hörde till god ton, sätta i hop skifvan af flere plankor. I vissa trakter af Finland lade man förr an på att låta bordsskifvan få behålla den svängda afrundade form, som plankan erhöll närmast den utsvälda roten.

Klockan har stapelbygdt foder, och verket är försedt med draglod. Taflan är ofta af bly med sirater af förgyld mässing i drifvet arbete. Stundom finnes ett särdeles vackert öfverstycke med slingrande sniderier. På själfva fodrets prydnade nedlades förr både tid, omsorg och kostnad. Där gälde det nämligen framför alt att låta knifven och pänseln åstadkomma något riktigt finfint.

Skokar eller *skostol* är benämning på en stol med kringbygda sidor, afsedd till att inne i stugan dels vara en sittplats, dels ut-

göra förvaringsrum för det till stoppning af pjäxstöflarna behöfliga höet, som hemtas upp (eller stoppas ner) genom en skjutlucka i sitsen. Denna lucka ledas ibland med »gångjärn» af läder. Skokaren äro stundom prydligt utskurna och alltid målade enligt ofvan framställda grunder.

Skrin och *askar* af trä förekommo mera förr än nu. Då lämnade nämligen giljaren sin utkorade i fästegåfva ett större, med lådor inredt syskrin, hvilket han sökt att efter bästa förmåga pryda. Lock och sidor voro understundom sirade med en utmärkt vacker träskärning. Eller också nytjades till present åt kärestan ett slags flata, lågt cylindriska askar, hvilka voro afsedda till förvaringsrum för smärre klädesplagg, och som antingen voro blå med sedvanliga målningar i rödt och gult eller också ofärgade med ristade och genom oljning sedan präktigt framträdande kvistar och bladslingor. Det minsta en friare kunde våga sig fram på vädjobanan med, var ett rockblad och en rullstikka. Dessa arbeten voro naturligtvis då ett slags nyttigt mästerskapsprof, där det gälde att ådagalägga all den färdighet i konstslöjd, som man möjligen egde. Också kvinnorna skulle före äktenskapet ådagalägga händighet i allahanda arbeten: fästmon tillverkade sin blifvande mans hela dräkt, utom skorna, åt hvar och en af svågrarne och till svärfadern en väst samt till svägerskor och svärmor hvar sitt linne.¹ Var hon då en förmögen tös, dugde det väl knapt att komma med annat än fyrskaftsvallmar (hellylle) till den blifvande husbondens dräkt. De träaskar eller dosor, som nu förekomma, äro helt små och konstlösa, hålkas ur ett björkstycke och äro blott afsedda att gömma knappar, sytillbehör och dylikt. Emellertid flätas ännu askar och korgar i skilda storlekar af rottågor eller af näfver samt målas stundom med röda strimmor och band. Det material, som till rotflätningen användes, hemtas från säljarter, björk och ljung.

Bunkar af trä, målade, användas att bereda surmjölk uti, hvarvid man från äldre kärl (d. v. s. kärl med äldre mjölk) öfverflyttar ett skedblad löpnad och tätad mjölk samt därmed smörjer den nya bunkens botten. Sedan påhålls nysilad mjölk, som tämligen snart

¹ P. HEURGREN: *Från polcirkelns regioner*. Stockholm 1882. S. 41.

stannar och surnar. Dylisk sur tätmjölk utgör året om en mycket vanlig och omtykt rätt, hvartill tunnbröd eller smörgås ätes. När något arbete pågår på längre afstånd från hemmet, t. ex. vid flottningar, höbärgning och dyligt, skall surmjölken alltid vara med i matsäcken. Den förvaras då i en s. k. *lägel*, som antingen bäres i remmar öfver ryggen, framtill på kontgrepen eller också stoppas in i matväskan. Lägeln är en flatbukig nästan hjärtformig träflaska¹ med propp och förekommer i växlande storlekar allmänt utefter Tornio, Kaliks och Lule älfvar. Den kallas i svensktalande socknar *flaska* eller *lägel*, i finnbygden *leili*. Skogslapparne använda till denna flaska en s. k. *kaggapaste*, en af renhorn eller björk skuren sked, med hvilken mjölken upphemtas.² Original af bunkar, flaskor och mjölkskedar finnas i Nordiska museets samlingar.

Skålar, slevvar, skopor och små *koppar* urhållkas ur masurbjörk, s. k. vridar, *skedar* ur vanlig björk med tillhjälp af knif eller ett särskildt krumböjdt litet järn, en s. k. *skedsax*. Denna förekommer äfven i finnbygden och kallas där *kovelo*; bland lapparne benämnes den *kukse-kadsak*. *Mjölkfat, mattråg* och *soppskålar* göras gärna af aspträ. Somliga besitta i denna slöjdkonst, som fitigt öfvas under de långa vinterkvällarna, en hög grad af skicklighet.

Smöraskar och *ostformar* förfärdigas jämväl af björk, ehuru man nog också ibland flätar dessa senare af rottågor, liksom fallet är hos lapparne. — Till att nagga brödet användas sammanbuntade *stylar*, stjärtpennor, af tjäder eller ripa. Hvad porslinet angår, nöjer man sig i allmänhet med några tallrikar och kaffekoppar.

Verktygen, hvilkas plats är på en hylla invid dörren eller framme vid gafvelfönstret, äro enkla: såg, yxa, handbila, knif, hammare, hof-tång, skafvar, smög (cirkelmått), borr, käckel (tunnyxa) jämte flere olika slags hyflar. De, som bland dessa senare ega största in-tresset, torde vara *gnärfskafven* eller krumhyfveln samt *stricken*, med hvilken man afhyflar slädmedar, skidor, spanten, de s. k.

¹ Jfr *Meddelanden från Samfundet för Nordiska museets främjande* 1882. Stockholm 1882. S. 83.

² Se G. VON DÜBEN: *Om Lappland och lapparne*. Stockholm 1873. S. 75. Lägeln och skeden äro emellertid här af skiljaktig typ.

vrånglarna, i båtar och pulkor m. m. Knifskäftet är förfärdigadt af hårdt hopprässade näfverringar, slidan är af skinn, ofta mäsingbeslagen, stundom försedd med mot en trämall inmärkta cirklar m. m., liksom fallet är i finsocknarna.

Tobakspungen, af skinn, röd med svarta fikstycken, förekommer inom socknen i en typ, som ej annat än undantagsvis återfinnes annanstädes. Nedre delen, där de karfvade »finska bladerna» förvaras, är vid och bukid; längre upp afsmalnar pungen samt om lindas därstädes med långa skinnremmar, i hvilkas ände den af järn smidda pipkratsen är fastbunden. Vid pungens »hals» äro en del små mässingsöglor infälda i skinnet. Pipskallen arbetas ur masurbjörk samt prydes understundom med några upphöjda figurer, ett hjärta eller något annat.

Bland föråldrade bohagsting må vi först ihågkomma *flåbladen* (öfverkaliksmålets *flabler*), hvilka fordom funnos i hvarje gård samt användes att fästas å rocken vid spånad af lin och hampa. Efter häcklingen utreddes i Kaliks hampan och linet för vidare begagnande med s. k. *kammar*, på landsmålet *kijpar*. Numera hafva flåbladen så godt som alldeles kommit ur bruk, enär kvinnorna spinna nästan endast ull. På dessa flåblad nedlades oftast ett särdeles omsorgsfullt arbete; somliga snidades med prydliga upphöjda figurer och utskuros till smala raka genombrutna galler, hvilka sedan målades i de öfliga färgerna; andra sirades med förgyllda lister, bladverk, blommor m. m. samt infattades i glas. Nordiska museet eger ett flertal af dessa redan nu mindre vanliga redskap, hvaraf må hända helt snart ej så många exemplar skola kunna hittas på vindsbottnarna i byar inom de norrländska svensksocknarna. På Norrbottens museum i Lule finnas jämväl några dylika flå- eller rockblad, bland annat ett med rika utskärningar, föreställande den korsfäste frälsaren, omgifven af manande, allvarliga sinnebilder sådana som korslagda liar, dödgräfvarspade, timglas, en människoskalle med benknotor samt denna inskrift: *Tänk / på / dösspåst / å / på / sista / domsbasun / då / han / höres*. Bland de många flåblad, som Nordiska museet eger från Öfverkaliks socken, vill jag särskildt framhålla ett af pyramidalisk form, hvilket omkring år 1820 är förfärdigadt i

Tansjärv samt rikligt förgylt och försedt med sidor af glas. Detta arbete, som är en fästmansgäfvä och ursprungligen var i toppen prydt med en förgylt tupp, utgör eget nog en trogen förminskning af tvänne pelare i koret till Tornio stads gamla svenskkyrka.¹ I Finland har rockbladet en kupig form, efter hvad jag sett på museer i Helsingfors och Åbo.

Rullstickor. Äfven detta redskap användes under kvinnornas forna hemslöjd vid spinnrocken, men har nu kommit ur bruk. Rullstickorna målades gröna, bruna o. s. v.

Nyststickor och *nysstrullar* äro också aflagda spinntillbehör.

Väfskedar eller s. k. *grindar* äro afsedda för förfärdigandet af ylleband till lappskorna och pjäxstöflarna samt äro snickrade af björk. I motsats till den lapska, utdraget rektangulära typen af renhorn, är kaliksbons väfgrind mera kvadratisk. Handtaget är ofta genombrutet med cirklar, kors, stjärnor eller bomärkesbokstäfver.²

Väfställningar till förfärdigande af bomullsband, skoband m. m. förekommo fordom af skilda slag. Nu, sedan fabriksgjordt tyg och allt annat för klädedräkten behöfligt säljes så oerhördt billigt mot förr, har också *spinnrocken* börjat blifva sällan använd. Ganska mycket arbete lades emellertid förut ned på att pryda den samma med konstfärdiga utskärningar och brokig målning. *Väfstolen* hör man däremot ännu slamra och dunka ute i bygden — men dess tid är må hända tyvärr snart ute! Alldeles säkert är, att både mans- och kvinnoslöjden här gått till baka med stora fjät på de sista femtio åren, men man har å andra sidan all anledning att hoppas, det den nu i stället måtte gå framåt och lifskraftigt utvecklas, när den blir ett undervisningsämne också i Norrbottens folkskolor. Ypperliga anlag för slöjd har folket — det synes nogsammt på kördonen och forsbåtarna, i Nederkaliks kusttrakter kallade *älfgäddor* — och de långa vinteraftnarna bjuda en riklig tid för verksam id i stället för till slö hvila.

¹ Ett utmärkt vackert utsiradt flåblad från annat landskap synes i *Guide au musée du Nord à Stockholm*. Stockholm 1889. S. 51. Bild 83.

² I föregående not anförda Nordiska museets publikation har å sid. 14 (bild 21) en troligen gammaldags väfsked från Helsingland afbildad, hvilket till jämförelse påpekas.

Pyndarebesman, stora, med blyinstöpfung i ändklumpen, äro nu föråldrade, men ses likväl någon gång och användas undantagsvis, när man väger upp hö. Häfstången är försedd med mässingsnaglar, hvilka på finska kallas *naulat*, hvarför också afståndet mellan tvänne dylika mässingsnaglar, d. v. s. ett skålpund, kommit att benämnas *naula*. Besmanet heter på finska *pundari-naula* (utt. pöntari-náola). *Alnstickorna* eller alnmåtten utskuros förr så vackert man kunde begära.

Mangelbrädena blefvo fordom pryddigt snidade och utsirade, försågos stundom med ett kort tänkespråk samt städse med de växlande egarinnornas namn eller bomärken. Nu äro de mycket enkla och bära blott begynnelsebokstäfverna till egarinnans namn.

En sak har under vårt letande i dagligstugans gömmor och vrår undgått vår uppmärksamhet ända tills nu, nämligen den *björk-svamp*, eller här så kallade *tjuka*, hvilken är uppspikad på väggen invid fönstret och där tjänar till dyna åt knapp- och synålar. Redan Linné har emellertid från annat håll inom Norrland omnämnt denna, då han säger: »på väggarne satt *Agaricus pedis eqvini* facie till nåldyna.»¹ Och utanför förstubron kunna vi om sommaren se en gul- eller rödmålad *träpotta* eller *kackstol*, hvilken användes af det yngsta Kaliks.

Vi vilja nu följa kaliksbonden ut i skog och mark för att möjligen iakttaga några karaktärsdrag vid hans åtgöranden därstädes. Af *jakt* är han särdeles road och håller ihärdigt på därmed, synnerligast om han ej behöfver egna så mycken tid åt jordbruket. Gamle inhysingar och bondsöner taga litet emellanåt från dagligstugans stocklag ned den med snapphanelås försedda *lodbössan* samt vandra så med en raggig spetshund, som genom sitt skall markerar villebrådet, i väg inåt skogsdjupet, hvarifrån de återkomma, ofta med rikligt byte. Det är emellertid hufvudsakligast ekorrar och järpar, som skjutas, det mesta vilda bemäktigar man sig nämligen i de s. k. *flakarna*, hvilka utgöras af sammanvidjade, på skogsstigarna uppgillrade stockar. I dessa flakar dödas årligen på senhösten ett be-

¹ C. VON LINNÉ: *Iter lapponicum* (Åhrlings upplaga). S. 33.

tydande antal tjädrar och ripor (orren är jämförelsevis sparsamt förekommande). Under vintern fångas riporna i snaror. Hararna skjutas på säte vid spårnö eller tagas med snara i gärdesgårdarna. För långt till baka sedan voro *armborst* allmänt i bruk inom socknen, men numera är det nästan omöjligt att kunna få reda på ett enda dylikt vapen. Stocken var äfven i Öfverkaliks inlagd med rikt utsirade renhornsskifvor.

Fisket i älfvar och träsk är flerstädes rätt lönande. Vid Jokk och nedom Lina Linkka, de tvänne storartade vattenfallen, torde det vara som mest gifvande. För laxfångsten användas s. k. *pator*. Harr och laxöring tagas på drag eller flugkrok. I träsken drages not eller sättes nät, hvilket ofta gifver vida mer än blott lön för mödan. När på senhösten mörten söker sig väg från bäckarna ned till det stora träsket (insjön), brukar man medels flätade stegar stämma i vattnet, så att fisken tvingas att gå in i *lanorna* (jfr det finska subst. *lana*), en strutformig stor fiskbragd, påminnande om sydligare traktens *mjärdar*.

Till *körslor* brukas numera endast hästar och renar. Att — såsom här och annanstädes sker — använda renen vid timmerdrifning är emellertid ett skändligt djurplågeri.

Fordom nytjades rikt utsirade och blomstermålade *bogträn* (*lokor*) till både hästar och oxar. Somliga af dessa lokträn voro öfverst utskurna till hästhufvud o. s. v. Oxlokorna voro naturligtvis bredare och längre än de, som voro afsedda för hästar. Samtidigt förekommo mycket stora *selbågar*, hvilka voro prydda med krönta hufvud af lejon, gripar, drakar och andra märkvärdiga djur samt målade enligt traktens smak. Den forna hästklädningen för vinterkörslor har nu redan längesedan efterträds af de s. k. *rankdonen*, hvilka allmänt brukas också i svenska finnbygden och i Finland — liksom i Ryssland — användas också om sommaren. Den till dylikt seltyg hörande stora bågen, *rankbågen*, i Finland kallad *loka*, är nu det enda föremål, hvarpå socknemännen någon gång pröfva sin karakteristiska målningskonst. Strax den infördes, pryddes den emellertid på antydt sätt vida mer än nu. *Kvinnosadel* användes i början på århundradet, men har åtminstone sedan 1840-talet ej varit i bruk.

Betsel af renhorn förekommo fordom rätt allmänt både inom Öfverkaliks socken och de angränsande finnsocknarna. I Nordiska museets på Skansen å Djurgården uppförda morastuga finnes ett dylikt hornbetsel (troligen älghorn) från Mora socken i Dalarna, hvilket fullständigt liknar dem jag sett och insamlat här omkring polcirkeln.

Vallareburar förekomma undantagsvis i nybyggena. Numera håller man nämligen inga getter, och korna komma vanligen själfmant hem om aftnarna, när det lider till mjölkdays. *Bockhorn* anträffas understundom. Särskildt i skogsbyar inom Nederkaliks användas de ännu någon gång på grund af sin klara genomträngande ton, som lika ofelbart drifver folket att öfvergifva arbetet och vandra hem till måltiderna, som den förmår locka hem kreaturen från vildmarksskogen. På sommaren förvaras kreaturen nattetid uti svala »sommarladugårdar» vid hemmanens utkanter; några egentliga fåbodvallar finnas ej här, men väl flerstädes i finnsocknarna.

Räfsan har smalt, långt och lätt skaft. Själfva pinnramen är härstädes bågböjd, försedd med »pålägg» vid ändarna. Pinnarna äro längst i midten för att lättare kunna halka öfver tufvorna. Kvinnorna bruka mindre räfsor än karlarne. *Liarnas* skaft, eller det s. k. ärfvet, utsiras ofta samt förses med mycket prydliga handtag. Nedtill äro skaften på eget sätt tillyxade och utskurna. Haken på liebladet fästes vid ärfvet genom att linda kring rotting — fordom användes blott vidjor till detta ändamål.

Snöskor, på öfverkaliksmålet *snitrampa*, snötrampar, förfärdigas af vidjor, sammanflätade inom en gröfre elliptisk stomme. Om vintern fastbindas de vid renskinsskorna och brukas efter stora snöfall, då man i blidväder trampar upp stig i skogen för att sedermera, då det frusit på, kunna därstädes köra fram timmer efter renar. På sina håll bindas de vid dragarnas fötter för samma ändamål eller att åstadkomma väg genom snömassorna. I Pajala och annanstädes användas dylika vidjeskor, *räpäkit*¹, vid höslätter på sankna myrar. Norrmännen kalla dem *truger*², i Dalarna och Jämtland heta de

¹ Af *räpilä*, simfot.

² Jfr F. NANSEN: *Paa ski over Grönland*. Kristiania 1890. S. 42.

tryger. I Nederkaliks brukas som ett slags vattenskidor under slätter de s. k. *rotandrar*, som utgöras af en trampbräda med långa störrar för att hindra foten att sjunka ner.

För att under vandring fortskaffa sina saker använder öfverkaliksbonden antingen en s. k. *kont* (finska *kontti*), härstädes flätad af tunna granspån och buren med remmar öfver axlarna, eller också en särskild bärställning af trä, s. k. *mes* (öfverkaliksmålets *mejs*, norrmännens *bagmeise*, jokkmokkboarnes *stut*), å hvilken packningen fastsnöres. Sedan alt är i ordning till afmarsch, lyftes mesen upp, en »tröja» (rock) lägges hopvikt mellan ryggen och bördan, hvarpå bärremmarna tillknytas öfver bröstet. Härigenom blir en tyngre belastning rätt besvärlig i backig mark eller på myrar med hala, i gungfly nedsjunkna spänger. Den till konten understundom använda bärgrepen, vanligen kallad *bärträ* eller *bölträ*, pryddes förr med rika utskärningar. Sockenbefolkningen är vida underlägsen den finska i att härda ut på längre marscher och med tung packning. Man räknar också i Öfverkaliks en mil mycket kortare än i finnbygden. Skulle de medförda skinnremmarna, i hvilka bördan bäres, af någon anledning visa sig olämpliga, är skogsbon snar och redo att af näfver och vidjor fläta prydliga och synnerligen praktiska bärdon. Om kaliksbondens *mejs* erinrar mycket en något större dylik, den s. k. *höbuen*, *höbågen*, hvarpå man i Kyrkhults socken i Bleking fastremmar hö för att kunna fortskaffa detta i stenbackarna.

Från denna nu i korthet beskrifna Öfverkaliks socken eger Nordiska museet en ej obetydlig samling, hvilken det lyckats jägmästaren H. Nordlund och undertecknad att under några sommarfärder därstädes hopföra.

HUGO SAMZELIUS.

6.

Sked från år 1607.

Bland silfversaker från 1500—1600-talen, som bevarats åt vår tid, äro knapt några talrikare än silfverskedarna. Säkerligen voro de på sin tid ytterst vanliga. I nämnda tids räkenskaper omtalas

ofta skedar, dels såsom betalningsmedel, då klingande mynt saknades, dels såsom gåfvor till kyrkor eller vänner; och får man tro en tysk resande, Samuel Kiechel, som 1586 besökte Sverge, voro de då allmänt i bruk äfven i bondehem. Ur hans dagbok¹, som innehåller många intressanta uppgifter rörande den svenska allmogen vid nämnda tid, låna vi följande om en svensk bonde, som var bosatt i närheten af Nyköping: »Jag måste berätta, att det i Sverige är en vanlig sed, att om man kommer till en fattig bonde, har han dock sina silfverskedar, åtminstone för sig och sin hustru, om han ock icke har någon bädd i huset. Och hvad förmögna och ansedda bönder beträffar, skola många äga 50, flere eller färre, tunga silfverskedar, som de akta för sin skatt. — Om de fått in penningar, som de kunna undvara låta de göra sig en silfversked, icke till köps utan så tung, att han väger omkring 3 eller 4 riksdaler. Och det har mig berättats, att före kriget, då folket varit mycket förmögnare och bönderna stundom haft del i bergverken, funnos de som ägt en half tunna full med silfverskedar.» I sammanhang med ofvanstående nämner han vidare, att »på flere ställen under vägen lades sådana skedar för oss på bordet, hvari bönderna sätta sin stolthet».

Ännu en annan omständighet, som kan förklara, att så många gamla silfverskedar blifvit bevarade åt våra samlingar — i förbigående må nämnas, att Nordiska museet eger flere hundra dylika — var det stora värde en sådan sked hade såsom vän- och minnesgåfva.

I den gamla tidens brudgåfvor var hon snart sagdt liktydig eller åtminstone lika värderad som smyckena och ingick stundom i husmoderns dräkt, så att hon, såsom vi af en anteckning från 1698 sett, räknades till egarinnans »ifarekläder» d. v. s. gångkläder.² Vid

¹ *Historisk tidskrift* 1892. S. 346.

² Så enligt en anteckning i Fämsjö dödbok för nämnda år. Denna anteckning, som på grund af den ovanligt fullständiga bild hon gifver af en småländsk bondkvinns dräkt mot slutet af 1600-talet eger ett särskildt intresse, lyder i sin helhet sålunda: »Hustru Märta i Fämsjö ifarekläder: Sked, oförgyld om 4 lod: Kädja med smöcke om 2 lod; sölfspänne lytet; Kappa med späne om 6 dal. sölfmynt: Grön kiortel med rött snörlif om 4 dal.: Röd kiortel utan snörlif, 6 dal.: Blådh kiortel utan snörlif om 2 dal.: Noch Blådh kiortel, 2 dal.: Grön Fryskiortel om 1 dal. 16 öre: Brun tröija om 2 dal. 8 öre: Grön Tröija 1 dal. 16 öre: Rött snörlif om 16 öre: Blått snörlif om 12 öre: Grönt förkläde af rask: Sarkar 4 st.: 1 linsört: täpene 2 st.: Hufvudkläder 2 st.»

förnämre begrafningar fingo likbärande ej sällan hvar sin sked med den dödes namn, eller, om han var af adlig släkt, med hans vapen,¹ och såsom faddergåfva torde hon nog fordom varit lika ofta använd som i våra dagar. Att skeden under sådana förhållanden skulle erhålla ett visst affektionsvärde, som gjorde, att man endast i största nöd-fall eller för bröd skull lät henne gå ur slakten, var naturligt. Slutligen bör äfven påpekas det konstnärliga arbete, som var nedlagdt å hennes utstyrelse, och som i förening med hennes praktiska värde, oafsedt de personliga minnen, som kunde vara fästa vid henne, gjorde henne till en dyrbarhet, värd att gömmas och gå i arf.

Närstående bild² visar en dylik sked af gjutet och graveradt silfver, förvarad i Nordiska museets samlingar. Formen framhålles med all önskvärd tydlighet af teckningen, hvarföre vi anse oss ej behöfva taga utrymmet i anspråk med någon närmare beskrifning. Å bladets insida, som prydes med en framställning af Isaks offring, läses: ABRAHAM OFRADE SIN SON ISSAK FÖR SIN TRO SKVL 1607. Teckningen å skedbladets baksida framställer antagligen yttersta domen: Gud fader, med jorden som fotapall, samt ett knäböjande par i 1500-talets dräkt och nederst en samling fyrkantiga graföppningar med människobilder. Inskriften är liksom den nyss anförda ingraverad mellan två jämnlöpande linier i skedbrädden och lyder: ALT * TINGES * OHÄRRE * BEFALE * VI * TIGH * OIESV * CHRISTO * TV * WAR * OS * MESKVNDELI.

Skeden, som har nr 11,789 i museets hufvudliggare, väger 50 gr. eller $3\frac{3}{4}$ lod³ och har kommit till museets samlingar från ett bondhus i Härfsta i Uppland, där hon länge förvarats.

¹ Nordiska museet eger flere af detta slags skedar, bland dem en med inskriften »Lovis de Geer Ao 1696» under en döds-kalle.

² $\frac{2}{3}$ af nat. storl.

³ En »sölffsked» om $3\frac{1}{2}$ lod värderades 1610 »så godh som 4 mark». För jämförelse må nämnas, att en ko samtidigt såldes för 9 mark. Alt enligt Skirö kyrkas i Småland räkenskaper från nämnda år.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

2

1.

Strödda meddelanden angående Nordiska museet åren 1891 och 1892.

Vid Nordiska museets nämnds sammankomst den 12 jan. 1891 valdes till ledamot af samma nämnd efter framlidne professor Isæus professor C. Curman.

Till amanuens och konservator kallades vid sammankomst den 21 juli 1891 intendenten för H. M. Konungens konstsamlingar dr J. Böttiger.

Fröken A. Axling lämnade under år 1891 sin befattning vid museet, och i hennes ställe antogs såsom räkenskapsförare fröken I. Nordberg, som samma år utnämndes till ordinarie amanuens. Såsom räkenskapsgranskare tjänstgjorde likväl fröken Axling till årets slut. Sedan fröken Nordberg till följd af giftermål i okt. 1892 lämnat sin plats, upprätthölls under den följande delen af året hennes befattning af fröken S. Ström.

Till extra ordinarie amanuenser vid museet antogos under år 1891 fröknarna Louise och Lotten Hagberg samt under år 1892 fru A. Bergman, f. af Klint, fröknarna M. Bäckström, H. af Klint, S. Lundblad och S. Millrath, hvilka samtliga dels varit sysselsatta med märkning af nyförvärfvade saker, dels hafva biträdt med förefallande löpande göromål.

För öfrigt var arbetsfördelningen den samma som under föregående år.¹

¹ Se *Meddelanden från Samfundet för Nordiska museets främjande* 1887, s. 35, 1888, s. 43, och 1890, s. 55.

För museets nya afdelningar å Skansen och Bredablick samt anläggningarna därstädes antogs år 1891 såsom fogde på Skansen herr P. Hallén, och 1892 anställdes såsom kastellan å Bredablick herr G. Lindqvist. Vidare tjänstgjorde under det senare året som trädgårdsmästare herrar O. Jonsson och E. Svensson, hvarjämte i och för vakthållningen och de många olikartade arbeten, som utfördes, användes en arbetsstyrka, växlande mellan 20—50 personer.

Museets personal utgjordes vid slutet af år 1892, utom styresmannen, af 64 personer, nämligen 8 ordinarie och 17 e. o. amanuenser, 1 rustmästare, 1 fogde, 1 kastellan, 2 trädgårdsmästare samt 34 tjänare.

Antalet af från museet år 1891 *utgångna* skrivelser var 2,455 och år 1892 2,077; antalet *inkomna* utgjorde 1891 1,424 och 1892 1,435. Såsom paket och korsband hade från museet 1891 utgått 2,487 och 1892 1,712 försändelser.

Museets styresman företog under åren 1891 och 1892 följande resor till museets främjande:

1891: till Uppsala den 7—9 januari; till Gefle, Falun och Uppsala den 29 mars—3 april; till Bleking, Skåne och Köpenhamn den 25 april—9 maj; till Uppsala 20 och 21 maj; till Dalarna den 19 juni—1 juli; till Södertälje och Högsjö den 22—24 juli; till Uppsala, Sala, Valbo, Bollnäs, Häsjö, Sollefta, Östersund, Storlien och Trondhjem den 3—17 aug.; till Göteborg den 13—17 sept.; till Malmö och Köpenhamn den 19—27 nov.; till Uppsala den 9—11 dec.

Under samtliga dessa resor förvärfvades för museets samlingar 1,168 nummer.

1892: till Bollnäs den 23—27 april; till Danmark och Tyskland den 26 maj—17 juni, dels för att vid auktionerna i Köln å de hammerska samlingarna bevaka Nordiska museets intressen och dels för att besöka de zoologiska trädgårdarna i Köln, Frankfurt am Main,

Leipzig, Dresden, Berlin, Hamburg och Köpenhamn och där hemta lärdomar med hänsyn till de påbörjade zoologiska anläggningarna å Skansen; till Uppsala, Örbyhus och Dannemora den 12—15 sept. samt till Uppsala och Dannemora den 9 och 10 nov. — vid hvilka båda senare resor hufvudsakligen redskap och dylikt, belysande den svenska grufdriftens historia, anskaffades.

Antalet förvärf under styresmannens resor 1892 uppgick till 463, hvaraf 258 från de hammerska auktionerna i Köln.

I likhet med hvad fallet varit under flere föregående år företog amanuensen P. Vistrand äfven 1891 och 1892 för museets räkning resor i skilda delar af södra Sverge. Under förstnämnda år besöktes hufvudsakligen norra delen af Dalsland, en bygd, som förut var mycket ofullständigt företrädd i museets samlingar. Skörden blef något öfver 200 föremål. 1892 gälde undersökningarna Västbo härad i Småland samt mellersta och norra delen af Halland. Förvärfven under denna resa omfatta omkring 230 nummer och utgöras till större delen af textila föremål samt alster af gammal svensk lergods-industri. Äfven e. o. amanuensen E. Hammarstedt reste under år 1892 för museets räkning, nämligen i Leksands, Mora och Venjans socknar i Dalarna för anskaffande af allmogesaker från nämnda landskap.

För att samla material till kännedomen om de olika lappmarkernas invånare och dessas lefnadsätt anordnades af Nordiska museet under år 1891 ej mindre än trenne olika forskningsresor. I de nordligaste svenska, norska och finska lappmarkerna reste jägmästaren H. Samzelius, i Norrbottens läns södra lappmarker jägmästaren H. Nordlund samt i Jämtlands och Härjedalens lappområden fil. licentiaten K. B. Viklund.

Följande sammanträngda öfversikt öfver de tvänne förstnämnda längre expeditionernas gång må här meddelas.

Från Lule reste hr Samzelius den 5 mars till Gellivare, Vit-tangi och Karesuando kyrkbyar i svenska Lappland samt Muonio-niska i Muonialusta kapellförsamling. Från finska Muonio kyrkby fortsattes färden på finskt område till Hetta kyrkby, hvarefter kosan öfver gränsfjällen ställes till Koutokeino i norska Västfinmarken. På Altenälven och sedan på den frusna Jesjokka, ett

biflöde till Karasjokka, begaf han sig därifrån till Karasjok i Ostfinmarken, vidare nedför Tana gränsälf med dess af branta fjällkantade stränder till Outakoski och Utsjoki i nordligaste Finland. Han hade ämnat att härifrån färdas till Enare, hvarefter kosan öfver Kyrö och Sompio (Sodankylä) skulle styrts rakt på Kola i ryska Lappland, men denna plan måste på grund af anslagets otillräcklighet öfvergifvas. Från Utsjoki fortsattes därför färden ned efter Tanaälven till Polmak kyrkby i norska Ostfinmarken, så till Varangerfjorden samt utefter dennas norra strand till Vadsö stad, där en del insamlade saker inpackades för att med postångbåten föras till Trondhem och vidare till Stockholm. Dylika upplag hade förut iordningstälts i Vittangi, Muonioniska och Karasjok.

Från Vadsö reste hr S. med ångbåt öfver fjorden till Sydvaranger (Kirkenæs) och vidare öfver Pasvigälven med renar in i ryska Lappland till en »pogost», vinterby, där grekisk-katolske »skolter» bodde, icke långt från Petschenga kloster. Öfver Neiden i Norge fortsattes färden in i Finland till Enare kyrkby, liggande vid den stora sjön af samma namn, och Kyrö byalag. Härifrån gick expeditionen uppför den guldförande bäcken Ivalojoiki med dess vaskningsfaktorier utefter strandåsarna fram mot Kittilä kyrkby, 25½ mil, hvilka tillryggalades på 4 dygn under flere för dragrenarna högst ogynsamma förhållanden. Från Kittilä styrdes kosan på Kolari, under hvilken väg lappmarksrådet passerades, och samtidigt Lappland lämnades. Därpå gick färden nedför Muonio älf till Pajala kyrkby och vidare på Tornio älf till Haparanda. Här inpackades sista delen af de insamlade etnografiska föremålen, som då uppgingo till ett antal af vid pass 1,050 nummer. Expeditionen afslutades vid ankomsten till Nederkaliks och hade då varat i 54 dagar, hvarunder omkring 215 mil blifvit tillryggalagda med renar, hästar eller på skidor.

De lappar, hvilka besökts i kyrkbyarna eller uppe i kätorna bland fjällen, tillhöra följande stammar. I Sverge: Nord-Kaitum, Jukkasjärvi och Karesuando; i Norge: Koutokeino, Karasjok och Varanger; i Finland: Enontekis, Utsjok och Enare; i Ryssland: Pasriedski. Inom alla dessa hufvudstammar finnas flere smärre byalag.

De insamlingar, som blifvit gjorda under denna expedition, utgöra ett rikt material till kännedomen om de olika lappmarkernas invånare och dessas lefnadsätt. Klädedräkter, husgeråd, prydnadsartiklar, vapen m. m. blefvo i mängd hemförda. (Se sid. 90.) Förutom dessa samlingar lyckades hr Samzelius äfven göra intressanta etnologiska studier och iakttagelser, anteckna en del lapska sägner och traditioner, sejtplatser och »heligställen» samt särskildt få rikhaltigt stoff att belysa bland lapparne ännu kvarlevande skrock och öfvertro.

Under juni och juli månader samma år fortsatte jägmästar Samzelius på tjänsteresor inom Lule och Torne lappmarker samt Tärendö och Korpilompolo socknar sina etnografiska forskningar och insamlingar för museet. De förvärf, som härröra från dessa färder, omfatta omkring 150 finska och lapska nummer samt upptaga flere ting för friluftsutställningen på Skansen.

Under hösten 1891 verkstälde hr S. studie- och insamlingsresor i Bleking och nordöstra Skåne; under år 1892 i Södermanland.

Den 22 mars anträdde hr Nordlund sin resa med häst från Gellivare genom skogarna med Jockmock till närmaste mål. Härifrån gick färden under snöstorm till Kviekjock. För att därifrån komma till Arvidsjaur och Arjepluog vände han till baka till Jockmock. Under nedresan gjordes en afstickare till Harsprånget, det ryktbara fallet i Stora Lule älf. Vägen genom skogarna mellan Jockmock och Arvidsjaur var synnerligen dålig, men kunde dock tillryggaläggas på trenne dygn, hvarpå resan omedelbart fortsattes öfver de stora sjöarna Storafvan och Uddjaur till Arjepluogs kyrkby och därifrån öfver nybygggena Laisvall och Jutis till den vid Hornafvan belägna lilla kyrkbyn Gäckvik. För att söka upphinna åtskilliga redan till fjälls dragna lappar anskaffades här en van vägvisare, och kosan styrdes öfver Kölens fjällrygg till den i Norge belägna Junkerdalen. I denna dal rastades under en dag, hvarpå återresan företogs till Gäckvik och därifrån utefter Hornafvan till Arjepluog. Under svårt menföre gick därpå återfärden efter landsvägen till Pite och därifrån å hafsisen till Nederkaliks, där, sedan 140 mil blifvit under en månads tid tillryggalagda, resan afslöts den 21 april.

Under sin långa färd företog hr N. afstickare dels med skjuts, dels å skidor till alla icke alt för aflägsna lappbyar, som kunde anträffas. I dessa liksom i de nybyggen, som besöktes, inköptes för Nordiska museets räkning alla föremål af etnografiskt och arkeologiskt värde, som kunde erhållas. Bland dessa må särskildt nämnas spjutspetsar samt andra föremål af sten, husgeråd af renhorn och ben, silfversaker samt en vacker samling tembroderier. Gifvetvis har dock insamlingen i dessa redan förut af talrika uppköpare och samlare besökta trakter varit mindre gifvande, än hvad fallet skulle varit, om forskningsresan företagits några år tidigare. Samlingen uppgår emellertid till omkring 400 nummer. Bästa skörden gjordes i Jockmock och Kvickjock. Å förstnämnda plats visade så väl herremän som befolkning sitt intresse för resans ändamål genom talrika gåfvor. I öfriga trakter var det ofta svårt att till och med mot ersättning åt museet förvärfva etnografiska föremål och dymedelst rädda dem från att förstöras af för deras värde likgiltiga egare. Då hr N. medförde fotografiapparat, tog han under resan åtskilliga intressanta vyer, hvilka lämnats till Nordiska museet.

Bland resor, som för öfrigt under åren 1891 och 1892 företagits af ombud för museet, må följande nämnas: af hemmansegaren Bud Erik Olsson i Mora till Sollerö samt olika orter i Mora, Venjans och Älfdalens socknar i Dalarna; af hemmansegaren Hol Mats Matsson i Mora till Orsa och Venjans socknar för uppsökande af modeller till slogbodas och eldhus; af artisten M. Jönsson, Mörrum, i Kyrkhults och Jämshögs socknar i Bleking dels för aftecknande och uppmätning af äldre stugor, dels för inköp af allmogeföremål; af snickaren K. Eriksson i Gränum likaledes resor i Jämshögs och Kyrkhults socknar i Bleking, samt af gårdsbrukaren Christian Olsen To i Hjertdals, Hiterdals, Saude m. fl. socknar i Telemarken i Norge.

Dess utom reste för museets räkning ingenjör G. Améen till Söderbärke socken i Dalarna samt angränsande socknar i Västmanland för att afteckna och fotografera gamla byar och gårdar; ingenjör G. E. Larsson till Björkvik i Östra Ryds socken i Östergötland för uppmätning, ritning och beskrifning af fatburen därstädes, till Viala by i Vingåkers socken i Södermanland för att äfven där af-

teckna en fatbur, till Herte by i Bollnäs socken i Helsingland för uppmätning och nedtagning af den s. k. knubbstugan och slutligen till Håsjö i Jämtland för uppmätning af den därstädes befintliga klockstapel; herr J. Villander på Bollsta till Håsjö i Jämtland för att uppgöra ett kostnadsförslag samt ritningar till byggandet af en klockstapel på Skansen efter håsjöstapelns mönster; herr A. Andersson i Bollnäs till Bergfors i Bollnäs socken för uppmätning och ritningar af skorstenar i och för ofvan nämnda knubbstuga från Herte by, samt slutligen byggmästaren H. Larsson till Uppsala för att öfvervaka nedtagningen af det såsom deposition till museet öfverlämnade gamla altaret i domkyrkan.

Till sist må här omnämnas, att geologen dr E. Svedmark för museets byggnadsföretag å Lejonslätten gjorde en resa till Rådmansö i Roslagen för att undersöka, om den där befintliga sandstenen, som ämnats till beklädnadsmaterial för byggnaden, i tillräcklig mängd förefunnnes.

Beträffande samlingarnas bearbetning hafva under dessa år följande arbeten af museets tjänstemän blifvit utförda:

Amanuensen P. G. Vistrand har ordnat och beskrifvit museets runstafvar och norrländska jordfynd af skiffer och sten samt därjämte med museets skråarkiv som underlag upprättat en kortare historisk öfversikt af Stockholms förnämligare skrå. Dr J. Böttiger har varit sysselsatt med utarbetandet af en utförlig beskrifvande förteckning öfver museets samling af väfnader i gobelinsteknik. E. o. amanuensen E. Hammarstedt har ordnat samlingen af lapska och finska föremål å Skansen, utarbetat en namnlista öfver lapska husgeråd och redskap, förtecknat tyska skråsigill och svenska skråhandlingar samt ordnat och förtecknat handtecknings- och tidningsamlingarna. E. o. amanuensen C. Palm har varit sysselsatt med ordnandet och förtecknandet af museets svenska kopparsticksamling och svenska kungliga och enskilda personers porträtt.

Under år 1891 förvärfvade Nordiska museet tvänne stora områden å Djurgården, nämligen Skansen och Belvedere¹.

Den 2 mars 1891 inköpte museets styresman af herr C. Hammer för en summa af 25,000 kr. lägenheten Skansen i akt och mening att tillhandahålla den samma åt Nordiska museet för uppförande därstädes af märkliga gamla allmogebyggnader och andra forntida minnesmärken, hvilka möjligen kunde förvaras i det fria, och för hvilka utrymme sagnades å museets lägenhet Framnäs. Planen till ett dylikt friluftsmuseum hade museets styresman länge närt. Så inköptes redan år 1885 den nedan omnämnda högstugan i Mora socken för flyttning till Stockholm, många andra förberedande åtgärder, för hvilka det blefve för vidlyftigt att här närmare redogöra, att förtiga.

Arbetet med platsens ordnande tog omedelbart efter inköpet sin början: området inhägnades, vägar anlades, dammarna rensades, träd och buskar planterades o. s. v. Under ledning af byggmästare från olika landsdelar uppfördes och inreddes efter hand en *högstuga* från Östnor i Mora socken och en *hackstuga* från Orsa socken i Dalarna, en *ryggåsstuga* från Lilla Bröthult i Kyrkhults socken och en *stenstuga* efter mönster från Jämshögs socken i Bleking, ett *kåtaläger* från Lule lappmark samt en *kåta* af jämtländsk typ, *kolarkojor* efter förebilder från Småland och Västmanland, den s. k. *knubbstugan* från Herte by i Bollnäs socken i Hälsingland, en *fäbodvall* från Jämtland, med tre särskilda byggnader — »ståriset», »mjölkbua» och »köksskålen» — samt slutligen en *slobod* från Dalarna, m. m. Dess utom uppfördes en *klockstapel* efter mönster af den i Håsjö socken i Jämtland ännu kvarstående stapeln från år 1684. Se sid. 86 och följande.

I vaktstugan anordnades en utställning af lapska etnografiska föremål från Sverge, Norge och Finland, förvärfvade under jägmästarne H. Samzelii och H. Nordlunds samt licentiat K. B. Viklunds forskningsresor.

¹ Detta namn utbyttes senare mot Bredablick.

Den 11 oktober 1891 hölls å Skansen en invigningsfest, hvarvid K. Andra lifgardets musikkår medverkade. Dess utom gåfvos under 1891 och 1892 minnesfester till högtidlighållande af den 6 nov., Gustaf II Adolfs dödsdag, och den 30 nov., Karl XII:s dödsdag, hvarjämte under sommaren 1892 konserter gåfvos hvarje söndag, då väderleken tillät, och dansar af allmoge i folkdräkter anordnades med biträde af herr F. Sundling. Bland särskilda bemärkelsedagar, som firades, må nämnas valborgsmässon- och midsommaraftonen.

Den 18 nov. 1891 uppgjorde museets styresman dr A. Hazelius aftal med byggmästaren A. G. Janson om eventuelt köp af Belvederetornet å Djurgården jämte den samma torn omgifvande parken, utgörande 35 tunnland 10,7 kappland, för en köpeskilling af 100,000 kr.

Då inga medel för ändamålet funnos att tillgå, kunde köpet ej uppgöras af Nordiska museets styrelse. Men museets styresman, som ansåg, att här ingen tid var att förlora, och dess utom hyste en fast förtröstan, att penningefrågan skulle kunna ordnas, åtog sig — såsom han förut gjort med Skansen — ensam det personliga ansvaret. Köpet uppgjordes, och hela lägenheten tillträdde den 1 januari 1892.

Det gälde nu att anskaffa de nödiga medlen.

I köpekontraktet hade bestämts, att de 100,000 kronorna kunde gäldas under 10 år genom en årlig amortering af 10,000 kronor. I öfverensstämmelse härmed uppgjorde styresmannen den planen att söka för saken intressera 100 personer och erhålla deras medverkan genom ett årligt bidrag af 100 kronor i 10 år.

Och han fann på kort tid icke endast 100, utan 111 personer, hvilka utfäste sig att hvardera på de nämnda vilkoren lämna 1,000 kronor. 9 andra personer hafva dess utom lofvat att, så länge de lefva eller äro i sådana omständigheter, att de mäktade det, årligen lämna 100 kronor. Denna tillökning i antalet utöfver de 100 ansågs nödig, därför att man alltid måste förutsätta, att under ett tiotal af år genom dödsfall eller andra omständigheter en rubbning i det utfästa bidragsbeloppet skulle kunna ega rum.

De 111 personer, till hvilka Nordiska museet och hufvudstaden sålunda stå i förbindelse för förvärfvandet af det stora Belvedereområdet, äro följande ¹:

GUSTAF, Sverges och Norges kronprins.

ABRAMSON, E., f. GUMPERT, fru.

ANTELL, F., med. doktor.

APPELBERG, L., f. ÖSTERGREN, fru.

BAGGE, J., sedeltryckare.

BENEDICKS, G., brukspatron.

BERGGREN, E., f. WICKBERG, fru.

BERGSTEDT, C., fabrikör.

BERGSTEDT, E., grosshandlare.

BOBERGH, T., f. BJÖRKLUND, fru.

BOLINDER, C. G., fabriksidkare.

BOLINDER, J., ingenjör.

BOMAN, E., skeppsklarerare.

BONDE, C. C:SON, friherre, kammarherre.

BONNIER, A., bokförläggare.

BOSTRÖM, E. G., statsminister.

BÜNSOW, F. H., landtbrukare.

BÄCKSTRÖM, J., grosshandlare.

VON CELSING, P. F., kapten.

CERVIN, C. G., bankir.

CLASON, I. G., professor.

DAHLBERG, J. P., bruksegare.

DAHLQVIST, E., krigsråd.

DANELIUS, B. A., grosshandlare.

DAVIDSON, E., herr.

DE GEER, L., f. SPARRE, friherrinna.

¹ Två af de bidragande hafva anhållit att få förblifva onämnda.

DE LAVAL, G., ingenjör.

DU RIETZ, G. A., grosshandlare.

EKDAHL, M., revisor.

EKENGREN, V. A. F., stadsmäklare.

VON ESSEN, F., frih., statsråd.

FORSGRÉN, I., fröken.

FORSGRÉN, S., f. WIKSTRÖM, fru.

FRANCKE, O., f. HALLBERG, fru.

FRIS, G., grosshandlare.

FRÖBERG, C. A., borgmästare.

GEBER, P., bankir.

GEORGII, A., konsul.

GÖRANSSON, T., apotekare.

HAFSTRÖM, A. V., grosshandlare.

HAGDAHL, C. E., med. doktor.

HALLSTRÖM, H., byggmästare.

HAZELIUS, A., styresman för Nordiska museet.

HEILBORN, O., konsul.

HELLBERG, F., redaktör.

HIERTA, H., fröken.

HIRSCH, O., ingenjör.

HÖGLUND, A., konsul.

JANSON, A. G., byggmästare.

JEANSSON, J., grosshandlare.

KEMPE, H., f. DIEWEL, fru.

KEMPE, J., f. FAHLMAN, fru.

KJELLBERG, T., f. EDGREN, fru.

LAMM, C. R., ingenjör.

LEMON, A., grosshandlare.

LEVIN, H., grosshandlare.
LILJEQVIST, P. A., konsul.
LILJEWALCH, E., grosshandlare.
LILJEWALCH, T., stadsmäklare.
LINDAHL, V. N. A., auditör.
LINDQUIST, S., löjtnant.
LINDSTRÖM, E., konsul.
LOVÉN, J., grosshandlare.
LUNDBERG, L., grosshandlare.
LUNDSTRÖM, C. F., bruksegare.
LUNDSTRÖM, J., grosshandlare.

MONTAN, E. V., professor.
MÖLLER, F., generalkonsul.

NISSER, B., f. WETTERGREN, fru.
NORLUND, L., f. HERTZER, fru.
NORSTRÖM, C. G., ingenjör.

ODELBERG, T., öfverdirektör.
ODELBERG, V., löjtnant.
OLROG, T., grosshandlare.
D'OTRANTE, G. A. F., hertig, förste hofstallmästare.

PALMCRANTZ, S., f. WINBERG, fru.
PETERSÉN, I., f. TANBERG, fru.

RAMSTEDT, J., f. HÆGGSTRÖM, fru.
REINHOLD, A., f. BURMESTER, fru.
VON ROSEN, F., grefve, kansliråd.

SANDELL, C. V., f. OHLSON, fru.
SCHARP, C., f. WESTMÄN, fru.
SCHUMBURG, R., v. konsul.
SCHWARTZ, S., fröken.
VON SCHWERIN, M., f. HAGBERG, grefvinna.

SCHÖNING, J. F. G., konsul.

SETTERVALL, C., grosshandlare.

SJÖGREN, A., f. NOBEL, fru.

Enkefru E. SPRINCHORNS arfvingar.

STRIDSBERG, E., ingenjör.

SUNDSTRÖM, P., grosshandlare.

SUNNERDAHL, E., grosshandlare.

SVANSTRÖM, F., grosshandlare.

SÖDERLUND, C. A., ingenjör.

SÖRMAN, H., grosshandlare.

TAMM, H., bruksegare.

THIEL, E., bankdirektör.

THORELL, E., fröken.

THORELL, R., häradshöfding.

UNANDER, F., f. SCHARIN, fru.

WACHTMEISTER, A. F., grefve, öfverste-kammarherre.

WALL, R., direktör.

WALLENBERG, A., f. VON SYDOW, fru.

VALLEY, A., grosshandlare.

WEBER, M., f. WEYLANDT, fru.

WIDGREN, J., åkare.

WIKSTRÖM, S., f. EDLUND, fru.

WRANGEL VON BREHMER, V., friherre, öfverste-kammarjunkare.

VULT VON STELJERN, V., redaktör.

Tack vare de förbindelser, som dessa personer iklädt sig, utfärdades den 12 juli 1892 åt Nordiska museet salubref å Belvedere-tornet jämte hela Belvedereområdet, och, sedan K. M:t stadfäst besittningsrätten, var altså Belvedere Nordiska museets egendom.

En omfattande reparation af ett par af tornets våningar företogs. Så inrättades i bottenvåningen ett expeditionsrum; våningen 1 tr. upp inreddes till kafé; i våningen 2 tr. upp äro museets byggnadsritningar och byggnadsmodeller utställda; våningen 3 tr.

upp innehåller dels ett tafvelgalleri, dels andra museiföremål, och i 4:e våningen äro utställda kartor och planer öfver hufvudstaden.

Kaféerörelsen vid Belvedere drifves för Nordiska museets räkning af i museets tjänst anställda personer.

Det staket, som skilt Skansens och Belvederes parkanläggningar borttogs, och Belvedereparken införlifvades fullständigt med Skansens område.

Anläggningarna å Skansen, som för turister och resande öppnades den 30 aug. 1891, blefvo för allmänheten tillgängliga den 1 okt. samma år. Förevisningstiden var såsom regel från kl. 10 f. m. till skymningens inbrott, men under den mörkare årstiden voro trenne aftnar i veckan stugorna upplysta och eldar tända på lämpliga platser inom Skansens område; dessa aftnar stängdes portarna kl. 8 eller senare. Belvederes utsiktstorn var tillgängligt alt ifrån den 1 januari 1892, ehuru de omfattande reparationerna i tornets inre afslutades först i augusti samma år.

Under det att Nordiska museets anläggningar å Skansen sommaren 1892 raskt utvecklade sig och togo allmänhetens uppmärksamhet och intresse i anspråk, bragtes ett annat i museets framtid djupt ingripande företag i all tysthet ett godt stycke närmare målet: den nya museibygnadens murar började nämligen resa sig ute på Lejonslätten.

Det var den 24 oktober 1888, sextonde årsdagen af museets första afdelnings öppnande för allmänheten, som det första spadtaget till grundgräfning för byggnaden togs på den af konung Oskar för ändamålet upplättna tomt. Hela den därpå följande vintern fortsattes schaktningsarbetet för en kostnad af vid pass 27,000 kr. Emellertid skedde efter denna tid ett afbrott i byggnadsarbetet, då, sedan professor I. G. Clason erhållit uppdraget att lägga sista hand vid ritningarna, dessa i flere delar undergingo en förnyad omarbetning. Först i december 1891 började bortsprängningen af den på platsen befintliga bärgkullen, samt verkställdes en del återstående jordschaktning under afvaktan på fastställelse af de nu till Riks-

marskalksämberet inlämnade och fullt färdiga ritningarna. Sedan K. M:t den 25 april 1892 lämnat tillstånd att uppföra den bakre delen af den tillämnade stora byggnadskomplexen eller allmogehallen, företogs genast och med betydande arbetsstyrka grundläggningen till en tredjedel af nämnda hall eller till en så stor del af byggnaden, som man med tillgängliga medel trott sig kunna bringa under tak.

Sedan grundläggningsarbetet, som på ett utmärkt sätt utförts af hr N. P. Gerlofson, i juni månad i det närmaste afslutats, började uppsättningen af granitsockeln, i hvilken jordvåningen inneslutes. Denna sockel, som vid årets slut var uppförd i sin fulla höjd af 5,5 meter, ger ett begrepp om den monumentala karaktären af den byggnad, som skall tjäna det höga ändamålet att för århundraden bevara minnen och bilder af fosterlandets odling. Med sina af väldiga granitblock uppförda sträfpelare och mellan dem öfver jordvåningens fönster slagna hvalf, ter han sig lika storartad som solid. Han är i öfrigt utförd med dels i olika grader släthuggna, dels råhuggna eller tuktade ytor af vacker ljus granit från trakten af Sundbyberg och levererades af hrr J. G. Rehn, P. O. Olander och Melcher Pettersson.

För bekvämare mottagande och upptransport till byggnadsplatsen af alla materialier bygdes en särskild lastbrygga vid Ladugårdslandsviken samt anordnades rälvägar därifrån till olika delar af byggnadsplatsen.

Hela byggnadskostnaden — inberäknadt inlösen af å tomten befintliga byggnader, utgifter till pristäflan, jordschaktning, grundläggning, sockelsättning, byggnadsmaterialier af olika slag, arkitektarfvoden m. m. — uppgick vid 1892 års slut till kr. 180,578: 15.

Under ledning af ingenjör C. G. Norström såsom kontrollant i stället för ingenjör F. Malmberg, som förklarar sig hindrad att längre uppehålla ifrågavarande befattning, sköttes byggnadsarbetet af byggmästaren H. Larsson, som förut har sitt namn fäst vid flere af de förnämsta nybyggnaderna i Stockholm.

Flere dyrbara gåfvor af för nybyggnaden ämnade byggnadsmaterialier lämnades år 1892 till Nordiska museet, och löften om andra dylika erhöles af så väl enskilda personer som bolag.

För att, innan byggnadsarbetet för året afslöts och murarna tåktes till skydd mot vinterns nederbörd, gifva dem, som intresserade sig för detta stora fosterländska företag, tillfälle att bese det hittills utförda arbetet, var byggnadsplatsen i oktober månad 1892 under en veckas tid tillgänglig för allmänheten.

Såsom bidrag till Nordiska museets byggnadsföretag utfäste sig byggmästaren J. ANDERSSON att lämna 10,000 kr.¹, och å anteckningslistan för bidrag å 1,000 kr. tecknade sig löjtnant E. MALMSTEN i Malmö, hvilken äfven inbetalat detta belopp, samt öfverstelöjtnanten F. HAZELIUS.

Museets byggnadsmedel uppgingo vid slutet af år 1891 till en summa af kr. 408,807: 51 och 1892 till kr. 328,137: 56.²

Genom testamenteriskt förordnande af den 11 maj 1891 erhöll museet af sekreteraren C. J. HASSELL en summa af 5,000 kr. »still inköp af för museet passande föremål» samt genom testamente af den 13 februari 1892 af ingenjör G. M. LAMM 10,000 kr. »still ökande af museets s. k. Allmänna fond».

Bland öfriga större penningebidrag, som för olika ändamål lämnats under åren 1891 och 1892, må här nämnas: af fru E. BENEDICKS, f. BENEDICKS, 10,000 kr.; af museets styresman dr A. HAZELIUS 7,000 kr.; af godsegaren A. LILJEDAHL i Uppsala 4,000 kr.; af grosshandlaren F. BÜNSOW 3,000 kr.; af med. doktor F. ANTELL i Paris 2,000 kr.; af kyrkoherden N. O. HAMMARSTEDT i Norrby, Sala, 2,000 kr.; af fru J. KEMPE, f. WALLIS, 2,000 kr.; af grosshandlaren C. F. LILJEWALCH 1,800 kr.; af fabriksidkaren A. REINHOLD 1,500 kr.; af grosshandlaren L. O. SMITH 1,500 kr.; samt af byggmästaren J. ANDERSSON, kommandör T. ARWIDSSON, grosshandlaren V. RÖHSS i Göteborg, greve A. K. TROLLE-WACHTMEISTER å Trolle Ljungby och fru M. G. WEINBERG, f. TÖRNSTEN, hvardera en summa af 1,000 kr.

¹ Denna summa har gifvaren sedermera inbetalat.

² Se sid. 114.

Vidare lämnade NORRLANDS GILLE i Stockholm såsom bidrag till den af Nordiska museet anordnade forskningsresa, som jägmästaren H. Samzelius företog till lappmarkerna, 1,500 kr. samt PATRIOTISKA SÄLLSKAPET 500 kr., såsom ett erkännande från sällskapets sida af det förtjänstfulla i museets verksamhet, särskildt med hänsyn till dess samlande och afbildande af föremål, lämpliga att såsom mönster främja utvecklingen af husslöjden och konstindustrien i vårt land.

Till förmån för Nordiska museet gåfvos under år 1891 flere soaréer. Så under hufvudsaklig medverkan af lektor N. P. ÖDMAN en aftonunderhållning i Vetenskapsakademiens hörsal den 20 mars, hvars behållning — 400 kr. — var ämnad att sätta museet i tillfälle att fortsätta det redan påbörjade aftecknandet af gamla svenska byar och gårdar; samt af ingenjör S. SCHOLANDER en »Nordisk musik- och Bellmansafton» i ofvannämnda hörsal den 20 april för anskaffande af ur kulturhistorisk synpunkt märkliga byggnader från olika trakter af Norden, ämnade att uppsättas å Skansen. Denna soaré inbragte 860 kr.¹ För samma ändamål anordnades vidare af herr M. BOLANDER och andra för saken intresserade personer inom studentkåren å Gillet i Uppsala den 9 maj en soaré med dans, hvilken lämnade en behållning af 311 kr. 75 öre.

År 1891 kom Nordiska museet i åtnjutande af det vid föregående års riksdag beviljade ökade anslaget af 25,000 kronor.

Museets inkomster under år 1891 utgjorde kr. 58,901: 23 och utgifterna under samma tid kr. 70,434: 92, samt inkomsterna 1892 kr. 65,103: 19 och utgifterna samma år kr. 66,652: 64. Museets skuld uppgick vid slutet af år 1892 till kr. 126,926: 26. För hela denna skuld har museets styresman genom sitt öfverlåtelsebref af den 18 april 1880 åtagit sig ett personligt ansvar. Om inkomsters och utgifters fördelning på olika poster se sid. 172 och följande.

¹ Program till dessa båda soaréer tryktes kostnadsfritt af boktryckaren I. Hæggström och af Centraltryckeriet.

Antalet af personer, som år 1891 till museet af egentliga museiföremål lämnade gåfvor, var 548 och år 1892 362. De sålunda skänkta föremålen utgjorde 1891 öfver 2,900 och 1892 öfver 2,000. Om andra gåfvor se sid. 141 och följande.

Hela inköpssumman år 1891, fraktkostnader inräknade, uppgick till 18,249 kr. 56 öre och år 1892 till 14,105 kr. 44 öre.

Samlingarna voro vid slutet af år 1891 brandförsäkrade till ett värde af 770,100 kr., och försäkringsafgifterna under samma år uppgingo till 830 kr. 45 öre. Brandförsäkringsvärdet 1892 utgjorde 810,100 kr. och afgifterna 960 kr. 45 öre.

Bland 1891 och 1892 års förvärf för Nordiska museets samlingar på skilda områden, må här omnämnas följande, som i ett eller annat afseende äro af särskildt intresse.

Till *allmogeafdelningen*. Från Skåne: en samling brudlister af rödt kläde med silkebroderier och besättningar, från tiden emellan 1788—1834. Dessa lister eller bälten, som tillhörde göingedräkten, men egde sin motsvarighet i värendsdräktens s. k. fälttecken, erbjuda mycket af intresse ej minst för kannedomen om de olika folkdräkternas frändskap och lån af hvar andra. Till dräktsamlingen från nämnda landskap har dess utom erhållits en kvinnodräkt från Ljunits härad samt vackra silfversmycken från Färs och Torna härad. Slutligen må äfven nämnas ett större hörnskåp från början af 1700-talet, med egendomligt uppfattade renässansmotiv.

Från Bleking: en fullständig uppsättning af möbler och hushållsgeråd, till större delen inköpta i Kyrkhults socken, för de å Skansen uppförda blekingshusen: ryggås- och stenstugan.

Från Halland: en ganska rikhaltig samling typer af den sedan gammalt i Halland idkade lergodstillverkningen, såsom fat, »gäcka-krus», tranlampor, ljusstakar, formar o. s. v. Genom flerstädes före-

kommande tidsbestämningar vinner samlingen i intresse och kan, i förening med hvad museet förut eger af liknande arbeten, lämna värdefulla bidrag till denna anspråkslösa, men intressanta konstslöjds historia. Utom en del andra husgeråd, såsom en hornsked med synnerligen rikt snidadt skaft, grötbyttor, lurar, glas- och tennföremål, m. m., må äfven nämnas en väggbonad, framställande en brudstass och målad på 1840-talet af en på sin tid mycket anlitad målare, Per i Dufhult (född 1787, död 1862), »den värste bonatamålaren i Fämsjö» och den siste, som målade på »folkavis», samt åtskilliga silfversmycken, däribland tvänne dalakors, förut utan motstycke i museets halländska samlingar. Anmärkningsvärd är äfven en väfstolstyp med »kort» eller fyrkantiga brickor af trä, för bandväfnad, hvilken med stöd af fynd vid gräfningarna i Svarta jorden å Björkö visar sig ega mycket gamla anor i vårt land.

Från Småland: en större samling allmogemålningar, hufvudsakligen från Västbo och Sunnerbo härad. Bland dessa prof på vårt folkmåleri äro flere märkta med årtal och namn och öka därmed väsentligen materialet för den sydsvenska bonadmålningens historia. Sålunda anger sig en större väggduk vara »Anno 1813 i november månad ritad och målad af Anders Andersson i Stora Tranhult i Fämsjö socken». I sammanhang härmed må äfven anföras målningar af den förut nämde Per i Dufhult, hvilken bonader voro mycket eftersökta, samt af Anders Bengtsson i Bökeberg och Vrå-målarne¹, hvilka senare dock betraktades såsom de minst konstfärdige, och hvilkas arbeten på grund af sina klumpiga teckningar och dåliga färgsammanställningar allmänt kallades »Hyalta gastar». Från Västbo härad, hufvudsakligen Unnaryds socken, har dess utom förvärfvats en samling textila arbeten, däribland väfnader i flamsk och rödlakan af framstående värde, en större sydd spets, ett hälsömsbroderi m. m., samt ett »klovaskiep», en båtform, som är egendomlig för sjön Bolmen och kringliggande vatten, och som fått sitt namn däraf, att dess botten utgöres af tvänne »klovar» eller urhålkade stockar, som stälts med kanten mot hvar andra. Ej mindre anmärkningsvärdt

¹ Jfr *Meddelanden från Samfundet för Nordiska museets främjande 1887*. Sid. 21 o. f.

är fyndet af ett »kubbaskiep», urgröpt ur en ekstock, på smålandsdialekt kubb, som påträffades i Urshults församling och vid fyndtillfället ännu var i bruk, särskildt vid ljusterfiske. Från samma bygd har därjämte erhållits ett par isläggjar af djurben, använda såsom skridskor, och en egendomlig lampa af järn, samt från norra Småland en runstaf och en enmansslåde af gammal form och prydd med reliefsniderier. Efter småländska förebilder har dess utom å Skansen uppförts en kolarkoja och en tjärdal.

Från Bohuslän: tappskålar af trä, däribland en med det bekanta rimmet: *När min Tunna Rann, Riände mig både Övina och Man.* Tappskålarna framsattes å gillesbordet, fyllda med öl, och ur dem tappades sedan drycken i mån af behof i mindre kärl. Däraf namnet.

Från Dalsland: en samling kulturhistoriskt märkligare allmogesaker, hufvudsakligen från Vedbo härad. Utom en del egendomsrika bordskärl, såsom bollar, kalkar, »donkar», skålar m. m., märkas åtskilliga kafveldon med säregna sniderier, träskedar med utkrusade skaft, en runstaf, smycken, en större samling grafkors af järn, föremål af tälgsten, glas och lergods, bland de senare ett slags lergök, utan motstycke i museets samlingar. Genom dessa förvärf, hvilkas vetenskapliga värde i betydlig mån ökas genom noggranna uppgifter om namn, användning och fyndort, har museets dalslandsamling vunnit en välbehöflig och väsentlig tillökning.

Från Östergötland: bylur af buffelhorn med mässingsbeslag samt en kakelugn af glacerad rödlera. Denna kakelugn, som är dagtecknad 1748 och prydd med målade figurframställningar, blommor, kronor och namnen Brita Jönsdotter, Christina Boos Dotter m. fl., torde utan tvifvel vara en stor sällsynthet och utgör ett af museets intressantaste prof på svenskt krukmakarbete från 1700-talet.

Från Södermanland: en älfkvarn från Tuna gård i Ytter-Enhörna socken; en träkanna, laggad och bandad samt prydd med små målade ornament, anmärkningsvärd för sin ovanligt höga cylindriska form.

Från Uppland: skjutstafva — som tillhört Skeppsmyra gästgifvergård på Björkö i Mälaren — i form af en urtafva med visare och 16 ålderdomliga bomärken i stället för siffror, som angifva, i hvilken ordning de skjutsskyldige skulle lämna hästar till gästgifveriet; fattig-

bössa från Grisslehamn, med tillhörande inskriftstafla från år 1759, å hvilken läsas bibelspråk, hemtade ur 5 Mosebok och Ordspråksboken, samt öfver dessa en särskild maning: **Stanna, Läs och Mår!**; ekstock, påträffad i Lillsjön i Almunge socken.

Från Västmanland: efter en typ, som är den vanliga i detta landskaps bärgslag, har å Skansen uppförts en kolarkoja.

Från Dalarna: majstång från Gärdebyn i Rättvik, prydd bland annat med dockor i daldräkter, två korsade pilar eller Dalarnas vapen, fem- och sexuddstjärnor, hvilka i likhet med hakekorset och säkerligen med symbolisk innebörd ofta förekomma i dalallmogens både äldre och yngre ornamentik; klubbjulsvagnar från Mora, ett slags kärra med hjul i ett stycke och utan ekrar, hvilken användes hufvudsakligen vid inbärgning af hö och halm; en intressant samling karfstockar, gästbuds-, rot- och gårdsgårdskafvar från Sollerön, samt en dräkt och ett gammaldags brudbälte från sistnämnda socken; plogar af gammal form med vändskifva, »fjöl», af trä; dräkt från Boda, m. m.

Till hvad, som här uppräknats, komma vidare de å Skansen uppförda dalstugorna, nämligen högstugan från Mora, till hvilkens utstyrsel inköpts en urmakarverkstad, åtskilliga husgeråd och prydnader; hackstugan från Orsa med däri ordnade redskap och dylikt, som höra till den för orsabygden karakteristiska slipstenstillverkningen, samt en slobod, typ för ett slags mycket ursprungliga byggnader, hvilka i Dalarnas obygder uppföras till skydd för slätterfolk och andra, som under längre tid måste ligga borta från hemmet.

Från Helsingland har inköpts den gamla nu å Skansen uppförda stugan från Herte by i Bollnäs socken. Denna stuga, känd under namnet »knubbstugan», förskrifver sig från 1600-talets slut eller början af 1700-talet och består, jämte förstuga, af fyra rum, nämligen herrstuga, hvardagstuga, mellankammare och framkammare, alla prydda med tak- och väggmålningar, som utförts 1786 och antyda en för sin tid ganska skicklig ämbetsmålare såsom mästare. Till de flesta af de å väggarna målade taflorna äro ämnena hemtade ur bibliska historien samt försedda med prydliga inskrifter. Med köpet

följde en hel del möbler, som sedan gammalt tillhört stugans inredning. Af märkligare förvärf från Helsingland kan vidare anföras ett synnerligen fint skuret och om formsinne hos snidaren vitnande seldon af trä, bestående af selkrok och ett par lokor.

Från Jämtland. Bland förvärfven från denna del af vårt land torde de fyra egendomliga byggnader, som nu bilda Skansens fäbodvall, vara ett af de viktigaste. Dessa byggnader kallas *ståriset*, *skålen*, *mjölkbu* och *fjöset* samt äro utförda efter gamla förebilder i Mörsils socken under ledning af riksdagsmannen Gustaf Eriksson, som därjämte skänkt museet det förträffliga virket till alla husen. Efter förebild af Håsjö klockstapel har Skansen därjämte fått en synnerligen intressant och i sin helhet trogen bild af en jämtländsk träbyggnad från 1684.

Från Härjedalen: en samling allmogesaker, hufvudsakligen från Svegs och Linsells socknar.

Från Ångermanland: husgeråd och allmogemålningar från Lidens, Junsele och Sollefå socknar.

Från Lappland. Dels genom Norrlands gilles frikostighet och dels genom enskilda personers tillmötesgående hafva Nordiska museets redan förut ansevärd samlingar af lappska föremål under år 1891 erhållit en värdefull tillökning af i rundt tal ej mindre än 1,700 nummer. Bland den sålunda gjorda innehållsrika skörden torde här särskildt böra anföras de talrika profven på renhornsniderier, däribland knifskäft och slidor, skedar, väskbyglar, nålhus m. m., hvilka visa lapparnes smaksinne och förvånansvärdt uppdrifna tekniska färdighet på detta område; vidare samlingarna af tennbroderier och silfversmycken, de senare ej sällan af ren medeltidskaraktär. Förbigås må ej häller en samling lappdräkter från Oviken och norska finnmarken, bland hvilka senare de fyrhörniga mansmössorna och de hjälmliknande kvinnohufvorna särskildt ådraga sig uppmärksamhet. Vidare har å Skansen anordnats ett lappviste med vinter- och sommarkåtor, njalla (stolpbod) m. fl. för en lägerplats egendomliga byggnader. I sammanhang härmed må äfven nämnas en ej obetydlig samling husgeråd m. m. från de svenska och finska nybyggarne i dessa nordliga trakter. Vi anføra såsom synnerligen värdefulla

föremål i denna samling de olika slags redskap, som nytjats för beredning af bark till barkbröd, och däribland särskildt de rikt snidade, för barklossning afsedda knifvarna af ben.

Förvärfven från grannlanden äro mycket rikhaltiga och i många hänseenden för museet af stor betydelse.

Sålunda har museet från Norge inköpt en mängd husgeråd, såsom tavletter, snidade skåp och kistor, ljusstakar, kannor och bollar, de senare som vanligt prydda med målningar och inskrifter af mer eller mindre ålderdomlig prägel. Som exempel på nämnda inskrifter må här anföras:

Drick som du Var Zolger Danske og Eij got öl Vanske, det giør Verken Tyske Eller Franske &c 1777.

Jeg er ei saa liden, men du skal med tiden erfare min kraft. ieg hovedet søger og løstien forøger som du før har haft.

Jeg som Judas Brast itu Dog er ieg ingen forræder om du Drikker af mig nu.

Genom inköp har museet ökat sin isländska samling med ett antal silfversmycken, broderier och träarbeten af stort intresse både med hänsyn till deras ålder och konstvärde.

Direktör H. Sauermann i Flensburg har liksom under föregående år med en oegennytta, som ej kan nog uppskattas, åt Nordiska museets samlingar förvärfvat ett antal nordfrisiska väfnader samt gammaldanska träsniderier och allmogemöbler. Särskildt kunna här anföras flere rikt sirade kistsidor från 1500- och 1600-talen samt ett fyrkantigt ekbord med sniderier och i öfrigt en förträfflig typ för renässanstidens bord mot 1500-talets slut.

För *skråafdelningen* hafva särskildt genom för museets sak varmt intresserade personers mellankomst ytterst viktiga och dyrbara bidrag erhållits. Sålunda från Stockholm: snickargesällernes pokal, konstnärligt utfördt svenskt guldsmedsarbete från 1724, prydd med inskrifter, ämbetsymboler, arabesker, fruktmotiv m. m. i gravyr och drifvet arbete samt å lock och kring brädd med infattade silfver- och kopparmynt från Karl XII:s tid. Denna pokal, som tillhört de hammerska samlingarna, såldes å auktionen i Köln på våren 1892

för 1,250 kr., men öfverlämnades ej långt därefter till Nordiska museet af köparen, dr H. F. Antell, som förut vid flerfaldiga tillfällen med frikostiga penningebidrag understödt det samma. Från Stockholm har vidare erhållits bokbindarämbetets död- och begrafningslåda, från rokokotiden; vattenreservoar af koppar från 1781, hvilken jämte tvänne vid samma tillfälle inköpta silfverbollar tillhört Stockholms repslagarämbete; »Embetz Skrå för Peruque Makare Embetet», handskrift på 12 pergamentsblad, dagt. 1712; samt skomakargesällskapets låda och en mängd handlingar, rörande sällskapets ekonomi och samfundsförhållanden. Bland dessa handlingar, hvilka omfatta en tid af nära 200 år och sålunda gifva en ganska fullständig bild af ett af hufvudstadens förnämligare gesällskap, må här anföras: gesällskapets protokoll för 1679—1765, delvis affattade på tyska språket, anteckningar om sällskapets inkomster och utgifter för 1666—1859, »Förteckning uppå de Skomakar-Gesäller, som uppå Krank-Kammaren äro med döden afgangne», omfattande åren 1763—1848 med öfver 500 personaluppgifter, som ej sällan äro ganska fullständiga.

Från Norrköping: handlingar, som tillhört stadens guldsmeds-ämbete, däribland »Läredrängiars In och Uthskrifnings Book» från 1652, med uppgift, att nämnda ämbete då först blifvit med »Skråå och Privilegio beneficeret», samt guldsmedernes räkenskapsböcker för åren 1654—79; »Murare Gesellernas Välkåmst» från 1826, af ett för sin tid typiskt arbete i hvit metall.

Från Visby: välkomma af tenn, med fana och 6 skyltar af drifvet och graveradt silfver. Välkomman är gjord vid början af 1770-talet, den älsta af skyltarna år 1755 och den yngsta 1799. Å en af dem läses: *Minne Då Snickaren mester Joh. Fried. Cadcur emottog åldermanskapet på Cameraternas Vahl För Låfliga Snickare Embetet* $\frac{1}{2}$.

Från Mariestad: magistratstaf med årtalet 1756.

Från Åmål: *SKRÄDDARE ÄMBETES SIGILL 1797*.

Från Karlstad: *TISCHLER AMBTS SIGILL IN CARLSTAD. ANNO 1750*.

Från Nora: *Nora stads Gevaldiars Staf år 1785*.

Från Sigtuna: *SIEPPAR SOSITETENS I SIGTUNA STAD SIGILL 1763.*

Slutligen har denna afdelning genom museets inrop å hammerska auktionen vunnit flere värderika tillökningar, bland annat tvänne välkomnor af silfver, från 1600-talet och af synnerligen stort konstvärde, åtskilliga glaspokaler, som tillhört skräämbeten, samt 5 kannor och välkomnor af tenn, bland hvilka åtminstone två vid närmare undersökning visat sig hafva tillhört Stockholmsämbeten, den ena, från 1655, stenhuggarnes, och den andra hofslagarnes.

Till *afdelningen för arbetets historia* har museet hufvudsakligen genom gåfvor erhållit flere värdefulla bidrag, som ega särskildt intresse för dem, som på detta område önska studera vår kulturhistoria. Bland viktigare bidrag till denna afdelning, som omfattar redskap för slöjd och handtverk, råmaterial, prof på svensk industri o. s. v., må här anföras: en samling bokbindarverktyg, såsom prässar, bok- och narfspån, stämplor, pärmstockar m. m., som tillhört en gammal bokbindarverkstad i Stockholm, och som jämte samlingar af liknande redskap och talrika bokband från skilda tider gifva en ganska god bild af bokbinderiets utveckling i Norden. Vidare märkes en betydande samling urmakeriverktyg, ur och urverk från 1700-talet, däribland arbeten af stockholmsmästarne Erik Sundberg, som fick yrkesrättighet 1745, Johan Lindquist, 1754, Augustin Bourdillon, 1761, Jakob Kock, 1762, Erik Öhman, 1766, Petter Rahmstedt 1782, Howenschöld m. fl. För öfrigt märkas talrika åkerbruksredskap af uråldrig form, hvilka insamlats från snart sagdt alla delar af Sverge; en stor samling föremål från Dannemora, belysande den svenska grufdriftens historia; redskap för linberedning; väfredskap m. m. I detta sammanhang må slutligen äfven anföras en samling prof på svensk sidentillverkning under midten af 1800-talet; en malmgryta, gjuten i Jönköping och prydd med bland annat följande karakteristiska inskrift: AF LER OCH STEN MIN HÄRKOMST ÄR UHR MIG MAN UND FÅR RÄTTER KIÄR OM MAN MIG SKIÖTA GITTER OCH GLAD VID BORDET SITTER. GUTEN I JÖNKÖPING AF LARS EKEROTH DEN 5 MAJUS ANNO 1761; samt ett bord med inläggningar, framställande Kalmar domkyrka.

Till *farmaceutiska afdelningen*: »Hus och Rese Apoteque», utan tidsuppgift, men enligt en påskrift »Tillagad på Apotequet Kronan af Georgii», troligen Johan Kristian Georgii, som innehade detta apotek 1768—81; skylt och ståndkäril från apoteket Markattan; apotekskäril af gammal rörstrandstillverkning från Serafimerlasarettets apotek, alla tre stockholmsapotek; samt en sauling glaskäril från ett apotek i Flensburg.

Till *afdelningen för minnen från det gamla Stockholm* har museet liksom under föregående år lyckats erhålla flere bidrag af stort konstvärde och kulturhistoriskt intresse. De märkligaste bland dem torde vara fyra dörröfverstycken, målade af Taraval, som lefde i Stockholm 1732—50, och som har utfört flere plafondmålningar och dörrstycken i Stockholms slott; en del till gamla operahusets inredning hörande föremål, såsom ornament från scenen, väggklädsel och dörrar från »Drottningens rum», portar med sniderier, en större spisomfattning af sandsten, med barockörnering och släkterna Lillies och Stenbocks vapen, således från tiden emellan 1665—1692, då huset egdes af greffen och landshöfdingen Axel Lillie, gift med Maria Elisabet Stenbock. För öfrigt har museet från skilda delar af staden, utom annat, fått sandstensornament; skyltar, däribland en af järn från den gamla källaren Kastenhof; dörrportar af snidad ek, från ett hus vid Klara norra kyrkogata; marmorpelare med en stor granitkula, å hvilken zodiaken varit afbildad, från det gamla härlemanska huset nr 88 Drottninggatan; Klara gamla kyrkspira; bränvinspanna, påträffad vid grundgräfning å egendomen 38 Regeringsgatan; granitblock från den gamla af Palmstedt bygda Riddarholmsbron, med en pryddlig inskrift på latin, hvilken meddelar, att Stockholms borgerskap egnat den af »huggen sten bygda» bron till minne af Gustaf III:s lyckliga återkomst från sin italienska resa.

Till *afdelningen för straffredskap*: spöpåle från Ilsbo socken i Helsingland; spöförkläde från Tveta härad i Småland; straffstock och tjufpall från Uppsala domkyrka, samt fot- och handbojor med vidhängande kedjor, som enligt uppgift burits af Jakob Ankarström.

Afdelningen för de högre stånden har under åren 1891 och 1892 genom dels gåfvor och dels inköp ökats med ett stort antal föremål, bland hvilka flere, från kulturhistorisk synpunkt sedt, höra till de intressantaste förvärf, som gjorts under den senare tiden. Hit höra 7 stamträd och ättartaflor öfver adliga och grefliga släkterna Horn af Kankas och Horn af Rantzien, en del upprättade af Johan Peringsköld 1702 och 1711; bröderne Axel, Daniel och Otto Bänges, adlade Bongenhjelm, sköldebref af den 3 jan. 1694; sköldebref, dagtecknad den 22 sept. 1773, för Lars Orre, adlad Orrsköld; signet och sigillstamplar med släkterna Brummers, Cederströms, Cronhielms, Frölichs, von Wachenfelts m. fl. vapen; väggmålningar i olja, från rokokotiden, med landskap och symboler af handel, industri, hemslöjd m. m.; ett större antal leksaker, däribland ett dockskåp från början af 1800-talet, med fullständig uppsättning af möbler och kökssaker m. m.; betjäntdräkt med grefliga släkten Mörners vapen å band och knappar; vattencisterner af koppar och porslin; tennsaker, däribland tvänne kannor från slutet af 1400-talet; porträtt och dräktbilder från skilda tider; intressanta möbler, såsom stolar från 1600-talet, med vapen, barocksniderier och gyllenladersklädsel, samt en s. k. silfverkista, prydd å framsidan med ätterna Posses och Stakes vapen, hvilka visa, att hon tillhört kapten Nils Posse, som på 1620-talet gifte sig med Anna Stake.

De utan jämförelse viktigaste förvärfven till denna afdelning hafva dock vunnits genom museets å auktionerna i Köln gjorda inköp. Bland de många dyrbara saker, som sålunda, om än med stora uppoffringar från museets sida återbördats åt vårt land, kunna här anföras: en bukig rokokobyrå af valnöt och af ytterst ovanlig form; konsolskåp, etagèrer och spegel i rokoko; ett par gueridoner, praktstycken från Karl XI:s tid; vinkylare från 1600-talet, af drifven och försilfrad koppar, prydd med fortlöpande ornamentsband af akantus och blommor; kanna från 1645, af koppar, med en längre tysk inskrift; 2 lampetter, försilfrade, svenskt arbete från 1700-talet; bordsur af brons, märkt Nicolaus Kraus; skrifbordsuppsats af samma metall i kejsarstil, ett förträffligt arbete, märkt *Raurio Bronsier de Sa M. l'Empereur à Paris*; ringklocka med inskriften: NÄR MITT LIVD

KLINGAR WAR DÅ ICKE SEN TIL AT SPRINGA ANNO 1747; husaltar af bernsten, intressant arbete från 1600-talet; superporte af trä med konsoler, löf och snäckor i genombrutet arbete, från 1700-talets början; snibbskålar från 1666, rödmålade och prydda med förgyllda inskrifter, hvarpå som prof må anföras: *Sörgh icke så mycket dhett smöret du såldhe i gåår Ey weet iagh huad tigh tå wäldhe, då du war en sådan willing, som drack up huar endaste fillingh. hår medh gått hår, eller följande af allvarligare innehåll: Drif gladheligen och ått, din Herre och Gudh aldrig förgåt, at gifua de arme låt wara din sedh, så wålsingnar han dig wål morgon och quåll. Vidare oblatask af silfver, hvilken antagligen tillhört Taxinge kyrka, dit skänkt af Johan von Westphal och Brita Fleetwood, hvilkas vapen pryda askens sidor; strykjärn af mässing, med ornering i 1500-talets stil; dosa af sköldpadd, med porträtt af drottning Ulrika Eleonora d. y., signeradt Hedlinger; en porslinsdosa med silfvermontering och familjen Ankarströms vapen; vas af porfyr, som enligt uppgift tillhört Karl XIV Johan, m. m.*

Af de hammerska samlingarna af svensk fajanstillverkning räddades vid nämnda tillfälle det ojämförligt viktigaste och bästa åt Nordiska museet. Sålunda en skål, målad i bleu camaieu och sign. Rörstr. 1745; flaskformig vas från 1745, med två utsvällningar och upptill vidgad pip samt målad i blått, gult och violett med blommor och foglar; byttformig terrin af rörstrandsgods; soppskål, ornerad med pålagda rankor i färg och målade blommor, märkt Rörstrand 1759; brickor till serveringsbord; vattenbehållare i rokoko, märkt Rörst. 1770; kaffekanna från 1767, päronformig, vriden samt ornerad med blå här och där strödda blommor; rokokoterriner; fat m. m.

Till *historiska afdelningen* har museet förvärfvat bland annat Per Hilleström d. ä:s stora tafla Gustaf IV Adolfs besök i målar- och bildhuggarakademien den 26 jan. 1797 samt professor G. Salomans historiemålning Gustaf Vasa och hans dalkarlar i Västerås 1521. Bland öfriga till denna afdelning hörande föremål, som tillkommit under de två senaste åren, märkas vidare en rikhaltig samling bref af framstående svenskar såsom A. Adlersparre, M. Brahe, John Erics-

son, T. Thorild m. fl. samt drottningarna Hedvig Elisabet Charlotta och Desideria; sabel, värja och sadel, som tillhört den fräjdade krigaren generallöjtnant C. J. Adlercreutz, hvaraf sadeln enligt uppgift är en gåfva af Karl XIII och af Adlercreutz nytjats under tyska kriget 1813; möbler och böcker, som tillhört Emelie Flygare-Carlén; mikroskop, som tillhört J. Berzelius; porträttbyster i gips af konung Gustaf III och prinsessan Sofia Albertina samt tvänne byster i marmor af generalmajor L. Camps och hans fru V. Lombard, utförda af E. G. Göthe 1821. Louis Marie Camps, adlad de Camps, var född i Pau 1765 och dog 1844 på konung Karl XIV Johans egendom Kil å Värmdön. Som bekant stod de Camps sedan sin tidigare barndom i nära vänskapsförhållande till Karl Johan och förblef hans förtrogne intill sin död. Slutligen må äfven nämnas paletter och pänslar, som tillhört målarna G. V. Palm, E. Perséus och J. P. Södermark.

Genom inköp vid de förut omnämnda auktionerna i Köln å juveleraren C. Hammers konstsamlingar har museet till denna afdelning fått bland annat en praktfull frukostbricka af berlinerporslin, som skänkts af Fredrik II till Lovisa Ulrika; byster i marmor af Oskar I och drottning Josefina, utförda af J. N. Byström, samt porträtt i olja af konung Adolf Fredrik och en ung svensk prins, troligen Karl XIII som barn.

För *mynt- och medaljsamlingen* har inköpts ett myntskåp från senare hälften af 1700-talet och prydt med inläggningar af olika träslag.

Till *gravyr- och porträttsamlingen* hafva följande värdefulla bidrag erhållits: Föreningens för grafisk konst årshäften för 1888, 1889 och 1890; etsningar af R. Haglund, A. H. Hägg, D. Ljungdahl och A. Tallberg m. fl.; kopparplåtar, graverade af F. Akrell, A. Flint, C. Haton och I. G. Ruckman; 8 kopparplåtar till *Egenhändiga anteckningar af Carl Linneus om sig sielf*, Stockholm MDCCCXXIII, graverade af C. F. Akrell, C. A. Broling och I. G. Ruckman; en samling af 68 fotolitograferade porträtt efter Vibyholms porträttgalleri; sällsyntare kopparstick af svenske konungars och enskilda mäns och kvinnors porträtt, återgifna i fotolitografi; 3 album, inne-

hållande 443 fotografiporträtt af nordiska konstnärer, jämte kortare biografiska anteckningar.

Till *arkiv och bibliotek*: strödda urkunder från 1544, 1574, 1615, 1616, 1639, 1640 m. fl. år. Bland dessa gamla handlingar, som ej sällan ega historiskt intresse, må nämnas: Gustaf II Adolfs dom i arfstvist mellan Olof Göransson Lilliesparre och Nils Sjöblad om Askenäs i Sunnerbo härad i Småland, dagt. 1615; köpebref, utfärdadt 1639 af drottning Kristinas förmyndarstyrelse, för ryttmästaren Svickart Nijroot¹ på en del kronobemman och lägenheter, som af honom inköpts i Småland och Östergötland; konfirmationsbref af drottning Kristina, dagtecknad 1640, för nämde Nijroots arfvingar på de af honom året förut inköpta kronogodsens; bytesbref mellan Kungl. Maj:t å ena sidan och fru Kirstin Sigrid Bjelke å den andra, hvarigenom kronan mot vederlag af Örbyhus i Uppland erhåller fru Kirstins sätesgård Hufvudnäs i Västergötland med därunder liggande hemman »att dijt flyttia och transporterä den fläcken Brätte, och byggia där en stadh Rijket till styrekio och handeln till befordring». Detta bref är skrivvet på fyra folioblad af pergament samt dagtecknad den 15 april 1641, med förmyndarstyrelsens underskrifter. För alla torde ej vara kändt, att den påtänkta staden, som nämnes i byteshandlingen, anlades 1642 och erhöill namnet Vänersborg. En synnerligen värdefull tillökning har biblioteket erhållit genom en gåfva af 76 band och 163 akademiska afhandlingar i svensk topografi.

Jämte de ofvan anförda tillökningarna må ytterligare nämnas: tre älfkvarnar från Uppland; en offerstack från Dalarna, samt flere milstolpar af sten, bland dem en med kungligt monogram och årtalet 1666. I detta sammanhang torde ock böra nämnas 5 lifdrabantsdräkter, förfärdigade efter mönster från Karl XII:s tid och ämnade för historiska minnesfester och festtåg å Skansen, samt den vackra portalen, som pryder ingången till Skansen. Han är utförd å Tobo snickerifabrik efter hufvudritning af professor I. G. Clason samt

¹ Stammafader för adliga släkten Gyllenieroth.

detaljritningar af arkitekten G. Wickman, som hemtat sina motiv från i museet befintliga gammalnordiska mönster.

Bland depositioner, som museet emottagit under åren 1891 och 1892, märkas: af DOMKAPITLET I UPPSALA Uppsala domkyrkas gamla altardekoration; samt af TEATERKONSORTIET en del till inredningen af den gamla operabyggnaden hörande detaljer m. m. Se ofvan.

Hvad utvecklingen under 1891 och 1892 af de naturvetenskapliga afdelningarna å Skansen angår, må följande här omnämnas.

Djurafdelningen. För fullständigande af lapplägrät anskaffades 1891 tvänne lapphundar, en svart (Musti) och en röd (Halli), hvilken senare vunnit pris på utställningen i Göteborg nämnda år, samt fyra renar, för hvilka en större inhägnad, *kerda*, efter norrbottnisk förebild uppfördes, hvarjämte ett väldigt klipparti (Renbärget) med betydande kostnad inom den samma uppbygdes. Vidare inköptes för blekingstugan höns, gäss och ankor samt för morastugan två getter. Laggas härtill två tamsvanar, hvilka lämnades såsom gåfva från styrelsen för Slottskogsparken i Göteborg, torde här hafva blifvit anfördt alt, hvarigenom under nämnda år en första grund lades till den samling af lefvande djur, som å Skansen sedermera uppstod.

Under det följande året tillväxte nämligen från denna ringa början Skansens djurgård med stor hastighet, och den zoologiska trädgård vid Stockholm, hvilken alt sedan brukspatron J. V. Grills donation 1863 i detta syfte föresväfvat mången som ett önskningsmål, började plötsligt vinna verklighet. Att detta för öfrigt var något äfven af den stora allmänheten åstundadt, synes framgå af den medverkan, hvilken så väl från de inom samhället högst uppsatte som från de djupa leden kom anläggningen till del. Gåfvor anlände från alla håll, och antalet djurarter växte härigenom med stor snabbhet, hvadan blott ett fåtal djur behöfde inköpas. Detta förhållande var naturligtvis det med stora svårigheter kämpande företaget till mycket gagn, om ock denna hastiga tillförsel, äfven den, medförde sitt bryderi så i ekonomiskt som praktiskt hänseende genom det antal burar, som i en hast måste byggas.

Vid 1892 års slut hade Skansen under året haft att visa 58 olika djurslag och endast af vilda svenska däggdjur och foglar ett individantal af 145, hvartill kommo tamdjur till ett antal af omkring 100. Bland dessa djurarter torde, hvad först rofdjuren angår, följande vara att anföra. Af vanlig räf inköptes sex, hvilket tal dock senare genom gåfvor ökades till åtta. Af fjällräf köptes från Köpenhamns zoologiska trädgård fyra exemplar, bland hvilka en tillhör den rätt sällsynta typ, som fått namnet blåräf. Vidare köptes tvänne uttrar. Såsom gåfva erhöles två gräflingar. Af säldjur erhöles en ringsäl, hvilken visade sig under den kyligare årstiden trifvas godt i de å Skansen belägna dammarna. Beträffande idisslarna är för detta år följande att särskildt märka. Bland de förra året inköpta renarna nedkom renkon denna vår med en kalf, och vidare skänktes två dragrenar, hvadan renarnas antal under årets lopp steg till sju. Dofhjortar lämnades af tvänne gifvare till ett antal af fem till sammans, bland hvilka en af H. M. Konungen skänkt hind någon tid efter ankomsten födde en kalf. Antalet dofhjortar utgjorde altså vid årets slut sex. Från Värmland inköptes en där fångad råbock. Såsom gåfva anlände vidare en älgkalf, hvilken dock ledsamt nog alt för snart insjuknade och dog, såsom vid veterinärundersökning framgick, till följd af alt för riklig förplägning med mjukt bröd från en oförståndig allmänhets sida. Här bör i förbigående anmärkas, hurusom besökande, som sakna all inblick i djurens lefnadsätt i vildt tillstånd och i naturens hushållning i allmänhet, ofta klandrande utlåta sig om djurens utfodring och dylikt. Dessa personer skulle dock hvilken mera van jägare eller naturiakttagare som hälst kunna upplysa om, huru naturen visst icke är någon skonsam och mild moder mot sina barn. Den näring, hon ger, är i regeln mycket sparsam, hvadan vilda djur i fångenskap vida oftare duka under af för mycken än för liten föda, och vid de uppträden, hvilka i vildmarken utspelas under djurens kamp för tillvaron eller för fortplantningen, förekomma i sanning grymheter, vida öfverträffande den, som består i att beröfva ett djur dess frihet.

Bland husdjursraser af ålder tillhöriga Norden funnos, utom de 1891 förvärfvade lapphundarna, trenne från Gotland inköpta hästar —

hingst, sto och fåle — af den för nämnda ö äfvensom för Öland egendoms-
liga småväxta form, som på Gotland kallas skogsruss, och hvilken sedan
urminnes tid hållits i nästan halfvildt tillstånd. Vidare köptes tre
nöt af fjällras: tjur, kviga och ko, hvilken under året nedkom med kalf.

En främling från Nordamerika, tillhörig gnagarnas ordning,
hvilken såsom gåfva råkat komma in bland Skansens djurvärld, bör
kanske slutligen här icke alldeles förbigås. Detta djur, en bäfver-
eller bisamrätta (*Fiber zibeticus*), har nämligen visat sig trifvas så
väl i vårt klimat som trots något inhemskt djur, och synes det, som
skulle denna bäfverliknande djurart, hvilkens skinn såsom pälsverk
är af rätt stort handelsvärde, kunna inplanteras vid på vattenväxter
rika sjöar och floder i vårt land.

Fogelvärlden å Skansen vann af lätt insedda skäl en än hasti-
gare tillväxt än däggdjurens. Såsom mer sällsynta och svår-
förvärfvade må här anföras följande. Bland roffoglar funnos kungs-
örnar, hafsörnar, fiskljusar, pilgrimsfalkar, bärgufvar, fjällugglor
med flere. Bland vadarefoglar inköptes en trana, hvilken snart
genom gåfva erhöll en annan som sällskap. Af simfoglar inköptes
från Köpenhamns zoologiska trädgård två grågäss. Såsom gåfva läm-
nades en bläsgås, hvilken — något som torde förtjäna uppmärksam-
het — infångats såsom unge i Lule lappmark.

För de djur, som måste instängas inom galler, bygdes, alt efter
som tillgångarna det tillstodde, rymliga och kostbara burar, bland
hvilka särskildt den för kungsörnarna är att framhålla såsom i
synnerhet storartad. På en säldamm i stort mått, afsedd att lämna
största möjliga frihet och trefnad för sina blifvande invånare, nedlades
äfven redan detta år mycket arbete, men då denna bassin måste
sprängas i själfva bärget, fordrade han ansenliga arbetskrafter och
omkostnader, och ehuru en intresserad person såsom understöd härtill
skänkte 1,800 kronor, kunde dock detta vidlyftiga företag icke
detta år bringas till slut.

Hvad tillväxten af Skansens zoologiska trädgård under här afsedda
tidrymd för öfrigt beträffar, hänvisas till nedanstående förteckning
öfver djur, som vid 1892 års slut förekommo eller förekommit i
Skansens djurgård.

Däggdjur.

- Igelkott. *Erinaceus europæus*. 15
 Häraf utsläptes flere i parken och annanstädes inom Skans-
 området.
- Tamkatt. *Felis domestica*.
- Utter. *Lutra vulgaris*. 2
- Vanlig räf. *Canis vulpes*. 8
 Af dessa afled en af sjukdom; en lyckades komma ut ur
 buren och måste sedan skjutas.
- Fjällräf. *Canis lagopus*. 4
 Af dessa dog en till följd af sår, som tillfogats honom under
 strid räfvorna sins emellan på hitfärden från Köpenhamn; en
 annan, som likaledes vid samma tillfälle blifvit sårad, och
 som förvarades i en tillfällig bur, lyckades komma ut och tog
 därvid sin tillflykt in till kungsörnarna, hvilka dödade och i
 det närmaste uppåto honom.
- Lapphund. *Canis familiaris borealis*. 2
- Newfoundlandshund. *Canis familiaris Novæ terræ*. 1
- Gräfling. *Meles taxus*. 2
 Af dessa dog en till följd af sår i nosen, som uppstått af
 okänd anledning.
- Ringsäl. *Phoca hispida*. 1
- Ekorre. *Sciurus vulgaris*. 9
 Af dessa utsläptes en eller annan mera tam afsiktligt i
 parken.
- Skogshare. *Lepus timidus*. 5
 Bland dessa omkommo tre, därigenom att de, då de ännu voro
 alldeles otama, af skygghet häftigt stötte nosen mot burens
 galler. Nu, när en stam af tama harar erhållits, inverka
 dessa lugnande äfven på de nyss anlända, hvadan ej mera
 dessa olyckor upprepas.
- Kanin. *Lepus cuniculus*.
- Marsvin. *Cavia cobaya*.

Bäfverrätta. <i>Fiber zibeticus</i> .	1
Ehuru icke tillhörande den skandinaviska nordens djurvärld har dock detta djur, hvilket lämnats som gåfva, lika litet som andra skänker ansetts böra försmås. Se för öfrigt angående detta djurslag den inledande redogörelsen.	
Fjällemmel. <i>Myodes lemmus</i> .	1
Hvit husmus. <i>Mus musculus, var. albus</i> .	
Ren. <i>Rangifer tarandus</i> .	7
Däribland en född å Skansen under året.	
Dofhjort. <i>Cervus dama</i> .	6
Däribland en född å Skansen under året.	
Rådjur. <i>Capreolus vulgaris</i> .	1
Älg. <i>Alces palmatus</i> .	1
Denna dog af anledning, som i det föregående angifvits.	
Fjällnöt. <i>Bos taurus, var.</i>	4
Däraf en född å Skansen under året.	
Tamget. <i>Capra hircus</i> .	2
Tamsvin. <i>Sus scrofa domestica</i> .	2
Skogsruss. <i>Equus caballus, var.</i>	3

Foglar.

Taltrast. <i>Turdus musicus</i> .	1
Kråka. <i>Corvus cornix</i> .	8
Amazonpapegoja. <i>Androglossus amazonicus</i> .	1
Har, såsom gåfva, ansetts ej böra försmås och haft sin plats vid Bredablick.	
Pilgrimsfalk. <i>Falco peregrinus</i> .	2
Tornfalk. <i>Falco tinnunculus</i> .	5
Sparfhök. <i>Astur nisus</i> .	1

Dog under året. Om denna rofgiriga fogelart är bland djurvårdare allmänt erkänt, att det möter stora svårigheter att hålla honom vid lif i fångenskap. För sin trefnad borde han, liksom för öfrigt flere andra rofdjur, utfodras med lefvande djur, något som från humanitetens sida möter motstånd och skulle ge anledning till berättigadt klander.

Dufhök. <i>Astur palumbarius.</i>	2
Kungsörn. <i>Aquila chrysaëtus.</i>	2
Hafsörn. <i>Haliaëtus albicilla.</i>	2
Ormvråk. <i>Buteo vulgaris.</i>	2
Fiskljuse. <i>Pandion haliaëtus.</i>	3
Bärguf. <i>Strix bubo.</i>	6
Fjälluggla. <i>Strix nyctea.</i>	2
Kattuggla. <i>Strix aluco.</i>	4
Sparfuggla. <i>Strix passerina.</i>	1
Tamdufva. <i>Columba domestica.</i>	1
Tamhöns. <i>Gallus domesticus.</i>	1
Erhölls i flere skilda former och afarter.	
Rapphöns. <i>Perdix cinerea.</i>	8
Af dessa omkommo flere genom angrepp af stora råttor.	
Vaktel. <i>Ortygion coturnix.</i>	1
Påfogel. <i>Pavo cristatus.</i>	3
Morkulla. <i>Scelopax rusticola.</i>	1
Halfenkel beckasin. <i>Scelopax gallinula.</i>	1
Strandskata. <i>Hæmatopus ostrilegus.</i>	1
Denna, som blef mycket tam, dödades, liksom troligen flere andra vid dammarna varande sjöfoglar, af å Skansen förekommande vilda räfvar ¹ .	
Trana. <i>Grus cinerea.</i>	2
Tamsvan. <i>Cygnus olor.</i>	4
Tamgås. <i>Anser domesticus.</i>	3
Grågås. <i>Anser cinereus.</i>	2
Bläsgås. <i>Anser albifrons.</i>	1
Anka. <i>Anas domestica.</i>	1
Gräsand. <i>Anas boschas.</i>	2
Vigg. <i>Fuligula cristata.</i>	4
Hafstrut. <i>Larus marinus.</i>	5
Fiskmå. <i>Larus canus.</i>	4

¹ En sådan sköts den 27 juni 1892 af nattvakten. En annan fastnade den 23 febr. 1893 i utlagd sax, men afbet den fastsittande tassan och har sedan dess varit försvunnen.

Tordmule. *Alca torda*.

4

Af dessa foglar, hvilka visat sig mycket svåra att behålla vid lif i fångenskap, dogo tre under året.

Växtafdelningen. Planen för en botanisk afdelning på Skansen har alt från början varit den att i öfverensstämmelse med anläggningens hela kynne äfven låta Nordens växter på ett fritt och obundet sätt sluta sig till det öfriga för att fullkomna bilden af de olika landskapens lif och natur. Till följd häraf blef denna afdelning länge nog åsidosatt för det öfriga i väntan på, att Skansen dessförrinnan i kulturhistoriskt och zoologiskt hänseende skulle hinna i hufvuddrag gestalta sig. Emellertid anlades 1892 vid den så kallade vaktstugan en köksträdgård med omkring 50 arter i Sverge odlade matnyttiga växter, och i täpporna vid de olika allmogehusen planterades dess utom prof på de af folket i skilda orter af vårt land af ålder företrädesvis odlade prydnads- och kryddörterna. Vidare planterades ofvanom lapplägrer under professor V. Wittrocks benägna ledning en del fjällväxter, skänkta dels från Uppsala botaniska trädgård, dels af andra gifvare. För öfrigt inkom, såsom ses af gåfvolistan sid. 142, från många håll, bland hvilka här särskildt bör framhållas Experimentalfältet vid Stockholm, ett ansenligt antal träd, buskar och örter, dels så väl vilda svenska växter som ur dessa genom odling uppkomna afarter och biformer, dels äfven utländska arter, hvilka lämpade sig till prydnad blott å en och annan mer afskild del af Skansen.

Stenafdelningen. Då så väl djur- som växtriket å Skansen företräddes, borde följdriktigt äfven Nordens stenarter icke försummas. Vid buren för kungsörnarna började därför å det så kallade Malmbärget uppställas en samling af malmer i väldiga block, till hvilken, såsom ses af gåfvolistan, under 1892 flere grufbolag lämnade bidrag, så att vid nämnda års slut fem svenska grufvor eller gruffält voro företrädda med vackra prof.

Med afseende å förevisningstiderna vid museets afdelningar i staden vidtogs den förändringen, att *alla* dessa afdelningar under vintermånaderna stängdes kl. 3 och under sommarmånaderna kl. 4 e. m. Framnäs å Djurgården var endast tillgängligt tre dagar i veckan, nämligen onsdagar och lördagar kl. 11—3 och söndagar kl. 1—3.

Så väl i museets expedition nr 79 Drottninggatan som å Skansen, Bredablick och Lejonslätten uppsattes Allmänna telefonbolagets telefonapparater, hvarjämte rikstelefon anskaffades till Skansen.

De särskilda afdelningarna besöktes 1891 af 29,168 personer, af hvilka 27,242 betalande och 1,926, som erhållit fritt tillträde, och 1892 af 113,645 personer, bland hvilka 107,731 betalande och 5,914 fria.¹

I den gustavianska utställning, hvilken anordnades i konstföreningens förra lokal vid Kungsträdgården i mars 1891, deltog Nordiska museet med åtskilliga konstmöbler samt prydnadsföremål och broderier.

En utställning af samtliga professor Clasons ritningar till museets blifvande byggnad jämte en efter samma ritningar af ingenjör S. Scholander i gips utförd modell till byggnaden anordnades år 1891 i Adelsvårdska huset vid Strömgatan och hölls för allmänheten tillgänglig från den 13 till den 21 juni. På samma gång utställdes de vid den internationela pristäfflingen 1883 inlämnade ritningarna till museibygnaden samt professor M. Isæi och arkitekten E. Strokirks skisser.

En samling föremål från Island, tillhörig fru Sigridr Magnússon i Cambridge och af henne hembjuden till inlösen för museet, utställdes under en kortare tid i början af år 1892 i Nordiska museets afdelning nr 79 Drottninggatan. Af denna samling förvärfvade museet genom de penningebidrag, som för ändamålet lämnades, såsom förut nämnts, en del föremål.

¹ Se sid. 170 o. f.

Till sist må här omnämnas, att i huset nr 12 Södra Blasieholms-
hamnen en utställning anordnades, omfattande dels ett urval af
Nordiska museets senaste förvärf, dels och framför alt de konstslöjd-
alster, som af museets styresman inköptes vid de hammerska auk-
tionerna i Köln i slutet af maj och början af juni år 1892. Lokalen
uppläts för ändamålet kostnadsfritt af grosshandlaren E. Cederlund
och hölls tillgänglig från den 12 dec. 1892 till i mars det följande året.

Under åren 1891 och 1892 utkommo följande arbeten, som hafva
afseende på Nordiska museet, och af hvilka de flesta utgifvits af
museets styresman:¹

1891:

*Meddelanden från Samfundet för Nordiska museets främjande
1889*, innehållande, jämte strödda meddelanden angående museet,
följande uppsatser: »Tvänne runstafvar i Nordiska museet» af P. G.
VISTRAND; »De nedstötta andarna» af E. VIGSTRÖM; »Seder och bruk
i Julita socken i Södermanland» af A. LUNDQUIST; »Ett och annat ur
folktron i Västerbotten» af F. UNANDER; afbildningar af skråsigill
från Stockholm samt ett skymföbref.

Förslag till byggnad för Nordiska museet. 15 ljustryck efter de
af professor I. G. Clason utarbetade ritningarna samt upplysande text.

Handlingar angående Nordiska museet. H. 3. Vitterhets-, historie-
och antikvitetsakademien emot Nordiska museet 1886.

1892:

*Meddelanden från Samfundet för Nordiska museets främjande
1890*, innehållande jämte årsredogörelsen följande: »Studier i Nor-
diska museets rustkammare, 2» af C. A. OSSBAHR; »Ett blad om Vads
by i Söderbärke socken i Dalarna» af V. Engelke; »Spöken och gastar»
samt »Tro och sägner om foglar» af E. VIGSTRÖM; »Behandling för
engelska sjukan på 1850-talet» af E. HAMMARSTEDT; »Beretning om
julens feirende i Vang, Valdres i Norge omkring år 1860» af OVE

¹ Se vidare sid. 162 o. f.

B. STEILE; samt »Förteckning öfver runstafvar, tillhörande Nordiska museet. 1. Runstafvar från Dalarna» af P. G. VISTRAND.

Afbildningar af föremål i Nordiska museet. Första bandets fjärde och femte häften: *Svenska byar och gårdar*, innehållande 16 planscher med 6 ljustryck, 35 etsningar och en karta samt innehåll och upplysningar af G. AMÉEN; och sjätte och sjunde häften: *Spetsar*, innehållande 6 planscher i ljustryck samt innehåll och upplysningar af I. PETRELLI, f. EKETRÄ.

Minnen från Nordiska museet, andra bandets tredje och fjärde häften, innehållande litografier i färgtryck, återgifvande föremål inom museet, jämte tillhörande uppsatser af R. BERGSTRÖM, J. BÖTTIGER, E. HAMMARSTEDT, C. A. OSSBAHR och L. LOOSTRÖM.

Bidrag till vår odlings häfder. 5. *Byskomakaren Jonas Stolts minnen från 1820-talet.* Anteckningar från Högsby socken i Småland. Bearbetning efter en i Nordiska museets arkiv befintlig handskrift, af J. BÖTTIGER.

Literär förbindelse inleddes under år 1891 med följande vetenskapliga anstalter i utlandet:

Vestlandske Kunstindustrimuseum. Bergen.

Svenska literatursällskapet i Finland. Helsingfors.

Åbo stads historiska museum. Åbo.

Historischer Verein Bamberg. Bamberg.

Verein von Alterthumsfreunden im Rheinlande. Bonn.

Gesellschaft für Beförderung der Geschichts- Alterthums- und Volkskunde. Freiburg im Breisgau.

Oberlausitzische Gesellschaft der Wissenschaften. Görlitz.

Historischer Verein für Niedersachsen. Hannover.

Grossherzogliche Badische Universitäts-Bibliothek. Heidelberg.

Pfälzisches Gewerbe-Museum. Kaiserslautern.

Anthropologischer Verein in Schleswig-Holstein. Kiel.

Museumsverein für das Fürstenthum Lüneburg. Lüneburg.

Mannheimer Alterthumsverein. Mannheim.

Verein für Geschichte der Stadt Nürnberg. Nürnberg.

- Grossherzogliches Museum.* Oldenburg.
Historischer Verein für Oberpfalz und Regensburg. Regensburg.
Verein für Mecklenburgische Geschichte und Alterthumskunde.
 Schwerin.
Historischer Verein der Pfalz. Speier.
Württembergischer Alterthumsverein. Stuttgart.
Alterthums-Verein. Torgau.
Verein für Kunst und Alterthum in Ulm und Oberschwaben.
 Ulm.
Alterthumsverein. Worms.
Mährisches Gewerbe-Museum. Brünn.
Ferdinandeum. Innsbruck.
Oberösterreichischer Gewerbeverein. Linz.
Verein für Geschichte der Deutschen in Böhmen. Prag.

och under år 1892 med:

- Historischer Verein für Oberfranken.* Bayreuth.
Verein für Geschichte der Mark Brandenburg. Berlin.
Historischer Verein für Ermland. Braunsberg.
Schlesische Gesellschaft für Vaterländische Cultur. Breslau.
Verein für Geschichte und Alterthum Schlesiens. Breslau.
Westpreussischer Geschichtsverein. Danzig.
Geographische Gesellschaft. Greifswald.
Verein für thüringische Geschichte und Alterthumskunde. Jena.
Historischer Verein für den Niederrhein. Köln.
Königlich Bayerische Akademie der Wissenschaften. München.
Deutsche Anthropologische Gesellschaft. München.
Historischer Verein für Steiermark. Graz.
Kärnthnerischer Geschichts-Verein. Klagenfurt.
Numismatische und archeologische Gesellschaft. Krakau.
Musealverein für Krain. Laibach.
Historischer Verein des Kantons Bern. Bern.
Polnisches Nationalmuseum. Rapperswyl.
Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde. Leiden.
Société d'Anthropologie. Lyon.

Antalet af de utländska museer och samfund, med hvilka Nordiska museet vid slutet af år 1891 stod i förbindelse, utgjorde 100 och vid slutet af år 1892 119. En förteckning öfver dessa lämnas sid. 156 och följande.

För utmärkta förtjänster om museet kallade styrelsen i Samfundet för Nordiska museets främjande, hvilken utgöres af museets nämnd, vid sammankomsterna den 12 januari och den 20 april 1891 till *hedersledamöter* i samfundet:

Med. doktor H. F. ANTELL. Paris.

Fru E. BENEDICKS, f. BENEDICKS. Stockholm.

Godsegaren A. LILJEDAHL. Uppsala.

Artisten N. M. MANDELGREN. Stockholm.

Mr G. H. ROBINSON. Newyork.

Fru C. SCHARP, f. WESTMAN. Stockholm.

samt vid sammankomsterna den 13 februari, den 1 april och den 16 maj 1892:

H. K. H. Prins KARL.

Byggmästaren J. ANDERSSON. Stockholm.

H. exc. riksmarskalken G. BILDT. Stockholm.

Bruksegaren J. P. DAHLBERG. Bollsta, Nyland.

Fru J. KEMPE, f. WALLIS. Stockholm.

Grosshandlaren C. F. LILJEWALCH. Stockholm.

Grefvinnan M. VON SCHWERIN, f. HAGBERG. Husby, Söderköping.

Professor H. SJÖGREN. Uppsala.

Fru S. WIKSTRÖM, f. EDLUND. Stockholm.

Följande personer ingingo 1891, genom erläggande af en afgift för en gång af 100 kronor, såsom *ständiga ledamöter* i Samfundet för Nordiska museets främjande:

Grosshandlaren C. BECKER. Stockholm.

Ingeniör R. T. BJÖRKLUND. Skultuna.

Grosshandlaren H. CANTZLER. Stockholm.

Läroverkskollegan E. FORSSELLIUS. Norrtälje.

Ryttmästaren frih. J. GRIPENSTEDT. Stockholm.

Skeppshandlaren H. IBRAHIM. Alexandria.

Ingeniör G. LAMM. Stockholm.

Grosshandlaren T. OLROG. Stockholm.

Bankpresidenten O. N. OSTROM. Minneapolis, Minnesota, N. Amerika.

Professor J. A. OUCHTERLONY. Louisville, Kentucky, N. Amerika.

Kommerserådet F. RETTIG. Åbo.

Docenten C. WAHLUND. Uppsala.

Häradshöfding C. A. WEINBERG. Stockholm.

Fru J. WEINBERG, f. LENNMARK. Stockholm.

och under år 1892:

Löjtnant F. O. ASK. Jonstråk, Hällnäs.

Kassör V. EKMAN. Uppsala.

Grosshandlaren J. R. FRANCKE. Stockholm.

Professor J. V. HAGSTRÖMER. Uppsala.

Fru T. HAZELIUS, f. LUNDMARK. Stockholm.

Grosshandlaren N. HENNINGS. Stockholm.

Friherre E. HISINGER. Fagervik, Karis, Finland.

Med. doktor C. HÄGGSTRÖM. Stockholm.

Grosshandlaren J. W. JOCHIM. Ishpeming, Michigan, N. Amerika.

Fru J. KEMPE, f. WALLIS. Stockholm.

Ingeniör C. G. NORSTRÖM. Stockholm.

Justitieborgmästaren J. L. PENTZIN. Uleåborg, Finland.

Rektor A. L. SCHILLER. Åtorp, Kvistrum.

Generalmajor D. A. L. SILVERSTOLPE. Stockholm.

Rådman C. E. TÖHRNQVIST. Köping.

Godsegaren H. ZETTERBERG. Sticklinge, Lidingö.

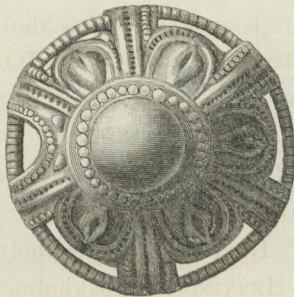
De ständiga ledamöternas antal utgjorde vid 1891 års slut 276 och vid 1892 års slut 292.

Antalet under år 1891 tillkomna stiftande ledamöter utgjorde 170. Bland dessa voro 139 från Sverge och 31 från utlandet.

Under år 1892 tillkommo 180 stiftande ledamöter, hvaraf 156 från Sverige och 24 från utlandet.

Genom döden förlorade samfundet 1891 6 ständiga och 51 stiftande ledamöter och 1892 8 ständiga och 80 stiftande.¹

¹ Se vidare sid. 190 o. f.

2.

Nordiska museets fonder.

1.

Byggnadsfonden.

Om denna fonds — Skandinavisk-etnografiska samlingens byggnadsfonds — bildning se sid. 47 i 1881 års meddelanden.

Enligt de den 19 maj 1877 dagtecknade grunderna för fondens förvaltning skall han så till kapital som räntor användas till uppförande af ny eller inköp och anordning af redan befintlig byggnad i Stockholm, hvori Nordiska museets samlingar kunna på ändamålsenligt sätt förvaras och förevisas.

Fonden har förvaltats af en särskild nämnd, bestående af grosshandlaren A. V. FRESTADIUS, justitierådet C. G. HERNMARCK, professor A. KEY och sekreteraren i Järnkontoret F. RICHTER.

Af denna fond hade under år 1891 till Nordiska museet öfverlämnats en summa af 8,300 kr., och utgjorde fondens behållning vid 1891 års slut **110,946 kr. 45 öre.**

Enligt den 11 januari 1893 lämnad slutredovisning från förvaltningsnämnden hade hela fonden, som då utgjorde **113,545 kr. 29 öre,** till Nordiska museet redovisats

med kontanta medel	35,545: 29
» värdehandlingar å nominelt 80,000 kr. å 97 1/2 %	78,000: 00
	113,545: 29

De af Nordiska museets styrelse genom anställda basarer, folkfester och lotterier samt genom lämnade gåfvor insamlade medlen för den blifvande byggnaden utgjorde vid 1891 års slut, efter afdrag af utgifter under året kr. 20,125: 75,

297,861 kr. 6 öre.

Då till nämnda behållning	kr. 297,861: 06
läggas inkomster under året af gåfvor, räntor m. m. »	7,073: —
och slutliga behållningen af Skandinavisk-etnografiska samlingens byggnadsfond	» 113,545: 29
	<u>S:a kr. 418,479: 35</u>
samt därifrån dragas utgifterna under året	» 90,341: 79
visar sig summan af byggnadsmedel vid 1892 års slut utgöra	

328,137 kr. 56 öre.

2.

Allmänna fonden.

För uppkomsten af denna fond redogöres i 1881 års meddelanden sid. 47.

Fondens kapital skall förblifva orubbadt, men räntorna äro ämnade att användas till löpande utgifter för Nordiska museets ändamål. Till den sammans förstärkning gå, enligt § 8 i stadgarna för Samfundet för Nordiska museets främjande, alla ständiga ledamöters på en gång lämnade afgifter.

Förvaltningen är enligt museets stadgar öfverlämnad åt museets styrelse.

Allmänna fonden hade genom afgifter af till den 31 dec. 1891 antecknade ständiga ledamöter i Samfundet för Nordiska museets främjande vuxit till 38,475 kr. 25 öre och utgjorde vid 1892 års slut

50,222 kr. 25 öre.

3.

Pensionsfonden.

Om uppkomsten af denna fond se sid. 58 i 1885 års meddelanden. Fondens kapital, som den 31 dec. 1891 utgjorde kr. 1,340: 08, hade vid 1892 års slut vuxit till

1,407 kr. 8 öre.

4.

Bredablicksfonden.

Denna fond, som under namn af »Belvederefonden» bildades i slutet af år 1891, afser att skaffa bidrag till gäldande af köpe-skillingen — 100,000 kronor — för Bredablick samt äfven att, efter dennas fullständiga gäldande, bereda medel till tornets underhåll m. m. En närmare redogörelse för fondens uppkomst lämnas sid. 77 och följande. Summan af de vid år 1892 års slut lämnade bidragen uppgick till

13,345 kronor.

3.

Donationer till Nordiska museet.¹

Under denna öfverskrift upptagas sådana till museet alt ifrån dess grundläggande år 1872 lämnade penningbidrag, som uppgå till ett belopp af 500 kronor eller därutöfver. Af bidragen har en del gått till museets fonder.

Ständiga ledamöters afgifter äro icke medräknade i nedanstående summor. Årtalen angifva de år, då penningbidragen lämnats.

H. M. Konung Oskar II. <i>Samfundets skyddsherre.</i> 1874.	660: —
H. K. H. Prins Karl. <i>Ständig ledamot. Hedersledamot.</i> 92 (500), 93 (500).	1,000: —
<hr/>	
Althainz, Fredrik Gerhard, grosshandlare. Stockholm. 88.	500: —
Andersson, Johan, byggmästare. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 91 (1,000), 93 (10,000).	11,000: —
Antell, Herman Frithiof, medicine doktor. Paris. <i>Ständig ledamot. Hedersledamot.</i> Död 1893. 84 (200), 90 (700), 91 (1,000), 92 (1,100), 93 (3,100).	6,100: —
Arwidsson, Torsten Adolf, kommandör. Stockholm. Död 1893. 92.	1,000: —
Astrup, Hans Rasmus, statsråd. Kristiania. <i>Ständig ledamot. Hedersledamot.</i> 73 (500), 82 (2,500), 84 (2,500).	5,500: —
Axell, Severin, grosshandlare. Sundsvall. Död 1892. 77.	500: —
Benedicks, Carl, generalkonsul. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> Död 1888. 79.	1,000: —
Benedicks, Emma, f. Benedicks, fru. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 91 (10,000), 93 (3,000).	13,000: —

¹ I denna förteckning äro upptagna alla donationer, som lämnats till museet intill 1893 års slut.

Berg, Nils Vilhelm , grosshandlare. Stockholm. 89 (100), 92 (500).	600: —
Berggren, Robert Constantin , grosshandlare. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> Död 1893. 84 (500), 88 (200).	700: —
Bonde, Gustaf Trolle- , grefve, öfverste-kammarjunkare. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> Död 1884. 73 (200), 78 (500).	700: —
Bondeson, August , medicine doktor. Göteborg. 80.	709: 10
Brandt, Axel , grosshandlare. Djursholm. <i>Ständig ledamot.</i> 88.	500: —
Burén, Carl , brukspatron. Skeda, Ryssby. <i>Ständig ledamot.</i> <i>Hedersledamot.</i> Död 1887. 76 (200), 84 (1,000).	1,200: —
Bünsow, Fredrik , grosshandlare. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 77 (500), 92 (3,000), 93 (100).	3,600: —
Bäckström, Johan , grosshandlare. Stockholm. 83 (1,000), 87 (100), 92 (100), 93 (100).	1,300: —
Carnegie, David , grosshandlare. Göteborg. Död 1890. 76 (1,000), 87 (1,000).	2,000: —
Carnegies, David , grosshandlare, dödsbodelegare, Göteborg, genom konsul O. Ekman . Stockholm. 90.	5,000: —
Cavalli, Gustaf , apotekare. Sköfde. <i>Hedersledamot.</i> 88.	1,000: —
Cavalli, Johan Gustaf , apotekare. Göteborg. <i>Hedersledamot.</i> Död 1888. 87.	10,000: —
Cederlund, Edvard , grosshandlare. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> <i>Hedersledamot.</i> 83.	500: —
Davidson, Henrik , generalkonsul. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 74 (100), 83 (1,000), 90 (1,500).	2,600: —
Davidson, Vilhelm , konditor. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> <i>Hedersledamot.</i> Död 1883. 83.	2,500: —
Dickson, Charles , medicine doktor. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> 76.	500: —
Dickson, James Jamesson , grosshandlare. Göteborg. <i>Ständig ledamot.</i> <i>Hedersledamot.</i> Död 1885. 76 (1,000), 83 (1,000), 84 (2,000), 85 (1,000).	5,000: —
Dickson, Oskar , friherre, grosshandlare. Göteborg. <i>Ständig ledamot.</i> <i>Hedersledamot.</i> 72 (1,000), 84 (3,000).	4,000: —
Dickson, Robert , grosshandlare. Göteborg. <i>Ständig ledamot.</i> 76.	600: —
Dölling, Fritz , fabriksidkare. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> <i>Hedersledamot.</i> 87 (1,000), 93 (100).	1,100: —
Ekman, Oskar , konsul. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 73 (100), 80 (2,500), 83 (1,000).	3,600: —
de Fontenay, Otto Ernst le Sage , medicine doktor. Köpenhamn. <i>Hedersledamot.</i> 87 (2,500), 88 (2,500), 90 (5,000).	10,000: —

Gilljam, Gustaf Fredrik, statsråd. Stockholm. 92.	500: —
v. Hallwyl, Walter, grefve, bruksegare. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 90 (15,000), 93 (2,000).	17,000: — ¹
Hammarstedt, Nils Oskar, prost. Norrby, Sala. 91 (1,000), 92 (1,000).	2,000: —
Hassell, Carl Johan, sekreterare i Kammarkollegium. Stockholm. Död 1892. Genom testamenteriskt förordnande af den 11 maj 1891.	5,000: —
Hazelius, Artur, Nordiska museets styresman. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> 83 (500), 86 (1,000), 88 (4,500), 89 (500), 90 (2,500), 91 (1,000), 92 (6,100), 93 (2,100).	18,200: —
Heckscher, Edvard, bankdirektör. Stockholm. 92.	500: —
Hedberg, Anders Petter, grosshandlare. Sundsvall. Död 1882. 77.	500: —
Heiss, Frans, direktör. Stockholm. 90.	1,000: —
Hellberg, Johan Vilhelm, v. konsul. Sundsvall. 77.	500: —
Hoffman, August, f. d. slottsarkitekt. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 89.	10,000: —
Jacobsen, Carsten Tank, disponent. Sundsvall. 92.	500: —
Jeansson, Johan, grosshandlare. Kalmar. 89 (500), 92 (100), 93 (100).	700: —
Johansson, Botvid, grosshandlare. Sundsvall. 77.	500: —
Kempe, Bernhard, grosshandlare. Stockholm. 76 (150), 84 (500), 92 (300), 93 (200).	1,150: —
Kempe, Elias Vilhelm, grosshandlare. Stockholm. Död 1890. 76 (150), 84 (500).	650: —
Kempe, Frans och Seth, grosshandlare. Stockholm. <i>Ständiga ledamöter.</i> 84.	500: —
Kempe, Johanna, f. Wallis, fru. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 92 (2,000), 93 (5,200).	7,200: —
Kempe, Vilhelm Henrik, grosshandlare. Stockholm. <i>Ständig ledamot. Hedersledamot.</i> Död 1883. 74 (500), 77 (1,180), 83 (2,500).	4,180: —
Kempes, Vilhelm Henrik, grosshandlare, dödsbodelegare. Stockholm. 83.	2,500: —
Lamm, Gustaf Mauritz, ingenjör. Stockholm. Död 1892. 91 (400), genom testamenteriskt förordnande af den 13 febr. 1892 (10,000).	10,400: —

¹ Detta belopp utgjorde inlösen af lägenheten Framnäs på Djurgården, hvilken inköptes af grefve v. Hallwyl och omedelbart därpå öfverlämnades såsom gåfva till Nordiska museet. Se sid. 70 i *Meddelanden från Samfundet för Nordiska museets främjande* 1890.

Laurin, Agnes, f. Rohtlieb, fru. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> 90.	500: —
Laurin, Carl, ingenjör. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> 90.	500: —
Laurin, Louise, f. Siljeström, fru. Stockholm. 90.	500: —
Liljedahl, August, godsegare. Uppsala. <i>Hedersledamot.</i> 90 (1,000), 91 (3,000), 92 (1,000).	5,000: —
Liljewalch, Carl Fredrik, grosshandlare. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 92.	1,800: —
Linnell, Carl Abraham, öfverdirektör, <i>ständig ledamot</i> (död 1882), och fru Fredrika Linnell, f. Forsberg. Död 1892. Stockholm. 74.	1,000: —
Lindegren, August, arkitekt. Stockholm. 92.	500: —
Lindroth, Carl, grosshandlare. Stockholm. 73.	1,500: —
Ljunglöf, Knut, grosshandlare. Stockholm. 73 (250), 82 (1,000).	1,250: —
Ljungqvist, Knut Ottonin, bruksegare. Munksjö, Jönköping. <i>Hedersledamot.</i> 79 (500), 90 (50).	550: —
Lundberg, Ludvig, grosshandlare. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> 84.	1,000: —
Lundström, Carl Fredrik, godsegare. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> <i>Hedersledamot.</i> 82 (200), 91 (500), 92 (100), 93 (100).	900: —
Malmsten, Emil, löjtnant. Malmö. 92.	1,000: —
Neijber, Magnus Julius, stadsmäklare. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 90 (1,000), 93 (20).	1,020: —
Näs, Nils Olof, grosshandlare. Östersund. <i>Hedersledamot.</i> 86 (5,500), 87 (5,000).	10,500: —
Ohlsson, Anders, generalkonsul. Kapstaden, Kap. 92.	500: —
Oldenburg, Carl Camillus, kyrkoherde. Österby, Hammar. <i>Ständig ledamot.</i> 89 (510), 92 (250).	760: —
Pehrsson, Måns, åkare. Stockholm. 93.	1,000: —
Peyron, Ludvig, grosshandlare. Stockholm. 77.	1,200: —
Philipson, Carl David, konsul. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> 73 (200), 82 (500).	700: —
Piper, Claës Gustaf Fritz, grefve, hofstallmästare. Stockholm. 91.	500: —
Regnell, Anders Fredrik, medicine doktor. Minas Geraes, Caldas. Brasilien. Död 1884. 77.	700: —
Reinhold, August, fabriksidkare. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> <i>Hedersledamot.</i> 89 (1,895: 01), 91 (1,500).	3,395: 01
Rosén, Karl Peter, literatör. Stockholm. 84 (500), 85 (500), 93 (106).	1,106: —
Röhss, Vilhelm, konsul. Göteborg. <i>Hedersledamot.</i> 92 (1,000), 93 (10,000).	11,000: —
Scharp, Clara, f. Westman, fru. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 92.	1,000: —
Scholander, Sven, ornamentsbildhuggare. Stockholm. 91.	860: —

von Schwerin, Mathilda Christina, f. Hagberg, grefvinna. Husby, Söderköping. <i>Hedersledamot.</i> Död 1892. 92.	1,000: —
Selggren, Jonas, rektor. Gefle. 82 (200), 84 (500).	700: —
Sjögren, Hjalmar, professor. Uppsala. <i>Hedersledamot.</i> 91.	500: —
Smith, Lars Olsson, grosshandlare. Stockholm. 91.	1,500: —
Strömer, Hjalmar, literatör. Stockholm. Död 1886. 80.	500: —
Sundberg, August, grosshandlare. Sundsvall. 77.	500: —
Sundström, Per, grosshandlare. Stockholm. 92 (100), 93 (900).	1,000: —
Söderström, Carl Christian, grosshandlare. Stockholm. 82 (300), 83 (1,000).	1,300: —
Wachtmeister, Axel Knut Trolle-, grefve, hofmarskalk. Trolle- Ljungby, Gualöf. <i>Hedersledamot.</i> 92 (1,000), 93 (1,000).	2,000: —
Wahlund, Carl Vilhelm, professor. Uppsala. <i>Ständig ledamot.</i> 92.	500: —
Walldén, Vilhelm, godsegare. Stockholm. <i>Ständig ledamot. Heders- ledamot.</i> 74 (150), 83 (400), 87 (1,000), 90 (1,500), 92 (200).	3,250: —
Wallenberg, Anna, f. von Sydow, fru. Stockholm. <i>Heders- ledamot.</i> 88 (500), 90 (1,000), 92 (300), 93 (200).	2,000: —
Wallenberg, Knut Agathon, bankdirektör. Stockholm. 89 (1,000), 90 (250).	1,250: —
Weinberg, Margareta Gustava, f. Törnsten, enkefru. Stock- holm. <i>Hedersledamot.</i> 92 (1,000), 93 (1,000).	2,000: —
Weinberg, Olof David, grosshandlare. Stockholm. <i>Ständig ledamot. Hedersledamot.</i> Död 1884. 74 (500), 82 (1,000), 84 (15,000).	16,500: —
Wicander, August, fabriksidkare. Stockholm. <i>Ständig ledamot.</i> Död 1891. 90.	1,000: —
Wijk, Caroline, f. Dickson, fru. Göteborg. <i>Hedersledamot.</i> 79 (500), 90 (200).	700: —
Wijk, Olof, grosshandlare. Göteborg. <i>Ständig ledamot. Heders- ledamot.</i> 76 (600), 83 (500), 87 (500).	1,600: —
Wikström, Nils, grosshandlare. Sundsvall. Död 1883. 77.	500: —
Wikströms, Per, grosshandlare, dödsbodelegare. Stockholm. 82.	2,500: —
Wikström, Per Magnus, grosshandlare. Stockholm. 93.	2,000: —
Åslund, Fredrik August, konsul. Sundsvall. 77.	500: —
—	
Apotekarsocieteten. Stockholm. 87 (500), 90 (500).	1,000: —
Norrlands gille. Stockholm. 91.	1,500: —
Patriotiska sällskapet. Stockholm. 91.	500: —

4.

Testamentariska förordnanden till förmån
för Nordiska museet.

- Thomsen, Anna**, fröken. Köpenhamn. Död 1888. Genom muntligt förordnande 1888: ett dyrbart norskt allmogesmycke af silfver. Aflämnadt 1888.
- Wallander, Josef Vilhelm**, professor. Stockholm. Död 1888. Genom testamente af den 4 aug. 1887: skisser i akvarell och olja, med motiv från Delsbo och Vingåkers socknar, samt 3 delsbo- och 4 österåkersdräkter jämte flere strödda klädesplagg. Aflämnadt 1888.
- Eichhorn, Christofer**, biblioteksamanuens. Stockholm. Död 1889. Genom testamente af den 6 nov. 1889: hela den af honom hopbragta samlingen af skråhandlingar, utgörande omkring 6,600 nummer, fördelade på 100 olika skrän och omfattande en tidrymd af 300 år. Aflämnadt 1890.
- Hassell, Carl Johan**, f. d. sekreterare. Stockholm. Död 1892. Genom testamente af den 11 maj 1891: ett belopp af 5,000 kronor, afsedt till inköp af för museet passande föremål. Aflämnadt 1892.
- Lamm, Gustaf Mauritz**, ingenjör. Stockholm. *Ständig ledamot*. Död 1892. Genom testamente af den 13 febr. 1892: ett belopp af 10,000 kronor, afsedt till ökande af museets »Allmänna fond». Aflämnadt 1892.
- Fries, Carl Leonard August**, kommandörkapten. Stockholm. Död 1892. Genom testamente af den 12 dec. 1889: minnen från fregatten Eugénies jordomsegling 1851—53, m. m. Aflämnadt 1893.
- Hellman, Mathilda**, f. Joholm, enkefru. Uppsala. Död 1893. Genom testamente af den 2 jan. 1888: ett belopp af 10,000 kronor. Beloppet ej ännu aflämnadt.
- Antell, Herman Frithiof**, med. doktor. Paris. *Ständig ledamot*. *Hedersledamot*. Död 1893. Genom testamente af den 1 okt. 1891: ett belopp af 100,000 kronor. Beloppet ej ännu aflämnadt.

5.

Personer, som under åren 1891 och 1892 lämnat gåfvor till Nordiska museet.

Till förhistoriska afdelningen:

1891.

- Berg, F. V.*, öfverjägmästare, Pite: mäjsel af sten, funnen å ett gammalt kåtaställe vid Keppevara i Jockmocks socken i Lule lappmark.
- Pettersson, N. P.*, hemmansegare, Majtum, Jockmock: spjutspets af sten från Jockmocks socken i Lule lappmark.
- Simlund, E.*, kontorist, Dannemora: bronsföremål, sannolikt del af armring från järnåldern, funnet vid grusgräfning å Bergby länsmansboställe i Skepptuna socken i Uppland.

Till allmogefdelningen:

1891.

- Andersson, Gum Anders*, hemmansegare, Liden, Älfdalen: gärdesgårdslängd från 1786, utvisande huru långa gärdesgårdar hvar bonde inom socknen hade att underhålla, från Älfdalens socken i Dalarna.
- Andersson, G. J.*, hemmansegare, Liden, Älfdalen: träkäsa med årtalet 1693, från Älfdalens socken i Dalarna.
- Bergman, C. O.*, öfverstelöjtnant, Gellivare: vinterkåta från Lappland.
- Björkman, K.*, herr, Jockmock: gammalt björnspjut från Jockmocks socken i Lule lappmark.
- Bremberg, F. O.*, jägmästare, Skellefte: silfversked, supkopp af silfver, tobakspung m. m. från Lappland.

Tecknet * utmärker här, att gifvaren lämnat gåfvor äfven under ett eller flere föregående år.

Carlsson, C. J., arbetare, Löfsta: kanot från Almunge socken i Uppland, funnen vid Lillsjön i närheten af Almunge järnvägsstation.

**Danielsson, P.*, hemmansegare, Rot, Älfdalen: skolsticka, utvisande huru många »dagskostar» hvar och en gifvit skolläraren, från Älfdalens socken i Dalarna.

**Eliasson, A.*, med. doktor, Ystad: kvinnotröja, skjortor, silfverknappar, hängsmycke af silfver, m. m. från Skåne.

Fandrem, O. C., handlande, Karasjok, Norge: två drickesrör, nålhus af renhorn, samt åtskilliga föremål, hörande till lappdräkten i Karasjok.

Forsström, G., handlande, Muoniovaara, Muonioniska: silfverskopa med löfhängen, från Pajala socken i Lappland.

Gefleborgs läns landsting: en samling jakttyg från Gästrikland.

Grafegare i Nössemark genom komminister *E. Magnusson*, Nössemark, Strand: en samling grafkors af smidt järn, från nämnda församlings kyrkogård.

Handarbetets vänner, Stockholm, genom fröken *A. Branting*: delar af dräkter från olika socknar i Dalarna, m. m.

Hederström, O. R., jägmästare, Lule: halskrage, stöflar (»säbaked») från Juckasjärvi socken i Lappland, samt pulka från Parkajoki i Pajala socken i Västerbotten.

Holmgren, G. F., jägmästare, Arvidsjaur: bälte af tenntråd, från Kvickjocks kapellförsamling i Lule lappmark, samt knallhattsdosa af renhorn, från Arvidsjours socken i Pite lappmark.

Isæus, H., f. *Westin*, fru, Stockholm: bonad från början af 1800-talet, med intressanta uppgifter om målaren m. m., från Femsjö socken i Småland.

Læstadius, E. F., kyrkoherde, Stensele: fint skuren renhornssked från Arjepluogs socken i Pite lappmark, m. m.

Lindqvist, J. P., herr, Jockmock: sked af renhorn, samt pulkastaf, utskuren af trä, från Jockmocks socken i Lule lappmark.

Lundmark, J., hemmansegare, Gäckvik, Arjepluog: kulform af sten, från Arjepluogs socken i Pite lappmark.

**Matsson, Rombo Anders*, hemmansegare, Östnor, Mora: 12 böteslängder från Östnor i Mora socken i Dalarna.

Nilsson, Anders, hemmansegare, Fu, Mora: »klubbhjulsvagn» från Mora socken i Dalarna. Se sid. 89.

Nordenfalk, J., friherre, Stockholm: älfsten från Ytter-Enhörna socken i Södermanland. Stenen är försedd med ett stort antal små fördjupningar, af hvilka flere tydligen äro gjorda af människohand.

Olsson, L. A., handlande, Annedal, Landberga: tre älfkvarnar från Enåkers socken i Uppland.

Peterson, G., bokhandlare, Åmål: stabbestol från Dalsland.

**Petersson, Paul*, hemmansegare, Fålaboda, Urshult: järnlampa af gammal form, samt islåggar af hästben, från Urshults socken i Småland.

Pettersson, K., inspektör, Jockmock: målad kista från början af 1700-talet.

Renman, E. J., gästgifvare, Jockmock: utskurna lokor och hornsked från Jockmocks socken i Lule lappmark, m. m.

**Rüäf, L.*, kammarjunkare, Bultsjö, Sund: släde från Ingatorps socken i Småland.

**Samzelius, H.*, jägmästare, Stockholm: skåp från f. d. skarprättarbostället Kungsgården i Örkeneds socken i Skåne.

Sidvall, C. F. R., fabrikör, Stockholm: 15 renhudar till vinterlappkåtan å Skansen.

- v. Stapelmohr, A. A.*, med doktor, Mora: allmogeföremål från Älfdalens socken i Dalarna.
- Wästfelt, Reinhold*, förvaltare, Jockmock: selbåge, metref af flätadt renskinn, snidad knif och slida af renhorn, pung för elddon, m. m. från Jockmocks socken i Lule lappmark.
- Wästfelt, Rod.*, bokhållare, Jockmock: tvänne korgar af rot, samt smörask med renhornsbeslag, från Jockmocks socken i Lule lappmark.
- Östlund, A.*, apotekare, Nås: glasfönster från 1600-talet, med målning framställande St Göran och draken.

1892.

- Andersson, A.*, handlande, Töre: lappmudd eller kolt af renhud.
- Andersson, J.*, stationsinspektör, Vislanda: skulpterad stol med årtalet 1667, från Ölmestads socken i Småland, samt flere andra föremål från skilda håll af samma landskap.
- **Carlheim-Gyllensköld, V.*, fil. kandidat, Uppsala: allmogesaker från Vireda socken i Småland.
- Eriksson, G.*, riksdagsman, Mörsil: järngrytor, siltappar, kärnhålk, ostkärll, mjölkkrull m. m. från Mörsils socken i Jämtland.
- **Johansson, J. E.*, folkskolelärare, Norrby, Sala: skräpuk af ludet skinn, samt stomme till julstjärna, båda använda i Norrby socken i Uppland vid afsjungandet af Staffansvisan annandag jul.
- **Leijer, A.*, kapten, Stockholm: skjutsbudningstafla, som tillhört Skeppsmyra gästgifvargård på Björkö i Uppland. Se sid. 88.
- Lindeberg, H.*, skogsförvaltare, Husum: allmogesaker från Grundsunda socken i Ångermanland, däribland snöplogningsklubba och åldermansklubba m. fl. föremål från Ångermanland och Lappland.
- **Modin, E.*, pastor, Linsell: en större samling allmogesaker, hvaribland flere af stort intresse, från olika socknar i Härjedalen.
- **Nauman, A.*, fröken, Stockholm: trillekors af silfver, tillhörande Torna härads allmogedräkt i Skåne.
- Pettersson, L.*, handlande, Mörsil: björnjärn, vallur m. m. från Mörsils socken i Jämtland.
- Rossander, J.*, e. o. landskanslist, Enare, Finland: en samling lapp- och allmogesaker från Enare lappmark i Finland.
- Tham, E.*, f. *Hagströmer*, fru, Linköping: fat af lergods, märkt 1785.
- Väddö församling* genom postmästaren *G. A. Klingbom*, Grisslehamn: fattigbössa från år 1759. Se sid. 89.
- Yxhults stenhuggeriaktiebolag* genom herr *G. Adlers*, Stockholm: tvänne milstolpar, förfärdigade 1781 vid Yxhult, som då kallades Hällebråten; den ena med Gustaf III:s namnchiffer och landshöfding E. A. Franc's namn.
- **Ölander, C.*, apotekare, Hede: skänkkopp af silfver, m. m. från Hede socken i Härjedalen.

Till handtverks- och skråafdelningen:

1891.

- Borén, A.*, komminister, Torskog: sigillstamp från 1750, hvilken tillhört snickarämbetet i Karlstad. Se sid. 92.
- **Carlsson, C. A.*, fabrikör, Stockholm: skrålåda och handlingar, som tillhört borstbindarämbetet i Stockholm.
- **Cederström, T.*, friherre, München: handtverksordning, handskrifven på pergament, 3 sigillstamper, som tillhört skråföreningar, sparbössa af järn, m. m.
- Holm, V.*, enkefru, Norrköping: handlingar, som tillhört stadens guldsmedsämbe. Se sid. 92.
- Kahlow, E.*, bokbindare, Uppsala: sigillstamp, som tillhört bokbindarämbetet i Örebro.
- **Magistraten i Hjo* genom borgmästaren *M. Axell*: gevaldigerstaf och brandvaksax från Hjo.
- Magistraten i Mariestad* genom med. doktor *P. Södermark*: magistratstaf med graverade mässingsbeslag, från år 1756, m. m.
- Skomakargesällföreningen i Stockholm*: skrålåda och handlingar, de senare omfattande tiden 1666—1859, samt plåtmynt, hvilket alt tillhört Stockholms gamla skomakargesällskap. Se sid. 92.

1892.

- **Antell, H. F.*, med. doktor, Paris: välkomma af silfver, märkt 1724, som tillhört snickargesällerne i Stockholm. Se sid. 91.
- Bergstrand, J.*, fru, Djursholm: skrålåda, som tillhört snickarämbetet i Västerås.
- Bokbindarämbetet i Stockholm* genom bokbindaren *J. A. V. Lindmansson*: död- och begrafningslåda från 1700-talet, hvilken tillhört nyssnämnda ämbete.
- Klemming, Anna* och *Augusta*, fröknar, Stockholm: »Qvartals-Bok För the under Bleckslagare Ämbetet uti Stockholm Lydande Upstads-Mästare» samt en minnespenning i silfver, skänkt 1796 till bleckslagarämbetet i Stockholm såsom minne från »St. Peterburgischen Klempner Amt».
- Lundin, A. V.*, fabrikör, Stockholm: välkomma af tenn, med vidhängande silfverskyltar från 1755 samt flere följande år, hvilken tillhört snickarämbetet i Visby. Se sid. 92.

Till afdelningen för arbetets historia:

1891.

- Almgren, O.*, grosshandlare, Stockholm: en samling hufvuddukar af siden, i olika mönster, sådana de användas af allmogen.
- Hansson, J.*, bokbindare, Malmö: bokbindarstämplor och andra till yrket hörande redskap.
- Kahlow, E.*, bokbindare, Uppsala: en samling redskap, som tillhört en gammal bokbindarverkstad i Örebro, utgörande öfver 250 föremål.

- Kling, G.*, grosshandlare, Hinsekind, Värnamo: modeller till järnhällar, åkerbruksredskap m. m., använda eller tillverkade vid Os järnbruk i Småland.
- Laurén, P. A.*, urmakare. Stockholm: urmakeriverktyg. Se sid. 93.
- Malmström, C. E. C.*, bokbindare, Malmö: bokbindarstock, stämplor m. m.
- Törnblom, A.*, bokbindare, Stockholm: en samling bokbindarstämplor från Stockholm.
- Ömansson, C. A.*, bokbindare, Uppsala: bokbindarstämplor, bokbandsbeslag m. m. från Uppsala.

1892.

- Brunius, H.*, ingenjör, Jönköping: telefonapparat, antagligen den första i Sverige tillverkade.
- Dahlgren, V.*, ingenjör, Stockholm: telefonapparat, sannolikt den första telefonanläggning i Sverige, där mikrofon användes.
- **Dannemora grufintressenter* genom disponenten *T. Rådberg*, Dannemora: en stor samling föremål belysande den svenska grufdriftens historia, bland hvilka märkas en »lafkärre» med brottbalja, krutprofvare, krutpåsar, krutstickor, fängnålar, kolmått, järnstegar, släggor, navvare, kronborrar, »korpar», »knoster» och en mångfald andra redskap, jämte grufkompasser och afvägningsinstrument m. m.
- Engelbrechtson, E.*, herr, Örebro: bokbindarstockar, verktyg för stilgjutning, m. m. från Örebro.
- Lindberg, S.*, fröken, Jönköping: regal med fem par kaster och boktryckarstilar, från Jönköping.
- Palmér, H. V.*, bokbindarfirma, Stockholm: verkstadsbord, skär- och klotsprässar, prässknekt, fileter, bokbindarstämplor, stilkast, linealer, marmorlåda och marmorerkammar, klocka i foder, samt skylt m. m., som tillhört palmérskas bokbinderiet i Stockholm.
- Svedberg, E.*, disponent, Os, Hommelvik, Norge: 6 oljemålningar på trä, med förklarande text i bunden form å särskilda bräder och listverk, och utgörande en del af en serie taflor, som återgifver grufdrift med därtill hörande arbeten, från Fredrik IV:s eller Grubeåsens grufva i Os socken, Tolgens prästgäll, Norge.

Till farmaceutiska afdelningen:

1891.

- Ehrens-värd, A.*, fröken, Tosterup, Svenstorp: husapotek från Jörðberga egendom i Kellstorps socken i Skåne.
- Hornberg, K.*, apotekare, Stockholm: en samling svenska och utländska farmakopéer m. m.
- **Sondén, M.*, med. doktor, Stockholm: homöopatiskt apotek.

1892.

- **Sebardt, V.*, hofapotekare, Stockholm: apotekskärl från gamla apoteket på Serafimerlasarettet i Stockholm.

**Tillander, H.*, apotekare, Stockholm: skylt och flere äldre ståndkär! från apoteket Markattan i Stockholm.

Till afdelningen för minnen från det gamla Stockholm:

1891.

Enander, J. A., brukspatron, Stockholm: marmorelare, krönt med en stor granitkula, hvarå zodiaken varit afbildad, hvilken pelare haft sin plats i trädgården till det af Hårleman bygda huset nr 88 Drottninggatan.

Forsells söner & ko, Stockholm: 2 stenornament, funna vid grundgräfnig i nr 12 Drottninggatan.

**Giöbel, C. A.*, brukspatron, Stockholm: dörrportar af snidad ek, från ett hus vid Klara norra kyrkogata, m. m.

Kungl. myntet, Stockholm: kakel från Kungl. myntet.

Lagerström, T., källarmästare, Stockholm: tvänne dörröfverstycken, som suttit i Sof Hagmans rum i Salviegränd nr 1, samt en skylt med skyltarm.

Lundin, I. F., handlande, Stockholm: spishäll af gjutjärn, från 1600-talet med ornering i tysk renässans, från huset nr 3 Peder Myndes backe.

Scharp, C., f. *Vestman*, fru, Stockholm: fyra dörröfverstycken, målade af Taraval. Se sid. 94.

Stockholms gasverk genom ingeniör *K. F. Ericsson*: tvänne lykto, hvaraf den ena från Kungl. slottet.

**Unman, J.*, grosshandlare, Stockholm: portklapp, som tillhört mamsell Arvidssons hus vid f. d. Västra Humlegårdsgatan, samt tvänne kanonkulo, som påträffats i ruinerna efter det nedrifna huset emellan Bennikebrinken och Österlånggatan.

1892.

Cederström, C., arkitekt, Stockholm: 4 stenornament, funna i grunden till huset nr 23 B Jakobsbergsgatan.

Kungl. operan, Stockholm: en större trumma, »hvarmed man gjorde åska», en länstol och fyra taburetter, alt från Kungl. operan i Stockholm.

Lundin, A. V., fabrikör, Stockholm: bord, å hvars skifva i inlagdt arbete af olika träslag är framställd Kalmar domkyrka så väl i fasad som plan.

Sjöqvist, J., byggmästare, Stockholm: stentafla med inskrift, från huset nr 1 A Nybrogatan.

Strömberg, J. A., handlande, Stockholm: tvänne skyltar, som tillhört den gamla tobaksboden nr 1 Nybrogatan.

**Sällström, A. G.*, byggmästare, Stockholm: spiselomfattning af svart marmor, från Kungl. operan, samt kakel och panelspegel från samma ställe.

Wall, R., direktör, Stockholm: porträtt af Casten Hoff, drottning Kristinas munsänk och den förste källarmästaren på källaren Kastenhof; skyltarm af smidt järn, m. m. från samma källare.

Till afdelningen för straffväsendet:

1891.

- Tveta härad* genom riksdagsman *J. Andersson*, Tenhult: halsjärn och handbojor samt förskinn, som användts vid spöstraff, från Tveta härad i Småland.
Uppsala domkapitel: kyrkstock, tjufpall m. m. från Uppsala domkyrka.

1892.

- **Dannemora grufintressenter* genom disponenten *T. Rådberg*, Dannemora: straffredskap och handbojor från Dannemora.
Ilso församling i Helsingland: spöpåle med tillhörande halsjärn, från Ilso.
Valkebo härad i Östergötland, genom häradshöfding *H. Bergh*, Linköping: förskinn, användt vid spöstraff, halsjärn, handklofve m. m. från Valkebo tingshus.

Till afdelningen för de högre stånden:

1891.

- Berg, N.*, grosshandlare, Stockholm: kassakista af järn, med gravering och konstlås.
 **Bolinder, J.*, ingenjör, Stockholm: vattenbehållare af ostindiskt porslin, från förra hälften af 1700-talet.
Cantzer, H., konsul, Stockholm: miniatyrporträtt, måladt af Gillberg 1827.
 **Erdmann, E.*, geolog, Stockholm: tennkanna från 1600-talet.
Generalstabens topografiska afdelning genom öfverste *J. O. B. Stecksén*, Stockholm: en samling geodetiska instrument.
Hazelius, M., f. *Gahn*, fru, Stockholm: tvänne porträtt i olja, föreställande rådman D. Berglind i Falun och hans hustru Anna Maria Westman.
Hedenstierna, V., f. *Northman*, fru, Mariestad: vattentunna af koppar.
 **Ingelotz, V.*, häradshöfding, Stockholm: kylbäcken och vattenbehållare af tenn.
Karlsson, K. F., prost, Stenbro, Nyköping: 2 miniatyrporträtt, det ena signeradt »Gillberg pinxit 1804», m. m.
 **Kling, C. J.*, guldsmed, Gefle: förenings- och skoltecken.
Levins, A., f. *Broms*, fru, *dödsbo*, genom med. doktor *A. Levin*, Stockholm: dockskåp med fullständig inredning, hufvudsakligen från början af detta århundrade.
Mörner, J., f. *Bennet*, grefvinna, Stockholm: betjäntdräkt.
Palmstierna, H., frih., statsråd, Stockholm: täcke af linne, med broderier i hvitt.
 **Renner, F.*, herr, Stockholm: diverse gradtecken och sigillstamp, hvilka tillhört orden D. K.
 **Toll, M.*, f. *v. Horn*, grefvinna, Stockholm: flere anträd och ättartaflor för grefliga, friherrliga och adliga ätterna Horn; en del upprättade af J. Peringskiöld, det älsta från år 1702.

1892.

- Genom **Böttiger, J.*, hofintendent, Stockholm: två tennkannor från 1400-talet, en samling gyllenläder från 1600- och 1700-talen, samt sidenprof i olika mönster.

- **Carlheim-Gyllensköld, V.*, fil. kandidat, Uppsala: två dräktbilder från slutet af 1600-talet, målade på trä och troligen använda såsom trädgårdsprydnader.
- Cederströms, C. E.*, friherre, *dödsbo*, genom friherre **E. Cederström*, Krusenberg: en dyrbar samling leksaker och minnesspel m. m. från början af 1800-talet.
- Edman, A.*, f. *Mossberg*, enkefru, Stockholm: porträtt i olja af friherre B. v. Knorring och hans fru Ulrika Karolina Otter, antagligen målade något af åren 1829—31, samt porträtt, likaledes i olja, af häradshöfding N. Otter, m. m.
- **v. Hallwyl, V.*, grefve, Stockholm: kassakista af järn, med konstlås i locket. Genom *Landgren, T. H.*, herr, Göteborg: vagn från början af detta århundrade.
- **Matsson, A.*, konsthandlare, Stockholm: »rökugubbe» i rokokodräkt, från midten af 1700-talet.
- Rosengren, C. O. L.*, grosshandlare, Stockholm: linnepräss.
- Stålhammar, I.*, major, Stockholm: bruddräkt med tillhörande ordenstecken för stiftsjungfru i Vadstena adliga jungfrustift, samt annandagsdräkt.

Till historiska afdelningen:

1891.

- **Bendix, V.*, herr, Stockholm: handteckning af J. F. Höckert.
- **Bergius, B.*, f. *Lundblad*, fru, Skara: diplom och fullmakt, som tillhört biskop S. Lundblad i Skara, samt fullmakt m. m. för biskop J. A. Butsch.
- **Bukowski, H.*, konsthandlare, Stockholm: signet, som tillhört excellensen grefve B. B. von Platen, m. m.
- **Böttiger, J.*, hofintendent, Stockholm: byst i gips af Gustaf III, efter original å Stockholms slott af T. Sergel.
- v. Dardel, F. L.*, öfverintendent, Stockholm: en intressant samling, bestående af 37 handteckningar och 9 akvarellmålningar af gifvaren.
- Flygare-Carlén, E.*, fru, Stockholm: skrifbord m. m., som tillhört literatören J. G. Carlén.
- Grundtvig, F. L.*, pastor, Clinton, Iowa: bref från N. F. S. Grundtvig samt autografer af Ingemann, Baggesen, Munch m. fl.
- Huss, L.*, f. *Bergensträhle*, fru, Stockholm: en större samling minnen efter generaldirektör M. Huss, såsom sköldebref, ordensfullmakter, doktorsdiplom, jubeldoktorskrans af lager, signet och sigillstampar, uniform m. m.
- Isæus, H.*, f. *Westin*, fru, Stockholm: sigillstamp och cirkelbestick, som tillhört professor M. Isæus.
- Kowalewskis, Sonja*, professor, *dödsbo*, Stockholm: bläckhorn, pennställ m. m., som tillhört professor Sonja Kowalewski.
- Lind af Hageby, C. M. G.*, ryttmästare, Ryfors, Elmhult: bref från G. Adlersparre, M. Brahe, E. Tegné, C. A. Adlersparre, G. M. Armfelt m. fl.
- **Lindegren, A.*, arkitekt, Stockholm: skissbok, som tillhört gifvaren.
- **Lindgren, O. C.*, fröken, Stockholm: tafla i olja af P. Hilleström, m. m.
- Maskinarbetarföreningen*, Stockholm: tvåne minnestecken, burna i Amerika, då John Ericssons lik fördes ombord å Baltimore, samt det tecken Maskinarbetarföreningens medlemmar buro vid emottagandet af John Ericssons lik i Stockholm.

- Nystrand, E.*, grosshandlare, Stockholm: porträtt i olja, föreställande pastor C. Fjellström och enligt uppgift måladt af porträttmålaren P. Fjellström.
- Palm, E.*, f. *Sandberg*, fru, Stockholm: pänslar, som tillhört och använts af professor G. V. Palm, samt en samling handteckningar och akvareller af den samme.
- Persæus, A.*, f. *Claesson*, fru, Stockholm: palett och pänslar, som tillhört och använts af porträttmålaren E. Persæus.
- **Saloman, G.*, professor, Stockholm: Gustaf Vasa och hans dalkarlar i Västerås 1521, oljemålning å duk af gifvaren.
- Spiik, C.*, grosshandlare, Stockholm: porträtt i olja af drottning Kristina, måladt 1643.
- **Södermark, A.*, f. *Örtenblad*, fru, Stockholm: palett och pänslar m. m., som tillhört och nytjats af porträttmålaren J. P. Södermark.

1892.

- Adlercreutz, D.*, f. *v. Knorring*, fru, Stockholm: bref från grefve M. Brahe, dagt. 1833, och bref från drottning Desideria, dagt. 1832, m. m.
- **Adlersparre, S.*, f. *Leijonhufvud*, friherrinna, Stockholm: tvänne bref af 1867 och 1873 från John Ericsson till kommandör A. Adlersparre.
- Azelius, H.*, löjtnant, Billingsberg, Edane: värja, som tillhört professor C. F. von Breda.
- **Kalmberg, J.*, fröken, Stockholm: bref från drottning Hedvig Elisabet Charlotta.
- **Kempe, B.*, grosshandlare, Stockholm: handskrift af T. Thorild, antagligen från 1786.
- **Kjellberg, T.*, f. *Edgren*, fru, Stockholm: dissektionsetui, ordenstecken m. m., som tillhört professor A. Kjellberg.
- **Klemming, G. E.*, f. d. öfverbibliotekarie, Stockholm: skrifstol, som tillhört B. H. Crusell, m. m.
- Meves, J.*, byråchef, Stockholm: luftbössa, lup, verktyg m. m., som tillhört konservatorn vid Riksmuseet F. V. Meves.
- **Nelson, C. G. A.*, folkskolelärare, Stockholm: mandat från Gustaf IV Adolf angående anskaffande af »Lycktor till Hufvudstadens bättre eclairering», m. m.
- Sander, N. F.*, kansliråd, Stockholm: skrifstol, som tillhört Hans Järta.
- **v. Schwerin, A.*, friherre, Stockholm: bref från Jenny Lind samt längschal af hvitt siden med broderier, hvilken hon begagnat.
- Steenbock, A.*, grefve, Helsingborg: porträttbyst i gips, föreställande prinsessan Sofia Albertina och utförd af T. Sergel.
- Söderqvist, G.*, f. *Odhner*, fru, och fröknarna *M.* och *V. Odhner*, Stockholm: bref från John Ericsson, dagt. 1872, 1874 och 1882.
- Undén, V.*, apotekare, Karlstad: mikroskop, som tillhört J. Berzelius.

Till mynt- och medaljsamlingen:

1892.

- Klemming, Anna* och *Augusta*, fröknar, Stockholm: minnespenning i silver, öfver allmänna industriutställningen i Stockholm 1866.
- **Sondén, M.*, med. doktor, Stockholm: minnespenning i brons öfver J. Berzelius.

Till porträtt- och gravysamlingen:

1892.

Bergvall, F., herr, Stockholm: tre album, innehållande 443 porträtt af nordiska konstnärer, jämte förteckning.

**Sondén, M.*, med. doktor, Stockholm: ett femtiotal svenska porträtt m. m.

Till bibliotek och arkiv:

1891.

**Académie royale des sciences, des lettres et des beaux-arts de Belgique*, Bruxelles: akademiens bulletiner, tomes 17—21, årberättelser för 1890—91 samt numismatiska arbeten.

Alterthumsverein, Worms: en samling skrifter i arkeologi, arkitektur och historia.

Ferdinandeam, Innsbruck: föreningens tidskrift för åren 1853—91, 35 häften, m. m.

**Hammer, C.*, juvelerare, Stockholm: Catalogue de la Bibliotheque Hammer à Stockholm. I. 1—8 i praktband.

Höglund, E., amanuens, Stockholm: spridda nummer af »Lärda tidningar» från åren 1753—1759.

Lind af Hageby, C. M., ryttmästare, Ryfors, Elmhult: strödda pergamentsbref från 1615, 1639 och 1640, m. fl. handlingar. Se sid. 98.

v. *Strokirch, J. G.*, godsegare, Styrshult, Mofalla: en samling pergamentsbref från 1544, 1636, 1654 m. fl. år, alla från Västergötland. Se sid. 98.

Svenska akademien, Stockholm: en samling skrifter i svensk topografi, bestående af 76 band och 163 akademiska afhandlingar, af hvilka flere sällsynta.

Svenska literatursällskapet i Finland, Helsingfors: sällskapets förhandlingar 1886—89, 91, m. m.

Wahlström, A. M., herr, Bollnäs: konfirmationsbref å pergament, från 1574, utfärdadt af lagmannen Thure Bielke å ett hemmansköp i Helsingland samt köpehandling från 1690 rörande samma hemman.

Verein für Geschichte der Deutschen in Böhmen, Prag: föreningens meddelanden, årg. 1863—91, m. m.

**Vestman, M.*, fröken, Stockholm: arbeten i topografi, biografi, historia m. m., till sammans 23 band.

1892.

**Akademie der Wissenschaften*, Krakau: akademiens publikationer för åren 1890—92.

Brunius, R., fru, Landskrona: salu- och fastebref på pergament, dagt. 1640, 1744 och 1814, från Färs och Harjagers härad i Skåne.

**Bukowski, H.*, konsthandlare, Stockholm: fastebref på hemman i Östergötland och Uppland, å pergament, från 1616—1748, köpebref m. m.

- **Det Kongl. Nordiske Oldskrift-Selskab*, Köpenhamn: Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie. B. 4—7. 1889—92.
- **Foreningen til norske fortidsmindesmerkers bevaring*, Kristiania: föreningens publikationer för åren 1890—91.
- Société d'Anthropologie*, Lyon: arbeten af E. Chantre, föreningens bulletiner, tomes 1—10, samt Matériaux pour l'Histoire primitive et naturelle de l'Homme. 1884—87.
- **Svanberg, G.*, borgmästare, Göteborg: en större samling almanackor för åren 1670—1810.
- Verein für thüringische Geschichte und Alterthumskunde*, Jena: föreningens tidskrift för åren 1852—92.

Se vidare *Museer och vetenskapliga samfund i utlandet, med hvilka Nordiska museet står i förbindelse*, sid. 156.

Museet har för öfrigt emottagit följande gåfvor. Under år 1891: af **Kockums mekaniska verkstad*, Malmö: flere järnhällar; af *Sala silfververks aktiebolag* genom direktör *A. Heberle*, Sala: kista af järn, till förvaring af silfver, från Sala. Under år 1892: af konsthandlaren **H. Bukowski*, Stockholm: sparbössa af mässing, med inskrift: JAGH * VIL * SAMBLA * GVDS * ALMVS. ANNO * DOMINI * 1675 THEN 4 JANVARI; af professorn frih. *G. Cederström*, Stockholm: två oljemålningar, föreställande »Ett gammalt hus i Visby» och »Matsal å Skokloster», målade af gifvaren, samt »Orekulla», akvarell af fru H. Winge; af frih. **O. Hermelin*, Österby, Torshälla station: oljemålning, framställande det inre af Borgholms ruin, studie efter naturen af gifvaren; af artisten **C. Kjellin*, Sala; tvänne större taflor i olja, framställande »Skogshygge» samt »Utrifning af kolmila», båda med motiv från Västmanland, m. m.; af *Kommitén för Uppsala domkyrkas restaurering*, Uppsala: två pelare, rosettfönster, profiltegel m. m. från Uppsala domkyrka; af kapten **J. A. Lagergren*, Halmstad: milstolpe, uthuggen i sten, med kungligt namnhiffer och årtalet 1666; af ingenjör *Z. Larsson*, Uppsala: kommandostaf med inskrift: *Upsala Dom-Kyrcko Spruta*; af kamrer *N. Lundell*, Unnaryd: hålsömsbroderi till altarduk, som tillhört Södra Unnaryds kyrka i Småland.

För öfrigt hafva under åren 1891 och 1892 gåfvor lämnats till Nordiska museet af ytterligare följande personer:

1891.

* <i>Abel, B.</i> , antikvitetshandlare. Stockholm.	* <i>Andersdotter, Rombo Anna</i> , hustru. Östnor, Mora.
<i>Ahlström, C.</i> , kapten. Stockholm.	<i>Andersdotter, Rombo Marget</i> , hustru. Östnor, Mora.
<i>Amén, G.</i> , arkitekt. Stockholm.	<i>Andersdotter, Tomt Anna</i> , hustru. Nunnäs, Mora.
<i>Andersdotter, Elias Brita</i> , hustru. Lerdal, Rättvik.	<i>Andersson, A.</i> , artist. Stockholm.
<i>Andersdotter, Margit Anna</i> , hustru. Slättberg, Mora.	

Tecknet * utmärker här liksom förut, att gifvaren lämnat gåfvor äfven under ett eller flere föregående år.

Andersson, A., hemmansegare. Hol, Skog.
Andersson, A., landtbrukare. Sveden.
Andersson, A., urmakare. Elmhult.
Andersson, A., urmakare. Stockholm.
Andersson, Böt Erik, hemmansegare. Vinäs, Mora.
Andersson, Fem Erik, folkskolelärare. Nusnäs, Mora.
Anderssöns, Hans Jons Anders, kyrkvärd, arfvingar. Noret, Mora.
Andersson, Hans Jons Matts, hemmansegare. Noret, Mora.
Andersson, Häll Erik. Näset, Älfdalen.
Andersson, J., hemmansegare. Näs, Strand.
Andersson, Krång Anders, hemmansegare. Östnor, Mora.
*Andersson, Målar Anders. Nusnäs, Mora.
Andersson, Nygård Lars, kyrkvärd. Almo, Siljansnäs.
Andersson, P., hemmansegare. Vad, Västerby.
Andersson, P., herr. Karbenning, Högfors.
Andersson, P., riksdagsman. Högkil, Steneby.
Andersson, R., f. *Lagerberg*, fru. Stockholm.
Andersson, Sticksåpers Olof, bondson. Noret, Mora.
Anrep, G., redaktör. Stockholm.
Arnellsson, J., torpare. Utanlandsjö, Örn-sköldsvik.
Arsenius, J., öfverstelöjtnant. Uppsala.

B*altzer, L.*, artist. Göteborg.
Barchæus, G. V., komminister. Rättvik.
Beijer, F., bokförläggare. Stockholm.
*Benedicks, G., brukspatron. Gysinge.
*Bennet, H., friherre, kapten. Stockholm.
Berg, S., f. *Unonius*, fru. Stockholm.
*Bergsten, V., med. doktor. Norrköping.
Bergström, F., kammarråd. Stockholm.
Björklund, R. T., ingenjör. Skultuna.
Bohman, C. A., urmakare. Kristianstad.
Bohman, J. A., grufförvaltare. Dannemora.
Boman, A., fröken. Stockholm.
*Borg, D., prost. Mora.
Bratt, A. V., assessor. Jönköping.
*Brunius, A. V., major. Stockholm.
Bruun, J., doktor. Stockholm.
Bryntesson, O., kyrkoherde. Ärtemark.
Bäckström, M. E., auditör. Stockholm.

C*all, P.*, landtbrukare. Kyrkhult.
*Carlander, C. M., grosshandlare. Stockholm.
*Carlsson, H., bokhållare. Stockholm.

D*ahl, E.*, stadsbokhållare. Hedemora.
Dahlberg, G., guldsmed. Lund.

*Dahlberg, L., guldsmed. Kristianstad.
Dahlgren, C. A., guldsmed. Uppsala.
Danielsdotter, Tysk Karin, hustru. Berg, Rättvik.

*E*dholm, P.*, herr. Bälsjö, Skog.
Eichhorn, E., f. *Grundberg*, fru. Stockholm.
*Eklund, P. B., hofbokhandlare. Stockholm.
*Elliot, L., grosshandlare. Stockholm.
*Engdahl, A., herr. Köping.
*Engelke, V., kapten. Stockholm.
Englund, A., f. *Möller*, fru. Stockholm.
Englund, K., herr. Stockholm.
Enquist, C. J., skollärare. Bäckén, Tor-skog.
Ericsson, K. M., brukspatron. Stockholm.
Eriksson, Backolars Karin. Östra Almo, Siljansnäs.
Eriksson, E. G., urmakare. Stockholm.
Eriksson, J., hemmansegare. Allmänninge, Valbo.
Eriksson, K., snickare. Grämme, Jämshög.
Eriksson, S., hemmansegare. Lilla Bröt-hult, Kyrkhult.
Ersdotter, Bogg Majt, hemmansegardotter. Östnor, Mora.
Ersdotter, Bälter Kerstin, dalkulla. Östnor, Mora.
Ersdotter, Smis Karin, hustru. Noret, Mora.
Ersson, Alm Mats, kyrkvärd. Björken, Siljansnäs.
Ersson, Grudd Erik, nämdekan. Noret, Mora.
Ersson, Klockar Olof, hemmansegare. Risa, Mora.
Ersson, Lars Mats. Färnäs, Mora.

F*ahlcrantz, C. J.*, doktor. Stockholm.
Folcker, J., herr. Haga, Stockholm.
Fornstedt, G., bokhållare. Grycksbo.
Forselius, G., herr. Stockholm.
Friman, C., urmakare. Östersund.
*Fryxell, E., fröken. Stockholm.

*G*artz, C.*, bokauktionskommissarie. Stockholm.
Gavelius, J. E., brukspatron. Bollsta, Nyland.
Govenius, G., konsul. Lule.
Graan, V., herr. Västerås.
Graumann, E., fröken. Falun.
Graumann, M., f. *Lindbom*, enkefru. Falun.
Grundström, I., hemmansegare. Öden, Husum.
Göransson, A., urarbetare. Södertälje.

- * **H**aggström, I., boktryckare. Stockholm.
 * **H**agander, A. G., antikvitetshandlare. Stockholm.
 Hagberg, L., fröken. Stockholm.
 Hagberg, T., professor. Stockholm.
 Hagerman, H., fabrikör. Stockholm.
 Haglund, T., herr. Göteborg.
 Hallberg, A., handelsresande. Stockholm.
 Hallén, P., snickare. Stockholm.
 * **H**ammarén, E., kollega. Haparanda.
 Hammarstiöld, C., fröken. Stockholm.
 * **H**ammarstedt, E., e. o. amanuens. Stockholm.
 Hansdotter, Bjöns Karin, hustru. Nusnäs, Mora.
 Hansdotter, Dössjons Margit, enka. Nusnäs, Mora.
 * **H**ansson, Bälter Anders, landthandlare. Kallmora, Orsa.
 Hansson, Igel Johan, sågverksegare. Orsa.
 Hansson, A., urmakare. Kristianstad.
 * **H**asselgren, J. P., guldsmed. Lund.
 * **H**asselskog, C. G., kyrkoherde. Broddetorp.
 * **H**azelius, A., fröken. Stockholm.
 * **H**azelius, A., styresman för Nordiska museet. Stockholm.
 Hedelin, C., artist. Stockholm.
 * **H**elleday, H., f. Helleday, fru. Stockholm.
 Hellhöfj, O. P., hemmansegare. Helgum.
 Hesselgren, A., stadsrevisor. Stockholm.
 Hollsten, A., urmakare. Nor, Västerby.
 Holm, A., fröken. Stockholm.
 Holm, G. L., urmakare. Sollesta.
 Holm, H., fröken. Norrköping.
 Holm, K. A., herr. Stockholm.
 * **H**olmberg, D., mynthandlare. Stockholm.
 * **H**olst, I., ryttmästare. Stockholm.
 Håkansson, H., hemmansegare. Kåraboda, Kyrkhult.
 Håkansson, J., hemmansegare. Kåraboda, Kyrkhult.
 * **H**ägg, S. A., skomakare. Uppsala.
 * **H**ögberg, O., kamrer. Stockholm.
 Högfeldt, P. J., major. Karlsborg.
 * **H**örlin, H., arkitekt. Stockholm.
 Hörling, A., urmakare. Södertälje.
- J**ahansson, J., guldsmed. Stockholm.
 * **J**akobsson, C. J., guldsmed. Söderhamn.
 Jansdotter, Jugås Kerstin, hustru. Risa, Mora.
 * **J**ansdotter, Rännar Brita, dalkulla. Stockholm.
 * **J**ansson, J. G., antikvitetsbokhandlare. Stockholm.
 Janzon, A., tapetserare. Stockholm.
 Jeremiasson, N., gästgivare. Rådene, Skultorp.
 Johanson, L., häradskrifvare. Åmål.
- Johansson, C., f. Jansson, prostinna. Stenby.
 Johansson, E., guldsmed. Gefle.
 Johansson, J. A., urmakare. Sala.
 Johnsson, A., urmakare. Uppsala.
 Jonasson, E., hemmansegare. Brotnäs, Torsskog.
 Jonasson, J., hemmansegare. Hugeryr, Torsskog.
 Jonson, Bül Anders, hemmansegare. Häradarfvet, Sollerö.
 Jonsson, Bråmå Lars, hemmansegare. Bengtsarfvet, Sollerö.
 Jonsson, Döss Erik, hemmansegare. Nusnäs, Mora.
 Josefson, A., literatör. Uppsala.
 Josephson, A. G. S., antikvitetsbokhandlare. Uppsala.
 Jönsson, Bråmå Olof, hemmansegare. Bråmåbo, Sollerö.
 Jönsson, M., artist. Mörrum.
- K**arlson, E., f. Forselius, fru. Stenbro, Nyköping.
 * **K**jellin, C., artist. Sala.
 Kronberg, J., professor. Stockholm.
 Kruse, A. V., urmakare. Falun.
- L**æstadius, J., kyrkoherde. Jockmock.
 Lagerwall, A., f. Carré, fru. Stockholm.
 Larsdotter, Margreta, lapphustru. Storsjö lappby.
 Larsson, A., urmakare. Södertälje.
 Larsson, Göran Anders, hemmansegare. Kittan, Älfdalen.
 Larsson, Håll Lars, hemmansegare. Gruddbo, Sollerö.
 Larsson, Jon, lappman. Storsjö lappby.
 Larsson, Katrin Mats, hemmansegare. Nusnäs, Mora.
 Larsson, Knif Erik, hemmansegare. Klitten, Älfdalen.
 Larsson, Margit Anders, hemmansegare. Kråkberg, Mora.
 Larsson, Margit, jungfru. Nusnäs, Mora.
 Larsson, P., urmakare. Sala.
 Lennartsson, O. T., bruksegare. Stockholm.
 Lenström, P. O., hemmansegare. Allmänninge, Valbo.
 Liljegren, H., fröken. Stockholm.
 Lind, G., herr. Hista, Stallarholmen.
 * **L**indahl, A., fotograf. Stockholm.
 Linder, J. G., urmakare. Lund.
 Lindqvist, E., guldsmed. Malmö.
 LITTLE, E. V., godsegare. Sundsör, Södertälje.
 Ljungman, C., godsegare. Lilldal, Varekil.
 Lundberg, C. F., laborator. Stockholm.
 Lundberg, R., artist. Stockholm.

Lundström, C. F., herr. Stockholm.
Löfström, S., fröken. Stockholm.

M*almén, C.*, fru. Stockholm.

**Mandelgren, N. M.*, artist. Stockholm.

**Markström, K. G.*, guldsmed. Uppsala.

Matsdotter, Sässer Anna, hustru. Noret, Mora.

**Matsson, A.*, antikvitetshandlare. Stockholm.

Matsson, Bjöns Anders. Nusnäs, Mora.

Matsson, Bos Anders, hemmansegare. Bengtsarfvet, Sollerö.

Matsson, Hollars Per, hemmansegare. Mon, Siljansnäs.

Matsson, Håw Olof, hemmansegare. Risa, Mora.

Matsson, Anders, gravör. Kråkberg, Mora.

Mattsson, Frost Nils, hemmansegare. Östnor, Mora.

Mattsson, K. P., hemmansegare. Åsen, Mora.

Mattsson, Lasis Anders, hemmansegare. Färnäs, Mora.

Mattsson, Pers Mats, skomakare. Vinäs, Mora.

Mortensen, C., byggmästare. Malmö.

Möller, A., f. *Levin*, fru. Stockholm.

N*auman, A.*, fröken. Stockholm.

**Nelsson, C. G. A.*, folkskolelärare. Stockholm.

Nilsdotter, Hamuss Anna, hustru. Bengtsarfvet, Sollerö.

Nilsson, A., hemmansegare. Ransbyn, Torsskog.

**Nilsson, C. A.*, guldsmed. Malmö.

Nilsson, Lars, åbo. Rönäs, Kyrkhult.

Nilsson, O., hemmansegare. Björkefalla, Kyrkhult.

Nilsson, O., sadelmakare. Malmö.

Nörberg, A., direktör. Pajala.

Nordgren, E. A., urmakare. Göteborg.

**Nordin, S. I.*, apotekare. Drottningholm.

Nordström, C. J., grosshandlare. Gefle.

Norman, E., riksdagsman. Östnor, Mora.

Nyström, C. G., doktor. Torsby.

**Nyström, G.*, kapten. Gefle.

Nyström, P., urmakare. Gransjö, Helgum.

Oldenburg, V.*, notarie. Stockholm.

Olsson, A., urmakare. Östersund.

**Olsson, Bud Erik*, hemmansegare. Vinäs, Mora.

Olsson, Bårs Olof, hemmansegare. Vika, Mora.

Olsson, Elias Hans, hemmansegare. Lerdal, Rättvik.

Olsson, Enoks Anders, skräddare. Nusnäs, Mora.

Olsson, Fyres Anders. Gärdaby, Rättvik.

Olsson, Hansback P. E. Näset, Älfalden.

Olsson, Knif Olof, hemmansegare. Klitten, Älfalden.

Olsson, Nisspers Anna, hustru. Tina, Rättvik.

Olsson, O., hemmansegare. Mörbobult, Kyrkhult.

Olsson, Olles Olof. Tasbäck, Siljansnäs.

Olsson, Per Ols Gudmund, hemmansegare. Stumsnäs, Rättvik.

Olsson, Polla Jöns, hemmansegare. Bråmåbo, Sollerö.

Olsson, S., handlande. Kyrkhult.

Olsson, Sven Anders. Näset, Älfalden.

Olsson, Säg Erik, hemmansegare. Kittan, Älfalden.

Orre, P. L. Rot, Älfalden.

Palm, C. U.*, e. o. amanuens. Stockholm.

Paterson, C. A., urmakare. Göteborg.

Paton, N., grosshandlare. Stockholm.

Pers, Anders, egendomsegare. Grällsta, Sala.

Persdotter, Orres Anna, enka. Rot, Älfalden.

Persson, A., bärgsman. Busjö, Västerby.

Persson, H. L., hemmansegare. Almo, Siljansnäs.

Persson, Källbäck Olof, hemmansegare. Alvik, Siljansnäs.

Persson, P., bärgsman. Busjö, Västerby.

Pettersson, A. B., urmakare. Sala.

Pettersson, M., stenhuggare. Stockholm.

R*ensberg, Nils Jonasson*, lappman. Storsjö lappby.

**Retzius, G.*, professor. Stockholm.

Ringqvist, A., fröken. Uppsala.

Risell, J., hemmansegare. Noret, Mora.

Romson, Erik, hemmansegare. Östnor, Mora.

Rosén, C., urmakare. Falun.

**Rosén, C. A.*, snickare. Linköping.

**Rosenlind, E.*, revisor. Stockholm.

**Rothenberg, M.*, handlande. Stockholm.

Rudbeck, E., f. *Ulfsparré*, friherrinna. Stockholm.

**Runstedt, F.*, fabrikör. Vrigstad.

Rydbeck, C. E., urmakare. Lund.

Rydström, C. E., urfabrikör. Gefle.

Sandberg, E.*, herr. Falköping.

von Schwerin, A., friherre. Stockholm.

Setterqvist & son, E. A., orgelbyggare. Örebro.

Sjögren, A. P., herr. Stockholm.

Sjöstedt, G., herr. Stockholm.
Sjöström, J., hemmansegare. Sundsta, Skog.
 **Sohlén, J.*, apotekare. Bollnäs.
Sondén, E., förvaltare. Sonstorp.
Steinmetz, A., prost. Bollnäs.
Strandmark, A., f. *Evert*, fru. *Katrineberg, Vessige*.
 **Strindberg, A.*, literatör. Stockholm.
Sundelin, K., kyrkoherde. Dala-Husby.
Scanström, P., herr. Brevik, Värmdö.
Scensson, O., hemmansegare. Kyrkhult.
Scensson, Smids Anders, hemmansegare. Öna, Mora.
 **Sydow, N.*, nämdeман. Salom, Ullånger.
Söderberg, A. O., herr. Gynnäs, Nissafors.

T*heander, P. P.*, guldsmed. Malmö.
 **Thedenius, C. G. H.*, apotekare. Göteborg.
 **Thedenius, K. F.*, lektor. Stockholm.
Thorell, H., f. *Bergendahl*, fru. *Djurgården, Stockholm*.
Tingdahl, J. F., urmakare. Karlshamn.
 **Troili, A.*, f. *Wärnhjelm*, fru. *Karlstad*.
Troili, U., major. *Karlstad*.
 **Tunelius, N.*, fröken. *Stockholm*.

*af **U***gglas, C. G.*, friherre. *Stockholm*.
Ullberg, E., herr. *Uppsala*.
Ulmgren, J. V., apotekare. *Örebro*.

W*adström, B.*, pastor. *Stockholm*.
Wahlqvist, L., snickare. *Stockholm*.
Vallin, J. P., hemmansegare. *Valla, Ragunda*.
Vallin, K., hemmansegare. *Öfverveda, Nordingrå*.
 **Wallin, L.*, f. *Lindström*, fru. *Stockholm*.
 **Wancke, F.*, bankkassör. *Stockholm*.
Vedholm, H., f. *Björkner*, fru. *Västansfors*.
Wenster, C. J., bokbindare. *Uppsala*.
Westerlund, E., komminister. *Egnared, Ullared*.
Westman, N., fru. *Stockholm*.
Wiklund, K. B., fil. licentiat. *Uppsala*.
Wikman, E., handlande. *Vittangi*.
 **Vinqvist, J. A.*, artist. *Stockholm*.

Z*erl, E. R. A.*, plåtslagare. *Stockholm*.
 **Zetterberg, H.*, godsegare. *Sticklinge, Lidingö*.

Å*berg, E.*, artist. *Stockholm*.

Ölander, C.*, apotekare. *Hede*.

Bokbinderiarbetarföreningen. *Stockholm*.
Kalmar läns fornminnesförening. *Kalmar*.
 **Kungl. biblioteket*. *Stockholm*.
 **Kungl. eklesiastikdepartementet*. *Stockholm*.

*Nationalmuseum. *Stockholm*.
Stockholms stads brandstodsbolag.
 **Svenska slöjdföreningen*. *Stockholm*.
Turistföreningen. *Stockholm*.
 **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien*. *Stockholm*.

**Bruun, J. N.*, bundtmakare. *Trondhjem*.
Noodt, L., urmakare. *Trondhjem*.

Foreningen til norske fortidsmindesmerkers bevaring. *Kristiania*.

**Bolvig, J. M. E.*, antikvitetshandlare. *Köpenhamn*.
Fedderson, A., adjunkt. *Köpenhamn*.
 **de Fontenay, O. E. Le Sage*, med. doktor. *Köpenhamn*.

Gade, M., f. *Erslev*, fru. *Köpenhamn*.
Rasmussen, A., antikvitetshandlare. *Köpenhamn*.
Stephens, G., professor. *Köpenhamn*.
 **Thomsen, A.*, doktor. *Köpenhamn*.

Ahnger, C. E., kronofogde. *Kittilä, Finland*.
 **Alfthan, A. R.*, provisor. *Viborg*.
Hinkula, A., fru. *Enare, Finland*.

Meyer, F., herr. *Moskwa*.
Wirkkula, V. A., pastor. *Utsjoki*.
Øvre, Erling, studerande. *Karasjok*.

von *Amira, K.*, professor. *Freiburg*.
Bedecker, K., Leipzig.
Bastian, A., professor. *Berlin*.

**Clericus, L.*, doktor. *Magdeburg*.
 von *Czihak, E.*, Regierungsbaumeister. *Breslau*.

**Holmberg, A.*, professor. München.
 **Mestorf, J.*, fröken. Kiel.
 **Rietzler, F.*, bildhuggare. München.
Sprengell, doktor. Lüneburg.
 **Weil, A.*, antikvitetshandlare. München.

Weinhold, K., professor. Berlin.
Gesellschaft für Rheinische Geschichtskunde.
 Köln.
Historisch-philosophischer Verein. Heidelberg.

Heierli, I., doktor. Zürich.

Hein, V., doktor. Wien.

Krauss, F. S., doktor. Wien.

**Garnier, E.* Paris.
Rolland, E. Paris.

Varat, Ch. Paris.

Magnússon, S., f. *Kjerulf*, fru. Cambridge.

1892.

Andberg, E. A. herr. Uppsala.
Andersdotter, Bül Kerstin, piga. Vinäs, Mora.
Andersdotter, Eskils Anna, hustru. Hedsåsen, Rättvik.
Andersson, Markus Anders. Gruddbo, Sollerö.
Andersson, N. P., kapten. Väsby.
Andersson, Niss Per. Kjettbo, Venjan.
Andersson, P., hemmansegare. Vad, Västerby.
Andersson, Trapp Lars. Gruddbo, Sollerö.
Andersson Brus, Sturk Anders, f. d. soldat. Finggrufvan, Venjan.
 **Arnellsson, J.*, torpare. Utanlandsjö, Örn-sköldsvik.

Balck, V., kapten. Stockholm.
Barnekow, F., friherre. Örbyhus.
 **Bejbom, O.*, folkskolelärare. Strängnäs.
 **Berg, E.*, fröken. Stockholm.
Bergstrand, H., f. *Grundal*, fru. Stockholm.
Bergström, I., herr. Säter.
Bergström, L., bruksförvaltare. Stockholm.
 **Bergström, O.*, kapten. Stockholm.
 **Björklund, E. T.*, ingenjör. Skultuna.
 **Bolinder, J.*, ingenjör. Stockholm.
Bonde, C. Trolle, grefve. Trolleholm, Trollenäs.
 **Boström, K.*, mamsell. Stockholm.
Brandtberg, M., fröken. Nässjö.
Bünsow, R., herr. Stockholm.

de *Camps, H.*, kammarjunkare. Vimmerby.
 **Carlander, C. M.*, grosshandlare. Stockholm.

Carlsson, H., f. *Zetterberg*, fru. Stockholm.
 **Carpelan, A.*, postmästare. Näs.
 **Cavalli, G.*, apotekare. Sköfde.
Cedermark, F., postmästare. Bollnäs.
v. Celsing, P. F., kapten. Fjällskäfte, Floda.
 **Clason, M. C.*, f. *Lorichs*, enkefru. Stockholm.
Crusenstolpe, C., fröken. Stockholm.

Dahlgren, C. A., guldsmed. Uppsala.
Dahlgren, I. B., ingenjör. Gefle.
Dalín, O. J., hemmansegare. Bålsjö, Skog.
Danielius, B. A., grosshandlare. Stockholm.

Edblom, L., fröken. Stockholm.
Een, H., fröken. Stockholm.
 **Eklund, P. B.*, hofbokhandlare. Stockholm.
 **Erdmann, E.*, geolog. Stockholm.
 **Eriksson, G.*, riksdagsman. Mörviken, Åre.
Eriksson, J., stationsinspektör. Trekanten.

Feltenberg, J. T., smed. Sala.
Fitinghoff, L., f. *Runsten*, fru. Stockholm.
 **Fornstedt, G.*, bokhållare. Grycksbo.

Georgii, P., landtbrukare. Arnö, Nyköping.
 **Giöbel, C. A.*, brukspatron. Stockholm.
Grafström, F., notarie. Stockholm.
 **Grönlund, M.*, inspektör. Stafre.
Gunnarsson, O., smed. Semla, Mörsil.

- * **Hagerman, H.**, fabrikör. Stockholm.
Haglund, A., stadsvakmästare. Sigtuna.
* **Hällgren, C. T.**, kamrer. Nyköping.
* **Hamilton, G. M.**, grefve. Hedensberg.
* **Hammarstedt, E.**, e. o. amanuens. Stockholm.
* **Hammer, C.**, herr. Stockholm.
Haraldsson, M., herr. Vipperhult, Smålands stenar.
Hassel, N., fröken. Stockholm.
* **Hazelius, A.**, styresman för Nordiska museet. Stockholm.
* **Hazelius, A.**, fröken. Stockholm.
* **Hazelius, G.**, studerande. Stockholm.
* **Helleberg, L.**, stationsföreståndare. Östavall.
* **Hellsten, L.**, f. **Friberg**, fru. Uppsala.
Henrikson, I., fru. Ugård, Mattmar.
Hjältn, M., herr. Finngrufvan, Venjan.
v. Hofsten, H., kapten. Stockholm.
Hogner, R., med. doktor. Hesselholm.
Holmertz, M., fröken. Veddige.
Holmstrand, P., handlande. Bollnäs.
Hornej, T., doktor. Mörsil.
* **Horneman, H.**, f. **Nettelblad**, fru. Stockholm.
Hultbring, K., kandidat. Strängnäs.
Hultén, C. A., bruksförvaltare. Mokärns hyttan.
Håkansson, J., herr. Trollaboda, Ålshult.
* **Hökerberg, L.**, redaktör. Stockholm.
- * **Jansson, A. G.**, konsthandlare. Stockholm.
Jensen, A., fotograf. Stockholm.
* **Jolin, S.**, professor. Stockholm.
* **Josephson, A. G. S.**, bokhandlare. Uppsala.
- Kinberg, A.**, revisor. Stockholm.
Kinberg, J. G. H., professor. Stockholm.
Kron, A., urmakare. Bollnäs.
- Lagercrantz, E.**, v. häradshöfding. Stockholm.
Lamm, A., fröken. Stockholm.
Larsson, B., hemmansegare. Bye, Mörsil.
Larsson, E., hemmansegare. Äggen, Mörsil.
Larsson, Knut Lars. Gäfunda, Venjan.
Larsson, P., hemmansegare. Hyttan, Unnaryd.
Levertin, A., med. doktor. Stockholm.
Liljencrantz, A., friherre. Stockholm.
Lindblad, J. V., fil. doktor. Stockholm.
Lindeberg, L., fru. Husum.
* **Lindgren, A.**, arkitekt. Stockholm.
Ljungdahl, D., artist. Stockholm.
Lundberg, A., f. **Thalén**, enkefru. Sala.
Lönngren, C. E., artist. Stockholm.
- Malmgren, G.**, musikhandlare. Göteborg.
* **Malmsten, K.**, med. doktor. Stockholm.
Matsson, Gummes Olof, hemmansegare. Risa, Mora.
* **Matsson, Hää Olof**, hemmansegare. Risa, Mora.
Mellin, G., urmakare. Bollnäs.
Michal, J., redaktör. Linköping.
Mårtensson, O., födorådsman. Sillsjö, Mörsil.
* **Möller, A.**, f. **Levin**, fru. Stockholm.
Möller, V. M., herr. Bollnäs.
* **Mörner, E.**, f. **Mörner**, grefvinna. Sounstorp.
- Natt och Dag, L.**, fröken. Stockholm.
Nejrta, N. A., lapp. Stockholm.
Norberg, C., godsegare. Årsta, Valla.
* **af Nordin, H.**, fröken. Stockholm.
Norling, E., fru. Stockholm.
Nyblæus, G., öfverste. Stockholm.
Nycander, O., ingenjör. Stockholm.
Nycander, V., fröken. Stockholm.
- Ocklind, J.**, kyrkvård. Åcke, Mörsil.
* **Oldenburg, V.**, notarie. Stockholm.
- * **Palm, C. U.**, e. o. amanuens. Stockholm.
Pehrson, J., hustru. Mörsil.
Persson, J., hemmansegare. Sjö Hofgård, Unnaryd.
Persson, S., hemmansegare. Bygget, Breared.
Persson, Sars Per, hemmansegare. Vinäs, Mora.
Petersson, J. P., timmerman. Stockholm.
Petterson, J. A., guldsmed. Veddige.
* **Petterson, A. B.**, urmakare. Sala.
Petterson, J. R., källarmästare. Uppsala.
Petterson, L. J., verkmästare. Stockholm.
Petterson, O., fjärdingsman. Åcke, Mörsil.
af Pontin, D. C. F., öfverste. Stockholm.
* **Poppius, E. G.**, tullfiskal. Stockholm.
- * **Renner, F.**, bokhållare. Stockholm.
Ritzén, N. E., herr. Ås, Näsåker.
* **Rosén, C. A.**, snickare. Linköping.
Rystedt, C. G., civilingenjör. Stockholm.
- * **Samzelius, H.**, jägmästare. Stockholm.
Sandgren, B. G. N., dräng. Strinne, Skog.
Santesson, B. O., tenngjutare. Stockholm.
* **af Schmidt, K.**, herr. Stockholm.

*Schürer von Waldheim, V., godsegare. Mellinge-
holm, Norrtälje.

*Segersteen, E. H., bibliotekarie. Lin-
köping.

Silfverskiöld, J. T., apotekare. Västerås.
Silfverskiöld, O., kungl. sekreterare. Stock-
holm.

Sondén, K., ingenjör. Stockholm.

Stjernspets, P. A. H., major. Rockhammar,
Fellingsbro.

v. Stockenström, E., bruksförvaltare. Dåd-
ran, Enviken.

*Strokirk, C. G., ingenjör. Hernösand.

*Strokirk, E., arkitekt. Stockholm.

*Sundevall, F., herr. Stockholm.

Scanberg, A., med. doktor. Stockholm.

Svedberg, C., sjömansmissionär. Gefle.

*Svenonius, F., fil. doktor. Stockholm.

Scensson, S., kyrkvård. Berg, Unnaryd.

*Tamm, P. G., disponent. Elfkarleö.

Tersmeden, E., fröken. Stockholm.

*Thedenius, K. F., lektor. Stockholm.

*Treschow, S., f. Gripenstedt, enkefru.
Tidö, Västerås.

*Troili, E., notarie. Stockholm.

Udden, I., f. Gerle, fru. Stockholm.

Ulfsparre, A., f. Creutz, fru. Stockholm.

*Unman, J., grosshandlare. Stockholm.

Uppström, V., häradshöfding. Stockholm.

Wadstein, A., kassör. Stockholm.

Vahlberg, G., kontorist. Stockholm.

Wahlström, C. G., läderhandlare. Stock-
holm.

Westman, H., löjtnant. Stockholm.

*Weylund, C. C., enkefru. Stockholm.

*Wiklund, K. B., fil. licentiat. Uppsala.

*Winborg, T., fabrikör. Stockholm.

*Vistrand, P. G., amanuens. Stockholm.

Zanickelli, C., herr. Stockholm.

Zorn, L., bryggmästare. Bollnäs.

Åberg, C. J., stationsinspektör. Söderfors.
Åkerström, M., fröken. Stockholm.

Bergsunds mekaniska verkstad. Stockholm.
Flygare-Carléns, E., fru, dödsbo. Stock-
holm.

Generalstabens litografiska anstalt. Stockh.

Kungl. boktryckeriet. Stockholm.

*Kungl. eklesiastikdepartementet. Stock-
holm.

*Nationalmuseum. Stockholm.

Gustafsson, G., kurator. Bergen.

Nyrop, C., professor. Köpenhamn.

*Ahnger, C. E., kronofogde. Kittelä, Finland.

*Cederström, T., frih. München.

Clemen, P., doktor. Bonn.

*Friedel, E., Stadtrath. Berlin.

Norrby kommun i Uppland.

af Robsons, O. A., brukspatron, dödsbo, ge-
nom fru C. Reutersvärd, f. af Robson,
Linköping.

Stockholms stads byggnadskontor genom
major C. J. Knös. Stockholm.

Wikholms, K. O., possessionat, dödsbo, ge-
nom förvaltaren F. Ekholm. Stockholm.

zu Leiningen Westenburg, K. E., grefve.
München.

*Mestorf, J., fröken. Kiel.

*Weil, A., antikvitetshandlare. München.

*Heierli, I., herr. Zürich.

Gaidoz, H., herr. Paris.

*Magnússon, S., f. Kjerulf, fru. Cambridge.

*Grundtvig, F. L., pastor. Clinton, Iowa. | Le Veau, A. M., pastor. Oakland, Cali-
fornia.

Till här ofvan upptagna gifvare komma ytterligare några, som önskat vara onämnda, hvarjämte bör anmärkas, att några icke upptagits på grund af ofullständiga namnuppgifter. Hela antalet gifvare under år 1891 uppgår då till 548 och under år 1892 till 362.

Till jämförelse meddelas här gifvarnes antal äfven under föregående år:

1872—1873.....	436	1884.....	553
1874.....	351	1885.....	633
1875.....	403	1886.....	348
1876.....	939	1887.....	489
1877.....	1,012	1888.....	304
1878.....	515	1889.....	364
1879.....	461	1890.....	469
1880.....	828	1891.....	548
1881.....	702	1892.....	362
1882.....	428		
1883.....	527		
			Summa 10,672

De skänkta föremålens antal har under år 1891 utgjort mer än 2,900 och under år 1892 likaså mer än 2,000.

En jämförelse med föregående år utfaller sålunda:

1872—1873.....	mer än 1,500	1884.....	mer än 2,000
1874.....	> > 1,500	1885.....	> > 1,700
1875.....	> > 1,000	1886.....	> > 1,300
1876.....	> > 2,500	1887.....	> > 5,100
1877.....	> > 2,000	1888.....	> > 2,300
1878.....	> > 2,000	1889.....	> > 1,400
1879.....	> > 1,000	1890.....	> > 2,400
1880.....	> > 2,000	1891.....	> > 2,900
1881.....	> > 2,400	1892.....	> > 2,000
1882.....	> > 1,200		
1883.....	> > 2,000		
			Summa mer än 40,200

Till Nordiska museets anläggningar å Skansen hafva under åren 1891 och 1892 följande gåfvor lämnats:

Till djurafdelningen:

1891.

Slottskogsparkens styrelse, Göteborg, genom grosshandlaren *A. Kobb*: 2 tamsvanar.

1892.

- H. M. Konung Oskar II*: 2 dofhjortar.
Adelsvärd, T., friherre, Adelsnäs, Åtvidaberg: 3 dofhjortar.
Bergman, C. O., öfverstelöjtnant, Lule: 2 renar.
Blom, E., herr, Uleåborg, Finland: 1 räf.
Carlson, S., herr, Lindenkullen, Ronneby: 2 påfoglar.
Farup, V., brukspatron, Ljusnedal: 2 kungsörnar, 1 bärguf, 1 fjälluggla.
Fougberg, K., studerande, Stockholm: 2 fiskljusar.
Förselius, A. G., direktör, Stockholm: 1 bock.
Holm, G. B. A., v. häradshöfding, Stockholm: 1 påfogel.
Hoving, J. V., bokhållare, Stockholm: 2 harar.
Janse, E., jägmästare, Skogshall, Malmköping: 8 rapphöns.
Klingenstierna, S., löjtnant, Stockholm: en bärguf.
Landberg, C. L., fru, Stockholm: 1 get.
Liljewalch, C. F., grosshandlare: 1 fjälluggla.
Magnusson, G., herr, Ursvik: 1 trana.
Malmsten, K., med. doktor, Stockholm: 1 räf, 2 grisar m. m.
Neess, F. E., konsul, Landskrona: 2 tamsvanar.
Nyberg, N. J., herr, Frånö, Hernösand: 1 bäfverrätta.
Oldenburg, O. S., bokhållare, Stockholm: 2 hafsörnar.
Oldenburg, Y., landtbrukslev, Stockholm: 3 hafstrutar, 2 viggänder.
Olsén, C. A., arkitekt, Stockholm: 2 gräflingar.
Printz, K., arrendator, Hessby, Lidingö: 1 bärguf.
Retzius, G., professor, Stockholm: 1 newfoundlandshund.
Rosendahl, H. V., med. doktor, Gellivare: 1 bläsgås.
Roth, J. F., källarmästare, Stockholm: 1 bärguf, 2 kattugglor.
Rådberg, A., herr, Väsby, Gnesta: 2 harar.
Schröder, C., herr, Stockholm: 1 bärguf.
Schröder, S., herr, Stockholm: 1 bärguf.
Sporre, A., handlande, Stockholm: 2 pilgrimsfalkar.
Wählén, A. F., apotekare, Marstrand: 1 ringsäl och 1 hafstrut.
Västernorrlands jagtvårdsförening: 1 älg.

Tecknet * utmärker här liksom förut, att gifvaren lämnat gåfvor äfven under ett föregående år.

Till växtafdelningen:

1891.

- Bergianska trädgården*, Stockholm, genom professor *V. Wittrock*: buskar och örter.
Landbruksakademiens förvaltningskommité, Stockholm, genom direktör *E. Lindgren*: buskar och örter.
Stockholms stads trädgårdar genom direktör *A. Medin*: buskar.
Svenska Trädgårdsföreningen, Stockholm, genom direktör *A. Pihl*: buskar och örter.
Uppsala botaniska trädgård genom direktör *F. Petterson*: buskar och örter.
Uppsala läns hushållningssällskaps trädskola, Uppsala, genom direktör *C. J. Wallin*: buskar.
Zetterberg, H., godsegare, Sticklinge, Lidingö: granar.

1892.

- **Bergianska trädgården*, Stockholm, genom professor *V. Wittrock*: träd och örter.
Hasselbacken, Stockholm, genom trädgårdsmästaren *C. Nilsson*: buskar och örter.
 **Landbruksakademiens förvaltningskommité*, Stockholm, genom direktör *E. Lindgren*: träd, buskar och örter.
Rosendahl, H. V., med. doktor, Gellivare: fjällväxter.
Skogsinstitutet, Stockholm, genom direktör *C. G. G. Holmerz*: träd och buskar.
 **Stockholms stads trädgårdar* genom direktör *A. Medin*: krukväxter och andra örter.
 **Svenska Trädgårdsföreningen*, Stockholm, genom direktör *A. Pihl*: träd och örter.
Ulriksdals trädgård, Solna, genom trädgårdsmästaren *A. Björn*: buskar och örter.
 **Uppsala botaniska trädgård* genom professor *T. Fries* och direktör *F. Petterson*: träd samt in- och utländska fjällväxter.
 **Uppsala läns hushållningssällskaps trädskola*, Uppsala, genom direktör *C. J. Wallin*: träd och buskar.
Vallis, A. B., godsegare, Dybeck: vitbocar m. m.

Till stenafdelningen:

1892.

- Dannemora grufvornas intressenter* genom disponenten *F. Rådberg*: 3 block järnmalm från Dannemora gruffält.
Falu kopparbergs bäragslags aktiebolag genom grufingeniör *T. Witt*: 2 block kopparmalm från Falu grufva.
Kantorps grufaktiebolag genom herr *O. Gumælius*: 1 block järnmalm från Kantorps grufva.
Stribergs grufbolag genom disponenten *A. Larsson*: 1 block randig blodsten från Stribergs gruffält.
Stripa grufbolag: 6 block järnmalm från Stripa gruffält.

Till anläggningarna i öfrigt:

1891.

- Berggrens transportaktiebolag*, Stockholm: virke till en kolarkoja.
De Geer, C., friherre, Löfsta: portalen till Skansen.
Jönsson, A., grosshandlare, Stockholm: 5 trädgårdssoffor af järn.
Nyman, F. E., byggmästare, Stockholm: 2 flaggstänger till portalen.
Strindberg, A. G., grosshandlare, Stockholm: 2 svenska flaggor.
Sörensen, N. G., grosshandlare, Stockholm: lås till portalen till Skansen.

1892.

- Almedals magasin*, Stockholm, genom fröken *E. Falk*: 6 dussin frukostserveter och 45 meter handduksväf.
Bukowski, H., konsthandlare, Stockholm: 1 samovar.
Dufva, A. G., fabrikör, Stockholm: 4 dussin nysilfverskedar.
Eklund, J. L., målarmästare, Stockholm: måleriarbete.
Eliasson, E., grosshandlare, Stockholm: 100 glaslykter och ett stort parti färgade papperslykter.
Eriksson, G., riksdagsman, Mörsil: timmer till fäbodvallsbyggnaderna från Jämtland.
Glasrealisationen, Stockholm: 62 glas, 48 assietter, 4 fruktskålar, 12 saltkar.
Gustafsbergs porslinsfabrik: 30 dussin kaffe-, té- och äggkoppar med Nordiska museets monogram.
Smedman, K. A., handelsskoleföreståndare, Stockholm: 1 stenbord.
Tham, V., disponent, Huskvarna: 2 kaminer, 6 trädgårdsbord och andra föremål af Huskvarna tillverkning.
Tull, N. P., segelsömmare, Stockholm: 1 svensk flagga till Bredablick.

Till underhåll, försäljning och dylikt:

1891.

- Bergstedt, C.*, fabrikör, Stockholm: 25 skålp. stearinljus.
Fahnehjelm, O., ingenjör, Stockholm: facklor och marschaller.
Lovén, J., grosshandlare, Stockholm: 40 tjärtunnor.

1892.

- Althainz, F. G.*, grosshandlare, Stockholm: 25 säckar hvetekli.
Apotekarnes mineralvattenaktiebolag, Stockholm: 150 flaskor vichyvatten, 50 flaskor seltersvatten.

- Arvidsson, O.*, grosshandlare, Stockholm: tallstubbar.
Benedicks, G., brukspatron, Gysinge: tyrvad och björkvirke.
Bille, F. V., fabrikör, Stockholm: ett stort parti harts för facklor och marschaller.
Englund, K. G., redaktör, Stockholm: 50 ex. *Djurgården i ord och bild*. Stockholm 1890.
Hellgren, V., grosshandlare, Stockholm: 1,300 cigarrer.
Kallberg, S. J., kyrkoherde, Värmdö: 52 säckar renmossa.
Lagergren, G. R., konsul, (Lacave y Co) Stockholm: 8 fat spanska viner.
 **Lovén, J.*, grosshandlare, Stockholm: 30 tjärtunnor.
Winborg, T., fabrikör, Stockholm: 1 stort förråd kryddor m. m.
Öhman, E., grosshandlare, Stockholm: 10 tunnor hafre.

För öfrigt hafva under åren 1891 och 1892 gåfvor lämnats till museets anläggningar på Skansen af ytterligare följande personer:

1891.

- Edgren, J.*, fabrikör. Jönköping.
Gerlofson, N. P., grundläggare. Stockholm.
Olander, P. O., stenhuggare. Stockholm.
Pehrsson, M., åkare. Stockholm.
Pettersson, M., stenhuggare. Stockholm.

1892.

- Ahlbom, K. A. V.*, studerande. Stockholm.
Ahlström, H., utkörare. Stockholm.
Almqvist, F., f. *Grafström*, fru. Stockholm.
Andersson, A., nattvakt. Skansen, Stockh.
Andersson, J. A., plåtslagare. Stockholm.
Behrens, E., studerande. Stockholm.
Behrens, I., studerande. Stockholm.
Benckert, H., herr. Storlien.
Bergendahl, N. A., postexpeditör. Stockholm.
Bergendal, B., herr. Sjötorp, Lidköping.
Bergman, G., studerande. Stockholm.
Bergman, H., studerande. Stockholm.
Bergstedt, C., fabrikör. Stockholm.
Bilman, A. V., fabrikör. Stockholm.
Bjurlholms bryggeri. Stockholm.
Björklund, F., fru. Stockholm.
Borg, C., doktor. Stockholm.
Carlsson, O., slaktare. Stockholm.
Correll, C., studerande. Vitellsberg, Gamla Upsala.

- Dahlgren, H.*, studerande. Stockholm.
Danielsson, E., herr. Falun.
Ekström, A., studerande. Stockholm.
Ersdotter, Verkmästar Kerstin, kulla. Lerdal, Rättvik.
Generalstabens litografiska anstalt. Stockholm.
Granlund, O., bokhandlare. Stockholm.
Hogner, R., med. doktor. Hesselholm.
Hultqvist, J., skräddare. Stockholm.
Jagdmann, V., stenhuggare. Stockholm.
Jansson, O., herr. Ryd, Björsamåla.
Jernberg, G., herr. Stockholm.
Johansson, A., handlande. Stockholm.
Jonsson, J. M., vaktmästare. Stockholm.
Laillet, M., fru. Stockholm.
Larsson, A., grosshandlare. Stockholm.
Lidforss, E., professor. Lund.
Linder, J., studerande. Stockholm.
Lindström, E., studerande. Nannylund.
Lundberg, C. F., apotekare. Stockholm.
Lundgren, C. F., stationsinspektör. Rimbo.
Lundgren, V., herr. Charlottenberg.
Lundqvist, A., hofmusikhandlare. Stockholm.
Melén, L., farmaceut. Vimmerby.
Michal, J., redaktör. Linköping.
Nilsson, C., trädgårdsmästare. Stockholm.
Nilsson, C. F., bagarmästare. Stockholm.
Nordström, J., arkitekt. Djursholm.
Oldenburg, Edv., studerande. Stockholm.
Oldenburg, El., studerande. Stockholm.
Oldenburg, K., studerande. Stockholm.
Oldenburg, T., studerande. Stockholm.

Olsson, C. L., herr. Stockholm.
Pettersson, A. B., urmakare. Sala.
Pettersson, A., studerande. Stockholm.
Rosén, N., studerande. Stora Essingen.
Schöning, G., konsul. Söderhamn.
Sondén, M., med. doktor. Stockholm.
Sundbaum, E. A., löjtnant. Stockholm.

Sundberg, J., konservator. Stockholm.
Svanström, N., grosshandlare. Stockholm.
Veterinärinstitutet. Stockholm.
Vistrand, P., amanuens. Stockholm.
Zetterlund, O., herr. Stockholm.
Ödman, P., studerande. Stora Essingen.

Antalet gifvare till museets anläggningar å Skansen uppgick under år 1891 till 22 och 1892 till 135.

Följande penningbidrag hafva lämnats under 1891:¹

Af prosten <i>N. O. Hammarstedt</i> i Norrby, Sala	1,000: —
Af fru <i>C. Sandell</i> , f. <i>Ohlson</i>	50: —
Af artisten <i>A. Tholander</i> i Moskwa	9: 20
Af fru <i>E. Benedicks</i> , f. <i>Benedicks</i>	10,000: —
Af <i>Norrlands gille</i>	1,500: —
Af med. doktor <i>H. F. Antell</i> i Paris	1,000: —
Genom jägmästaren <i>H. Samzelius</i> i Lule	32: —
Af brukspatron <i>H. Nilsson</i> i Skellefte	5: —
Af lektor <i>N. P. Ödman</i> i Gefle, behållningen af en i Vetenskapsakademiens hörsal gifven aftonunderhåll- ning	400: —
Af apotekaren <i>T. Göransson</i> i Falun	5: —
Af major <i>J. R. Schough</i> i Gefle	25: —
Af <i>Patriotiska sällskapet</i>	500: —
Af kyrkoherden <i>J. Gabrielsson</i> i Siljansnäs	5: —
Af bildhuggaren <i>S. Scholander</i> , behållningen af en afton- underhållning, gifven i Vetenskapsakademiens hörsal	860: —
Af grosshandlaren <i>L. O. Smith</i>	1,500: —
Af studeranden <i>M. Bolander</i> i Uppsala, behållningen af en soaré, gifven i Uppsala	311: 75
	Öfverföras 17,202: 95

¹ Af dessa penningbidrag hafva kr. 13,791:06 lämnats till anläggningarna å Skansen, 400 kr. till Allmänna fonden och 45 kr. till Bredablicksfonden samt det öfriga — kr. 12,255:19 — till löpande utgifter.

	Öfverfördt 17,202: 95
Af godsegaren <i>A. Liljedahl</i> i Uppsala.....	3,000: —
Af kyrkoherden <i>C. C. Oldenburg</i> i Österby, Hammar.....	5: —
Af häradshöfding <i>A. G. Bergsten</i> i Mora.....	10: —
Af grosshandlaren <i>C. Becker</i>	200: —
Af fabrikör <i>A. Reinhold</i>	1,500: —
Af onämnd.....	167: 25
Af direktör <i>F. Lüpschütz</i> i Dresden.....	10: —
Af grosshandlaren <i>C. J. Nordström</i> i Gefle.....	50: —
Af godsegaren <i>C. F. Lundström</i>	500: —
Af ingenjör <i>G. Lamm</i>	400: —
Af fröken <i>E. Thorell</i>	100: —
Af fröken <i>B. Thorell</i>	100: —
Af doktor <i>A. Tamm</i>	3: —
Af professor <i>V. Horsley</i> i London.....	36: 24
Af med. doktor <i>C. J. Törnqvist</i> i Brösarp.....	20: —
Af konsthandlaren <i>H. Bukowski</i>	25: —
Af doktor <i>A. Hazelius</i>	1,000: —
Af källarmästaren <i>N. P. Svanfeldt</i> i Uppsala.....	50: —
Af professor <i>H. Sjögren</i> i Uppsala.....	500: —
Af hofstallmästaren grefve <i>F. Piper</i>	500: —
Af byggmästaren <i>J. Andersson</i>	1,000: —
Af herr <i>J. Kulle</i>	7: 50
Af herr <i>J. L. Eklund & ko</i>	104: 31
	Summa kronor 26,491: 25

Under år 1892 influtna penningebidrag: ¹

Till Bredablicksfonden enligt lämnade förbindelser ²	12,500: —
Af byggmästaren <i>A. G. Janson</i>	250: —
Af prosten <i>N. O. Hammarstedt</i> i Norrby, Sala.....	1,000: —
Af bokförläggaren <i>F. Beijer</i>	100: —
Af friherre <i>G. Lagerbring</i>	100: —
Genom ingenjör <i>C. G. Norström</i>	5: —
Af kyrkoherden <i>C. C. Oldenburg</i> i Österby, Hammar.....	250: —
Af doktor <i>J. V. Arnberg</i>	100: —
	Öfverföras 14,305: —

¹ Af dessa bidrag hafva 13,955 kr lämnats till anläggningarna å Skansen och Belvedere, 13,300 till Bredablicksfonden, 10,122:22 till Allmänna fonden, 1,015 till Byggnadsfonden samt 19,046: 80 till inköp, löpande utgifter m. m.

² Se sid. 77 o. f.

	Öfverfördt 14,305: —
Af grosshandlaren <i>H. Friedländer</i>	100: —
Af apotekaren <i>O. F. V. Helleday</i>	100: —
Af kommandörkapten <i>C. de Champs</i>	100: —
Af fröken <i>S. Richert</i>	100: —
Af grosshandlaren <i>A. Larson</i>	100: —
Af grosshandlaren <i>N. Paton</i>	100: —
Af konsthandlaren <i>H. Bukowski</i>	75: —
Af bruksegaren <i>V. A. Söderhjelm</i>	100: —
Af fru <i>J. Kempe</i> , f. <i>Wallis</i>	2,000: —
Af fru <i>A. Wallenberg</i> , f. v. <i>Sydow</i>	200: —
Af kapten <i>C. G. Borgström</i>	100: —
Af <i>H. K. H. Prins Karl</i>	500: —
Af artisten <i>A. Tholander</i> i Moskwa.....	2: —
Af direktör <i>G. Rödbom</i>	100: —
Af skeppstufvaren <i>A. F. Söderström</i>	25: —
Af grosshandlaren <i>N. Berg</i>	500: —
Af fröken <i>S. Wahlberg</i>	50: —
Af grosshandlaren <i>H. Sundström</i>	50: —
Af grosshandlaren <i>C. Jacobsen</i> i Sundsvall.....	500: —
Af grosshandlaren <i>J. F. Tjulander</i>	100: —
Af häradshöfding <i>A. Lundvall</i>	100: —
Af konsul <i>A. V. Frestadius</i>	100: —
Af major <i>A. G. Svedelius</i>	100: —
Af byggmästaren <i>J. R. Edblom</i>	10: —
Af generalkonsul <i>P. Herzog</i>	25: 50
Af fröken <i>N. Tunelius</i>	13: —
Af grosshandlaren <i>C. F. Liljewalch</i>	1,800: —
Af med. doktor <i>H. F. Antell</i> i Paris.....	1,000: —
Af brukspatron <i>C. A. Rettig</i> på Kilafors.....	100: —
Af sekreteraren <i>C. J. Hassell</i> , enligt testamentariskt förordnande.....	5,000: —
Af husegaren <i>J. V. Wallin</i>	200: —
Af fru <i>H. Bonnedal</i>	100: —
Af godsegaren <i>A. Liljedahl</i> i Uppsala.....	1,000: —
Af grosshandlaren <i>F. Bünsow</i>	3,000: —
Genom häradshöfding <i>A. G. Bergsten</i> i Mora.....	50: —
Af grosshandlaren <i>V. Röhss</i> i Göteborg.....	1,000: —
Af grefve <i>A. K. Trolle-Wachtmeister</i> å Trolle Ljungby... ..	1,000: —
Af hofintendenten <i>J. Böttiger</i>	250: —
	Öfverföras 34,055: 50

	Öfverfördt 34,055: 50
Af herr <i>H. Aurell</i> i Bordeaux.....	71: 30
Af fru <i>M. G. Weinberg</i> , f. <i>Törnsten</i>	1,000: —
Af direktör <i>F. Lüpschütz</i> i Dresden.....	20: —
Af <i>onämd</i>	50: —
Af generalkonsul <i>A. Ohlsson</i> i Kap.....	500: —
Af professor <i>C. Wahlund</i> i Uppsala.....	500: —
Af arkitekten <i>A. Lindegren</i>	500: —
Af statsrådet <i>G. F. Gilljam</i>	500: —
Af justitierådet <i>C. G. Hernmarck</i>	100: —
Af doktor <i>A. Hazelius</i>	6,000: —
Af bankdirektör <i>E. Heckscher</i>	500: —
Af fröken <i>B. Thorell</i>	100: —
Af fröken <i>E. Thorell</i>	100: —
Af advokatfiskalen <i>E. Mobeck</i>	20: —
Af kommandör <i>T. Arwidsson</i>	1,000: —
Af greve <i>F. Cl:son Wachtmeister</i> på Tistad, Larslund..	100: —
Af häradshöfding <i>H. Rettig</i>	200: —
Af grosshandlaren <i>B. Kempe</i>	300: —
Af med. doktor <i>K. Malmsten</i>	50: —
Af bankdirektör <i>C. Fougt</i> i Söderhamn.....	50: —
Af godsegaren <i>V. Walldén</i>	200: —
Af fru <i>A. Kellin</i> , f. <i>Walldén</i>	400: —
Af löjtnant <i>E. Malmsten</i> i Malmö.....	1,000: —
Af ingenjör <i>G. M. Lamm</i> , genom testamentariskt förordnande.....	10,000: —
Af ingenjör <i>G. M. Lamms dödsbo</i> (upplupen ränta å ofvanstående summa).....	122: 22

Summa kronor 57,439: 02

6.

Ombud för Nordiska museet.

I nedanstående förteckning upptagas äfven de ombud för Samfundet för Nordiska museets främjande, hvilka ännu under senare år varit verksamma med afseende å anmälan af nya ledamöter och uppbärande af ledamotsafgifter.

Tecknet + utmärker ombud för museet, * ombud för samfundet.

Stockholm.

Öfverjägmästaren *F. V. Berg.* +
 Major *A. V. Brunius.* +*
 Konsthandlaren *H. Bukowski.* +*
 Fröken *A. Ekermann.* *
 Kapten *V. Engelke.* +*
 Geologen *E. Erdmann.* +
 Fru *R. Juel*, f. *Björkman.* *
 Med. doktor *K. Malmsten.* +
 Friherre *J. Nordenfalk.* +*
 Fröken *H. Palmqvist.* *
 Fru *A. Retzius*, f. *Hierta.* +*
 Professor *G. Retzius.* +*
 Med. doktor *H. V. Rosendahl.* +
 Revisor *E. Rosenlind.* +*
 Friherrinnan *E. Rudbeck*, f. *Ulfsparre.* *
 Jägmästaren *H. Samzelius.* +*
 Med. doktor *M. Sondén.* +

Skåne.

Lektor *A. Ahlén.* * Kristianstad.
 Kapten *A. Berg von Linde.* * Källunda, Önnestad.
 Med. doktor *J. Brandberg.* * Landskrona.

Fröken *S. Colliander*. + Lund.
 Med. doktor *A. Eliasson*. + Ystad.
 Inspektör *G. Hazelius*. * Alnarp, Åkarp.
 Docenten *C. af Petersens*. * Lund.
 Fröken *L. af Petersens*. +* Lindved, Svedala.
 Kapten *G. Thestrup*. * Landskrona.
 Bruksegaren *A. B. Vallis*. +* Dybeck, Ystad.

Bleking.

Lektor *J. A. Gadd*. +* Karlskrona.

Halland.

Tullförvaltaren *B. A. Antonsson*. * Varberg.
 Kapten *J. A. Lagergren*. +* Halmstad.

Småland.

Stationsinspektör *J. Andersson*. + Vislanda.
 Landsekreteraren *A. H. Bagge*. +* Jönköping.
 Häradshöfding *G. Berg*. * Eksjö.
 Studenten *M. Bolander*. +* Nybro.
 Med. doktor *M. v. Friesen*. * Västervik.
 Folkskoleläraren *K. A. Hultkvist*. + Vrigstad.
 Med. doktor *J. F. Kinberg*. * Kalmar.
 Kapten *A. Qvistgaard*. +* Huleviksberg, Ulfö.
 Pastor *N. Selligren*. +* Göteryd.

Bohuslän.

Häradshöfding *F. D. Carlborg*. * Kragenäs, Lur.
 Apotekaren *J. L. Lundberg*. +* Lysekil.
 Telegrafkommissarien *H. Åberg*. * Uddevalla.

Västergötland.

Bankkassör *M. Boustedt*. * Karlsborg.
 Apotekaren *G. Cavalli*. + Sköfde.
 Med. doktor *A. Charlés*. * Borås.

Rektor *S. Högman*. * Alingsås.
Fru *E. Nydqvist*. * Trollhättan.
Fröken *M. Rahmn*. * Göteborg.
Lektor *C. J. Sundström*. * Göteborg.
Fru *M. L. Svanberg*, f. *Hasselgren*. * Göteborg.
Med. doktor *P. Södermark*. + * Mariestad.
Rektor *F. Ödberg*. * Skara.

Östergötland.

Med. doktor *V. Bergsten*. + Norrköping.
Kapten *F. V. Ekenstam*. * Ruda, Linköping.
Veterinär *E. Eriksson*. * Motala.
Direktör *H. Hazelius*. + Klakeborg, Skeninge.
Jägmästaren *E. G:son Hjort*. * Kisa.
Fröken *V. Löfholm*. * Norrköping.
Veterinär *F. A. Nordeman*. + * Vadstena.
Snickaren *C. A. Rosén*. + Linköping.
Fröken *D. Scherini*. + * Norrköping.
Bibliotekarien *E. H. Segersteen*. + Linköping.

Gotland.

Apotekaren *S. Ljungberg*. * Visby.

Södermanland.

Apotekaren *O. Elmström*. * Nyköping.
Lektor *I. Fehr*. * Strängnäs.
Bankkamrer *C. T. Hallgren*. * Nyköping.
Friherre *O. Hermelin*. + * Österby, Torshälla station.
Handlanden *C. Lennmalm*. * Malmköping.
Jägmästaren *G. Noréus*. * Eskilstuna.
Handlanden *G. Nyström*. * Mariefred.
Handlanden *C. G. Pettersson*. * Södertälje.

Närke.

Kronofogden *A. Nylén*. * Örebro.
Kyrkoherden *C. C. Oldenburg*. + * Österby, Hammar.

Uppland.

- Fil. kand. *R. Arpi.* + * Uppsala.
 Fil. doktor *V. Carlheim-Gyllensköld.* + Uppsala.
 Professor *A. Erdmann.* * Uppsala.
 Fru *A. M. Holmgren*, f. *Tersmeden.* + Uppsala.
 Skomakarmästaren *S. A. Hägg.* + Uppsala.
 Löjtnant *J. A. Nisbeth.* * Uppsala.
 Jur. studeranden *S. Svanberg.* + * Uppsala.
 Fil. studeranden *E. N. Söderberg.* * Uppsala.
 Fil. licentiat *K. B. Wiklund.* + Uppsala.

Västmanland.

- Bankdirektör *R. Gagge.* * Västerås.
 Kontraktsposten *O. Hallborg.* * Torstunaby.

Värmland.

- Fru *A. Frisell*, f. *v. Sydow.* * Stömne, Högsätersby.
 Fröken *J. Malmstedt.* * Karlstad.
 Pastor *C. G. Nyström.* + Torsby.
 Apotekaren *C. Ölander.* + Sunne.

Dalarna.

- Apotekaren *T. Göransson.* * Falun.
 Landthandlaren *A. Hansson.* + Kallmora, Orsa.
 Intendenten *S. Månsson.* * Tängers, Enviken.
 Hemmansegaren *Bud Erik Olsson.* + Vinäs, Mora.

Gästrikland.

- Kronolänsman *A. Ahlström.* * Ockelbo.
 Folkskoleinspektör *G. Insulander.* + * Gefle.
 Med. doktor *A. Söderbom.* * Bollnäs.
 Magistratsekreteraren *A. M. Troilius.* * Gefle.

Helsingland.

- Apotekaren *A. Brun.* * Hudiksvall.
 Fru *H. Frisk*, f. *Palmborg.* * Hudiksvall.

Medelpad.

Apotekaren *R. Lindblad.* * Vifstavarf.

Jämtland.

Lektor *S. J. Kardell.* + * Östersund.
Apotekaren *C. O. Strömholm.* * Ragunda.

Ångermanland.

Herr *P. Edholm.* + Bålsjö, Skog.
Bruksegaren *J. E. Gavelius.* * Sollefta.
Komminister *E. Modin.* + Sidensjö.

Västerbotten.

Handlanden *H. Björlingson.* + Öfverkaliks.
Inspektor *A. Falk.* + Tärenö.
Kapten *A. Frænkel.* * Norra Degerfors.
Med. doktor *O. Genberg.* * Haparanda.
Konsul *V. Glas.* * Ume.
Jägmästaren frih. *T. V. Hermelin.* * Pite.
Inspektor *V. Krook.* + Gyljen, Öfverkaliks.
Tullförvaltaren *G. Liljebäck.* + Haparanda.
Jägmästaren *A. Montell.* + Pajala.
Direktör *A. Norberg.* + Pajala.
Jägmästaren *H. Nordlund.* + * Lule.
Rektor *J. Pipon.* * Haparanda.
Jägmästaren *N. G. Ringstrand.* * Skellefte.
Kassören *A. Swanberg.* + * Nederkaliks.
Agronomen *C. Tenger.* * Haparanda.

Lappland.

Öfverstelöjtnant *C. O. Bergman.* + Gellivare.
Hofkamrer *F. B. Forsström.* * Karesuando.
Jägmästaren *G. F. Holmgren.* * Arvidsjaur.
Kronolänsman *O. H. J. Hultin.* * Vittangi.

Herr *J. Lundmark.* + Gäckvik, Arjeppluog.
 Jägmästaren *K. H. Lundström.* * Gellivare.

Norge.

Handlanden *J. Dahl.* + Vadsö.
 Handlanden *O. C. Fandrem.* + Karasjok.
 Handlanden *H. Figenshou.* + Sydvaranger.
 Länsman *P. Guldahl.* + Koutokæino.
 Generalagenten *C. Söderberg.* + Kristiania.
 Gårdsbrukaren *Christian Olsen To.* + Gransherred.

Danmark.

Antikvitetshandlaren *J. M. E. Bolvig.* + Köpenhamn.
 Kolonibestyrelsen *C. Brummerstedt.* + Holstensborg, Grönland.
 Öfverläkaren *O. E. le Sage de Fontenay.* +* Köpenhamn.
 Antikvitetshandlaren *C. A. Rasmussen.* + Köpenhamn.
 Med. doktor *A. Thomsen.* + Köpenhamn.
 Landfogéti *A. Thorsteinsson.* + Reykjavik, Island.

Finland.

Kronofogden *C. E. Ahnger.* + Haapajarvi.
 Friherre *V. M. v. Born.* * Sarflax, Lovisa.
 Fröken *E. Govenius.* * Torne.
 Fru *B. Hildén,* f. *Hartman.* * Tammerfors.
 Pastor *A. Laitinen.* + Enontekis.
 Magister *E. Nordström.* * Helsingfors.
 E. o. landskanslisten *J. Rossander.* + Enare.
 Intendenten *T. Schwindt.* + Helsingfors.
 Lektor *J. E. Strömborg.* * Borgå.
 Forstutpsyningsman *M. V. Wænerberg.* + Enare.
 Kyrkoherden *V. A. Wirkkula.* + Utsjoki.

Ryssland.

Köpman *Pihlfeldt.* + Vaidaguba.
 Köpman *Sjerseth.* + Kola.
 Artisten *A. Tholander.* +* Moskwa.

Tyskland.

Friherre *T. Cederström.* +* München.
Direktor *H. Sauermann.* + Flensburg.
Antikvitetshandlaren *A. Weil.* + München.
Riksarkivassessor *P. Wittmann.* +* München.

England.

Intendenten *Ch. Derby.* + London.

Amerika.

Ingeniör *G. L. Bäckström.* * Philadelphia.
Professor *C. M. Esbjörn.* * San Francisco.
Mr *J. W. Jochim.* * Ishpeming.
Direktör *G. Stolpe.* * Rock Island.
Pastor *M. Stolpe.* * New-York.
Domaren *J. E. Sundström.* * San Francisco.

7.

Museer och vetenskapliga samfund i utlandet,
med hvilka Nordiska museet står i förbindelse.

Norge.

- Bergen.* Bergens Museum. 1884.¹
» Vestlandske Kunstindustrimuseum. 1891.
Kristiania. Universitetets samling af nordiske oldsager. 1888.

Danmark.

- Köpenhamn.* Industriforeningen. 1886.
» Det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. 1888.
Reykjavik. Forngripasafnid. 1883.

Finland.

- Helsingfors.* Finska Studentafdelningarnas Etnografiska samlingar. 1883.
» Tekniska föreningen i Finland. 1883.
» Föreningen för konstfliten i Finland. 1889.
» Svenska literatursällskapet i Finland. 1891.
Åbo. Åbo stads historiska museum. 1891.

Ryssland.

- Dorpat.* Gelehrte estnische Gesellschaft. 1883.
Mitau. Kurländische Gesellschaft für Literatur und Kunst. 1883.

¹ Siffrorna angifva det år, då förbindelsen inleddes.

- Mitau.* Lettisch-Literärische Gesellschaft. 1883.
Moskwa. Société Impériale des Amis des Sciences naturelles d'Anthropologie et d'Ethnographie. 1889.
Petersburg. Société Impériale Russe de Géographie. 1889.
 » Société Impériale d'Archéologie. 1889.
Reval. Estländische literärische Gesellschaft. 1889.
Riga. Gesellschaft für Geschichte und Alterthumskunde der Ostseeprovinzen Russlands. 1889.

Tyskland.

- Aachen.* Aachener Geschichtsverein. 1889.
Augsburg. Historischer Verein für Schwaben und Neuburg. 1883.
Bamberg. Historischer Verein Bamberg. 1891.
Bayreuth. Historischer Verein für Oberfranken. 1892.
Berlin. Kunstgewerbe-Museum. 1883.
 » Märkisches Provinzial-Museum. 1883.
 » Verein für die Geschichte Berlins. 1883.
 » Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte. 1884.
 » Gesamtverein der deutschen Geschichts- und Alterthumsvereine. 1889.
 » Deutsches Museum für Trachten und Geräte. 1889.
 » Verein für Geschichte der Mark Brandenburg. 1892.
Bonn. Verein von Alterthumsfreunden im Rheinland. 1891.
Braunsberg. Historischer Verein für Ermland. 1892.
Breslau. Museum schlesischer Alterthümer. 1890.
 » Verein für Geschichte und Alterthum Schlesiens. 1892.
 » Schlesische Gesellschaft für vaterländische Cultur. 1892.
Cottbus. Niederlausitzer Gesellschaft für Anthropologie und Alterthumskunde. 1889.
Danzig. Westpreussischer Geschichtsverein. 1892.
Darmstadt. Historischer Verein für das Grossherzogthum Hessen. 1890.
Dillingen. Historischer Verein für Dillingen und Umgebung. 1889.
Dresden. Verein für Erdkunde. 1883.

- Düsseldorf.* Düsseldorfischer Geschichts-Verein. 1890.
- Eisleben.* Verein für Geschichte und Alterthümer der Grafschaft Mansfeld. 1889.
- Erfurt.* Verein für Geschichte und Alterthumskunde. 1886.
- Frankfurt am Main.* Verein für Geschichte und Alterthumskunde. 1889.
- Freiburg im Breisgau.* Gesellschaft für Beförderung der Geschichts-Alterthums- und Volkskunde. 1891.
- Greifswald.* Geographische Gesellschaft. 1892.
- Görlitz.* Gesellschaft für Anthropologie und Urgeschichte der Oberlausitz. 1890.
- » Oberlausitzische Gesellschaft der Wissenschaften. 1891.
- Hamburg.* Verein für naturwissenschaftliche Unterhaltung. 1883.
- » Verein für Hamburgische Geschichte. 1888.
- » Museum für Kunst und Gewerbe. 1888.
- Hannover.* Geographische Gesellschaft. 1883.
- » Historischer Verein für Niedersachsen. 1891.
- Heidelberg.* Grossherzogliche Badische Universitätsbibliothek. 1891.
- Insterburg.* Alterthums-Gesellschaft. 1889.
- Jena.* Verein für Thüringische Geschichte und Alterthumskunde. 1892.
- Kaiserslautern.* Pfälzisches Gewerbe-Museum. 1891.
- Kiel.* Schleswig-Holsteinisches Museum vaterländischer Alterthümer. 1883.
- » Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische Geschichte. 1885.
- » Anthropologischer Verein in Schleswig-Holstein. 1891.
- Köln.* Historischer Verein für den Niederrhein. 1892.
- Königsberg.* Alterthumsgesellschaft Prussia. 1884.
- Leipzig.* Kunst-Gewerbe-Museum. 1883.
- » Museum für Völkerkunde. 1883.
- » Verein für die Geschichte Leipzigs. 1885.
- » Deutsche Gesellschaft zur Erforschung vaterländischer Sprache und Alterthümer. 1889.
- Leisnig.* Geschichts- und Alterthumsverein. 1884.

- Lübeck.* Verein für Lübeckische Geschichte und Alterthumskunde. 1883.
- Lüneburg.* Museumsverein für das Fürstenthum Lüneburg. 1891.
- Mannheim.* Mannheimer Alterthumsverein. 1891.
- Metz.* Gesellschaft für Lothringische Geschichte und Alterthumskunde. 1890.
- München.* Historischer Verein von Oberbayern. 1883.
 » Münchener Alterthumsverein. 1886.
 » Bayerisches Nationalmuseum. 1889.
 » Königlich Bayerische Akademie der Wissenschaften. 1892.
 » Deutsche anthropologische Gesellschaft. 1892.
- Nürnberg.* Germanisches Museum. 1883.
 » Verein für Geschichte der Stadt Nürnberg. 1891.
- Oldenburg.* Grossherzogliches Museum. 1891.
- Osnabrück.* Verein für Geschichte und Landeskunde. 1883.
- Posen.* Historische Gesellschaft für die Provinz Posen. 1885.
- Regensburg.* Historischer Verein für Oberpfalz und Regensburg. 1891.
- Roda.* Verein für Geschichts- und Alterthumskunde. 1889.
- Rostock.* Verein für Rostocks Alterthümer. 1890.
- Schwerin.* Verein für Mecklenburgische Geschichte und Alterthumskunde. 1891.
- Speier.* Historischer Verein der Pfalz. 1891.
- Stade.* Verein für Geschichte und Alterthümer der Herzogthümer Bremen und Verden und des Landes Hadeln. 1883.
- Stettin.* Gesellschaft für Pommersche Geschichte und Alterthumskunde. 1889.
- Stuttgart.* Württembergischer Alterthumsverein. 1891.
- Tilsit.* Litauische-Litterarische Gesellschaft. 1883.
- Torgau.* Alterthums-Verein. 1891.
- Ulm.* Verein für Kunst und Alterthum in Ulm und Oberschwaben. 1891.
- Wiesbaden.* Verein für Nassauische Alterthumskunde und Geschichtsforschung. 1883.
- Worms.* Alterthumsverein. 1891.
- Würzburg.* Historischer Verein von Unterfranken und Aschaffenburg. 1890.

Österrike-Ungern.

- Brünn.* Mährisches Gewerbe-Museum. 1891.
Graz. Historischer Verein für Steiermark. 1892.
Innsbruck. Ferdinandeum. 1891.
Klagenfurt. Kärnthnerischer Geschichts-Verein. 1892.
Krakau. Akademie der Wissenschaften. 1883.
 » Numismatische und archeologische Gesellschaft. 1892.
Laibach. Musealverein für Krain. 1892.
Linz. Oberösterreichischer Gewerbeverein. 1891.
Prag. Verein für Geschichte der Deutschen in Böhmen. 1891.
Salzburg. Städtisches Museum Carolino-Augusteum. 1889.
Wien. Verein der Geographen an der K. K. Universität. 1883.
 » K. K. Österreichisches Museum für Kunst und Industrie.
 1889.

Schweiz.

- Bern.* Historischer Verein des Kantons Bern. 1892.
Rapperswyl. Polnisches Nationalmuseum. 1892.
Zürich. Antiquarische Gesellschaft. 1887.

Holland.

- Amsterdam.* Koninklijke Akademie van Wetenschappen. 1889.
Haarlem. Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid. 1888.
Leiden. Rijks Etnographisch Museum. 1883.
 » Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde. 1892.

Belgien.

- Brüssel.* Académie royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique. 1889.

Frankrike.

Lyon. Société d'Anthropologie. 1892.

Italien.

Rom. Museo nazionale preistorico ed etnografico. 1889.

Portugal.

Lisboa. Sociedade de geographia. 1883.

Amerika.

Washington. Smithsonian Institution. 1886.

8.

Arbeten,

som angå Nordiska museet eller utgått från
det samma.¹

Le musée d'ethnographie scandinave à Stockholm, fondé et dirigé par le Dr Arthur Hazelius. Notice historique et descriptive par J.-H. KRAMER. Deuxième édition. 64 p. Stockholm 1879. Prix: 1 kr. 50 öre.

Minnen från Nordiska museet. Afbildningar af föremål i museet jämte åtföljande text, under medverkan af flere konstnärer och författare utgifna af A. HAZELIUS. Första bandet. H. 1—12. Med 36 planscher i stentryck och 14 träsnitt. Stockholm 1880—85. P. B. Eklunds förlag. Pris: 2 kr. för hvarje häfte. H. 1—4 hafva utkommit i ny upplaga.

Första bandet innehåller:

Första häftet. Höstflyttning i Lule lappmark, af J.-H. KRAMER. Praktvagn från Tureholm, af L. LOOSTRÖM. Pedell och kursor vid Uppsala universitet, af L. LOOSTRÖM.

Andra häftet. Bålastuga i Halland, af A. BONDESON. Broderi från 1500-talet, af L. LOOSTRÖM. Ett skänkskåp från 1609, af G. UPMARK.

Tredje häftet. Stuga i Delsbo socken i Helsingland, af L. LANDGREN. Krus af stengods, från nedre rhentrakten, af G. UPMARK. Skomakarämbetets i Västerås låda, af A. STRINDBERG.

¹ I förteckningen äro upptagna alla arbeten, som utkommit intill denna årsberättelses tryckning.

Fjärde häftet. Drägter från Mora och Orsa socknar i Dalarna, af H. HOFBERG. Hattmakarämbetets i Stockholm välkomst, af G. UPMARK. Släde från Gudbrandsdalen i Norge, af P. A. GÖDECKE.

Femte häftet. Kyrkdörr från Skirö socken i Småland, af H. HILDEBRAND. Vinkylare och flaskor af drifven och graverad koppar, af L. LOOSTRÖM. Skyltar och skyltarmar af smidt järn, af C. EICHHORN.

Sjätte häftet. Krus af stengods, från nedre rhentrakten, af G. UPMARK. Kafvelbräden från södra och mellersta Sverge, af H. HÖRLIN. Tunnbindargesällernes i Stockholm och bagargesällernes i Karlskrona välkomster, af G. UPMARK.

Sjunde häftet. Bärstol från Tureholm, af G. GÖTHE. Allmogeväfnader från Skåne, af J. KULLE.

Åttonde häftet. Bord i barockstil, af L. LOOSTRÖM. Allmogeväfnad från Skåne, af J. KULLE. Vagnmakarämbetets i Stockholm låda, af C. EICHHORN.

Nionde häftet. Guldsmedsämhetets i Karlskrona låda, af C. EICHHORN. Prof på krukmakartillverkning i Norden under 1600—1700-talen, af R. ALMSTRÖM. Urfoder i rokokostil, af L. LOOSTRÖM.

Tionde häftet. Dopfunt från Lockne socken i Jämtland, af G. STEPHENS. Allmogesömnad från Skåne, af ANNA FLEETWOOD DERBY. Smedsämhetets i Stockholm låda, af C. EICHHORN.

Elfte häftet. Bord i gustaviansk stil, af L. LOOSTRÖM. Kyrkdörr från Hvetlanda socken i Småland, af C. EICHHORN. Snipaskålar från Sverge, af H. HILDEBRAND.

Tolfte häftet. Kandelaber i kejsarstil, af L. LOOSTRÖM. Kåsa från 1600-talet, af G. O. HYLÉN-CAVALLIUS. Ölbollar från Norge, af C. EICHHORN.

Af andra bandet hafva utkommit:

Första häftet. Allmogemålningar från Dalarna, af C. EICHHORN. Broderadt paradtäcke från Salsta slott i Uppland, af ANNA FLEETWOOD DERBY.

Andra häftet. Stol i rokokostil, af L. LOOSTRÖM. Kyrkdörr från Moheda socken i Småland, af C. EICHHORN. Portaler från de norska stafkyrkorna i Bødalen, Veum och Tudal, af L. DIETRICHSON.

Tredje häftet. Stuga i Västra Vingåkers socken i Södermanland, af R. BERGSTRÖM. Två norska allmogeväfnader, af J. BÖTTIGER.

Fjärde häftet. Stuga från Rättviks socken i Dalarna, af E. HAMMARSTEDT. Flickdräkt från 1660—1670-talet, af C. A. OSSBAHR. Soffa i rokokostil, af L. LOOSTRÖM.

Finland i Nordiska museet. Några bidrag till kännedomen om finnarnes gamla odling. Af G. RETZIUS. Med 95 träsnitt samt en karta öfver Finland. IV. 176 sid. Stockholm 1881. F. & G. Beijers förlag. Pris: 3 kr.

Utgör afdelning 1 af *Bidrag till vår odlings häfder*, utgifna af A. HAZELIUS.

Af denna del har utkommit en tysk öfversättning:

Finnland im Nordischen Museum von GUSTAF RETZIUS. Autorisirte Übersetzung von C. APPEL. Mit 93 Illustrationen und 1 Karte von Finnland. VIII. 158 Seit. Berlin 1885. Preis: 4 Kr.

Ur de nordiska folkens lif. Skildringar, utgifna af A. HAZELIUS. H. 1, 2. Med 61 träsnitt. 160 sid. Stockholm 1882. F. & G. Beijers förlag. Pris 1 kr. 50 öre för hvarje häfte.

Utgör början till afdelning 2 af *Bidrag till vår odlings häfder* (se ofvan).

Lifvet i Kinds härad i Västergötland i början af sjuttonde århundradet. Anteckningar ur häradets domböcker. Af G. DJURKLOU. VI. 88 sid. Stockholm 1885. F. & G. Beijers förlag. Pris: 2 kr.

Utgör afdelning 4 af *Bidrag till vår odlings häfder* (se ofvan).

Byskomakaren Jonas Stolts minnen från 1820-talet. Anteckningar från Högsby socken i Småland. Utgifna från NORDISKA MUSEET. Med 25 träsnitt och en karta öfver trakten kring Högsby. III. 94 sid. Stockholm 1892. F. & G. Beijers förlag. Pris: 2 kr.

Utgör afdelning 5 af *Bidrag till vår odlings häfder* (se ofvan).

Samfundet för Nordiska museets främjande. Meddelanden, utgifna af A. HAZELIUS. Stockholm.

Dessa meddelanden innehålla bland annat:

1881. Inbjudningen till allmänheten angående samfundets stiftande samt samfundets stadgar. Pris: 50 öre.

1882. Dr A. Hazelii öfverlåtelsebref af den 18 april 1880, Nordiska museets stadgar samt K. m:ts resolution angående plats för en byggnad åt museet. Pris: 1 kr.

1883. Program för en byggnad åt Nordiska museet samt upplysningar angående täflingen om de utfästa prisen för inlämnade ritningar till nämnda byggnad. Pris: 1 kr.

1884. Ryggåstugor i Bleking, af C. M. FÜRST. Pris: 1 kr.

1885. Hvad är på tapeten? Af R. MEJBORG. Pris: 1 kr. 25 öre.

1886. Isländska föremål i Nordiska museet, af R. ARPI. — Ellakors i Skåne, efter meddelande af PER NILSSON i Espö 1875. — Läsning för syndaförlåtelse, upptecknad af A. R. E. WATZ, meddelad af R. BERGSTRÖM. — Skrock och vidskepelse i Fryksdals härad i Värmland, af JAN MAGNUSON i Granbäckstorp. Pris: 1 kr. 50 öre.

1887. Symbolske figurer i Nordiska museet, af R. MEJBORG. — Småländske bonadsmålare, af P. G. VISTRAND. — Fästmansgåfvor i Roslagen, af A. ENGDAHL. — Skymfepref. — »Mig för lof Ålt-Gesäll, jag ber om Reglament.» — Förlofning och bröllop hos allmogen i Bjuråkers socken i Helsingland i början af 1840-talet, af fru E. PIRA, f. SEFSTRÖM. Pris: 1 kr. 50 öre.

1888. Tunnbindarnes i Stockholm skråordning 1579. V. GRANLUND. — Iakttagelser öfver julens firande i södra Halland på 1860-talet, af M. YSENIUS. — Ett bröllop i Järna socken i Dalarna midsommardagen år 1851, af L. B. FALKMAN. — Fellingsbrodräkten af H. ATTERLING. — Liten Kersti. Folkvisa från Dalsland. — Signelse eller läsning mot »svartsjuka», af P. G. VISTRAND. — Studier i Nordiska museets rustkammare, 1, af C. A. OSSBAHR. Pris: 1 kr. 50 öre.

1889. Tvänne runstafvar i Nordiska museet, af P. G. VISTRAND. — De nedstötta andarna. Anteckningar, gjorda i Västra Göinge härad i Skåne under våren 1889, af fru E. VIGSTRÖM. — Seder och bruk i Julita socken i Södermanland. Anteckningar, gjorda år 1890, af fröken A. LUNDQUIST. — Ett och annat ur folktron i Västerbotten. Anteckningar från tiden omkring år 1880, af F. UNANDER. — Afbildningar af sigillstampar, till-

hörande Nordiska museet. 1. Skråsigill från Stockholm. — Skymfebref. Pris: 1 kr. 50 öre.

1890. Studier i Nordiska museets rustkammare, 2, af C. A. OSSBAHR. — Ett blad om Vads by i Söderbärke socken i Dalarna. Anteckningar, gjorda år 1891, af V. ENGELKE. — Spöken och gastar samt Tro och sägner om foglar. Anteckningar, gjorda i Västra Göttinge härad i Skåne under våren 1889, af fru E. VIGSTRÖM. — Behandling för »engelska sjukan» på 1850-talet, af E. HAMMARSTEDT. — Beretning om julens feirende i Vang, Valdres i Norge omkring år 1860, af OVE B. STEILE. — Förteckning öfver runstafvar tillhörande Nordiska museet. 1. Runstafvar från Dalarna, af P. G. VISTRAND. Pris: 1 kr. 50 öre.

Symbolske figurer i Nordiska museet. Af R. MEJBORG. 20 sid. Stockholm 1889. Pris: 50 öre.

Särtryck ur *Meddelanden från Samfundet för Nordiska museets främjande 1887.*

Program för en byggnad åt Nordiska museet i Stockholm. Med tvänne kartor. 8 sid. Stockholm 1883.

Programm zu einem beabsichtigten Gebäude für das Nordische Museum in Stockholm. Mit zwei Karten. Zweite Auflage. Stockholm 1883.

Programme pour la construction d'un édifice destiné au Musée du Nord à Stockholm. Avec deux cartes. Deuxième édition. Stockholm 1883.

Program of a designed building for the Northern Museum in Stockholm. With two maps. Stockholm 1883.

Saga. Minnesblad från Nordiska museet 1885. Under redaktion af ANN CHARLOTTE EDGREN, A. HAZELIUS, N. LINDER och B. MEIJER (för texten) samt V. ANDRÉN och C. G. HELLQVIST (för illustrationerna). Med talrika vignetter, teckningar och planscher. 2 uppl. IV. 48 sid. Stockholm 1885. Pris: 2 kr. 50 öre.

Runa. Minnesblad från Nordiska museet 1888. Utgifvet af A. HAZELIUS. Illustrationerna under öfvervakande och ledning af V.

ANDRÉN. Med två kromotypier samt talrika vignetter och teckningar. IV. 69 sid. Stockholm 1888. Pris: 4 kr.

Afbildningar af föremål i Nordiska museet äfvensom af nordiska ansiktstyper, klädedräkter och byggnader, af hvilka teckningar förvaras i Nordiska museets arkiv. Utgifna af A. HAZELIUS.

Af första bandet hafva utkommit:

Första häftet. Småland. 12 planscher med 53 träsnitt. Stockholm 1888. Pris: 1 kr. 50 öre.

Andra och tredje häftena. Island. 20 planscher med 108 träsnitt. Innehåll och upplysningar meddelade af R. ARPI. Stockholm 1890. Pris: 3 kr.

Fjärde och femte häftena. Svenska byar och gårdar. 16 planscher med 6 ljustryck, 35 etsningar och en karta. Innehåll och upplysningar meddelade af G. AMÉN. Stockholm 1892. Pris: 3 kr.

Sjätte och sjunde häftena. Spetsar. 6 planscher i ljustryck. Innehåll och upplysningar meddelade af INGEBORG PETRELLI, f. EKETRÄ. Stockholm 1892. Pris: 3 kr.

Das Nordische Museum in Stockholm. Stimmen aus der Fremde. Als Beilage: Führer durch die Sammlungen des Museums. Mit 37 Illustrationen. 122 Seit. Stockholm 1888. Preis: 2 Kr.

Norske jordfundne oldsager i Nordiska Museet i Stockholm. Af I. UNDSET. Med 2 plancher. 43 sid. Christiania 1888.

Särtryck ur *Christiania Videnskabs-Selskabs Forhandlinger* 1888. No. 2.

Führer durch die Sammlungen des Nordischen Museums in Stockholm. Herausgegeben von A. HAZELIUS. Mit 89 Illustrationen. 50 Seit. Stockholm 1888. Preis: 75 Öre.

Guide au Musée du Nord à Stockholm. Publié par A. HAZELIUS. Traduit par J.-H. KRAMER. Avec 5 plans et 89 illustrations. 54 p. Stockholm 1889. Prix: 75 öre.

Guide to the collections of the Northern Museum in Stockholm. Published by A. HAZELIUS. Translated by ISABEL C. DERBY.

With 5 plans and 89 illustrations. 52 p. Stockholm 1889.
Price: 75 öre.

Handlingar angående Nordiska museet. Utgifna af A. HAZELIUS.
Stockholm 1890 och 1891.

1. Dr A. Hazelii öfverlåtelsebref af den 18 april 1880 samt Nordiska museets stadgar. 8 sid. Pris: 25 öre.

2. Nordiska museet inför 1890 års riksdag jämte ett par samtida uttalanden i tidningsprässen. 56 sid. Pris: 50 öre.

3. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien emot Nordiska museet 1886. 21 sid. Pris: 25 öre.

Landsbyskomageren Jonas Stolts Optegnelser. Frit efter et Haandskrift i Nordiska Museet. Af R. MEJBOG. Med 62 Billeder. 165 Sid. Kjöbenhavn 1890. Pris: 1 Kr.

Utgifven af *Udvalget for Folkeoplysnings Fremme*. Aargangen 1890. Nr. 174.

Förslag till byggnad för Nordiska museet. 15 ljustryck efter de af arkitekten prof. I. G. Clason utarbetade ritningarna, samt upplysande text. Stockholm 1891. Pris: 10 kr.

Skansen och Nordiska Museets anläggningar å Kgl. Djurgården. Af H. A. RING. Med 18 illustrationer. 110 sid. Stockholm 1893. F. E. H. Wallins förlag. Pris: 1 kr. 25 öre.

Toner från Skansen. Svenska folkmelodier och dansar för piano uppptecknade af F. SUNDLING. 12 sid. Stockholm 1893. C. Gehrman's musikförlag. Pris: 1 kr.

Träsniderimönster i Allmogestil hemtade ur Nordiska Museet i Stockholm. Af V. OLDENBURG. 250 motiv från 16-, 17- och 18-hundratalet jemte deras användning å gamla föremål. Utgifvet med understöd af svenska staten och Nordiska museet. 32 plancher i ljustryck jämte text. Stockholm 1893. G. Chelius' förlag. Pris: 10 kr.

Småtryck, utgifna i samband med Skansens vårfest 1893: 1. Allmän Kungörelse om Skansens Vårfest 1893. 2 uppl. — 2. Ordning vid H. M:t Konung Gustaf III:s marknadsfärd. — 3. Majsång på Skansen, af C. SNOLSKY. — 4. Sommarkväll på Skansen, af C. D. AF WIRSÉN. — 5. Vallgossens Visa, af Z. TOPELIUS. — 6. Gustaf Vasas krona, af A. U. BÅÅTH. — 7. Drottningens Juvel, af N. F. SANDER. — 8. En helt ny, ganska märkelig och lustig Visa om Vårens och Sommarens Herrlighet på Skansen, af FRITHIOF ÖSTGÖTE. — 9. Tre Gammaldags Visor, af G. FRÖDING. — 10. Maj-visa, af AUGÉ SPELEMAN. — 11. Klockor på Skansen, af M. BOLANDER. — 12. En splitter ny, mycket nöjsam och eftertänkelig visa, af en SMÅLANDSGOSSE IFRÅN BROCKSVIK. — 13. Sverges Skans. Ett ord om och till Svenskarne, af HELENE NYBLOM. 16 sid. — 14. Hur tankarna komma och gå. Intryck från Skansen, af G. AF GELJERSTAM. Med 13 teckningar af D. LJUNGDAHL. 12 sid. — 15. Skansen och fosterländsk geografiundervisning, af ALFR. D—N. Särtryck ur *Svensk Lärare-tidning*. — 16. Nordiska Museets frikostige donator Herman Frithiof Antell. Minnesteckning af F. LINDBERG. 8 sid. — 17. En ny märkvärdig Historia om Kloka Stina i Karshult. — 18. »Som en hund på en basfiol», skämtsamma betraktelser af H. SZS. — 19. En sannfärdig och fast ynkelig Relation om Kanaljiken uti Bender, af H. SAMZELIUS.

Priset för en hvar af dessa småskrifter är 25 öre, utom för nr 2, för hvilken priset är 15 öre. Om alla — utom nr 18 och 19, af hvilka ex. ej finnas — köpas samtidigt, erhållas de för 3 kr.

9.

Antal besökande i Nordiska museet.

Nordiska museets samlingar voro under år 1891 besökta af 29,168 personer, af hvilka 27,242 betalande och 1,926, som erhållit fritt tillträde, samt under 1892 af 113,645 personer, bland hvilka 107,731 betalande och 5,914 fria.

De besökandes antal under årens särskilda månader har utgjort:

	1891.	1892.		1891.	1892.
Januari.....	733	1,688	Juli.....	2,932	14,777
Februari.....	850	1,842	Augusti	3,418	16,417
Mars	1,122	4,863	September	3,156	22,919
April.....	1,091	4,713	Oktober	4,511	12,385
Maj.....	1,242	9,800	November.....	6,198	8,565
Juni.....	2,594	13,543	December	1,321	2,133

Summa 29,168 113,645

Sedan museets öppnande har de besökandes antal varit följande:

	Betalande.	Icke betalande.	Summa.
1873 (från den 24 okt.).....	2,042	165	2,207
1874.....	18,548	1,467	20,015
1875.....	22,012	1,483	23,495
1876.....	29,325	1,960	31,285
1877.....	19,019	1,661	20,680
1878.....	22,695	3,245	25,940
1879.....	11,833	1,335	13,168
1880.....	15,452	943	16,395
1881.....	20,862	908	21,770
Öfverföras	161,788	13,167	174,955

	Betalande.	Icke betalande.	Summa.
Öfverfördt	161,788	13,167	174,955
1882.....	18,505	515	19,020
1883.....	21,986	554	22,540
1884.....	22,970	940	23,910
1885.....	18,927	1,036	19,963
1886.....	15,992	878	16,870
1887.....	14,215	6,856	21,071
1888.....	12,754	3,441	16,195
1889.....	14,506	1,063	15,569
1890.....	19,863	1,023	20,886
1891.....	27,242	1,926	29,168
1892.....	107,731	5,914	113,645
Summa	456,479	37,313	493,792

Ifrån museets öppnande den 24 okt. 1873 till och med den 31 dec. 1892 hade altså det samma varit besökt af 493,792 personer, bland hvilka 37,313 erhållit fritt tillträde.

10.

Ur Nordiska museets och Samfundets för
Nordiska museets främjande räkenskaper för åren 1891 och 1892.

Af Vetenskapsakademien utsågos enligt skrifvelse af den 16 januari 1892 till revisorer att granska Nordiska museets räkenskaper för 1891 professor O. PETTERSSON, professor A. LINDSTEDT och professor K. B. HASSELBERG.

Revisionsberättelsen, afgifven den 14 december 1892, lyder sålunda:

»Inkomsterna under året utgjorde kr. 69,411: 89 eller nästan identiskt samma belopp som föregående år. I denna summa ingå statsanslag med kr. 25,000, gåfvomedel kr. 12,255: 19, inträdesavgifter kr. 4,568: 10 samt lotterimedel kr. 46: 10. Jemfördt med föregående år ses häraf, att gåfvomedlen, hvilkas belopp förut ständigt tilltagit, för innevarande år förete en minskning med kr. 7,858: 70. — Att detta oaktadt inkomsterna dock visa oförändradt belopp beror nästan helt och hållet på det mot föregående år med kr. 9,000 förökade statsanslaget. Dock är att märka, att om också gåfvomedlen till museet sålunda visa en minskning, denna likväl mer än kompenseras genom de till Skansen influtna gåfvorna, hvilkas belopp kr. 13,791: 06 jemte Skansens öfriga inkomster kr. 6,734: 60 med kr. 285: 55 öfverskjuta utgifterna derstädes.

Byggnadsfonden vid årets början utgjorde kr. 301,989: 82. Tillväxten för året bestod af dels tillskott från skandinaviskt-etnografiska

Museets utgifter.

Inköp och fraktkostnader	18,249: 56	
Inredning	960: 53	
Hyror	16,550: —	
Öfriga utgifter:		
Uppvärmning	1,676: 95	
Belysning	264: 96	
Försäkringsafgifter	830: 45	
Lagningar och underhåll	37: 85	
Löner och arfvoden	23,515: 77	
Resekostnader	866: 50	
Expeditionskostnader	1,868: 52	
Anslag och etiketter	66: —	
Literära arbeten	1,268: 96	
Hvarjehanda utgifter	1,200: 09	
Räntor	3,078: 78	34,674: 83
	<u>Summa kr. 70,434: 92</u>	

Utöfver de bland inkomsterna upptagna gåfvorna till museet	12,255: 19
hade till Skansen samt till fonder influtit följande gåfvor:	
till Skansen	13,791: 06
> Allmänna fonden	400: —
> Bredablicksfonden	45: —
	<u>Summa kr. 26,491: 25</u>

Skansens inkomster.

Gåfvor	13,791: 06
Inträdesafgifter m. m.	6,734: 60
	<u>Summa kr. 20,525: 66</u>

Skansens utgifter.

Anläggningskostnader, aflöningar m. m.	20,240: 11
	<u>Summa kr. 20,240: 11</u>

Ur 1892 års räkenskaper, hvilkas revision vid tryckningen af denna årsberättelse ej ännu afslutats, må följande utdrag meddelas:

Museets inkomster.

Statsanslag	25,000: —
Inträdesafgifter	3,301: 70
Gåfvor	19,046: 80
Bidrag från Samfundet för Nordiska museets främjande	9,362: 99
	<u>Öfverföras kr. 56,711: 49</u>

Bredablicks inkomster.

Gåfvor.....	2,850: —
Inträdesavgifter m. m.....	5,306: 10
	<u>Summa kr. 8,156: 10</u>

Bredablicks utgifter.

Underhåll, aflöningar m. m.....	12,460: 34
	<u>Summa kr. 12,460: 34</u>

Till jämförelse meddelas äfven följande öfversikt af inkomster och utgifter från museets grundläggning år 1872 till och med år 1892:

Museets inkomster.

	Stats- anslag.	Inträdes- avgifter.	Gåfvor.	Bidrag från samfundet.	Öfriga inkomster.	Summa.
1873.....	— —	920: 75	6,895: —	— —	116: 60	7,932: 35
1874.....	— —	8,490: 25	4,284: 47	— —	205: 20	12,979: 92
1875.....	5,000: —	10,242: 29	1,070: —	— —	124: 16	16,436: 45
1876.....	7,500: —	10,457: 88	3,030: —	— —	34: —	21,021: 88
1877.....	7,500: —	8,242: 96	7,540: 20	— —	14: —	23,297: 16
1878.....	7,500: —	5,939: 23	1,343: 90	— —	8,338: 84	23,121: 97
1879.....	11,600: —	4,440: 80	59,311: 02	— —	200: 67	75,552: 49
1880.....	11,600: —	5,177: 30	3,776: 10	6,549: 27	955: 55	28,058: 22
1881.....	11,600: —	5,262: 80	742: 64	10,910: 53	1,833: 03	30,349: —
1882.....	16,000: —	4,860: 95	8,687: 50	13,876: 97	1,024: 02	44,449: 44
1883.....	16,000: —	5,927: 85	15,543: 23	15,332: 88	168: 77	52,972: 73
1884.....	16,000: —	6,320: 20	6,613: 08	12,691: 87	5,813: 15	47,438: 30
1885.....	16,000: —	5,058: 70	1,042: 41	12,387: 40	59,056: 80	93,545: 31
1886.....	16,000: —	4,951: 55	5,001: 96	8,204: 95	11,950: 69	46,109: 15
1887.....	16,000: —	4,360: 35	23,219: —	10,533: 32	4,955: 15	59,067: 82
1888.....	16,000: —	4,211: 20	9,718: 60	8,640: 68	26,949: —	65,519: 48
1889.....	16,000: —	4,452: 85	4,470: 36	9,326: 79	8,593: 27	42,843: 27
1890.....	16,000: —	5,581: 05	20,113: 89	9,811: 22	6,655: 86	58,162: 02
1891.....	25,000: —	4,568: 10	12,255: 19	9,362: 69	7,715: 25	58,901: 23
1892.....	25,000: —	3,301: 70	19,046: 80	9,362: 99	8,391: 70	65,103: 19
S:a kr.	256,300: —	112,768: 76	213,705: 35	136,991: 56	153,095: 71	872,861: 38

Museets utgifter.

	Inköp och fraktkostnader.	Inredning.	Hyror.	Öfriga utgifter.	Summa.
1873.....	9,250: 99	3,566: 80	2,420: —	1,876: 90	17,114: 69
1874.....	13,973: 56	6,592: 80	2,633: 37	5,458: 46	28,658: 19
1875.....	8,904: 59	4,760: 52	5,916: —	7,816: 91	27,398: 02
1876.....	16,595: 29	3,567: 87	9,350: —	10,949: 03	40,462: 19
1877.....	21,241: 83	6,462: 42	11,600: —	12,278: 16	51,582: 41
1878.....	5,604: 41	680: 97	11,600: —	20,935: 50	38,820: 88
1879.....	6,976: 85	552: 62	11,550: —	23,838: 99	42,918: 46
1880.....	5,603: 88	780: 35	11,275: —	14,089: 63	31,748: 86
1881.....	7,374: 93	797: 90	11,125: —	15,127: 56	34,425: 39
1882.....	15,639: 76	270: 72	11,275: —	19,960: 68	47,146: 16
1883.....	24,967: 06	6,954: 19	14,775: —	25,343: 41	72,039: 66
1884.....	20,257: 19	1,311: 20	15,200: —	22,844: 15	59,612: 54
1885.....	19,445: 54	496: 55	15,200: —	20,798: 11	55,940: 20
1886.....	26,496: 43	1,236: 51	15,200: —	22,717: 84	65,650: 78
1887.....	26,556: 30	1,021: 06	15,802: 08	25,854: 80	69,234: 24
1888.....	15,642: 67	921: 62	16,675: —	37,701: 08	70,940: 37
1889.....	13,755: 40	169: 60	16,631: 25	26,185: 41	56,741: 66
1890.....	15,045: 66	777: 12	16,500: —	29,661: 66	61,984: 44
1891.....	18,249: 56	960: 53	16,550: —	34,674: 83	70,434: 92
1892.....	14,105: 44	474: 27	16,568: 75	35,504: 18	66,652: 64
S:a kr.	305,687: 34	42,355: 62	247,846: 45	413,617: 29	1,009,506: 70

Skansens och Bredablicks inkomster.

	Skansen.	Bredablick.	Summa.
1891.....	20,525: 66	— —	20,525: 66
1892.....	45,954: 33	8,156: 10	54,110: 43
S:a kr.	66,479: 99	8,156: 10	74,636: 09

Skansens och Bredablicks utgifter.

	Skansen.	Bredablick.	Summa.
1891.....	20,240: 11	— —	20,240: 11
1892.....	55,374: 20	12,460: 34	67,834: 54
S:a kr.	75,614: 31	12,460: 34	88,074: 65

Inkomster till museets byggnad.

	Gåfvor.	Basarer, lotte- rier m. m.	Arrende- afgifter, hyror m. m.	Räntor.	Bidrag från Skand.-etno- grafiska saml. byggn.-fond.	Summa.
1883.....	1,000: —	— —	47: 40	— —	5,000: —	6,047: 40
1884.....	22,882: —	5,248: 55	900: —	547: 69	10,209: 67	39,787: 91
1885.....	1,215: 90	206,828: 06	900: —	1,969: 16	— —	210,913: 12
1886.....	720: —	14,066: 87	800: —	10,515: 66	— —	26,102: 53
1887.....	— —	11,200: 04	868: 75	10,898: 01	— —	22,966: 80
1888.....	580: 84	20,785: 55	955: 50	10,424: 76	— —	32,746: 65
1889.....	11,100: —	— —	373: 33	8,820: —	— —	20,293: 33
1890.....	4,000: —	— —	422: 69	8,820: —	— —	13,242: 69
1891.....	— —	— —	434: 49	7,262: 50	8,300: —	15,996: 99
1892.....	¹ 6,875: —	— —	258: —	5,800: —	35,545: 29	48,478: 29
S:a kr.	48,373: 74	258,129: 07	5,960: 16	65,057: 78	59,054: 96	436,575: 71

Utgifter för museets byggnad.

	Tomtens förvärf.	För- beredande o. allm. ut- gifter.	Byggnads- kostnader.	Arkitekt- kostnader.	Tomt- afgifter, skatter och dyl.	Hvarjeh. utgifter.	Summa.
1883...	— —	— —	— —	5,000: —	— —	1,668: 71	6,668: 71
1884...	10,209: 67	— —	— —	— —	419: 80	634: 86	11,264: 33
1885...	3,000: —	— —	— —	— —	487: 26	369: —	3,856: 26
1886...	— —	3,480: —	— —	— —	463: 34	694: 47	4,637: 81
1887...	— —	— —	— —	— —	465: 47	931: 67	1,397: 14
1888...	— —	3,000: —	137: —	— —	763: 97	199: 20	4,100: 17
1889...	— —	2,300: —	27,680: 39	— —	614: 39	734: 83	31,329: 61
1890...	— —	2,063: 18	— —	4,014: —	779: 45	— —	6,856: 58
1891...	— —	4,037: 71	7,157: 24	8,174: 02	746: 78	10: —	20,125: 75
1892...	— —	2,115: 36	83,210: 27	7,856: 92	815: 05	106: 50	94,104: 10
S:a kr.	13,209: 67	16,996: 20	118,184: 90	25,044: 94	5,555: 51	5,349: 24	184,340: 46

¹ Häraf gåfvor i materialier kr. 5,860.

På allmän sammankomst den 16 maj 1892 utsågos till revisorer att granska Samfundets för Nordiska museets främjande räkenskaper för 1891 professor O. PETERSSON och professor A. LINDSTEDT samt till deras ställföreträdare professor K. B. HASSELBERG och ingenjör C. G. NORSTRÖM.

I revisionsberättelsen yttras, att revisorerne »funnit de influtna afgifterna riktigt införda, utgifterna verifierade och räkenskaperna ordentligt förda».

Ur räkenskaperna för år 1891 må här följande öfversikt meddelas:

Inkomster.

Ständiga ledamöters afgifter.....	1,425: —	
Stiftande och bidragande ledamöters afgifter.....	11,946: 15	
		Summa kr. 13,371: 15

Utgifter.

Omkostnader för samfundet.....	2,588: 46	
Lämnadt till Nordiska museet:		
till Allmänna fonden.....	1,425: —	
till löpande utgifter.....	9,362: 69	10,787: 69
		Summa kr. 13,371: 15

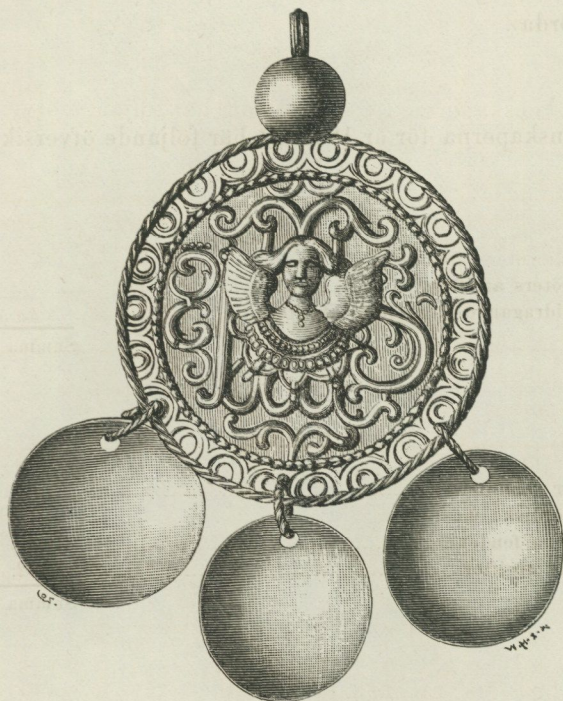
Ur 1892 års räkenskaper, hvilkas revision vid tryckningen af denna årsberättelse ej ännu hunnit afslutas, må följande utdrag meddelas:

Inkomster.

Ständiga ledamöters afgifter.....	1,625: —	
Stiftande och bidragande ledamöters afgifter.....	12,200: 94	
		Summa kr. 13,825: 94

Utgifter.

Omkostnader för samfundet.....		2,837: 95
Lämnadt till Nordiska museet:		
till Allmänna fonden.....	1,625: —	
till löpande utgifter.....	9,362: 99	10,987: 99
		<u>Summa kr. 13,825: 94</u>

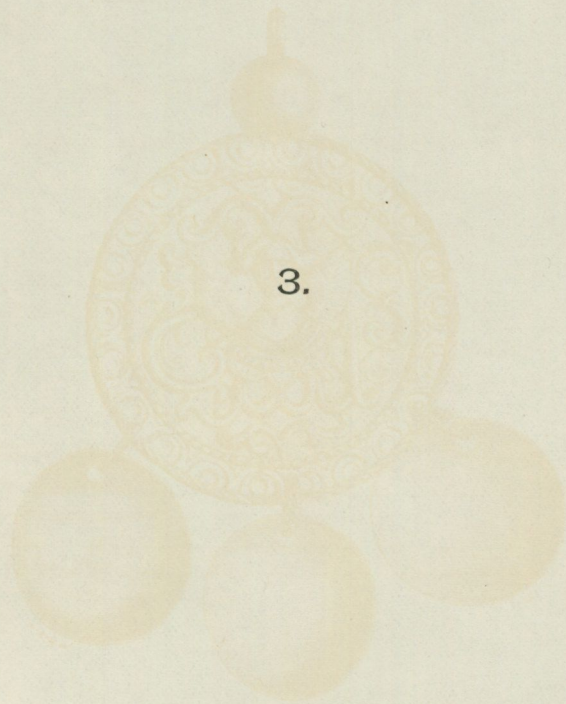

PLATE

PLATE I

PLATE I
PLATE I
PLATE I

PLATE I
PLATE I
PLATE I

3.

Samfundets skydsbrev

H. N. K. 1872/73

Samfundets styrelse

Den 1ste Junii 1872

Samfundets styrelse

3.

Den 1ste Junii 1872

Den 1ste Junii 1872

Den 1ste Junii 1872

Den 1ste Junii 1872

Den 1ste Junii 1872

Den 1ste Junii 1872

Den 1ste Junii 1872

Den 1ste Junii 1872

Den 1ste Junii 1872

Den 1ste Junii 1872

Den 1ste Junii 1872

Den 1ste Junii 1872

Den 1ste Junii 1872

1.

Samfundets skyddsherre.

H. M. Konung OSKAR II.

Samfundets styrelse.

Denna styrelse utgöres, enligt § 2 i samfundets stadgar, af Nordiska museets nämnd och består sålunda af följande personer:

Ordförande.

Justitierådet CARL GUSTAF HERNMARCK. 80.¹

Öfrige ledamöter.

Dr ARTUR HAZELIUS, *Nordiska museets styresman* (72), *samfundets sekreterare och skattmästare*. 80.

Professor AXEL KEY, *andre ordförande*. 80.

Justitierådet ANDERS VICTOR ÅBERGSSON, *Nordiska museets skattmästare*. 80.

Ingeniör JEAN BOLINDER. 83.

Professor CARL CURMAN. 90.

Biträdande sekreterare i samfundet.

Hr PER GUSTAF VISTRAND. 81.

Fröken AGNES LJUNGBERG. 81.

Fröken MARIA SÖDERMARK. 86.

Fröken VISEN LEVIN. 86.

Fröken IDA NORDBERG. 91.

¹ Siffrorna efter namnet angifva det år, då befattningen tillträdde.

Amanuenser vid Nordiska museet.

- Fröken EMILIA HELLEDAY. 76.
 Hr PER GUSTAF VISTRAND, *bibliotekarie*. 81.
 Fröken AGNES LJUNGBERG, *förrådsförvaltare*. 81.
 Fröken MALIN KISTNER, *arbetsförman*. 86.
 Fröken MARIA SÖDERMARK, *sekreterare*. 86.
 Fröken VISEN LEVIN, *sekreterare*. 86.
 Dr JOHN BÖTTIGER, *konservator*. 91.
 Fröken IDA NORDBERG, *räkenskapsförare*. 91.

Extra ordinarie amanuenser.

- Fru HERMINA HELLEDAY, f. HELLEDAY. 86.
 Fröken ANNA LEVIN. 86.
 Fröken IDA LINDER. 86.
 Fröken SELMA STRÖM. 86.
 Fröken HILDA WALLIN. 86.
 Fröken AUGUSTA NAUMAN. 89.
 Hr EDVARD HAMMARSTEDT. 90.
 Fröken AGNES LAMM. 90.
 Hr CARL PALM. 90.
 Fröken JANE PLANTHABER. 90.
 Fröken LOTTEN HAGBERG. 91.
 Fröken LOUISE HAGBERG. 91.
 Fru AMELIE BERGMAN, f. AF KLINT. 92.
 Fröken MARIANNE BÄCKSTRÖM. 92.
 Fröken HEDVIG AF KLINT. 92.
 Fröken SIGRID LUNDBLAD. 92.
 Fröken SIGRID MILLRATH. 92.

Rustmästare.

- Hr FRANS OSKAR HOLMSTRÖM. 79.

Fogde på Skansen.

- Hr PER HALLÉN. 91.

Kastellan i Bredablick.

- Hr GUSTAF LINDQVIST. 92.

2.

Hedersledamöter.

Den 21 maj 1880.

Nils Gustaf Bruzelius, rektor. Ystad.
 Oskar Ekman, konsul. Stockholm.
 Vilhelm Engelke,* kapten. Stockholm.
 Emelie Grundberg, f. Lindberg,* fru. Getinge, Halmstad.
 Ann Margret Holmgren, f. Tersmeden,* fru. Uppsala.
 Johan Nordenfalk,* friherre, godsegare. Stockholm.
 Maria Ruckman, fröken. Stockholm.
 Albert Baltzar Wallis,* bruksegare. Dybeck, Ystad.

Den 12 november 1880.

Gustaf Retzius,* professor. Stockholm.

Den 30 mars 1881.

Sven Adolf Hedlund,* redaktör. Göteborg.
 Curt Gustaf af Ugglas, friherre, f. d. öfverståthållare. Stockholm.

Den 30 april 1881.

Lars Nilsson, landtbrukare. Håslöf, Malmö.

Den 31 mars 1882.

Johan Adolf Gadd,* lektor. Karlskrona.

Den 29 november 1882.

Jules Henri Kramer, konsul. Stockholm.

Den 4 januari 1883.

Hans Rasmus Astrup, statsråd. Kristiania.

Den 10 februari 1883.

Edvard Cederlund, grosshandlare. Stockholm.

Tecknet * utmärker här, att ledamot tillika är ombud för Samfundet för Nordiska museets främjande.

Den 26 november 1883.

Knut Ottonin Ljungqvist, bruksegare. Munksjö, Jönköping.

Den 16 maj 1884.

Ture Cederström,* friherre, genremålare. München.

Oskar Dickson, friherre, grosshandlare. Göteborg.

Olof Hermelin,* friherre, landskapsmålare. Österby, Torshälla station.

Dorotea Scherini,* fröken. Norrköping.

Den 29 november 1884.

TERESIA AMALIA KAROLINA JOSEFINA ANTOINETTA, enkeher-
tiginna af Dalarna.

Amelie Frisell, f. **von Sydow**,* fru. Stömne, Högsättersby.

Den 31 mars 1885.

Hedda Blomqvist, f. **Siösteen**,* fru. Västra Tunhem.

Hedvig Ehrensvärd, f. **Vogt**, grefvinna. Tosterup, Svenstorp.

Carl Grabow, dekorationsmålare. Stockholm.

Sven Johan Kardell,* lektor. Östersund.

Severin Nilson, genremålare. Stockholm.

Marie Louise Svanberg, f. **Hasselgren**,* fru. Göteborg.

Den 30 juni 1885.

OSKAR GUSTAF ADOLF, Sverges och Norges kronprins.

SOFIA MARIA VIKTORIA, Sverges och Norges kronprinsessa.

CHRISTIAN FREDERIK VILHELM CARL, Danmarks kronprins.

LOVISA JOSEFINA EUGENIA, Danmarks kronprinsessa.

Ebba Ankarcrona, f. **Bielke**, grefvinna. Stockholm.

Charles Derby,* intendent vid Bethnal Green Museum. London.

Hildur Frölén, f. **Vessblad**, fru. Sundsvall.

Oskar Hirsch,* ingenjör. Stockholm.

Anna Retzius, f. **Hierta**,* fru. Stockholm.

Anna Wallenberg, f. **von Sydow**, fru. Stockholm.

Den 31 mars 1886.

Nils Olof Näs, grosshandlare. Östersund.

Den 30 december 1886.

Gustaf Benedicks, bruksegare. Gysinge.

Gunnar Wennerberg, f. d. statsråd. Stockholm.

Den 10 juni 1887.

Ludvig Boberg, sekreterare. Stockholm.

Den 17 december 1887.

Fritz Dölling, fabriksidkare. Stockholm.
Otto Ernst le Sage de Fontenay, med. doktor. Köpenhamn.
Frithiof Holmgren, professor. Uppsala.
Vilhelm Walldén, godsegare. Stockholm.
Olof Wijk, grosshandlare. Göteborg.

Den 6 juni 1888.

Maria Pfusterschmid von Hardtenstein, f. Merck, baronessa.
 Stockholm.
August Reinhold, fabriksidkare. Stockholm.
Ebba Rudbeck, f. Ulfsparre,* friherrinna. Stockholm.
Evert Strokirk, grosshandlare. Stockholm.
Zachris Topelius, statsråd. Helsingfors.

Den 12 januari 1889.

Henrik Bukowski, konsthandlare. Stockholm.
Gustaf Cavalli, apotekare. Sköfde.
Rejnhold Mejborg, professor. Köpenhamn.
Heinrich Sauermann, direktör. Flensburg.

Den 1 april 1889.

Hedvig Elisabet Hierta, fröken. Stockholm.
August Hoffman, f. d. slottsarkitekt. Stockholm.
Carl Fredrik Lundström, godsegare. Stockholm.

Den 25 februari 1890.

Henrik Davidson, generalkonsul. Stockholm.
Walter von Hallwyl, grefve. Stockholm.

Den 27 maj 1890.

Carl Nyström, med. doktor. Stockholm.
Caroline Wijk, f. Dickson, fru. Göteborg.

Den 12 januari 1891.

August Liljedahl, godsegare. Uppsala.
Nils Månsson Mandelgren, artist. Stockholm.
George H. Robinson, mr. Newyork.
Clara Scharp, f. Vestman, fru. Stockholm.

Den 20 april 1891.

Herman Frithiof Antell, med. doktor. Paris.
Emma Benedicks, f. Benedicks, fru. Stockholm.

Den 13 februari 1892.

OSKAR KARL VILHELM, hertig af Västergötland.
Johanna Kempe, f. Wallis, fru. Stockholm.

Den 1 april 1892.

Johan Petter Dahlberg, bruksegare. Bollsta. Nyland.
Hjalmar Sjögren, professor. Uppsala.
Sofi Wikström, f. Edlund, fru. Stockholm.

Den 16 maj 1892.

Johan Andersson, byggmästare. Stockholm.
Didrik Anders Gillis Bildt, frih., riksmarskalk. Stockholm.
Carl Fredrik Liljewalch, grosshandlare. Stockholm.

Med döden afgångna hedersledamöter.

1880.¹

Gunnar Olof Hyltén-Cavallius, chargé-d'affaires. Sunnanvik, Torne.
 F. 1818. D. 1889.
Lars Landgren, biskop. Hernösand. F. 1810. D. 1888.
Gundla af Petersens, f. von Düben, friherrinna. Lindved, Svedala.
 F. 1830. D. 1882.
Carl Russwurm, arkivarie. Reval. F. 1812. D. 1883.
Therèse af Ugglas, f. Björnstjerna, friherrinna. Stockholm. F.
 1829. D. 1881.
Henrik Adolf Widmark, landshöfding. Karlstad. F. 1833. D. 1889.

1883.

Vilhelm Davidson, konditor. Stockholm. F. 1812. D. 1883.
James Jamesson Dickson, grosshandlare. Göteborg. F. 1815. D. 1885.
Vilhelm Kempe, grosshandlare. Stockholm. F. 1807. D. 1883.
Olof David Weinberg, grosshandlare. Stockholm. F. 1810. D. 1884.

¹ Årtalet angifver tiden för valet till hedersledamot.

1884.

CHARLOTTA EUGENIA AUGUSTA AMALIA ALBERTINA, Sverges
och Norges prinsessa. F. 1830. D. 1889.

1885.

Carl Benedicks, generalkonsul. Stockholm. F. 1816. D. 1888.

1886.

Carl Burén, bruksegare. Skeda, Ryssby. F. 1834. D. 1887.
Felix Liebrecht, professor. St Hubert, Belgien. F. 1812. D. 1890.
Augusta Munktell, f. **Eggertz**, fru. Stockholm. F. 1818. D. 1889.

1887.

Johan Gustaf Cavalli, apotekare. Göteborg. F. 1822. D. 1888.
Christian Holst, öfverintendent. Kristiania. F. 1809. D. 1890.

1888.

Ella von Rosen, f. **Moore**, grefvinna. Stockholm. F. 1843. D. 1892.

1892.

Mathilda Christina von Schwerin, f. **Hagberg**, grefvinna. Husby,
Söderköping. F. 1818. D. 1892.

3.

Ständiga ledamöter.

Siffrorna i första raden angifva det år, då ledamot inträdde i samfundet såsom ständig; de i andra raden den erlagda afgiftens belopp.

Dessa ledamöter erläggas, enligt § 4 i samfundets stadgar, på en gång en summa af 100 kr. eller därutöfver. Anmälan om ledamotskap kan göras hos Nordiska museets styresman, som tillika är samfundets sekreterare, och hvars adress är Stockholm.

SOFIA VILHELMINA MARIANA HENRIETTA, Sverges och Norges drottning.	86	100
OSKAR GUSTAF ADOLF, Sverges och Norges kronprins. <i>Hedersledamot.</i>	80	200
OSKAR KARL AUGUST, prins BERNADOTTE.	82	100
OSKAR KARL VILHELM, hertig af Västergötland. <i>Hedersledamot.</i>	80	100
EUGEN NAPOLEON NIKOLAUS, hertig af Närke.	84	100
TERESIA AMALIA KAROLINA JOSEFINA ANTOINETTA, enkehertiginna af Dalarna. <i>Hedersledamot.</i>	84	100
<hr/>		
ABRAMSON, EVELINE, f. GUMPERT, fru. Stockholm.	81	100
ABRAMSON, GABRIEL, grosshandlare. Stockholm.	83	100
ADELSVÄRD, AXEL REINHOLD AUGUST, friherre. Adelsnäs, Åtvidaberg.	82	100
AHRENBURG, HENRIK ELIS, grosshandlare. Göteborg.	83	100
ALBRIGHT, ARTHUR, mr. Mariemont, Birmingham, England.	89	100
ANDERSON, VICTOR JULIUS, grosshandlare. Göteborg.	90	100
ANTELL, HERMAN FRITHIOF, med. doktor. <i>Hedersledamot.</i> Paris, Frankrike.	82	100
APPELBERG, LOTTEN, f. ÖSTERGREN, fru. Stockholm.	83	100
ARBO, JENNY, fröken. Guldkoven, Drammen, Norge.	84	100

I denna förteckning upptagas de ledamöter, som ingått i samfundet före den 31 dec. 1892.

Tecknet * utmärker här såsom förut, att ledamot tillika är ombud för Samfundet för Nordiska museets främjande.

ASK, FRANS OLOF, löjtnant. Jonsträsk, Hällnäs.	92	100
ASPELIN, CHRISTIAN, bruksegare. Stockholm.	83	100
ASTRUP, HANS RASMUS, statsråd. Kristiania, Norge. <i>Hedersledamot.</i>	80	100
AXELL, MAURITZ, borgmästare. Nora.	90	100
BECKER, CARL HEINRICH, grosshandlare. Stockholm.	91	100
BELJER, GOTTFRID, grosshandlare. Malmö.	87	100
BENEDICKS, GUSTAF, bruksegare. Gysinge. <i>Hedersledamot.</i>	80	100
BERG, LARS, generaldirektör. Stockholm.	86	100
BERGGREN, ROBERT CONSTANTIN, grosshandlare. Stockholm.	80	100
BERGVALL, AXEL,* bruksegare. Stockholm.	82	100
BERLIN, CHARLOTTE, fröken. Ystad.	89	100
BILLMANSON, JANNA, f. LJUNGQVIST, fru. Göteborg.	80	100
BJURHOLM, ANDERS,* fabriksidkare. Stockholm.	81	100
BJÖRKLUND, REINHOLD THEODOR, ingenjör. Skultuna.	91	100
BJÖRKMAN, JAKOB ALF GUSTAF, major. Stockholm.	80	100
BLANCH, THEODOR, hofkonsthandlare. Stockholm.	80	100
BLIXÉN, SAMUEL, konsul. Montevideo, Uruguay.	90	100
BOLINDER, JEAN, ingenjör. Stockholm.	81	100
BOMAN, EMIL, skeppsklarerare. Stockholm.	82	100
BONDE, GUSTAF FREDRIK, grefve. Säfstaholm, Vingåker.	86	100
BOSTRÖM, ERIK GUSTAF, statsminister. Stockholm.	81	100
BRANDT, AXEL, grosshandlare. Djursholm.	80	100
BRUZELIUS, LOTTY, f. KEMPE, fru. Stockholm.	81	100
BUKOWSKI, KONSTANTY, studerande. Paris, Frankrike.	89	100
BURÉN, AXEL, kammarherre. Stockholm.	87	100
BÖRTZELL, JOHAN ERIK ALGERNON, hofintendent. Stockholm.	81	100
CAMMERMEYER, ALBERT, bokhandlare. Kristiania, Norge.	90	100
CANTZLER, HENRIK, grosshandlare. Stockholm.	91	100
CARLANDER, KRISTOFFER, grosshandlare. Göteborg.	83	100
CARLSON, ANDERS PETER, fabriksidkare. Adelaide, Australien.	82	108
CAVALLI-HOLMGREN, ADOLF FRITHIOF, handlande. Stockholm.	82	100
CEDERBERG, AXEL FREDRIK OSKAR, major. Stockholm.	80	100
CEDERLUND, EDVARD,* grosshandlare. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i>	80	100
CEDERSTRÖM, TURE,* friherre, genremålare. München, Bayern. <i>Hedersledamot.</i>	83	100
VON CELSING, PETRUS FREDRIK, f. d. kapten. Stockholm.	82	100
CURMAN, CARL,* professor. Stockholm.	82	100

DAHL, HJALMAR, fabriksidkare. Karlshamn.	86	100
DAHLANDER, CARL ADOLF, generalkonsul. Barcelona, Spanien.	80	100
DICKSON, BEATRICE, fröken. Göteborg.	80	100
DICKSON, CHARLES, medicine doktor. Stockholm.	81	100
DICKSON, ELEONORE, f. WILLERDING, fru. Göteborg.	80	100
DICKSON, JAMES FREDRIK, grosshandlare. Göteborg.	80	100
DICKSON, OSKAR, friherre, grosshandlare. Göteborg. <i>Hedersledamot.</i>	81	100
DICKSON, ROBERT, grosshandlare. Göteborg.	81	100
DONNER, OTTO, professor. Helsingfors, Finland.	89	100
DÖLLING, FRITZ, fabriksidkare. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i>	81	100
EGIDIUS, FREDRIK THORVALD, generalkonsul. Amsterdam, Holland.	86	100
EKMAN, CARL EDVARD, bruksegare. Finspong.	83	100
EKMAN, JOHAN JAKOB, grosshandlare. Göteborg.	83	100
EKMAN, VILHELM, kassör. Uppsala.	92	100
EKSTRÖM, CARL AUGUST, kaptän. Viborg, Finland.	82	100
ELIASSON, ANDERS, lasarettsläkare. Ystad.	86	100
ENESTRÖM, VILHELM FREDRIK, ingenjör. Stockholm.	83	100
ERICSSON, CARL FERDINAND, fastighetsegare. Stockholm.	84	100
FARUP, WILLIAM, bruksegare. Ljusnedal, Funäsdalen.	83	100
FORSSELIUS, ERIK, läroverkskollega. Norrtälje.	91	100
FRANCKE, JOHAN ROBERT, grosshandlare. Stockholm.	92	100
FREDERIKSEN, N. C., professor. Chicago, Illinois, N. Amerika.	84	100
FRESTADIUS, ANDERS VILHELM, grosshandlare. Stockholm.	80	100
VON FRIESEN, JOHAN OTTO,* bibliotekarie. Stockholm.	80	100
FRIS, CARL GUSTAF, bankdirektör. Stockholm.	80	100
FRÖBERG, JOHN, herr. Finspong.	89	100
FÜRSTENBERG, PONTUS, grosshandlare. Göteborg.	81	100
GIÖBEL, CARL ALBERT, bruksegare. Stockholm.	87	100
GLEERUP, JAKOB, bokförläggare. Lund.	81	100
GRANFELDT, GEORG GUSTAF, v. konsul. Coronel, Chile.	90	100
GRIPENSTEDT, JOHAN, friherre, ryttmästare. Stockholm.	91	100
GRISCHOTTI, R. O., grosshandlare. Glasgow, Skottland.	90	100
GRUNDBERG, LEONARD, lasarettsläkare. Vänersborg.	86	100
HAFSTRÖM, ADOLF VALDEMAR, grosshandlare. Stockholm.	80	100
HAGSTRÖMER, JOHAN VILHELM, professor. Uppsala.	92	100

HALLBERG, L. G., arkitekt. Chicago, Illinois. N. Amerika.	85	100
HAMMARBERG, JAMES, grosshandlare. Göteborg.	83	100
HAMMARLUND, NILS MAGNUS, byggmästare. Stockholm.	84	100
HANSEN, HANS HENRIK EMIL, apotekare. Hobro, Danmark.	88	100
HARAJEWICZ, MARIA JOHANNA SOFIA, f. BUKOWSKA, fru. Kra- kau, Österrike.	89	100
HAZELIUS, ARTUR, styresman för Nordiska museet. Stockholm.	80	100
HAZELIUS, AUGUST EMIL, hofintendent. Stockholm.	80	100
HAZELIUS, GUNNAR, studerande. Stockholm.	80	100
HAZELIUS, HJALMAR,* direktör. Klakeborg, Skeninge.	80	100
HAZELIUS, THERÈSE, f. LUNDMARK, fru. Stockholm.	92	100
HEDBERG, JOHAN AUGUST, grosshandlare. Sundsvall.	83	100
HEDLUND, SVEN ADOLF,* redaktör. Göteborg. <i>Heders- ledamot.</i>	80	100
HENNINGS, JAKOB NIKOLAUS, grosshandlare. Stockholm.	92	100
HERNMARCK, CARL GUSTAF, justitieråd. Stockholm.	80	100
HERZOG, PEDER, generalkonsul. Stockholm.	81	100
HIERTA, HEDVIG ELISABET, fröken. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i>	82	100
HISINGER, EDVARD, friherre. Fagervik, Karis. Finland.	92	100
HOLM, GUSTAF BIRGER ANDERS, v. häradshöfding. Stockholm.	81	100
HYLIN, PER JOHAN ALBERT, fabriksidkare. Stockholm.	80	100
HÄGG, AXEL HERMAN, kopparstickare. London, England.	84	100
HÄGGSTRÖM, CARL, medicine doktor. Stockholm.	92	100
HÖGSELIUS, PER MAGNUS VICTOR, regementsläkare. Alingsås.	84	100
IBRAHIM, HAMED, skeppshandlare. Alexandria, Egypten.	91	100
IDESTRÖM, CARL AUGUST, handlande. Oskarshamn.	80	100
ISÆUS, HILMA, f. WESTIN, fru. Stockholm.	83	100
JOCHIM, J. W., statssekreterare. Ishpeming, Michigan. N. Amerika.	92	100
JOHANSSON, JOHANNES, grosshandlare. Göteborg.	83	100
JOSEPHSON, VILHELM, grosshandlare. Stockholm.	80	100
KALJSER, ARTUR, apotekare. Enköping.	88	100
KELGREN, HENRIC, direktör. Sanna, Jönköping.	86	100
KEMPE, FRANS KRISTOFFER, konsul. Stockholm.	82	100
KEMPE, JOHANNA, f. WALLIS, fru. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i>	92	100
KEMPE, SETH, grosshandlare. Stockholm.	82	100
KENNEDY, JAMES THOMAS, kapten. Råbelöf, Kristianstad.	87	100
KEY, ERNST AXEL, professor. Stockholm.	80	100

LANDBERG, CARLO, grefve, kammarherre. Schloss Tutzing, Bayern.	86	100
LARSON, ADLER, grosshandlare. Stockholm.	90	100
LAURIN, AGNES, f. ROHTLIEB, enkefru. Stockholm.	82	100
LAURIN, CARL, boktryckare. Stockholm.	81	100
LAWSKI, JEAN, grosshandlare. Norrköping.	90	100
LIEDBECK, ALARIK, ingenjör. Stockholm.	84	100
LINDAHL, CARL FREDRIK, grosshandlare. Vingåker.	80	100
LINDBLAD, GUSTAF, privatlärare. Stockholm.	80	100
LINDEBÄCK, HERMAN JOHAN, apotekare. Vasa, Finland.	88	100
LINDMANSSON, JOHAN AUGUST VILHELM, bokbindare. Stock- holm.	84	100
LINDQVIST, SVANTE, löjtnant. Stockholm.	82	100
LINDSTRÖM, EDVARD, konsul. Stockholm.	89	100
LITHMAN, KARL, konsul. Kapstaden, Kap.	90	100
LJUNGBERG, AGNES, fröken. Stockholm.	88	100
LJUNGVIST, AUGUSTA, fröken. Munksjö, Jönköping.	80	100
LUNDBERG, LUDVIG, grosshandlare. Stockholm.	80	100
LUNDSTRÖM, CARL FREDRIK, godsegare. Stockholm. <i>Heders- ledamot.</i>	81	100
LUNDSTRÖM, SOFI, f. MALMBERG, fru. Stockholm.	81	100
MAGNUSON, CARL, bruksegare. Stockholm.	80	100
MALMSTRÖM, CARL GUSTAF, f. d. riksarkivarie. Stockholm.	83	100
MIRANDA, KRISTINA, f. NILSSON, grefvinna. Paris, Frankrike.	81	100
MONTAN, ERIK VILHELM, professor. Stockholm.	86	100
MURRAY, AXEL, apotekare. Stockholm.	87	100
MÖLLER, NILS, skeppsredare. Shanghai, Kina.	90	108
NEUMÜLLER, OTTO EMIL, fabriksidkare. Stockholm.	90	100
NORDENFALK, OTTO VILHELM CLAËS JOHAN, major. Linköping.	82	100
NORDENFELT, TORSTEN VILHELM, kammarherre. London, Eng- land.	81	100
NORDENSKIÖLD, ADOLF ERIK, friherre, professor. Stockholm.	80	100
NORDSTRÖM, JOHN ALBERT, arkitekt. Djursholm.	89	100
NORMAN, ALBERT, f. d. bankdirektör. Stockholm.	81	100
NORSTRÖM, CLAES Gustaf, ingenjör. Stockholm.	92	100
NYSTRÖM, GUSTAF,* handlande. Mariefred.	80	100

OLDENBURG, CARL CAMILLUS,* kyrkoherde. Österby, Hammar.	90	100
OLROG, THORVALD, grosshandlare. Stockholm.	91	100
OSTROM, OLOF N., bankpresident. Minneapolis, Minnesota. N. Amerika.	91	100
D'OTRANTE, GUSTAF ARMAND FOUCHÉ, hertig, förste hofstallmästare. Stockholm.	84	100
OUCHTERLONY, J. A., professor. Louisville, Kentucky. N. Amerika.	91	100
PANTZERHJELM, LUDVIG GUSTAF SIGGE, kommandör. Karlskrona.	81	100
PATON, NINIAN, grosshandlare. Stockholm.	80	100
PENTZIN, JOHAN LEONARD, justitieborgmästare. Uleåborg, Finland.	92	100
PETERSON, GUSTAF, v. konsul. Karlskrona.	81	100
PETERSON, P. S., mr. Chicago, Illinois. N. Amerika.	88	100
PETERSSON, CARL FREDRIK, kyrkoherde. Sundborn, Falun.	85	100
PHILIPSON, CARL DAVID, konsul. Stockholm.	81	100
PIPER, ERIC CARL ALFRED, greve, öfverhofstallmästare. Söfdeborg, Marsvinsholm.	81	100
VON PLATEN, STEPHANIE AUGUSTA, f. HAMILTON, grefvinna. Stockholm.	80	100
QUENSEL, JOHAN OSKAR, docent. Uppsala.	83	100
REINHOLD, ALMA, f. BURMESTER, fru. Stockholm.	81	100
REINHOLD, AUGUST,* direktör. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i>	80	100
RETTIG, FREDRIK, kommerseråd. Åbo, Finland.	91	100
RETTIG, GOTTHARD, generalkonsul. Stockholm.	82	100
RETZIUS, ANNA, f. HIERTA,* fru. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i>	80	100
RETZIUS, EMELIE, f. WAHLBERG, enkefru. Stockholm.	80	100
RETZIUS, GUSTAF,* professor. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i>	80	100
RICHERT, ERNST, f. d. bruksegare. Stockholm.	89	100
ROOTH, G., ingenjör. Nürnberg, Bayern.	90	106
ROSBORG, CARL AXEL, provinsialläkare. Lidköping.	81	100
VON ROSEN, CARL GUSTAF, greve, öfverste-kammarjunkare. Stockholm.	84	100
VON ROSEN, FREDRIK THOMAS CARL,* greve, kansliråd. Stockholm.	85	100
RÖHSS, JOHAN ANDERS AUGUST, grosshandlare. Göteborg.	81	100
SACHS, SIMON, v. konsul. Stockholm.	81	100
SAGER, CARL DANIEL ROBERT, kammarherre. Stockholm.	82	100

SAGER, JOHN EDVARD MAGNUS, stallmästare. Stockholm.	80	100
SAHLGAARD, HAGBART, v. konsul. St Paul, Minnesota. N. Amerika.	86	100
SALIN, BERTA, f. KEMPE, fru. Stockholm.	81	100
SANDBERG, HELGE, mr. Worcester, Massachusetts. N. Amerika.	90	100
SANDELL, CLARA, f. OHLSON, enkefru. Stockholm.	81	100
VON SCHÉELE, KNUT HENNING GEZELIUS, biskop. Visby.	87	100
SCHILLER, AXEL LEWTON, rektor. Åtorp, Kvistrum.	92	100
VON SCHINCKEL, CARL DAVID, bruksegare. Stockholm.	80	100
SCHMIDT, HENRIK VILHELM, konsul. Honolulu, Hawaii.	87	100
SCHRAM, RICHARD, ingenjör. Chiswick, England.	83	100
SCHWAN, KNUT AUGUST, f. d. kapten. Stockholm.	82	100
SCHWARTZ, EUGÈNE, docent. Stockholm.	80	100
SCHWEIGAARD, CHRISTIAN HOMANN, f. d. statsminister. Kristiania, Norge.	86	100
SEGERDAHL, CARL, konsul. Cadiz, Spanien.	80	144
SIFVERT, AXEL, järnkramhandlare. Stockholm.	89	100
SILVERSTOLPE, DAVID AUGUST LEONARD, generalmajor. Stockholm.	92	100
SJÖGREEN, OTTO AUGUST, kansliråd. Stockholm.	80	100
STJERNSVÄRD, CARL GUSTAF, ryttmästare. Vidtsköfle.	90	100
STÅLHAMMAR, ADOLF, öfverstelöjtnant. Stockholm.	81	100
SVAHN, JOHANNES, fabriksidkare. Växjö.	89	100
SVANÖE, PETER, konsul. Chicago, Illinois. N. Amerika.	87	100
SWARTZ, BETTY, f. FÖRSGRÉN, enkefru. Stockholm.	80	100
SÖDERHJELM, VILHELM AUGUST, bruksegare. Stockholm.	80	100
TAMM, FREDRIK AUGUST, docent. Uppsala.	81	100
TENGVALL, ANDREAS, grosshandlare. Helsingborg.	81	100
THORELL, BERTHA, fröken. Stockholm.	90	100
THORELL, EDLA, fröken. Stockholm.	90	100
TÖHRNQVIST, CARL EDVARD, rådman. Köping.	92	100
TÖRNQVIST, CARL JOHAN, provinsialläkare. Brösarp.	89	100
TÖRNQVIST, NIKOLAUS, major. Stockholm.	82	100
AF UGGLAS, CURT GUSTAF, friherre, f. d. öfverståthållare. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i>	80	100
VÆRINGSAASEN, HELGE, gårdsbrukare. Elverum, Norge.	90	300
WÆRN, CARL FREDRIK, president. Baldersnäs, Billingsfors.	80	100
WÆRN, MARTIN EDVARD, bruksegare. Göteborg.	80	100
WAHLUND, CARL VILHELM, professor. Uppsala.	91	100

WAHROLIN, CAROLINE, fröken. Stockholm.	90	100
WALDENSTRÖM, PAUL PETER, lektor. Gefle.	90	100
WALL, RUDOLF, direktör. Stockholm.	81	100
WALLDÉN, VILHELM, godsegare. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i>	81	100
WARBURG, FREDRIK ELIAS, grosshandlare. London, England.	81	100
WEINBERG, CHRISTIAN AXEL, v. häradshöfding. Stockholm.	91	100
WEINBERG, JULIA, f. LENNMARK, fru. Stockholm.	91	100
WENNBERG, ERIK OSKAR,* rådmän. Lidköping.	81	100
WERNER, N. O., bankkassör. Minneapolis, Minnesota. N. Amerika.	90	100
WESTERLUND, ERNST, regementsläkare. Enköping.	86	100
WIDGREN, JONAS, åkare. Stockholm.	89	100
WIJK, OLOF, grosshandlare. Göteborg. <i>Hedersledamot.</i>	80	100
WIKSTRÖM, CLAËS,* sågverksegare. Heby.	83	100
ZETTERBERG, HARALD, godsegare. Stickslinge, Lidingö.	92	100
ÅKERBLOM, LEONARD, generalkonsul. Lübeck, Tyskland.	81	105
ÅMARK, FREDRIK VILHELM, rektor. Enköping.	90	100
ÖHMAN, ERIK,* grosshandlare. Stockholm.	80	200
ÖSTERGREN, KNUT AUGUST, v. konsul. Stockholm.	83	100

◆ ◆ ◆

Med döden afgångna ständiga ledamöter.

CHARLOTTA EUGENIA AUGUSTA AMALIA ALBERTINA, Sverges och Norges prinsessa. <i>Hedersledamot.</i> F. 1830. D. 1889.	83	100
ASCHAN, JOHAN LORENTZ, bruksegare. Gransholm, Gemla. F. 1839. D. 1891.	87	100
BEXELIUS, ANTON, grosshandlare. Stockholm. F. 1826. D. 1891.	80	100
BJURHOLM, PER, f. d. fabriksidkare. Stockholm. F. 1814. D. 1891.	81	100
BOLINDER, CARL GERHARD, ingenjör. Stockholm. F. 1818. D. 1892.	81	100

BONDE, GUSTAF TROLLE-, grefve, öfverste-kammarjunkare. Stockholm. F. 1806. D. 1884.	81	100
BURÉN, CARL, bruksegare. Skeda, Ryssby. <i>Hedersledamot.</i> F. 1834. D. 1887.	83	100
CADIER, REGIS, hotellegare. Stockholm. F. 1829. D. 1890.	83	100
CARLSUND, OTTO EDVARD, civilingeniör. Stockholm. F. 1809. D. 1884.	81	100
DAHM, OSKAR ELIS LEONARD, rektor. Kalmar. F. 1812. D. 1883.	80	100
DAVIDSON, VILHELM, konditor. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> F. 1812. D. 1883.	80	100
DICKSON, JAMES JAMESSON, grosshandlare. Göteborg. <i>Hedersledamot.</i> F. 1815. D. 1885.	80	100
FISCHER, GUSTAF ELIS, v. häradshöfding. Stockholm. F. 1834. D. 1889.	80	100
FORSGRÉN, BERNDT GUSTAF, handlande. Stockholm. F. 1799. D. 1888.	81	100
HAMMARBERG, PETER, grosshandlare. Göteborg. F. 1814. D. 1888.	81	100
HAZELIUS, LOVISA VILHELMINA, fröken. Stockholm. F. 1805. D. 1888.	88	100
HILL, CHARLES, fabriksidkare. Alingsås. F. 1816. D. 1889.	84	100
HULDBERG, PER ADOLF, bokförläggare. Stockholm. F. 1816. D. 1887.	84	100
ISÆUS, PER MAGNUS REINHOLD, professor, ledamot af Nordiska museets styrelse. Stockholm. F. 1841. D. 1890.	81	100
JOHNSON, WILLIAM, generalkonsul. Köpenhamn, Danmark. F. 1845. D. 1888.	85	100
KEMPE, VILHELM, grosshandlare. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> F. 1807. D. 1883.	80	100
KISTNER, TEKLA, amanuens vid Nordiska museet. Stockholm. F. 1843. D. 1890.	90	100

LAGERHEIM, KARL, riddarhusfiskal. Stockholm. F. 1824. D. 1882.	80	100
LAMM, GUSTAF MAURITZ, ingenjör. Stockholm. F. 1855. D. 1892.	92	100
LIMNELL, KARL ABRAHAM, öfverdirektör. Stockholm. F. 1825.		
D. 1882.	80	100
LIND AF HAGEBY, AUGUST, kapten. Stockholm. F. 1830.		
D. 1888.	83	100
LINDBERG, HANNA, fröken. Stockholm. F. 1823. D. 1889.	80	100
LJUNGQVIST, IDA, f. TENGER, fru. Munksjö, Jönköping. F. 1843.		
D. 1881.	80	100
LÖNEGREN, ALGOT, apotekare. Ström. F. 1841. D. 1892.	90	100
MARCUS, FREDRIK, grosshandlare. Stockholm. F. 1835. D. 1882.	80	100
NILSSON, KNUT, hofbokhandlare. Paris, Frankrike. F. 1842.		
D. 1887.	81	100
NISSER, GUSTAF VILHELM, ombudsman. Stockholm. F. 1826.		
D. 1883.	82	100
VON PLATEN, CARL BALTZAR ERNST, grefve, öfverste-kammarherre. Stockholm. F. 1833. D. 1888.	80	100
RICHTER, OLE JÖRGENSEN, statsminister. Kristiania, Norge. F. 1829. D. 1888.	81	100
ROSÉN, HENRIK, generalkonsul. Stockholm. F. 1841. D. 1892.	90	100
ROSÉN, KNUT, bruksegare. Stockholm. F. 1833. D. 1886.	80	100
VON ROSEN, ELLA CARLTON, f. MOORE, grefvinna. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> F. 1843. D. 1892.	81	100
VON ROTHSTEIN, EMIL EDVARD, professor. Stockholm. F. 1821. D. 1890.	86	100
SCHARP, JOHAN HENRIK, grosshandlare. Stockholm. F. 1830. D. 1890.	88	100
VON SCHWERIN, MATHILDA CHRISTINA, f. HAGBERG, grefvinna. Husby, Söderköping. <i>Hedersledamot.</i> F. 1818. D. 1892.	87	100
SIGURDSSON, HELGI, pastor. Akranes, Island. F. 1815. D. 1888.	88	100
SMERLING, LEONARD, grosshandlare. Stockholm. F. 1828. D. 1891.	80	100
STACKELBERG, HONORINE AGNES CHARLOTTE MARGUERITE, f. ADEL-SVÄRD, enkegrefvinna. Stensnäs, Storsjö. F. 1822. D. 1891.	80	100

SWARTZ, ERIK, fabrikör. Norrköping. F. 1817. D. 1881.	80	100
SYLVAN, EMIL, v. häradshöfding. Stockholm. F. 1833. D. 1886.	85	100
SÖDERBERG, JOHN, fabriksidkare. Stockholm. F. 1810. D. 1892.	81	100
SÖDERHJELM, SOFIA ULRIKA AMALIA, fröken. Stockholm. F. 1838. D. 1885.	80	100
THULIN, ELINA, f. MELIN, fru. Göteborg. F. 1808. D. 1888.	84	100
TRANCHELL, JUSTUS FREDRIK, grosshandlare. Landskrona. F. 1818. D. 1883.	80	100
WACHTMEISTER, HENRIETTE ULRIKA, fröken. Näs, Nyköping. F. 1842. D. 1887.	83	100
WEINBERG, OLOF DAVID, grosshandlare. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> F. 1810. D. 1884.	81	100
WENDT, JAKOB ALFRED, borgmästare. Borås. F. 1830. D. 1892.	88	100
WESTZYNTHIUS, VILHELM JOSEF SEPHANIUS, konsul. Montpellier, Frankrike. F. 1819. D. 1883.	81	100
VICANDER, AUGUST, fabriksidkare. Stockholm. F. 1836. D. 1891.	81	100
WILSON, JOHN WEST, grosshandlare. Göteborg. F. 1816. D. 1889.	81	100
WISSNELL, JOHAN FREDRIK, snickare. Stockholm. F. 1823. D. 1881.	80	100
WOLFF, FRANS HERMAN JULIUS, konsul. Karlskrona. F. 1826. D. 1886.	81	100

4.

Stiftande ledamöter.

Siffrorna angifva det år, då ledamot inträdde i samfundet. Dessa ledamöter erlägga enligt § 3 i samfundets stadgar en årlig afgift af 5 kronor. Anmälan om ledamotskap kan, hällst skriftligen, göras hos Nordiska museets styresman, som tillika är samfundets sekreterare, och hears adress är Stockholm.

Sverige.

A bel, M., handlande. Stockholm. 82	Allstrin, J. E. , ingenjör. Stockholm. 89
Abelin, G. R. , generallöjtn. Stockholm. 89	Alm, S. , borgmästare. Eskilstuna. 80
Abelin, H. A. , professor. Stockholm. 80	Almgren, G. , öfverkommissarie. Stockh. 81
Abelin, R. , direktör. Norrköping. 92	Almgren, O. , grossh. Stockholm. 80
Abramson, A. , grossh. Stockholm. 80	Almgren, O. , godsegare. Hammarby, Stockholm. 81
Adelborg, M. , fröken. Stockholm. 91	Almgren, S. , f. Rydell, fru. Hammarby, Stockholm. 82
Adelsköld, C. , major. Stockholm. 89	Almlöf, K. , hofintendent. Stockholm. 82
Adelswård, A. , landbrukare. Bjernhult, Elmhult. 92	Almquist, E. , professor. Stockholm. 82
Adlers, G. , förvaltare. Stockholm. 90	Almquist, S. , fru. Stockholm. 82
Adlerstierna-Adelsköld, J. F. S. , godsegare. Öjared, Floda station. 86	Almqvist, P. V. , professor. Stockholm. 80
Afzelius, F. , apotekare. Söderhamn. 80	Almström, R. , fabriksidd. Stockholm. 81
Afzelius, R. , lektor. Jönköping. 90	Alpen, B. , fru. Göteborg. 90
Agrelius, M. , trafikchef. Örebro. 82	Alström, A. , folkhögskoleföreståndare. Grebbestad. 91
Ahlberg, C. , tandläkare. Halmstad. 92	Alströmer, A. , frih., kanslisekreterare. Stockholm. 89
Ahlberg, V. , bokhandlare. Halmstad. 92	Ameln, C. , grosshandlare. Stockholm. 80
Ahlborn, C. , f. d. ornamentsbildhugare. Stockholm. 80	Amundson, A. , kapt. Stockholm. 82
Ahlén, A. ,* lektor. Kristianstad. 80	Andberg, C. , handlande. Eskilstuna. 80
Ahlgren, C. , justitieråd. Stockholm. 82	Andersén, A. , grosshandlare. Norrköping. 84
Ahlgren, N. , f. Staaf, fru. Stockh. 89	Andersén, L. , grosshandlare. Norrköping. 84
Ahlin, J. , handlande. Stockholm. 90	Anderson, A. , grundläggare. Stockh. 89
Ahlsell, A. , öfveringenjör. Stockholm. 80	Anderson, A. , professor. Stockholm. 80
Ahlstrand, J. A. , bibliotekarie. Stockholm. 80	Anderson, A. , spegelfabrikör. Stockh. 90
Ahlström, A. ,* kronolänsman. Ockelbo. 85	Anderson, A. L. , vinhandl. Malmköping. 80
Ahlström, C. O. L. , bokh. Stockholm. 82	Anderson, A. P. , fröhandlare. Stockh. 82
Ahlström, J. , herr. Stockholm. 87	Anderson, G. A. , bruksinspektör. Ullfors, Tierp. 84
Albert, E. , ingenjör. Trollhättan. 90	Anderson, G. , handlande. Karlskrona. 83
Albrecht, E. , v. konsul. Karlskrona. 82	Anderson, J. A. , ingenjör. Sjöberg, Lugnås. 92
Aldén, G. ,* redaktionsekret. Stockh. 80	
Aldén, L. , f. Strahl, fru. Stockholm. 80	
Alfvegren, F. , lektor. Sundbyberg. 83	
Alin, O. , professor. Uppsala. 89	

I denna förteckning upptagas de ledamöter, som ingått i samfundet före den 31 dec. 1892.

Tecknet * utmärker här liksom förut, att ledamot tillika är ombud för Samfundet för Nordiska museets främjande.

Anderson, S., grossh. Stockholm.	82	Asplund, H., civilingeniör. Stockh.	83
Andersson, A., amanuens. Uppsala.	80	Asplund, H., f. Gjers, fru. Göteborg.	80
Andersson, C., fabrikör. Stockholm.	89	Atmer, G., bruksegare. Stockholm.	82
Andersson, C. A., kyrkoherde. Algutsboda.	85	Atterling, H., bruksegare. Vesslingbyholm, Fellingsbro.	81
Andersson, C. M., *bokbindare. Stockh.	80	Augustinson, E., med. doktor. Halmstad.	85
Andersson, G., fabrikör. Karlskrona.	90	Aurell, C., grosshandl. Stockholm.	86
Andersson, J., biskop. Växjö.	80	Aurivillius, C., professor. Stockholm.	90
Andersson, J., byggmäst. Stockholm.	80	von Axelson, C. H., öfverstelöjtnant. Mässvik, Värmlands Bro.	86
Hedersledamot.	80	Axling, A., fröken. Stockholm.	84
Andersson, J., grosshandlare. Stockh.	90		
Andersson, J., grosshandl. Motala.	91		
Andersson, J. A. V., apotekare. Grythyttahed.	90		
Andersson, N., disponent. Stockholm.	90	Backlin, H., grosshandlare. Stockh.	80
Andersson, O., handlande. Halmstad.	91	Backman, J. F., fabrikör. Stockh.	81
Andersson, P. J., herr. Motala.	91	Bäckström, E., v. häradsh. Stockholm.	88
Andreæson, A., med. doktor. Uppsala.	90	Bærtling, A., handlande. Halmstad.	92
Andrée, S. A., öfveringeniör. Stockh.	90	Bagge, A. H., *landsekreterare. Jönköping.	80
Andréen, P., stadskamrer. Göteborg.	80	v. Bahr, C., häradshöfding. Uppsala.	92
Angel, A. V., konsul. Halmstad.	85	Balck, V., kapten. Stockholm.	80
d'Angotte, C. E., prost. Grimeton, Varberg.	80	Balkenhausen, R., apotekare. Norrtälje.	90
Anjou, C. A., husegare. Stockholm.	91	Ballé, O. S. S., grosshandl. Stockh.	82
Ankarrona, O., löjtnant. Tureholm, Trosa.	81	Baltzer, L., artist. Göteborg.	92
Ankarrona, T., bruksegare. Stockh.	82	Barchmann, C., grosshandl. Göteborg.	81
Ankarrona, V., ståthållare, öfverhofjägmästare. Stockholm.	80	Barclay, G., grosshandl. Göteborg.	80
Ankarstrand, A., byggmästare. Stockholm.	82	Barkman, A., handlande. Halmstad.	82
Ankarsvärd, E., f. Nyström, enkefru. Stockholm.	82	Barnekow, A., grefve. Sörby Torp.	87
Annerstedt, C., bibliotekarie. Uppsala.	80	Barnekow, F., friherre. Åraslöf, Vinslöf.	84
Antonsson, B. A. *, tullförvaltare. Varberg.	91	Barth, J. C., ombudsman. Vifstavarf.	90
Apelqvist, F., bokhandl. Karlskrona.	81	Baumbach, V., apotekare. Jämshög.	90
Apelstam, A., handlande. Halmstad.	92	Bayard, C. J., inspektör. Nyland.	81
Arfwidson, S., häradshöfding. Kalmar.	90	Bayoud, C., f. Cadier, fru. Stockh.	92
Arfwidsson, M., f. Linders, enkefru. Kålslätt, Bjärkaryd.	80	Becker, A., kansliråd. Stockholm.	90
Arnberg, J. V., bankfullm. Stockholm.	81	Becker, N., protokollsekret. Stockh.	80
Arnqvist, J. M., major. Stockholm.	89	Becker, V., grosshandlare. Stockh.	80
Arosenius, L., v. konsul. Stockholm.	82	Beck-Friis, C. C., friherre. Fiholm, Eskilstuna.	86
Arpi, R., * amanuens. Uppsala.	81	Beckius, P. A., handlande. Stockh.	89
Arwidsson, T., kommandör. Stockh.	82	Beckman, A., f. Grenander, fru. Skara.	81
Aschan, E., löjtnant. Växjö.	82	Beckman, A., fabrikör. Norrköping.	91
Aschan, F., major. Växjö.	81	Beckman, B., herr. Stockholm.	92
Aschan, M., apotekare. Mariefred.	83	Beckman, C. H., kanslist. Stockh.	82
Ask, F. O., löjtnant. Norra Degerfors.	91	Beckman, E., literatör. Stockholm.	89
Sedan ingått såsom ständig ledamot.	91	Beckman, G., direktör. Norrköping.	91
Askerberg, F. C., bokförläggare. Stockholm.	89	Beckman, L., rådman. Norrköping.	91
Asp, C., med. doktor. Malmö.	90	Been, T., postinspektör. Mariestad.	88
Asp, F., fabrikör. Motala.	91	Befwe, F., juvelerare. Göteborg.	82
Aspelin, C. L., kapten. Västervik.	89	Beijer, C. G., generaldirektör. Stockh.	81
Aspengren, F. U., snickarmästare. Stockholm.	80	Beijer, F., bokförläggare. Stockholm.	87
Asperén, A. F., godsegare. Stockh.	82	Beijer, P., fil. doktor. Stockholm.	89
		Beijer, P. H., bokhandlare. Malmö.	90
		Bekk, C., disponent. Ämmeberg, Askersund.	90

Belfrage, A., provinsialläkare. Söderhamn. 90	Bergman, G. C:son, major. Stockh. 82
Belfrage, J. G. V., kammarherre. Stockholm. 82	Bergman, J. V., protokollsekreterare. Stockholm. 82
Bellander, B. O., jägmästare. Bollnäs. 83	Bergmark, J. O., borgmäst. Alingsås. 80
Bendix, V., grosshandlare. Stockh. 82	Bergqvist, H., f. Hallén, enkefru. Stockholm. 89
Benedicks, I., f. Wahlfelt, enkefru. Stockholm. 81	Bergstedt, C., fabriksidkare. Stockholm. 80
Bengtson, C., grosshandlare. Stockh. 80	Bergstedt, E., grosshandlare. Stockholm. 80
Bennich, A. G:son, f. d. gen.-tulldirektör. Stockholm. 81	Bergsten, A. G., häradshöfding. Mora. 92
Berg, A. T., grosshandlare. Askersund. 90	Bergsten, V., med. doktor. Norrköping. 90
Berg, G.,* häradshöfding. Eksjö. 85	Bergstrand, J., sjökapt. Stockh. 81
Berg, I., handlande. Karlskrona. 81	Bergström, A., körsnär. Stockholm. 80
Berg, J., professor. Stockholm. 82	Bergström, A., landshöfding. Örebro. 80
Berg, J., revisor. Stockholm. 82	Bergström, F., f. d. kammarråd. Stockholm. 81
Berg, J. E., handlande. Växjö. 81	Bergström, J. G., civilingeniör. Stockholm. 80
Berg, K. J., f. d. president. Stockholm. 80	Bergström, L., provinsialläkare. Hernösand. 81
Berg, L., f. Hedblom, enkefru. Stockholm. 84	Bergström, O., kapten. Stockholm. 89
Berg, N., grosshandlare. Stockholm. 82	Bergvall, E., häradsh. Svensta. 80
Berg von Linde, A.,* kapten. Källunda, Önnestad. 84	Bergvall, F., bruksegare. Stockholm. 80
Berg von Linde, H., f. De la Gardie, grefvinna. Källunda, Önnestad. 85	Bergvall, J. H., handlande. Dövisen, Pålgård. 90
Berg von Linde, J., landtbrukare. Dufeke, Tågarp. 85	Bergvall, O., bageriidkare. Stockh. 89
v. Bergen, C., literatör. Stockholm. 80	Bergöö, H., f. Sahlqvist, fru. Hallsberg. 81
Bergendahl, C. G., ryttmästare. Ryholm, Moholm. 91	Berlin, H., intendent. Stockholm. 82
Bergendal, F. V., grossh. Stockholm. 82	Berlin, J., sekreterare. Stockholm. 81
Bergensträhle, C. V. R., kapten. Sköfde. 86	Bernhardt, F., bruksegare. Malm, Bettna. 92
Berggren, G., handlande. Karlskrona. 81	Berns, H., konditor. Stockholm. 91
Berggren, H., disponentdirektör. Karlskrona. 83	Bernstam, N., apotekare. Elfkarleö. 90
Berggren, J. B., handlande. Halmstad. 92	Bersén, C. D., komminister. Stockh. 89
Berggren, M. V., kontrollör. Norrköping. 81	Berwald, M., tjänsteman. Stockholm. 81
Berggren, O., kapten. Landskrona. 80	Beskow, G., direktör. Stockholm. 82
Bergh, A., protokollsekreterare. Stockholm. 89	Beskow, J. F., med. doktor. Söderhamn. 90
Bergh, C., provinsialläkare. Mellerud. 90	v. Bétzen, H., f. Bæckborg, fru. Stockholm. 91
Bergh, E., handlande. Kalmar. 90	v. Bétzen, V. L., f. d. bruksegare. Stockholm. 82
Bergh, S., fil. doktor. Stockholm. 83	Bexell, A., godsegare. Varberg. 84
Berghman, J. A., kamrer. Karlskrona. 81	Bielke, N., grefve, underlöjtnant. Sturefors, Linköping. 86
Bergholm, A., f. Busch, enkefru. Mariefred. 88	Biesert, J. N., fabrikör. Stockholm. 81
Bergholtz, K., apotekare. Sveg. 90	Billbergh, T. A., f. d. advokatfiskal. Stockholm. 82
Bergholtz, K. G., klockgjutare. Stockholm. 82	Bille, V., bokhandlare. Stockholm. 81
Berglund, J. R., byråchef. Stockh. 81	Bille, V., bryggeriidkare. Stockholm. 89
Bergman, C. V., bryggeriidkare. Norrköping. 81	Billings, V., rådman. Stockholm. 80
Bergman, E., f. Sjöcrona, fru. Stockh. 81	Billjer, C., ingeniör. Stockholm. 90
Bergman, E., hofpredikant. Stockh. 80	Billmanson, A., öfverstelöjtnant. Stockholm. 82
Bergman, E. V., arkivarie. Stockh. 82	Billqvist, G., med. dokt. Göteborg. 80
Bergman, F. A. G., professor. Stockholm. 82	Billsten, T., fabrikör. Norrköping. 84
Bergman, F. V., f. d. bankokommisarie. Stockholm. 82	Billström, A., veterinär. Stockholm. 82
	Bissmark, C., ingeniör. Halmstad. 92

Biorck, E., kammarrättsråd. Stockh.	80	Bolander, R., fabriksdisponent. Nybro.	90
Bjerkander, M. L., med. doktor. Landskrona.	90	Bolinder, A. M., landsekreterare. Mariestad.	86
Bjurman, G., boktryckare. Karlskrona.	82	Bolinder, E. A., ingenjör. Stockholm.	90
Bjurman, J., bankkassör. Ume.	83	Bolling, G., medicinalråd. Stockholm.	91
Björck, E., gulddragare. Stockholm.	82	Bolmstedt, A., f. Neuendorff, enkefru. Stockholm.	81
Björck, F., disponent. Hudiksvall.	89	Boman, C., grosshandlare. Västerås.	80
Björkbom, T. H., med. doktor. Pite.	90	Boman, C. T., grosshandl. Stockh.	85
Björkén, J., med. doktor. Uppsala.	89	Boman, G., grosshandlare. Stockh.	80
Björkenstam, A., f. v. Schwerin, grefvinna. Stockholm.	90	Boman, L., kronolänsman. Valdemarsvik.	81
Björklund, F. H. E., fabrikör. Stockh.	89	Bonnier, A., förlagsbokhandl. Stockholm.	80
Björklund, G., expeditionsekreterare. Stockholm.	80	Borg, C., distriktsläkare. Stockholm.	89
Björklund, J., handlande. Ume.	83	Borg, D., kontraktsprost. Mora.	83
Björklund, J. A., redaktör. Stockh.	91	Borg, F. G., apotekare. Strömstad.	90
Björkman, A. G., juvelerare. Stockh.	82	Borg, F. T., redaktör. Helsingborg.	81
Björkman, C. A. T., landshöfding. Gefle.	82	Borg, J. F., sjökapt. Stockholm.	82
Björkman, E., hofrättsekret. Stockh.	80	Borg, P. V., fabriksidkare. Lund.	81
Björkman, K. F. L., kronofogde. Norrtälje.	86	Borgström, E., kontraktsprost. Svedala.	90
Björkvall, C., fabrikör. Stockholm.	81	Borgström, H., f. Ankarstrand, fru. Stockholm.	80
Björn, K. F., med. fil. kand. Stockh.	82	Borgström, J. A., apotekare. Karlskrona.	83
Björnstjerna, M., f. Ankarörona, fru. Gefle.	81	Borin, S. G., grosshandlare. Stockh.	80
Björnstjerna, O. M., generalmajor. Stockholm.	81	Bosæus, R., borgmästare. Arboga.	90
Björnström, E., f. v. Kræmer, enkefru. Stockholm.	83	Boström, C. A., apotekare. Hesselholm.	90
Blanck, C., grosshandlare. Stockh.	80	Boström, C. J., stadsläkare. Sölvesborg.	90
Blomberg, A. V., ingenjör. Stockh.	82	Boustedt, M.,* bankkassör. Karlsborg.	84
Blomberg, O., regementsläkare. Kristianstad.	90	Bowallius, B., e. o. amanuens. Stockh.	91
Blombergh, F., fabriksidkare. Norrköping.	81	Bowallius, R., v. härads höfd. Stockh.	91
Blomdahl, G. F., fabriksidkare. Stockholm.	82	Braese, A., fabriksidkare. Stockholm.	82
Blomqvist, H., f. Siösteen,* fru. Västra Tunhem. Hedersledamot.	86	Brahe, M., grefve, kammarherre. Stockholm.	80
Blomstrand, C. V., professor. Lund.	81	Brahe, N., grefve, öfverste-kammarjunkare. Stockholm.	80
Boberg, A., apotekare. Stockholm.	80	Brambeck, O., förvaltare. Karlsborg.	84
Bobergh, T., f. Björklund, enkefru. Stockholm.	84	Brandberg, J.,* med. doktor. Landskrona.	90
Bodach, A., fröken. Stockholm.	92	Brandel, C., kamrer. Stockholm.	88
Boévie, H. A., handlande. Stockholm.	80	Brandt, L. J., handlande. Växjö.	81
Bogeman, E. C. T., kapten. Stockh.	86	Branting, A., fröken. Stockholm.	90
Bogren, E., tandläkare. Helsingborg.	90	Brate, E., lektor. Stockholm.	90
Boheman, C., kanslisekreterare. Stockholm.	90	Bratt, A. V., hofrättsråd. Jönköping.	80
Bohm, O., kontraktsprost. Nora.	90	Bratt, H., telegrafdirektör. Stockholm.	82
Bohnstedt, C. E. L., hofjägmästare. Rinkesta. Hällsta.	86	Braun, C. A., v. härads h. Stockholm.	82
Bohnstedt, J. E., godsegare. Stockh.	82	Braun, F. A., skorstensfjäre. Stockh.	80
Boije, C. O., handlande. Stockholm.	80	Braune, J. G., mariningenjör. Stockh.	89
Boije, V., grosshandlare. Göteborg.	80	Bredberg, L. J., f. Smerling, enkefru. Stockholm.	87
Boije af Gennäs, C. O., civilingenjör. Stockholm.	80	Brehmer, B., notarie. Stockholm.	89
Boivie, A., handlande. Stockholm.	80	Brehmer, V., major. Mårdnäs, Kilafors.	82
Bokelund, A., provinsialläkare. Jörlanda.	90	Breitholtz, E. J., generalmajor. Stockholm.	86
		Brenguiér, O. E., revisor. Stockh.	81
		Brinck, A., grosshandlare. Stockh.	80

Brinck, C. V., grosshandlare. Stock- holm. 80	Cardon, C. O., litograf. Stockholm. 82
Brinck, F. L., grosshandlare. Stockh. 89	Carlander, C. M., grosshandl. Stockh. 89
Broander, N. F., handlande. Stock- holm. 82	Carlberg, C. G., landtbrukare. Valla, Björkvik. 80
Brodin, A., skeppsbyggmäst. Gefle. 82	Carlberg, F. D.,* härads höfding. Kra- genäs, Lur. 91
Brolin, J. E., löjtnant. Sundsvall. 81	Carlén, N., kontraktsprost. N. Fogelås, Hjo. 90
Broms, G. E., konsul. Stockholm. 90	Carlmark, H. R. L., revisor. Stockh. 81
Broomé, L., kapten. Stockholm. 82	Carlson, A., fröken. Göteborg. 92
Brummer, M., löjtnant. Frölinge, Getinge. 84	Carlson, A., grosshandlare. Göteborg. 83
Brun, A.,* apotekare. Hudiksvall. 81	Carlson, A., v. härads höfd. Stockh. 91
Brun, C. E., apotekare. Smedjebacken. 90	Carlson, A., handlande. Stockholm. 82
Brun, S. J., provisor. Hudiksvall. 82	Carlson, A. V., bokförläggare. Stock- holm. 82
Brunius, A. V.,* major. Vaxholm. 80	Carlson, C. A., disponent. Stockh. 80
Brunnberg, T., med. doktor. Uppsala. 89	Carlson, C. F., tjänsteman vid Stock- holms gasverk. Stockholm. 90
Brusewitz, C. J., grossh. Göteborg. 83	Carlson, E., bokhållare. Stockholm. 91
Brusewitz, E., myntdirektör. Stockh. 80	Carlson, K. G., justitieråd. Stockh. 89
Bruzelius, A., kontraktsprost. Österlöf. 90	Carlson, P., inspektor. Norra Deger- fors. 92
Bruzelius, A. J., sekreterare. Stockh. 80	Carlsson, A., f. Arvin, fru. Stockh. 92
Bruzelius, R. M., professor. Stockh. 80	Carlsson, A. L., grosshandlare. Stock- holm. 85
Bråkenhjelms, P. J., underståthållare. Stockholm. 86	Carlsson, C.,* fröken. Stadra, Gyttop. 81
Brändström, E., major. Stockholm. 81	Carlsson, C. F., handl. Haparanda. 81
Brännström, N. A., v. konsul. Skel- lefte. 81	Carlsson, D., arkitekt. Stockholm. 92
Bucht, V., apotekare. Pajala. 90	Carlsson, E., bruksegare. Stadra, Gyttop. 80
Buckau, J. A., fabrikör. Stockholm. 90	Carlsson, F., fabrikör. Stockholm. 89
Bukowski, H.,* konsth. Stockh. Hedersledamot. 80	Carlsson, G., bokhandlare. Stockh. 82
Burén, C. O. V., president. Stockh. 82	Carlsson, G., snickare. Stockholm. 89
Burén, N., uppbörds kommissarie. Stock- holm. 80	Carlsson, H., fröken. Stockholm. 81
von der Burg, B., uppbörds kommis- sarie. Stockholm. 89	Carlsson, J., grosshandlare. Stockh. 92
Burman, O., bankdirektör. Haparanda. 81	Carlsson, P. A., handlande. Halm- stad. 90
Burmeister, J., grossh. Stockholm. 82	Carlström, C., kapten. Stockholm. 90
Byström, T., med. doktor. Bo, Hjort- kvarn. 90	Carlström, C. R., fabrikör. Stockh. 81
Bång, I. A., bruksegare. Stockholm. 80	Carlström, F. A., grossh. Stockh. 80
Bäckström, J., grossh. Stockholm. 80	Carlström, P., fabrikör. Halmstad. 92
Bäckström, M. E., auditör. Stock- holm. 89	Casparsson, E. H., banktjänsteman. Stockholm. 84
Bäckström, P. O., amiralitetskam- marråd. Stockholm. 80	Cassel, E., revisionsekreterare. Stock- holm. 89
Bärnheim, O., ingenjör. Göteborg. 91	Cassel, I., grosshandlare. Stockholm. 90
Bäärnhjelm, L., öfv.-löjtn. Stockh. 87	Cassel, K., godsegare. Stjernsund, Askersund. 90
Bökman, L. C., juvelerare. Stockh. 80	Cassel, O., grosshandlare. Stockholm. 90
Böttiger, J., hofintendent. Stockholm. 82	Casselli, G., fröken. Stockholm. 80
Cadovius, J. M., f. d. fabrikör. Stock- holm. 82	Cavallin, F. G., grosshandlare. Stock- holm. 82
af Callerholm, T., härads höfding. He- demora. 92	Cederblom, J. E., professor. Stockh. 83
Callin, R., fabrikör. Stockholm. 92	Cedergren, A., grosshandlare. Stock- holm. 90
Callmander, R., genremålare. Göte- borg. 83	Cedergren, A. N., jägmästare. Stockh. 89
Calwagan, E., lektor. Stockholm. 82	Cedergren, H. T., direktör. Stockh. 80
	Cedergren, K. G., med. stud. Uppsala. 92
	Cedergren, L., f. Robsahm, enke- fru. Stockholm. 80
	Cederschiöld, G., docent. Lund. 90

Cederschiöld, H., major. Stockholm.	82	Dahlberg, J., bruksegare. Bollsta, Nyland. <i>Hedersledamot.</i>	81
Cederschiöld, H. S., rektor. Växjö.	81	Dahlberger, K. J., kontraktsprost. Virserum.	90
Cederschiöld, M., f. Widman, enkefru. Stockholm.	80	Dahlbäck, C. J., rektor. Falun.	80
Cederström, A., friherre. Stockh.	81	Dahlgren, C. P., f. d. bankokommisarie. Stockholm.	81
Cederström, C. E., friherre. Krusen- berg, Uppsala.	81	Dahlgren, E. V., bibliotekarie. Stockh.	80
Cederström, E., friherre. Krusen- berg, Uppsala.	81	Dahlgren, V., ingenjör. Stockholm.	91
v. Cederwald, G., öfverstelöjtnant. Stockholm.	92	Dahllof, A. J:son, fotograf. Stockh.	88
Celsing, C., f. Montgomery, fru. Fräkentorp, Helleforsnäs.	80	Dahlman, C. E., kartograf. Stockh.	81
Celsing, L. A., kammarherre. Fräken- torp, Helleforsnäs.	80	Dahlström, O., grossh. Stockholm.	80
Cervin, C., grosshandlare. Stockh.	80	Danelius, B. A., grossh. Stockholm.	80
Cervin, C. G., bankir. Stockholm.	80	Dannberg, A., bokhållare. Stockholm.	81
de Champs, C. E., f. d. kommandör- kapten. Stockholm.	89	Dannström, I., direktör. Stockholm.	80
Charlès, A.,* provinsialläkare. Borås.	80	Danström, L., redaktör. Halmstad.	92
Charlier, A. V., med. doktor. Sollefa.	90	v. Dardel, F. L., kab.-kammarherre. Stockholm.	87
Christopherson, C., landsekreterare. Karlskrona.	81	v. Dardel, N., v. häradshöfd. Stockh.	91
Claëson, N., justitieråd. Stockholm.	80	Davidson, M., herr. Stockholm.	80
Clason, I. G., professor. Stockholm.	82	Davidson, H., generalkonsul. Stockh. <i>Hedersledamot.</i>	80
Claus, C. A., med. doktor. Stockholm.	81	Davidsson, E., f. Pohl, enkefru. Stockholm.	87
Clementson, N. P., kamrer. Stockh.	82	De Geer, C., frih., godsegare. Leufsta bruk.	92
Colliander, S., fröken. Lund.	91	De Geer, L., kapten. Skälboö, Söder- köping.	86
Collijn, A., grosshandlare. Stockh.	80	De la Gardie, J., grefve, godsegare. Oretorp, Lyngsjö.	86
Collin, C. G., fabrikör. Stockholm.	80	De la Gardie, J. C., grefve, kammar- herre. Stockholm.	83
Corneliusson, M. T., handlande. Haf- stenssund, Grebbestad.	91	De la Gardie, M. G., grefve, lands- höfding. Kristianstad.	84
Coyet, A., kammarjunkare. Nynäs, Sköllersta.	81	De la Gardie, P., grefve, ryttmästare. Mansdala, Ovesholm.	85
Crafoord, C. O. L., häradshöfding. Lyckeby.	82	De la Gardie, R., landshöfding. Lin- köping.	92
Cramér, A., fröken. Stockholm.	92	Delin, C. F., handlande. Halmstad.	90
Cronholm, A., v. häradshöfding. Jön- köping.	81	Dellvik, C. A., direktör. Stockholm.	80
Cronius, H., fröken. Stockholm.	92	Denckert, A. F., herr. Stockholm.	89
Cronland, T. H., kamrer. Stockh.	82	Denninghoff, V., grosshandlare. Göte- borg.	91
Cronquist, A. V., civilingenjör. Stock- holm.	90	Derlien, H., grosshandlare. Stockh.	89
Cronstedt, C. R:son, grefve, ingenjör. Lindö, Runtuna.	81	Deutsch, E., f. d. bankokomm. Stockh.	82
Cronstedt, R., grefve, generaldirektör. Stockholm.	89	Dickson, W., godsegare. Seckestad, Moholm.	92
Crusebjörn, J., landshöfding. Ume.	80	Dieden, B. M., grosshandl. Malmö.	81
Curman, A. N., borgmästare. Skeninge.	80	v. Diederichs, G., kapten. Stockh.	89
Curman, H., v. häradshöfding. Sträng- näs.	80	Ditzinger, F., fabriksidkare. Stockh.	80
Dabelstein, L., agent. Stockholm.	89	Ditzinger, V., fabriksidkare. Stockh.	82
Dahl, C. E., grosshandlare. Stockh.	80	Djurbergh, F. O., handlande. Karls- krona.	82
Dahl, F. G. A., intendent. Stockholm.	80	Djurklou, G., friherre, kammarherre. Örebro.	80
Dahlander, A., apotekare. Uddevalla.	90	Douglas, L., grefve, landshöfding. Upp- sala.	81
Dahlander, A., fröken. Göteborg.	82	Drake, C., kammarherre. Stockh.	81
Dahlander, G. R., professor. Stockh.	81	Dufva, A. G., fabriksidkare. Stockh.	81
Dahlberg, C. J., provinsialläkare. Hvetlanda.	90	Dufva, J. M., handlande. Stockholm.	88

Dufva, L., f. Grönvall, fru. Stockh.	80	af Ekenstam, T., v. häradshöfding. Leksand.	91
Du Rietz, G. A., grossh. Stockholm.	80	Ekevall, A. F.,* häradshöfd. Skellefte.	86
Dusén, P., ingenior. Södra Vi.	86	Ekgren, C. E., kamrer. Stockholm.	88
v. Düben, L., fröken. Stockholm.	92	Ekhof, A. F., kammarförvandt. Stock- holm.	92
Dyberg, J. N., handlande. Malmö.	85	Eklund, A. F., bat.-läkare. Stockh.	82
Dyberg, O. A., kassör. Malmö.	85	Eklund, P. B., hofbokhandl. Stockh.	81
v. Döbeln, J. V., regementsläkare. Stockholm.	80	Eklundh, H., hofkamrer. Stockh.	82
E berstein, A., f. Sjögren, fru. Norrköping.	91	Ekman, E., komm.-kapten. Göteborg.	80
Eberstein, C., bankdir. Norrköping.	80	Ekman, H., handlande. Halmstad.	91
Eckert, F., arkitekt. Stockholm.	80	Ekman, J. E., grosshandl. Göteborg.	80
Edblom, R., byggmästare. Stockholm.	90	Ekroth, T., bryggmästare. Stockholm.	82
Edelstam, C. F., regementskrifvare. Stockholm.	87	Ekstam, K., grosshandl. Stockholm.	87
Edelstam, E. A., häradshöfding. Ny- köping.	87	Ekstrand, A., kronouppbördskommis- sarie. Stockholm.	80
Edelström, C., kapten. Sunnerborg, Hamneda.	80	Ekström, A., bokhandl. Linköping.	87
Edelsvärd, A. V., major. Stockholm.	80	Ekström, A., öfverintendent. Stockh.	80
Edenberg, A. A:son, redaktör. Stock- holm.	80	Ekström, C., f. d. landshöfd. Stockh.	80
Edgren, A. H., professor. Göteborg.	90	Ekström, E., handlande. Stockholm.	82
Edgren, G., sekreterare. Stockholm.	82	Ekström, J. A., hofpredikant. Ving- åker.	83
Edholm, E., öfverfältläkare. Stockh.	80	Ekström, V., f. d. kansliråd. Uppsala.	88
af Edholm, E., f. hofmarskalk. Stockh.	80	Ekströmer, J. M., kapten. Fogelfors, Lillsjödäl.	87
Edman, C. G., kanslisekreterare. Stockholm.	80	Elfving, C. E., öfverstelöjtnant. Stockh.	81
Edoff, O. J., komminister. Skeninge.	80	Elgérus, D. J., fabrikör. Örebro.	80
Edström, G. R., kontraktsprost. Hör- näs.	90	Eliasson, E., grosshandlare. Stockh.	90
Edström, O., inspektor. Bollsta, Ny- land.	81	Elkan, I., bokbindare. Stockholm.	88
Edvall, K. J., kontraktsprost. Nyland.	90	Elliot, A. O., polismästare. Göteborg.	80
Egerström, A., jägmästare. Lycksele.	84	Elliot, H., generalmajor. Stockholm.	89
Egerström, F. R., v. häradshöfding. Stockholm.	83	Elliot, J. E., justitiekansler. Stockh.	80
Eggertz, C. M. U., lektor. Karlskrona.	84	Elliot, M., grosshandlare. Stockholm.	89
Egnell, E., grosshandlare. Stockholm.	80	Elmqvist, E., godsegare. Bronäs, Strängsjö.	81
Egnell, O., f. Weslien, fru. Norrköp.	80	Elmström, O.,* apotekare. Nyköping.	81
Ehnberg, C., v. konsul. Helsingborg.	81	Enblom, R. S., arkitekt. Stockholm.	90
v. Ehrenheim, P., universitetskansler, f. d. statsråd. Stockholm.	80	Enell, H. G. O., apotekare. Stockh.	90
Ekbohrn, T. H., civilingenior. Stockh.	81	Eneman, J. H., kronofogde. Rosen- fors, Borgholm.	86
Ekbom, F., förvaltare. Stockholm.	82	Engblom, F., juvelerare. Stockholm.	82
Ekdahl, M., revisor. Stockholm.	80	Engblom, V., kassör. Stockholm.	90
Ekelund, D., hofrättsfiskal. Stockh.	91	Engelbrecht, K., apotekare. Stock- holm.	90
Ekelund, F., kronofogde. Stockholm.	86	Engelstedt, E. F., kronofogde. Vifsta- varf.	90
Ekelund, H., bruksegare. Stockholm.	90	Engeström, E., grosshandl. Malmö.	81
Ekelöf, A., kommandörkapten. Stock- holm.	92	v. Engeström, J. O. T., registrator. Stockholm.	81
Ekenberg, J., fabriksidk. Södertälje.	80	Englund, J. A., kontraktsprost. Neder- Lule.	90
Ekenberg, O., fabriksidk. Södertälje.	80	Engstedt, A., tullförvalt. Västervik.	89
Ekendal, C., disponent. Mariestad.	89	Engstrand, G., f. stadsläkare. Jön- köping.	80
Ekengren, V. A. F., stadsmäklare. Stockholm.	80	Engström, A., källarmästare. Stockh.	80
Ekenstam, F. V.,* kapten. Ruda, Linköping.	81	Engström, E., förste stationskrifvare. Stockholm.	92
		Engström, F., fröken. Stockholm.	80
		Engvall, E., grosshandlare. Gefle.	84
		Enhörning, C., f. Levin, fru. Norr- köping.	80

Ennes, C. H. O., hofmarskalk. Stockh.	87	Fahlstedt, G., ingenjör. Stockholm.	80
Enström, U. F., handlande. Stockh.	82	Fahnehjelm, H., löjtnant. Mariestad.	88
Erdmann, A.,* professor. Uppsala.	81	Fahnehjelm, O., ingenjör. Stockholm.	80
Erdmann, E., geolog. Stockholm.	80	Falck, A., med. doktor. Malmö.	90
Erdmann, T., med. doktor. Stockholm.	81	Falk, C., apotekare. Jönköping.	92
Ericksson, C. A., byggm. Stockh.	80	Falk, E., fröken. Stockholm.	92
Ericsson, J., handlande. Stockholm.	89	Falkenberg, C., friherre. Lagmansö, Vadsbro.	87
Ericsson, A., grundläggare. Stockh.	89	Falkenberg, H., löjtnant. Stockholm.	91
Ericsson, A., fabriksidkare. Stockh.	82	Falkenberg, M. F., frih., ryttmästare.	
Ericsson, G., jägmästare. Mariedal, Skärkind.	84	Marielund, Mörarp.	87
Ericsson, G., f. d. järnarbetare. Stockh.	80	Falkman, C. F., grossh. Stockholm.	80
Ericsson, H., bruksegare. Ramsberg.	81	Falkman, H., grosshandl. Stockholm.	91
Ericsson, H., fabrikör. Stockholm.	80	Falkman, J. L. A., kapten. Stockh.	80
Ericsson, J. A., fabriksidk. Stock- holm.	82	Faustman, E., ingenjör. Stockholm.	82
Ericsson, L. M., mekanikus. Stockh.	89	Fehr, F., pastor primarius. Stockholm.	81
Erikson, J. O., grosshandlare. Göte- borg.	91	Fehr, I.,* lektor. Strängnäs.	86
Eriksson, E.,* veterinär. Motala.	91	v. Feilitzen, M., fil. doktor. Åker- stad, Linköping.	82
Eriksson, N., grufförvaltare. Lång- näs, Robertsholm.	82	v. Feilitzen, R., kontre-amiral. Stock- holm.	82
Erlandsson, H.,* fru. Torsång, Ornäs.	81	Fennov, C., bokhållare. Stockholm.	81
Ernberg, A., ingenjör. Karlskrona.	81	Ferlin, O., grosshandlare. Stockholm.	80
Ernberg, H., handl. Karlskrona.	81	Fexer, B., musikdirektör. Stockholm.	82
Ersson, Nygårds Erik, herr. Stock- holm.	92	Feychting, O. H., handlande. Stockh.	89
Eschelsson, Elsa, fil. kand. Stock- holm.	84	Fich, A. H. E., direktör. Stockholm.	80
Eskilsson, N., bokhandlare. Stockh.	82	Fischer, A., grosshandlare. Stockh.	80
Essén, R., kommissionslandtmätare. Tomastorp, Ås.	80	Fischerström, L., f. Hübinette, fru. Stockholm.	81
v. Essen, F., friherre, statsråd. Stockh.	87	Flensburg, C., med. doktor. Stockh.	89
v. Essen, F. J., frih., kammarrherre. Stockholm.	90	Flodin, O., grosshandlare. Örebro.	80
v. Essen, R. J., friherre. Ljunghem, Vreten.	87	Flodman, G. T., stadsmäklare. Stock- holm.	82
Eurenus, M. C. J., lektor. Malmö.	81	Flohr, A., f. Spross, fru. Stockh.	81
Euström, O. J. F., apotekare. Vad- stena.	90	Flohr, V., grosshandlare. Stockholm.	91
F æltenberg, L. B., skolföreståndare. Rephult, Liatorp.	85	Florman, G., kapten. Stockholm.	80
Fagerberg, G., landtränmästare. Jön- köping.	85	Flygare, G., löjtnant. Stockholm.	83
Fagerholm, H., apotekare. Sundsvall.	90	Flygare, H., med. doktor. Lund.	90
Fagerholm, R., kronofogde. Ljungby.	92	Flygt, L. A., inspektor. Ljungå.	82
Fagerlund, C. A., t. f. landshöfding. Kalmar.	84	Fogelmarck, E., professor. Stockh.	81
Fagerström, A., rådman. Mariefred.	83	Fogelmarck, V., brukseg. Vall, Gefle.	82
Fagerström, H., handl. Strängnäs.	91	Fogman, E., med. doktor. Stockh.	80
Fahlander, F. F., handlande. Örn- sköldsvik.	81	Folcker, E. G., amanuens. Stockholm.	89
Fahlerantz, C. J., fil. doktor. Stockh.	80	Forsberg, A. G., arkitekt. Stockh.	82
Fahlén, A. F., fabrikör. Stockholm.	80	Forsberg, C. L., krigsråd. Stockh.	82
Fahlgren, C. A., sågverksegare. Örn- sköldsvik.	81	Forsell, M., fröken. Stockholm.	80
Fahlstedt, E. V., perukmakare. Stock- holm.	91	Forsgrén, I., fröken. Stockholm.	89
		Forsgrén, M., rådman. Stockholm.	80
		Forsgrén, R., grosshandlare. Stockh.	81
		Forslund, J. A., med. doktor. Karlstad.	90
		Forssell, O., kassör. Vifstavarf.	90
		Forssman, C. M., ingenjör. Norrköping.	82
		Fosser, J., grosshandlare. Norrköping.	81
		Fosser, N., godsegare. Halleby.	81
		Fougt, C., v. konsul. Stockholm.	80
		Fränckel, L., bankir. Stockholm.	80
		Fränkel, A.,* kapten. Norra Deger- fors.	81
		Fränkel, L., f. Löfgren, fru. Stock- holm.	92
		Franc, H., brukspatron. Stockholm.	91

Frænke, A. V., godsegare. Bingå, Hossmo. 92	Gadd, J. A.,* lektor. Karlskrona. 81
Frankenfeldt, F., grosshandl. Stockholm. 82	Hedersledamot. 81
Franzén, C., apotekare. Söderköping. 90	Gadd, N. J., kronofogde. Lycksele. 86
Franzén, F., godsegare. Stockholm. 80	Gagge, A., kontorschef. Djurholm. 81
Fredenberg, H., kamrer. Stockholm. 82	Gagge, R.,* bankdirektör. Västerås. 80
Fredrikson, G., teaterdirektör. Stockholm. 80	Gahn, R., bruksegare. Norn, Vikmanshyttan. 82
Fredrikson, G., kapt. Kristianstad. 80	Garström, P. F., fabrikör. Norrköping. 80
Freese, H., rådman. Norrköping. 81	Gartz, C., auktionskommis. Stockh. 80
Frennesen, N. O. R., länsveterinär. Malmköping. 80	Gasslander, G. H., landskamrer. Jönköping. 81
Friberg, A., ingenjör. Huskvarna. 80	Gavelius, G., akad-kamrer. Uppsala. 86
Friberg, F., bankokommissarie. Stockholm. 82	Gavelius, J. E.,* bruksegare. Bollsta, Nyland. 81
Friberg, V., med. doktor. Dalby, Stället. 90	Gavelius, O., bokhållare. Sandviken, Frånö. 81
Frick, D. G., landtbrukare. Malmö. 81	Geber, H., bokförläggare. Stockh. 80
Frieberg, F. A., musikdirektör. Stockholm. 81	Geber, M., bankir. Stockholm. 91
Friedländer, C. L., bruksegare. Jönköping. 80	Geber, P., bankir. Stockholm. 80
Friedländer, T., f. d. konsul. Stockh. 89	Geete, G., provinsialläkare. Borås. 81
Fries, A., kommandörkapten. Stockh. 80	Geete, R., bibliotekarie. Stockholm. 82
v. Friesen, M.,* med. doktor. Väster-vik. 89	Geete, S., häradshöfding. Östersund. 81
v. Friesen, S., lektor. Stockholm. 82	Geete, V., fortifikationskassör. Stockholm. 83
Friis, G., f. d. krigsråd. Stockholm. 82	Geijer, A., kapt. Storvik. 85
Frisell, A., underlöjtnant. Stömne, Högsätersby. 84	Geijer, C. A., hofrättsråd. Stockh. 82
Frisell, A., f. v. Sydow,* fru. Stömne, Högsätersby. Hedersledamot. 81	Geijer, C. O., kungl. sekreterare. Stockholm. 81
Frisell, H., bruksegare. Stömne, Högsätersby. 81	Geijer, F., herr. Stockholm. 92
Frisk, E., grosshandlare. Hudiksvall. 80	Geijer, T., fröken. Stockholm. 92
Frisk, H., f. Palmberg,* fru. Hudiksvall. 80	v. Geijer, B., major. Stockholm. 89
Frisk, P. E., kontraktsprost. Häfverö. 90	Geisler, G. T., kassör. Stockholm. 82
Frisk, R., bruksegare. Stockholm. 81	Gellerstedt, C. A., apotekare. Pite. 90
From, P., mekaniker. Stockholm. 88	Gellerstedt, G. R., mantalskommis-sarie. Stockholm. 81
Frykholm, N. E., ingenjör. Stockh. 91	Genberg, O.,* provinsialläkare. Ha-paranda. 81
Fränkel, E., generalkonsul. Stockh. 87	Gerle, C., departementschef. Stockh. 80
Fröberg, C. A., borgmästare. Hernösand. 83	Gezelius, A., kontrollör i järnväg-styrelsen. Stockholm. 89
Fröding, B., bruksegare. Stockholm. 91	Gibson, M., f. Barclay, fru. Göteborg. 80
Fröding, J., bruksegare. Stockholm. 91	Giertz, J. B., fabrikör. Staby, Linnköping. 89
Frölander, N., f. Palmær, fru. Djurs-holm. 81	Gihl, G., bankdirektör. Stockholm. 80
Frölich, O., grefve, major. Stockh. 82	Gillberg, O., fabrikör. Stockholm. 91
Frölich, O., med. doktor. Skene. 90	Gillblad, A., handlande. Göteborg. 80
Funch, H. T., grosshandlare. Stockh. 83	Gilljam, G. F., statsråd. Stockholm. 80
Funck, F., friherre. Almstad, Söder-köping. 87	Gilljam, T., telegrafkommisarie. Hu-diksvall. 92
af Funck, C. O., f. d. major. Stockh. 82	Gistrand, C., banktjänsteman. Norrköping. 80
Fürst, C. M., e. o. professor. Lund. 80	Giöbel, S., fröken. Stockholm. 90
Fürst, M., öfverfältläkare. Karls-krona. 81	Glas, K., adjunkt. Ume. 83
Fåhræus, O., öfverste. Sköfde. 87	Glas, L. V., kontorist. Norra Deger-fors. 92
Förberg, E., hoftandläkare. Stockh. 80	Glas, V.,* v. konsul. Ume. 83
Förselius, A. G., direktör. Stockholm. 80	Gleerup, C., handlande. Malmö. 81
	Godée, A., apotekare. Skeninge. 80
	Gondret, J. L., kapt. Stockholm. 82

Goslett, F., milkontrollör. Skedhult, Eksjö. 89	Gyllenkrook, F., friherre, kab.-kammarherre. Sinclairsholm, Gumlösa. 81
Goslett, G., järnvägsdirektör. Skedhult, Eksjö. 89	Gyllensvärd, G., v. häradshöfding. Uppsala. 80
Gothén, A., revisor. Stockholm. 82	Göransson, A. H., bruksegare. Sandviken. 81
Grabow, C., dekorationsmålare. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 80	Göransson, E. F., ingenjör. Stockh. 82
Graff, A. H. E., f. d. sjökapt. Stockholm. 83	Göransson, G. F., konsul. Sandviken. 82
Graffman, J. E., disponent. Halmstad. 92	Göransson, G. O., grossh. Stockh. 82
Grafström, H., f. Hazelius, enkefru. Stockholm. 81	Göransson, T.,* apotekare. Falun. 81
Grafström, J. F., apotekare. Lule. 90	Göthe, G., amanuens. Stockholm. 82
Grahl, H., skogsinspektör. Stockholm. 81	Göthe, I. M., bokhandlare. Stockholm. 82
Grahn, F., handlande. Ume. 83	
Grahn, L., kapt. Ume. 83	H
Gran, P., apotekare. Sundsvall. 90	Haak, C. A., med. doktor. Karlstad. 90
Grandin, A., handelsbokhåll. Stockholm. 86	Haak, O. C., direktör. Stockholm. 80
Granlund, A., byråchef. Stockholm. 80	Hæffner, A. V., grossh. Stockholm. 80
Grape, A., med. doktor. Gefle. 81	Hæggström, I., boktryckare. Stockh. 81
Grenander, B. K., v. häradshöfding. Stockholm. 82	Hafström, A., apotekare. Stockholm. 82
Grenander, E., f. d. politiborgmästare. Stockholm. 80	Hafström, H., hofkamer. Stockholm. 92
Grenander, G., grossh. Norrköping. 80	Hafström, J. L., lifmedikus. Helsingborg. 90
Grewesmühl, O., godsegare. Herrestad, Stallarholmen. 83	Hagberg, H., f. d. öfverste. Stockh. 80
Grevilli, G., disponent. Mariestad. 89	Hagberg, H., grosshandlare. Göteborg. 88
Gripensköld, N., hofrättsråd. Stockh. 89	Hagberg, P. T., f. d. godsegare. Stockholm. 82
Groll, V. L., statsråd, landshöfding. Stockholm. 80	Hagbergh, C. P., kanslisekreterare. Stockholm. 82
Groth, C. M., professor. Stockholm. 80	Hagdahl, C. E., med. doktor. Stockh. 82
Grundberg, E., f. Lindberg, fru. Getinge, Halmstad. <i>Hedersledamot.</i> 80	Hagelin, J. P., bruksegare. Stockh. 82
Grundelius, H., kamrer. Falun. 80	Hagelqvist, E., fabrikör. Borås. 88
Grönbäck, J. V., urfabrikör. Stockh. 82	Hagendahl, A., fröken. Örebro. 80
Grönlund, C., kronofogde. Norrköping. 81	Hagendahl, C. A., grosshandl. Örebro. 80
Grönlund, M., inspektor. Stafre. 84	Hagerman, H., fabrikör. Stockholm. 89
Grönvall, C. A., bryggeriådkare. Stockholm. 80	Haglund, E., bokhållare. Stockholm. 90
Guldbrand, J., med. doktor. Karlstad. 90	Haglund, J. A., fabrikör. Stockholm. 82
Gullberg, E., grosshandlare. Stockh. 87	Haglund, S. E. A., komminister. Sunnansjö, Anundgård. 80
Gullbransson, T. L., apotekare. Höganäs. 90	Hagströmer, J., professor. Uppsala. 84
Gullstrand, A., med. doktor. Jönköping. 90	Hahn, C., med. doktor. Stockholm. 80
Gumælius, A., direktör. Stockholm. 80	Hahn, G., handlande. Karlskrona. 81
Gumpert, M., grosshandlare. Stockh. 89	Hahr, M., öfverdirektör. Stockholm. 80
Gustafson, C. A., handlande. Stockh. 88	Hallberg, J. V., handlande. Halmstad. 82
Gustafsson, J., förgyllare. Stockh. 88	Hallberg, K. A. R., kronofogde. Alingsås. 85
Gustafsson, J., inspektor. Stockholm. 92	Hallberg, V., grosshandlare. Gefle. 81
Gustafsson, K., bokförläggare. Stockholm. 82	Hallborg, O.,* kontraktsprost. Torsuna, Torstunaby. 82
Gustafsson, R., redaktör. Stockh. 80	Hallén, F., kamrer. Karlskrona. 81
Gustrin, E. F., kansliråd. Stockh. 82	Hallén, S., f. Sundström, enkefru. Stockholm. 82
Gylden, H., professor. Stockholm. 80	Halling, C., f. Beckman, enkefru. Stockholm. 89
Gyldenstolpe, A. L. Fersen, grefve, kabinettssekreterare. Stockholm. 81	Hamberg, N. P., professor. Stockh. 80
Gyldenstolpe, G. Fersen, grefve, förste hofstallmästare. Stockholm. 80	Hamilton, A., f. Hamilton, grefvinna. Eksjö. 81
	Hamilton, A. L., grefve, landshöfding. Uppsala. 92
	Hamilton, A. P., grefve, löjtnant. Stockholm. 80

Hamilton, G., grefve, godsegare. Hjelmsäter, Lidköping. 81	Hegardt, I., handelsbokhållare. Stockholm. 91
Hamilton, G. M., grefve. Hedensberg. 89	v. Heideken, P. G., kontraktsprost. Bålinge. 90
Hamilton, L., f. Beck-Friis, greffinna. Ovesholm. 82	v. Heidenstam, E., kapten. Ronneby. 81
Hammarén, A., f. Stjernbergh, fru. Stockholm. 81	Heijkenskjöld, C., amanuens. Stockholm. 82
Hammargren, L. T., borgmästare. Filipstad. 89	v. Heijne, C. A., banktjänsteman. Stockholm. 91
Hammarskjöld, C. G., justitieråd. Stockholm. 81	v. Heijne-Lillienberg, G., kapten. Edeby, Jäderön. 91
Hammarsten, O., professor. Uppsala. 81	Heilborn, O., konsul. Stockholm. 80
Hammarstrand, G., grossh. Stockh. 80	Heiss, F., fabriksidkare. Stockholm. 80
Hammarström, A., v. häradshöfding. Stockholm. 89	Helander, E. A., kammarskrifvare. Stockholm. 92
Hammer, C., juvelerare. Stockholm. 90	Hellbacher, F., konditor. Stockholm. 80
Hamnqvist, G., sågverksegare. Hammar, Nyland. 81	Hellberg, C., auditör. Stockholm. 89
Hansen, C., genremålare. Stockholm. 80	Hellberg, F., direktör. Stockholm. 91
Hansen, G. V., bruksegare. Lyckeåborg, Karlskrona. 81	Hellberg, J. A., häradshöfding. Jönköping. 80
Hansen, M., grosshandlare. Stockh. 82	Helleday, A., v. häradshöfd. Stockh. 82
Hansen, V., direktör. Stockholm. 88	Helleday, F., apotekare. Stockholm. 81
Harlingzon, H. H., apotekare. Stockh. 80	Helleday, H., f. Örtenholm, fru. Göteborg. 82
v. Hartmansdorff, A., kanslisekretärer. Stockholm. 91	Helleday, U., med. doktor. Göteborg. 81
Hartvig, H., grosshandlare. Göteborg. 81	Hellerström, H., fru. Karlshamn. 82
Hasselblad, C. F., disponent. Sprängviken, Frånö. 80	Helling, Ph., bruksegare. Stockholm. 91
Hasselblad, O., grosshandl. Göteborg. 82	Hellman, E., grosshandlare. Stockh. 80
Hasselquist, C., konsul. Kalmar. 80	Hellman, J., fabriksidkare. Norrköping. 80
Hay, B., disponent. Jönköping. 80	Hellstedt, E., handlande. Eskilstuna. 80
Hay, R. Drummond-, generalkonsul. Stockholm. 89	Hellsten, J., bokhandlare. Stockh. 82
Hazelius, A., fröken. Stockholm. 80	Hellström, C. A., apotekare. Värnamo. 90
Hazelius, F., öfverstelöjtn. Stockholm. 81	Hellström, O., ingenjör. Norrköping. 91
Hazelius, G.,* inspektor. Alnarp, Åkarp. 91	Hemming, H., provinsialläk. Ödeshög. 90
Heckscher, E., bankdirektör. Stockh. 80	Hemming, D., bankkamrer. Mariestad. 89
Hedenberg, A., grosshandl. Göteborg. 82	Henning, C. V., gravör. Stockholm. 82
v. Hedenberg, R., kommandör. Karlskrona. 89	Hennings, N., grosshandlare. Stockh. Sedan ingått såsom <i>ständig ledamot</i> . 89
Hedenbergh, E., f. Lemcken, fru. Stockholm. 92	Herlenius, D., kamrer. Gefle. 84
Hedenblad, P. H., kamrer. Stockh. 80	v. Hermansson, C. F., grefve. Ekensberg, Enhörna. 83
Hedenius, P., professor. Uppsala. 81	Herrström, B., byggmästare. Stockholm. 92
Hedenstierna, H., häradsh. Kisa. 88	Herrström, R., arkitekt. Stockholm. 92
Hedenström, A., godsegare. Räcksta, Mariefred. 83	Hesse, L., handlande. Stockholm. 87
Hedenström, C. V., häradsh. Gefle. 82	Hesselgren, G. A., fältläkare. Hofors, Robertsholm. 81
Hederstierna, F., landshöfding. Västerås. 81	Heurlin, L., f. Åberg, enkefru. Stockholm. 87
Hederström, O. R.,* jägmästare. Pajala. 80	Heyman, A., grosshandlare. Stockh. 82
Hedin, C., skeppsmåklare. Stockh. 91	Hildebrand, A., pastor. Stockholm. 82
Hedin, E. A., stadsarkitekt. Gefle. 83	Hildebrand, E., lektor. Stockholm. 82
Hedstrand, C. O., kronofogde. Högerud, Årjeng. 86	Hindbeck, F. O., protokollsekreterare. Stockholm. 80
Hedström, J. F., byggmästare. Halmstad. 91	Hirsch, E., ingenjör. Stockholm. 80
Hegardt, G., fröken. Stockholm. 92	Hirsch, I., grosshandlare. Stockholm. 90
	Hirsch, O.,* ingenjör. Stockholm. 80
	<i>Hedersledamot</i> . 80
	Hirsch, O., musikförläggare. Stockholm. 91

Hjellström, J. F., handlande. Växjö.	81	Hübner, L., departementschef. Stockholm.	82
Hjelm, C., komm.-kapten. Karlskrona.	81	Hwass, T., med. doktor. Stockholm.	89
Hjelm, C. E., handlande. Karlskrona.	91	Håkanson, H., kontorschef. Karlskrona.	84
Hjertstrand, C. V., handlande. Halmstad.	92	Hålén, J., rådmän. Gefle.	86
Hjort, C. J. L., kaptenlöjtnant. Stockholm.	91	Hägg, S. A., skomakarmäst. Uppsala.	84
Hjort, E. G:son,* jägmästare. Kisa.	82	Häggström, C., med. doktor. Stockh. Sedan ingått såsom <i>ständig ledamot.</i>	80
Hjorth, H., med. doktor. Stockholm.	80	Häggström, F. V., professor. Uppsala.	80
Hjorth, R., apotekare. Vara.	81	Högfeldt, P. J., major. Karlsborg.	89
Hjortsberg, C. M., kassör. Stockh.	82	Höglund, A., konsul. Stockholm.	82
Hjortzberg, F., expeditionsekreterare. Stockholm.	80	Höglund, C., grosshandl. Stockholm.	81
Hjärne, J. A., f. d. häradshöfding. Stockholm.	82	Höglund, E., amanuens. Stockholm.	91
Hoffman, A., f. d. slottsarkitekt. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i>	80	Höglund, E., disponent. Strömsbro, Gefle.	91
Hoffstedt, V., lektor. Stockholm.	80	Höglund, O. M., grosshandlare. Stockholm.	83
Hofgren, F. G., grosshandl. Stockh.	82	Högman, S. E. B.,* rektor. Alingsås.	84
v. Hofsten, C. J., sekreterare. Stockholm.	82	Höjer, H., disponent. Finspong.	82
v. Hofsten, H., kapten. Stockholm.	89	Höjer, J. P., kontraktsprost. Ölme.	90
Hogner, R., med. doktor. Hesselholm.	90	Höjer, M., lektor. Stockholm.	81
Holek, I., fröken. Stockholm.	92	v. Høpken, N. v. Lantinghausen, frih. Stockholm.	91
Holm, G., häradshöfding. Bollnäs.	80	Hörlin, H., arkitekt. Stockholm.	80
Holm, H., grosshandlare. Stockholm.	81	Hörnell, R., redaktör. Stockholm.	81
Holm, P. D., professor. Stockholm.	82		
Holmberg, A., kungl. sekreterare. Stockholm.	90	I hrfors, A. V., provinsialläkare. Västerås.	89
Holmberg, D., mynthandlare. Stockh.	89	Ingelotz, V., v. häradshöfd. Stockh.	82
Holmberg, E., fabrikör. Södertälje.	91	Ingeström, V., sterbhusnotarie. Stockholm.	87
Holmberg, H., major. Stockholm.	89	Insulander, D., major. Göteborg.	81
Holmberg, J. P., byggm. Stockholm.	80	Insulander, G.,* folkskoleinspektör. Gefle.	80
Holmberger, H., kontr.-prost. Lofta.	80	Insulander, I., direktör. Bjärka-Säby, Linköping.	82
Holmén, C. E., provinsialläkare. Nederkaliks.	90	Isberg, P. G. V., justitieråd. Stockholm.	83
Holmerz, C. G., direktör. Stockholm.	80		
Holmgren, H. T., arkitekt. Stockh.	80	J acobson, C., landbruksinspektör. Stockholm.	89
Holmgren, K. A. V., professor. Lund.	81	Jacobson, E., med. doktor. Stockh.	82
Holmlund, J., fröken. Stockholm.	80	Jahnsson, J., juvelerare. Stockholm.	81
Holmqvist, O. F., assessor. Stockh.	89	Jancke, P. G., häradshöfding. Strömsberg, Orresta.	92
Holmstedt, J. G., handlande. Göteborg.	80	Janse, A., kapten. Stockholm.	82
Holtsberg, R., fil. stud. Uppsala.	90	Janson, A. G., byggmästare. Stockh.	89
Hoppe, O., fil. kand. Stockholm.	82	Janson, G., kamrer. Stockholm.	80
v. Horn, L., komm.-kapten. Stockholm.	81	Janzon, A., tapèteserare. Stockholm.	92
Horneij, C. J., apotekare. Skog.	90	Jehander, C., ingenjör. Stockholm.	80
Horner, G. F., apotekare. Ragunda.	90	Jehander, S., byggmästare. Stockholm.	91
Hotzen, A., grosshandlare. Stockholm.	89	Jentzen, C., med. doktor. Stockholm.	80
Hubendick, L. A., kapten. Stockh.	82	Jeppsson, G., handlande. Halmstad.	90
Humble, J., rektor. Stockholm.	80	Jerling, K. J., med. doktor. Nyköping.	90
Hummel, A. F., jägmästare. Kosta.	85		
Hummel, D., grossh. Stockholm.	80		
Husberg, C. R., handlande. Stockh.	89		
Husberg, H., v. häradsh. Stockholm.	80		
Huselius, G., v. häradshöfding. Stockholm.	91		
Huss, V., justitieråd. Stockholm.	82		
Hübner, B., fröken. Stockholm.	90		
Hübner, E., v. häradshöfding. Stockholm.	89		

Johanson, C. E., grosshandlare. Stockholm. 80	Kihlström, R., apotekare. Göteborg. 90
Johanson, C. H., lektor. Västerås. 84	Kinander, E., v. häradshöfding. Stockholm. 90
Johanson, N., fabrikör. Stockholm. 89	Kinberg, H., fröken. Stockholm. 92
Johanson, S. J., handl. Jönköping. 80	Kinberg, J. F., provinsialläkare. Kalmar. 90
Johansson, A., handlande. Halmstad. 92	Kinberg, J. G. H., prof. Stockh. 80
Johansson, A. J., domkyrkosyssloman. Kalmar. 92	Kinberg, V. P:son, regementsveterinär. Kristianstad. 80
Johansson, J., handlande. Trosa. 85	Kindgren, J., rådman. Karlskrona. 81
Johansson, J., rektor. Umeå. 83	Kistner, M., f. Ljungberg, enkefru. Stockholm. 80
Jolin, S., professor. Stockholm. 89	Kjellberg, M., f. Tranchell, fru. Björkborn, Bofors. 86
Jonsson, F., fabrikör. Ockelbo. 89	Kjellén, J., kammarrättsråd. Stockh. 80
Jonsson, O., hemmansegare. Arbrå. 80	Kjellgren, J. A., handlande. Stallarholmen. 83
Josephson, L., teaterdirektör. Stockholm. 89	Kjellman, F., med. doktor. Stockh. 80
Josephson, S., grosshandlare. Stockholm. 91	Kjellquist, J., kontraktsprost. Ekedalen. 90
Joulin, C. G., hyrskusk. Stockholm. 87	Kjerrman, F., landskanslist. Stockholm. 82
Juel, R., f. Björkman,* fru. Stockholm. 90	Klemming, C., husegare. Stockholm. 83
Juhlin, F., handlande. Karlskrona. 81	Klemming, V., direktör. Stockholm. 91
Julius, A., handlande. Stockholm. 80	af Klercker, G., kontreamiral. Stockholm. 80
Jungbeck, K., revisor. Stockholm. 89	Klinckowström, R., frih., f. d. öfverste. Stockholm. 82
Jäderin, E., lektor. Stockholm. 82	Klingberg, A., grosshandl. Stockh. 82
Jägerström, J. E., trafikchef. Halmstad. 92	Klingborg, J. N., herr. Vintrie. 87
Jönsson, A., grosshandlare. Stockh. 92	Klingenstierna, E., öfverste. Stockh. 81
Jönsson, C. P., handlande. Halmstad. 92	Klingspor, C. A., riksheraldiker. Stockholm. 90
Jönsson, E., handlande. Halmstad. 90	Klingwall, N. L., med. doktor. Stockh. 80
Jönsson, L.,* hemmansegare. Sandby, Svenstorp. 80	Klint, F. G., fabriksiddkare. Stockh. 80
K allenberg, R., bokhandl. Stockh. 80	Klintberg, F. H., kommandör. Stockholm. 90
Kardell, S. J.,* lektor. Östersund. 81	af Klintberg, F., revisor. Stockholm. 82
<i>Hedersledamot.</i>	Klockhoff, H. C., ångbåtskommisionär. Skellefte. 81
Karlson, K. F., prost. Stenbro, Nyköping. 80	Klockhoff, O., lektor. Sundsvall. 89
Karlson, V., arkitekt. Stockholm. 83	v. Knorring, E., kansliråd. Stockh. 80
Karlsson, C. G., herr. Stockholm. 92	Knös, C. J., major. Stockholm. 80
Karlsson, K. V., apotekare. Svärdsjö. 90	Knös, G. B., med. doktor. Vadstena. 89
Karsten, R. H., rådman. Umeå. 92	v. Koch, F., häradsh. Hälla, Falun. 81
Kastman, C., kansliråd. Stockholm. 84	v. Koch, R. V., öfverstelöjtnant. Stockholm. 80
Kastman, I., grossh. Stockholm. 80	Kock, A., professor. Göteborg. 82
Keijser, E. J., hofpredikant. Strängnäs. 80	Kocken, J., apotekare. Boxholm. 90
Keiller, H., f. Falck, fru. Göteborg. 80	Kockum, F. H., fabriksiddk. Malmö. 81
Kellin, P., kamrer. Stockholm. 80	Köersner, V., fil. doktor, redaktör. Stockholm. 91
Kempe, B., grossh. Stockholm. 81	Kollberg, L., ångbåtskapten. Halmstad. 86
Kempe, H., f. Diewel, fru. Stockholm. 82	Kolmodin, E., kansliråd. Stockholm. 82
Kempe, J., f. Vallis, fru. Stockh. 82	v. Konow, S., kapten. Stockholm. 91
<i>Hedersledamot.</i> Sedan ingått såsom <i>ständig ledamot.</i>	Koræn, A. V., apotekare. Eskilstuna. 90
Kempff, H., lektor. Gefle. 80	Korsell, G. J., hofrättsråd. Jönköping. 80
Kerfstedt, P., direktör. Tomtebodå. 82	Korsgren, C. G., bankokommissarie. Stockholm. 88
Keyser, H., f. Ekelund, enkefru. Stockholm. 86	
Key-Åberg, A., professor. Stockholm. 89	
Kihlberg, L., f. Granbom, fru. Söderhamn. 91	

Kræpelien, N., postmästare. Ronneby.	81	Lamm, H., grosshandlare. Stockholm.	80
Krook, C., landtränmäst. Karlskrona.	81	Lamm, L., f. Philipson, fru. Stockholm.	80
Krook, H., godsegare. Johannislund, Vingåker.	81	v. d. Lancken, E., öfverste. Stockh.	82
Krook, J. A., bokhandl. Karlskrona.	81	v. d. Lancken, E., expeditionschef. Stockholm.	89
Krook, N., grosshandlare. Stockholm.	82	Landberg, A. V., revisor. Stockholm.	83
Kruhs, K. F., bokhandlare. Stockh.	91	Landberg, H., jägmästare. Sollefta.	82
Kull, J., kamrer. Örnsköldsvik.	81	Landelius, J. C., hofkonditor. Stockholm.	80
Kumlien, A., hofintendent. Stockholm.	80	Landelius, P. F., distriktsläkare. Lysekil.	87
Kumlin, C., enkefru. Mariefred.	85	Landgren, M., provinsialläk. Engelholm.	90
Käll, G. A., handlande. Halmstad.	91	Landtmanson, I. S., prof. Uppsala.	82
Källström, A., fröken. Stockholm.	92	Lang, K. F. M., häradshöfding. Mariestad.	92
Köhler, O., direktör. Stockholm.	89	Langenskiöld, K., frih., bankdirektör. Stockholm.	83
Königsfeldt, E., häradshöfding. Smedjebacken.	92	Larsson, C., artist. Stockholm.	80
Labatt, A., grosshandlare. Stockh.	80	Larsson, E. F., grosshandlare. Stockholm.	87
Lagerberg, F., lektor. Stockholm.	80	Larsson, J., f. stadsläkare. Örebro.	80
Lagerberg, G. O. F., grefve, öfverste. Fagersta, Västanfors.	81	Laurentz, V., grossh. Stockholm.	82
Lagerberg, M., kammarherre. Göteborg.	80	Laurin, E., f. Laurin, fru. Stockh.	86
Lagerberg, S., grefve, general. Stockholm.	82	de Laval, G., ingenjör. Stockholm.	89
Lagerbjelke, G., grefve, f. d. landshöfding. Stockholm.	83	Leche, V., professor. Stockholm.	89
Lagerbjelke, H., friherre, löjtnant. Stockholm.	85	Leffler, G. Mittag-, professor. Djursholm.	82
Lagercrantz, A., f. Zethelius, enkefru. Stockholm.	81	Leffler, J., fil. doktor. Stockholm.	89
Lagercrantz, G., kaptän. Stockh.	89	Leiber, H., grosshandlare. Stockh.	80
Lagercrantz, J., regementsintendent. Stockholm.	82	Leijer, E., regementsläkare. Stockh.	83
Lagerdahl, H., läroverksadjunkt. Lund.	81	Leijonhufvud, A. G., frih., generalmajor. Stockholm.	82
Lagergren, A. G., fabrikör. Stockh.	81	Leijonhufvud, C. G:son, frih., genlöjtnant. Stockholm.	82
Lagergren, C., grefve, kammarherre. Stockholm.	87	Leijonmarck, C., assessor. Stockh.	91
Lagergren, G. B., revisor. Stockh.	83	Leman, M., v. konsul. Göteborg.	80
Lagergren, G. R., konsul. Stockholm.	87	Leman, Ph., fil. doktor. Göteborg.	80
Lagergren, J. A.,* kaptän. Halmstad.	92	Lenhardtson, A., tandläkare. Stockh.	89
Lagerheim, C. A., sånglärare. Stockh.	82	Lennmalm, C.,* handl. Malmköping.	80
Lagerlund, J. F., lektor. Stockholm.	82	Leth, C. A., apotekare. Trollhättan.	90
Lagerquist, O., hofpredikant. Gärdsköpinge.	87	Levander, J., regementsauditör. Stockholm.	90
Lagerqvist, H., jägmästare. Skellefte.	81	Lewenhaupt, E., grefve. Uppsala.	91
Lamberg, H. A. M., f. v. Schantz, enkefru. Stockholm.	89	Levin, A., med. doktor. Stockholm.	88
Lamm, A.,* fröken. Stockholm.	92	Lewin, E. V., grosshandlare. Stockh.	87
Lamm, A., grosshandlare. Göteborg.	89	Levin, H., grosshandlare. Stockholm.	80
Lamm, C. D., direktör. Stockholm.	82	Lewin, H., kassör. Stockholm.	92
Lamm, C. R., ingenjör. Stockholm.	91	Liberg, B., fabrikör. Rosenfors, Skogstorp.	82
Lamm, F. L., grosshandlare. Stockh.	80	Liberg, L. L., grosshandlare. Stockholm.	80
Lamm, G., f. Jacobsson, fru. Stockholm.	92	Lidbom, C., med. doktor. Elfkarleö.	90
Lamm, H., f. Meyersson, fru. Stockholm.	80	Liedbeck, C. H., gymnastikdirektör. Stockholm.	82
		Liedbergius, J. H., apotekare. Linköping.	80
		Lilienberg, A., häradsh. Ronneby.	80
		Lilienberg, G. R., justitieråd. Stockholm.	80

Lilienberg, V. E., kapten. Stockholm.	82	Lindgren, A., kronofogde. Västerås.	92
Liljestrand, A. E., redaktör. Göteborg.	88	Lindgren, A. M., öfverste. Stockh.	89
Liljevalch, C. F., jr, grosshandlare. Stockholm. Hedersledamot.	80	Lindgren, A. R., bryggeriidkare. Stock-holm.	80
Liljevall, H., grossh. Karlskrona.	81	Lindgren, C. E., kassör. Norrköping.	81
Lilliehöök, B., godsegare. Sötåsen, Töreboda.	83	Lindgren, H., fröken. Göteborg.	80
Lilliehöök, D., löjtnant. Frugård, Lilleskog.	83	Lindgren, M., f. Arfwidson, fru. Västerås.	92
Lilliehöök, G., major. Kungsgård.	85	Lindgren, T. B., handlande. Stock-holm.	82
Lilliesköld, C. A., härads höfding. Arvika.	84	Lindhagen, D. G., professor. Stockh.	80
Lilliesköld, V., kamrer. Stockholm.	80	Lindholm, B., landskapsmålare. Göte-borg.	83
Lilljekvist, F., arkitekt. Stockholm.	89	Lindhult, H. G., rektor. Kungälf.	84
Limmell, F., f. Forsberg, enkefru. Stockholm.	81	Lindman, A., landskapsmålare. Stock-holm.	82
Lind, C. T., hemmansegare. Gerum, Tanum.	91	Lindman, B., kontrolldirekt. Stockh.	89
Lind, C. V., fabrikör. Norrköping.	80	Lindmark, P. C., landtränmästare. Gefle.	86
Lind, E., fröken. Stallarholmen.	83	Lindquist, E., trafikchef. Stockholm.	82
Lind, H., apotekare. Borås.	80	Lindquist, J. H., kontrollör. Göte-borg.	82
Lind, P. O., stadsläkare. Västerås.	80	Lindquist, P. A., ångbåtsbefälhafvare. Ämmeberg, Askersund.	90
Lind af Hageby, C. M., ryttmästare. Ryfors, Elmhult.	92	Lindquist, S., fröken. Stockholm.	92
Lindahl, A., handlande. Karlskrona.	81	Lindquist, T., apotekare. Väsby.	90
Lindahl, G., löjtnant. Gefle.	91	Lindqvist, C., professor. Stockholm.	82
Lindahl, P. E., godsegare. Stockh.	81	Lindqvist, H., kassör. Stockholm.	82
Lindahl, V. N. A., auditör. Karls-krona.	84	Lindqvist, P. E., disponent. Linds-berg.	82
Lindau, S., byggmästare. Stockholm.	82	Lindqvister, F., postmästare. Tors-hälla.	80
Lindberg, A., grossh. Östervik.	80	Lindroth, A., grosshandlare. Stockh.	80
Lindberg, C. F., artist. Stockholm.	81	Lindroth, L., fil. doktor. Stockholm.	83
Lindberg, G. E., hamnfogdeinspektör. Stockholm.	81	Lindroth, N., f. Berg, fru. Göteborg.	80
Lindberg, N. J., destillator. Stock-holm.	82	Lindskog, F., arkitekt. Franstorp, Sundbyberg.	80
Lindberg, O., arkitekt. Stockholm.	92	Lindstedt, A., professor. Stockholm.	89
Lindblad, A., med. doktor. Stockh.	82	Lindstedt, C. E., handlande. Stockh.	87
Lindblad, J. V., redaktör. Stockh.	91	Lindström, A., geolog. Stockholm.	81
Lindblad, K., apotekare. Vifstavarf.	90	Lindström, C. F. J., grosshandl. Stockholm.	80
Lindblad, L., f. Moller, fru. Stock-holm.	92	Lindström, C. J., handl. Stockholm.	81
Lindbohm, J., fröken. Stockholm.	81	Lindström, G., assistent. Stockh.	80
Lindbom, O., komm.-kapten. Stockh.	82	Lindström, J. A., handl. Karlskrona.	81
Lindbäck, A., lasarettkommisarie. Stockholm.	80	Lindström, N. J. O. H., hofpredikant. Glemminge.	83
Lindeberg, C., disponent. Ramvik, Hernösand.	81	Lindström, V. H., apotekare. Mora.	90
Lindeberg, K., kansliråd. Stockholm.	82	Lindström, V. O., grossh. Stockholm.	82
Lindegren, A., arkitekt. Stockholm.	89	Lindvall, B. N. A., kyrkoherde. Ref-teled.	81
Lindegren, E., v. härads höfding. Jönköping.	80	Lindvall, C. A., öfveringeniör. Stockh.	90
Lindegren, F., f. Kindgren, fru. Stockholm.	92	Lithorin, A. J., källarmästare. Stockh.	89
Lindegren, O., postkassör. Stockholm.	92	Livijn, E. C., grosshandlare. Stockh.	89
Lindencrona, A. T., bandirektör. Stockholm.	88	Ljungberg, A. E., amanuens. Stockh.	83
Linder, N., lektor. Stockholm.	80	Ljungberg, B., landskamrer. Ume.	83
Linderoth, J., fabriksidkare. Stock-holm.	80	Ljungberg, C. E., advokatfiskal. Stockholm.	89
Linderoth, P. J., godsegare. Stockh.	84	Ljungberg, E., registrator. Stockholm.	89
		Ljungberg, E. A., apotekare. Stock-holm.	82

- Ljungberg, J., vinhandl. Norrköping. 80
 Ljungberg, K., apotekare. Stockh. 80
 Ljungberg, S.,* apotekare. Visby. 80
 Ljunggren, A. G., apotekare. Borg-
 holm. 90
 Ljunggren, G. T., kontraktsprost.
 Uddevalla. 90
 Ljunglöf, K., grosshandlare. Stockh. 87
 Ljungstedt, V., f. d. departements-
 chef. Stockholm. 82
 Ljungström, O., handlande. Ystad. 81
 Londicer, G., grosshandl. Stockholm. 82
 Looström, L., amanuens. Stockh. 80
 Lorich, C. J., godsegare. Stockholm. 82
 Lorich, F., fröken. Södertälje. 80
 Lovén, C., professor. Stockholm. 80
 Lovén, H., president. Stockholm. 81
 Lovén, J., grosshandlare. Stockholm. 80
 Ludin, J. G., grosshandl. Stockholm. 82
 Lund, D., boktryckare. Stockholm. 82
 Lund, M., agent. Stockholm. 89
 Lund, T., grosshandlare. Stockholm. 91
 Lundberg, A., bruksförvalt. Ockelbo. 81
 Lundberg, A., löjtnant. Stockholm. 91
 Lundberg, C., rektor. Stockholm. 81
 Lundberg, C. O., byggmästare. Stock-
 holm. 89
 Lundberg, C. T., revisor. Stockh. 82
 Lundberg, E. K., stadsmäklare. Stock-
 holm. 80
 Lundberg, F., godsegare. Stora Tuna. 82
 Lundberg, F., fil. doktor. Strängnäs. 91
 Lundberg, J. L.,* apotekare. Lysekil. 87
 Lundberg, K. L., handlande. Stockh. 80
 Lundberg, O., apotekare. Norberg. 90
 Lundberg, O. V., borgmästare. Sala. 90
 Lundblad, E. A., rådmän. Eskils-
 tuna. 80
 Lundblad, E. G., konsistorienotarie.
 Strängnäs. 82
 Lundborg, G. R., kontraktsprost. Kisa. 90
 Lundberg, A., ingenjör. Oslättfors,
 Gefle. 86
 Lundeberg, C., bruksegare. Fors-
 backa, Margretheshill. 81
 Lundeberg, S., syssloman. Uppsala. 89
 Lundgren, C., kommandörkapten.
 Ullaberg, Stjärnhof. 81
 Lundgren, F., kanslist. Stockholm. 82
 Lundgren, F. G., f. d. apotekare. Lin-
 köping. 81
 Lundgren, N. A., kamrer. Vingåker. 81
 Lundholm, C. A. V., bokförläggare.
 Stockholm. 88
 Lundin, A., fröken. Stockholm. 87
 Lundin, A. V., fabriksidkare. Stockh. 82
 Lundin, B. V., ryttmästare. Stockh. 87
 Lundin, C., literatör. Stockholm. 80
 Lundin, C. R., grossh. Stockholm. 80
 Lundin, E., ingenjör. Stockholm. 90
 Lundman, J., lektor. Stockholm. 91
 Lundmark, H., bokhållare. Stockh. 80
 Lundqvist, O., brukspatron. Bona,
 Karlsby. 91
 Lundstedt, B., amanuens. Stockh. 81
 Lundstedt, C. R., godsegare. Ingla-
 torp, Karlskrona. 82
 Lundström, G., bruksegare. Röfors,
 Arboga. 81
 Lundström, J., grossh. Stockholm. 80
 Lundvall, A., v. häradsh. Stockh. 80
 Lundvall, A., postkontrollör. Stockh. 80
 Lundvall, J., landtbrukare. Södertälje. 85
 Lyberg, C., kanslist. Stockholm. 81
 Lysell, A., v. konsul. Lysekil. 87
 Lyttkens, A., direktör. Halmstad. 88
 Läffler, L. F., professor. Djursholm. 81
 Längstadius, C. V., grossh. Stockh. 81
 Löfgren, J. V., handlande. Stockh. 80
 Löfholm, V.,* fröken. Norrköping. 80
 Löfman, C. P., öfverdirektör. Stockh. 80
 Löfmarck, J., f. d. polismästare. Ma-
 riestad. 80
 Löfström, A. P., godsegare. Sund-
 byberg. 87
 Löfvander, V., rådmän. Stockholm. 81
 Lönegren, G. V., generaltulldirektör.
 Stockholm. 89
 Lönner, G. A., v. konsul. Karlskrona. 81
 Lönngren, E. V., stämpelkassör. Stock-
 holm. 89
 Löwegren, M. K., professor. Lund. 90
- M**agnét, A., protokollsekret. Stockh. 80
 Magnus, A., grosshandl. Göteborg. 81
 Magnusson, M., grosshandl. Stockh. 82
 Magnusson, T., ingenjör. Sandviken. 81
 Malm, A., amanuens. Stockholm. 91
 Malm, C., fröken. Stockholm. 89
 Malm, H., kanslisekret. Stockholm. 81
 Malm, J. T., kontraktsprost. Löderup. 92
 Malm, O. B., major. Stockholm. 89
 Malm, T. V., protokollsekret. Stockh. 82
 Malmberg, C. V. F., ingenjör. Stockh. 89
 Malmberg, O., ingenjör. Uppsala. 80
 Malmberg, C., civilingenjör. Stockh. 82
 Malmgren, A., artist. Stockholm. 91
 Malmgren, A. E., krigsråd. Stockholm. 89
 Malmgren, E. H., bruksförvaltare.
 Stockholm. 82
 Malmgren, T., redaktör. Uddevalla. 81
 Malmros, G., herr. Malmö. 84
 Malmsten, K., med. doktor. Stockholm. 92
 Malmström, A., handelsbokhållare.
 Stockholm. 81
 Malmström, A., professor. Stockh. 81
 Malmström, C. G. T., dekorations-
 målare. Stockholm. 92
 Malmström, H., fröken. Stockholm. 80
 Mannerstråle, C. H. E., bruksegare.
 Fridhem, Strängnäs. 82

Mannheimer, T., bankdirektör. Göteborg. 83	Morssing, F., handlande. Stockholm. 80
Marelius, C. J., apotekare. Visby. 80	Mueller, J., grosshandlare. Stockh. 91
Markstedt, A., kapten. Skellefte. 81	Muhl, S., f. Rosenblad, fru. Helle- rup, Falkenberg. 81
Markstedt, D. R., rådman. Skellefte. 81	Munktell, H., fröken. Stockholm. 81
Martén, L. O., handlande. Pålgård. 90	Munthe, C. H., hofrättsråd. Stock- holm. 90
Martin, A. F., borgmäst. Södertälje. 80	Munthe, G., kammarråd. Stockholm. 89
Martin, H., v. häradshöfding. Stock- holm. 91	Murray, G., grosshandlare. Göteborg. 90
Martin, H. V., expeditionschef. Stockh. 83	Murray, R., professor. Stockholm. 80
Martin, O. A., stadsläkare. Södertälje. 82	Müller, H., dekorationsmålare. Stock- holm. 89
Martin, R., tandläkare. Stockholm. 92	Müller, J. Rieck, ingenjör. Elfsbyn. 81
Martinson, P., apotekare. Koppar- berg. 90	Myhrman, E., byråchef. Stockholm. 91
Masreliez, E., major. Stockholm. 89	Myrberg, A. M., läroverksadjunkt. Stockholm. 82
Matsson, A., konsthandlare. Stockh. 90	Myrberg, O. F., professor. Uppsala. 90
Matthiesen, J., protokollsekr. Stock- holm. 81	Mångberg, P. O., landtränmästare. Ume. 83
Matthiesen, M., notarie. Stockholm. 90	Månsson, L., f. d. riksdagsman. Trane- måla, Hofmansbygd. 83
Matthiesen, A., agent. Stockholm. 81	Månsson, S.,* intendent. Tånger, En- viken. 90
Mattson, J., byggmästare. Västerås. 92	Möller, C., grosshandlare. Stockholm. 80
Mattsson, M., handlande. Stockholm. 90	Möller, C. F., stationsinspektör. Bor- länge. 82
Medin, O., professor. Stockholm. 80	Möller, G. V., grosshandlare. Stock- holm. 92
Meijer, B., fil. doktor. Stockholm. 81	Möller, J., bankdirektör. Gefle. 82
Meijer, J., f. d. kanslisekreterare. Stock- holm. 89	Möllersvärd, H., fröken. Stockholm. 83
Meister, A., kommandör. Karlskrona. 81	Mörner, C. H., grefve, apotekare. Norr- köping. 81
Melander, C., järnvägskontrollör. Halmstad. 92	Mörner, J., f. Bennet, grefvinna. Stockholm. 92
Melander, V., v. häradshöfding. Stock- holm. 92	Mörner, K. A. H., grefve, professor. Stockholm. 89
Melén, E., inspektör. Berga, Mariefred. 81	Mörner, U. M., f. Scharp, fru. Lin- köping. 83
Melin, F., förste bataljonsläk. Sand- viken. 86	
Melin, P., öfverste. Göteborg. 80	
Mellgren, E., f. Winkrans, fru. Göte- borg. 82	
Mellin, C. F., borgmästare. Gefle. 90	
Merténs, C., revisor. Stockholm. 82	
Meuller, C. L., öfverkontrollör. Stock- holm. 82	
Michaeli, J., grosshandlare. Stockh. 89	
Michalowski, M., landtbrukare. Eke- borg, Enköping. 90	
Mineur, C. G., fabriksidkare. Stockh. 80	
Moberg, C. O., borgmästare. Karl- stad. 90	
Molander, A., direktör. Stockholm. 80	
Molander, C. A., grossh. Stockholm. 80	
Molin, C. R., konditor. Stockholm. 82	
Molin, E., f. Broberg, fru. Stockh. 80	
Moll, F., handelsbokhållare. Stockh. 80	
Montelius, A., f. Reuterskiöld, fru. Stockholm. 80	
Montelius, L. H., häradshöfd. Växjö. 82	
Montelius, O., professor. Stockholm. 80	
Montelius, V., riksbankens ombuds- man. Stockholm. 82	
Morén, E., öfverhofpredikant. Stora Tuna. 82	
Moritz, C. G., disponent. Ume. 83	
	Nachmanson, A., handlande. Stock- holm. 80
	Nachmanson, E., grossh. Stockholm. 80
	Nachmanson, H., grossh. Stockholm. 80
	Näsman, E. A., fabriksidkare. Eskils- tuna. 82
	Naumann, J. L., med. doktor. Hörby. 90
	Naumann, T., sekreterare. Stockh. 81
	Neess, C. F., grossh. Landskrona. 80
	Nehrman, K. H., advokatfiskal. Stock- holm. 86
	Neijber, L. T., expeditionsekreterare. Stockholm. 88
	Neijber, M. J., stadsmäklare. Stock- holm. 80
	Nelsson, E., kronofogde. Lösen, Lycke- by. 80
	Nerman, H., borgmästare. Karlskrona. 80
	Nerpin, H., ornamentalsbildhuggare. Stockholm. 80

Netzel, L., f. Pistolekors, fru. Stockholm. 80	Norlander, G.,* folkhögskoleföreståndare. Käfvesta, Pålsboda. 80
Netzel, V., professor. Stockholm. 80	Norlander, J., f. Fernström, fru. Käfvesta, Pålsboda. 80
Neyber, O., provinsialläkare. Ronneby. 80	Norling, C. F., bruksegare. Fors, V. Fernebo. 89
Nicander, P., hotellvärd. Karlsborg. 86	Norlund, L., f. Hertzner, enkefru. Stockholm. 89
Nilsson, A., fabriksidkare. Eskilstuna. 82	Norrman, G., fröken. Stockholm. 92
Nilsson, A., handlande. Halmstad. 92	Norrman, L., f. Rydberg, enkefru. Karlskrona. 81
Nilsson, A. P., handlande. Halmstad. 90	Norstedt, E., bruksegare. Stockh. 83
Nilsson, E. J., länsveterinär. Mariestad. 92	Norstedt, O., med. doktor. Bro, Enköping. 90
Nilsson, G., stadsfiskal. Alingsås. 80	Norström, C. G., ingenjör. Stockh. Sedan ingått såsom <i>ständig ledamot</i> . 82
Nilsson, G. E., glasmästare. Stockh. 82	Norström, E., enkefru. Stockholm. 92
Nilsson, N. C., läroverkskollega. Stockholm. 81	Notini, A., ornamentsbildhuggare. Stockholm. 80
Nilsson, P., fabrikör. Stockholm. 91	Nyberg, N. J., sjökapt. Bollsta, Frånö. 81
Nisbeth, H., f. Oenius, enkefru. Simrishamn. 90	Nydqvist, A., ingenjör. Trollhättan. 80
Nisbeth, J. A.,* löjtnant. Uppsala. 92	Nygren, A., handlande. Göteborg. 83
Nordeman, F. A.,* veterinär. Vadstena. 80	Nygren, C., f. d. bruksegare. Stockh. 81
Nordenankar, R., kapt. Kalmar. 90	Nygren, S., seminarierektor. Göteborg. 80
Nordenfalk, C., landshöfding. Halmstad. 85	Nyholm, F., boktryckare. Stockholm. 88
Nordenfalk, J.,* friherre, godsegare. Stockholm. <i>Hedersledamot</i> . 81	Nylén, A.,* kronofogde. Lindesberg. 80
Nordenfalk, S., f. Piper, grefvinna. Halmstad. 85	Nyquist, N., handlande. Växjö. 81
Nordenfelt, L., landtmäteridirektör. Stockholm. 89	Nyström, C., med. doktor. Stockholm. <i>Hedersledamot</i> . 80
Nordenfelt, M., f. Gibson, fru. Stockholm. 82	Nyström, C. M., ingenjör. Mariefred. 83
Nordenskjöld, G., öfverste. Eksjö. 80	Nyström, G., kapt. Gefle. 81
Nordenskjöld, O. V., kommandörkapten. Stockholm. 81	Nyström, L. R., förste hofintendent. Stockholm. 82
Nordenson, E., med. doktor. Stockholm. 88	Nyström, T., major. Bårakra, Nettraby. 81
Nordenson, J., kontraktsprost. Sunne. 90	Näs, N. O., grosshandlare. Östersund. <i>Hedersledamot</i> . 82
Nordenström, G., professor. Stockh. 80	
Nordfält, A., pastor. Brattfors, Filipstad. 92	Ocklind, C., rektor. Skellefte. 81
Nordgren, J. L., apotekare. Töreboda. 90	Odelberg, A., kapt. Stockholm. 80
Nordin, M., hemmånsegare. Stafre. 82	Odelberg, O. V., disponent. Stockh. 89
Nordin, S. I., apotekare. Drottningholm. 90	Odenchantz, G., öfverste. Landskrona. 92
Nordlund, H., jägmästare. Luleå. 91	Odenchantz, T., häradshöfding. Annelund, Borås. 80
Nordlund, K. P., lektor. Gefle. 82	Ödner, C. T., riksarkivarie. Stockh. 81
Nordqvist, C. J., kronolänsman. Stocksund. 89	Ohlsson, B., bankbokhållare. Stockh. 81
Nordström, C. F., inspektor. Norra Degerfors. 92	Ohlsson, G., grosshandlare. Karlskrona. 81
Nordström, C. J., handlande. Gefle. 81	Ohlsson, H., f. Lundberg, fru. Stockh. 90
Nordström, G., apotekare. Stockholm. 84	Ohlsson, M., handlande. Halmstad. 92
Nordström, S., handlande. Gefle. 81	Ohlsson, O., skollärare. Sundsvall. 84
Nordström, T., kommerseråd. Stockholm. 89	Olander, P. O., stenhuggarmästare. Sundbyberg. 90
Nordvall, A. O. L., roteman. Stockh. 83	Olauson, A., banktjänsteman. Stockholm. 92
Nordwall, H., fröken. Stockholm. 92	Olbers, M., kamrer. Göteborg. 82
Norelius, C. A. V., hofkamrer. Stockh. 80	Oldenburg, A., notarie. Stockholm. 80
Noréus, G., e. o. jägmästare. Tunafors, Eskilstuna. 92	
Norin, L., f. d. häradshöfding. Stockh. 81	

Oldenburg, J. F. H., kassör. Stockh.	82	Peterson, J. A., herr. Stockholm.	84
Olin, J. A., hofpredikant. Malmö.	81	Peterson, L., rådman. Karlskrona.	82
Olivecrona, K., justitieråd. Stockh.	80	Peterson, L., arkitekt. Stockholm.	89
Olivecrona, R., f. Roos, fru. Stockh.	81	Peterson, V., herr. Norrköping.	84
Ollman, E. A., civilingeniör. Stockh.	82	Petersson, A., rådman. Stockholm.	82
Olson, C. A., landsekreterare. Kristianstad.	86	Petersson, C. E., amiralitetsintendent. Karlskrona.	81
Olsson, A., grosshandlare. Karlskrona.	91	Petersson, E. R., med. doktor. Stockholm.	80
Olsson, F. T., direktör. Stockholm.	88	Petersson, P., kontraktsprost. Årset.	90
Olsson, G., källarmästare. Stockh.	86	Petre, H., bruksegare. Stockholm.	88
Olsson, H. V., handlande. Stockh.	80	Petri, A., rådman. Eksjö.	87
Olsson, J., herr. Stockholm.	92	Petterson, A., handlande. Halmstad.	92
Olsson, M., handelsbokh. Göteborg.	80	Petterson, M., fabrikör. Stockholm.	88
Olsson, O., grosshandlare. Stockholm.	90	Pettersson, O., apotekare. Ume.	90
Olstone, J., kamrer. Stockholm.	80	Pettersson, C. G.,* handl. Södertälje.	86
Ortman, J. R., apotekare. Nyland.	90	Pettersson, F., fabrikör. Stockholm.	92
Ossbahr, C. A., föreståndare för K. Lifrstkammaren. Stockholm.	81	Pettersson, L. V., apotekare. Mönsterås.	90
Ossbahr, F., direktör. Hernösand.	92	Pettersson, M., stenhuggarmästare. Stockholm.	90
Osterman, J., kommandör. Stockholm.	81	Peyron, A., grosshandlare. Stockholm.	80
v. Otter, B. S., frih., major. Kristianstad.	92	Peyron, A., major. Stockholm.	90
v. Otter, E., frih., assessor. Stockh.	90	Peyron, L., grosshandlare. Stockh.	82
Ouchterlony, E. F., revisor. Stockholm.	92	Philipson, J., bankdir. Norrköping.	80
		Piehl, C., bageriidkare. Stockholm.	80
		Piehl, K., professor. Uppsala.	89
P alander, A., v. konsul. Karlskrona.	81	Pihl, A., föreståndare vid Trädgårdsföreningen. Rosendal, Stockholm.	80
Pallin, J. R., lektor. Stockholm.	80	Pihl, A. E., grosshandlare. Halmstad.	82
Palm, A., handelsbokhållare. Stockholm.	91	Piltz, G., apotekare. Stockholm.	80
Palm, G. T., skomakarmästare. Stockh.	88	Piper, C. G. F., grefve, hofstallmästare. Stockholm.	82
Palmaer, C. V., disponent. Forsvik.	81	Pira, J. O., f. d. rådman. Stockh.	82
Palmblad, M. L., f. Bowallius, fru. Eksjö.	88	Pira, M. E., f. Sefström, fru. Stockholm.	81
Palme, G., intendent. Stockholm.	89	Piscator, P. J. E., provinsialläkare. Sunne.	90
Palme, J. H., direktör. Stockholm.	80	Planting-Gyllenbåga, E. V. C., häradshöfding. Nyköping.	81
Palmgren, K. E., rektor. Stockh.	80	v. Platen, L., friherre. Stockholm.	80
Palmqvist, H.,* fröken. Stockholm.	80	Ploman, P. G. E., landskamrer. Nyköping.	80
Palmstierna, C. F., friherre. Stockh.	87	v. Plomgren, C. A. L., frih., kammarjunkare. Stockholm.	82
Palmstierna, G., frih., kommandörkapten. Karlskrona.	82	af Pontin, F., öfverste. Stockholm.	83
Palmstierna, H., frih., landshöfding. Jönköping.	89	Poppius, E., tullfiskal. Stockholm.	80
Personne, J. V., lektor. Uppsala.	82	Poppius, J., f. Hazelius, fru. Stockholm.	81
Personne, N., premieraktör. Stockh.	82	Posse, A., f. Hägerflycht, grefvinna. Stockholm.	82
Person, J. P., fabrikör. Halmstad.	92	Posse, L., frih., öfverste. Stockholm.	81
Persson, M., grosshandlare. Kristianstad.	89	v. Post, A., kapten. Katrineholm.	84
Petersen, D., fröken. Stockholm.	83	v. Post, V., bruksegare. Stockholm.	91
af Petersens, C., f. Stenbock, grefvinna. Stockholm.	89	Printzsköld, O., landshöfding. Nyköping.	80
af Petersens, C. J. F.,* docent. Lund.	81	v. Prinzencreutz, G., protokollsekreterare. Stockholm.	82
af Petersens, H., kansliråd. Stockholm.	80	Pripp, B., f. Arfvidson, fru. Göteborg.	80
af Petersens, H., förste hofjägmästare. Stockholm.	89	Psilander, S. F., med. doktor. Falun.	81
af Petersens, L.,* fröken. Lindved, Svedala.	90		
Peterson, C. F., fabrikör. Norrköping.	80		

Q vennerstedt, C. F., disponent. Stockholm. 81	Ripa, N., läroverksadjunkt. Karlskrona. 89
Q vistgaard, A.,* kapten. Huleviks- berg, Ulfö. 80	Risberg, L., kapten. Vaxholm. 80
R adhe, M., grosshandlare. Lysekil. 87	Ritou, C. G., disponent. Stockholm. 90
R ahm, E., handlande. Stockholm. 89	Ritter, E. V., byggmästare. Stockh. 89
R ahmn, C., f. Hammarberg, fru. Göteborg. 80	Rogberg, C., professor. Stockholm. 80
R amberg, G., med. kand. Gustafsberg. 90	Rogberg, J. G., kontraktsprost. Grenna. 90
R amel, O., friherre. Öfveds kloster, Bjersjölagård. 84	Rogstadius, F., regementsläkare. Ume. 80
R amstedt, A., handlande. Stockholm. 80	R ohtlieb, H., häradshöfding. Stock- holm. 81
R amstedt, C. G., jägmästare. Arnö, Nyköping. 92	R olander, V., f. v. Braun, enkefru. Stockholm. 81
R amstedt, E., v. häradsh. Stockh. 80	R oman, C. G., länsman. Stallarholmen. 83
R amstedt, J. O., revisionsekreterare. Stockholm. 83	d e Ron, C. E., veterinär. Mariefred. 83
R amstedt, R. V., fabriksidkare. Stockholm. 80	R os, G., godsegare. Leksand. 91
R amstedt, V., grosshandlare. Stock- holm. 82	R osander, C., tandläkare. Stockh. 82
R andel, A., rådman. Västervik. 89	R osell, A., domprost. Göteborg. 80
R aphael, A., fil. doktor. Stockholm. 81	R osén, J. A. V., apotekare. Gefle. 90
R athsman, R., grosshandlare. Sunds- vall. 89	R osén, P. G., professor. Stockholm. 81
R edelius, O. V., kontraktsprost. Hal- lingeberg. 90	v. R osen, A. G., greve, öfverste. Stockholm. 80
R edt, J. M., byggmästare. Stockh. 80	v. R osen, A. P., greve. Stockholm. 81
v. R ehausen, C. A. M., kronofogde. Hudiksvall. 86	v. R osen, A. R. F., greve, förste hofmarskalk. Stockholm. 82
R ehbinder, H., frih., kommerseråd. Stockholm. 83	v. R osen, E., f. v. Rosen, greffinna. Stockholm. 89
R emahl, C. O., apotekare. Ronneby. 90	v. R osen, G., greve, assessor. Stock- holm. 81
R ettig, C. V., godsegare. Flen. 88	v. R osen, G., greve, professor. Stockh. 87
R ettig, H., v. häradshöfding. Stockh. 89	v. R osen, N., greve, förste hofmar- skalk. Stockholm. 80
R ettig, J., v. konsul. Gefle. 81	v. R osen, V., frih., ryttmästare. Stockh. 82
R hodin, G., borgmästare. Hjo. 90	R osenberg, G. M., grossh. Stockh. 81
R hodin, H., konsul. Stockholm. 81	R osenberg, J. O., professor. Stockh. 89
R ibbing, E., kabinetts-kammarherre. Stockholm. 87	R osendahl, H. V., med. doktor. Gelli- vare. 91
R iben, L. V., statskommissarie. Stock- holm. 81	R osendal, G., grosshandlare. Stockh. 89
R ichert, J. C., f. d. statsråd. Stock- holm. 91	R osengren, C., grossh. Stockholm. 80
R ichert, J. G., öfverste. Stockholm. 89	R osenlind, E.,* direktör. Stockholm. 82
R ichter, F., sekreterare i Järnkön- toret. Stockholm. 80	R osenström, A., sterbhusnotarie. Stockholm. 81
R ichter, G., godsegare. Hamra, Tumba. 82	R ossander, A., fröken. Stockholm. 89
R idderborg, C. F. C., kammarherre. Ribbingshof, Norra Vi. 81	R ossander, C. J., professor. Stockh. 80
R ietz, G., bokhandlare. Hudiksvall. 82	R ossander, F., grossh. Stockholm. 80
van R ijswijk, H., tapetserare. Stockh. 80	R ossander, V., f. Forsgrén, fru. Stockholm. 90
R ingheim, G., handlande. Karlskrona. 85	R uben, A., grosshandlare. Karlskrona. 81
R ingius, J. A., kronofogde. Göteborg. 86	R ubenson, J., grossh. Stockholm. 80
R ingström, R. V., apotekare. Filip- stad. 90	R ubenson, L., grossh. Stockholm. 81
R inman, C., fastighetsegare. Stock- holm. 84	R ubenson, M., sekreterare. Stock- holm. 82
	R ubenson, R., professor. Stockholm. 81
	R ubenson, S. V., målare. Stockh. 80
	R uckman, M., fröken. Stockholm. 80
	<i>Hedersledamot.</i> 80
	R udbeck, A., friherre. Stockholm. 80
	R udbeck, E., f. Ulfsparré,* fri- herrinna. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i> 80
	R udberg, A., f. bataljonsläkare. Karls- krona. 82
	R udebeck, G., häradshöfding. Elf- kullen, Sunne. 92

Rundgren, C., f. Maule, fru. Karlstad. 80	Sandahl, O., professor. Stockholm. 81
Rundquist, A., fabriksidkare. Stockholm. 82	Sandberg, C. R., förste bataljonsläkare. Gefle. 90
Runnvist, L., fröken. Stockholm. 92	Sandberg, F., hofpredikant. Solna, Tomtebodå. 90
Ruuth, M. D., frih., generallotsdirektör. Stockholm. 91	Sandberg, G. V., revisor. Stockholm. 83
Rügheimer, L., grosshandl. Stockholm. 82	Sandberg, M., f. Scherini, fru. Norrköping. 80
Rütterskiöld, E., f. d. bruksegare. Stockholm. 83	Sandels, F., generallöjtnant. Stockh. 87
Rydbeck, A. A:son, folkhögskolelärare. Värnamo. 81	Sandels, G., generallöjtnant. Stockh. 80
Rydbeck, F., landskontorist. Jönköping. 84	Sander, N. F., kansliråd. Stockh. 80
Rydberg, C., godsegare. Eksund. 82	Sandqvist, S. J., borgmästare. Huddiksvall. 83
Rydberg, K. H., apotekare. Växjö. 80	Sandqvist, S. J., målarmästare. Stockholm. 92
Rydberg, O. S., kansliråd. Stockholm. 81	Sandstedt, E. T., apotekare. Högsby, Staby. 90
Rydberg, V., professor. Djursholm. 89	Sandstedt, K., roteman. Stockholm. 91
Rydberg, V. L., bankkassör. Kristinehamn. 80	Sandström, E. J., disponent. Gefle. 82
Ryding, B. T. G., landshöfding. Herösand. 83	Sandström, H. G. J., literatör. Stockh. 84
Ryding, K. A., generallöjtnant. Sköfde. 84	Sauer, A., inspektor. Länna, Mariefred. 81
Rydow, E., handlande. Karlskrona. 81	Saul, L., fabrikör. Stockholm. 80
Rådberg, T., disponent. Dannemora. 92	Schale, E., kapten. Stockholm. 82
Rååf, E., öfverkommissarie. Karlskrona. 81	Schalén, C. A., f. d. kansliråd. Stockh. 80
Rödbom, G., direktör. Stockholm. 81	Schalén, V., registrator. Stockholm. 89
Röhss, V., konsul. Göteborg. 81	Schartau, J. F., apotekare. Hofva. 87
Rönqvist, N., f. Westerstrand, enkefru. Mariefred. 83	Schéle, T., skeppsklarerare. Halmstad. 89
Rönström, C. E., f. d. amiralitetskassör. Stockholm. 81	Schenström, M., häradsh. Västerås. 80
Sachs, M., handlande. Stockholm. 87	Scherini, O., grossh. Norrköping. 80
Sahlberg, P., kamrer. Trollhättan. 80	Scherini, P. H., hofpredikant. Östra Husby. 81
Sahlin, P. O., skomakarmästare. Stockholm. 80	Schildknecht, A., musikhandl. Stockh. 81
Salchow, V., direktör. Stockholm. 91	Schillberg, A. J., apotekare. Stockh. 83
Salin, K., arkitekt. Stockholm. 83	Schlesinger, J., köpman. Norrköping. 81
Salin, M., professor. Stockholm. 80	Schlyter, C. E., herr. Göteborg. 92
Saloman, G., v. professor. Stockholm. 82	Schlyter, C. O., häradshöfding. Huddiksvall. 81
Saloman, N., fröken. Stockholm. 89	Schlyter, G. R., lektor. Karlskrona. 90
Saloman, S., kompositör. Stockholm. 89	Schlytern, F. H., byråchef. Stockh. 82
Salomon, O., slöjdskoleföreståndare. Björkenås, Floda station. 86	Schmelzkopf, V., agent. Stockholm. 89
Samson, E., direktör. Stockholm. 81	Schmidt, E. C., f. Ditzinger, enkefru. Stockholm. 88
Samson, O., direktör. Stockholm. 80	Schmidt, J., grosshandlare. Stockh. 83
Samuelsson, A. J., fil. doktor. Västervik. 89	Schmidt, V., stadsläkare. Köping. 83
Samuelsson, P. G., rådman. Hedemora. 88	af Schmidt, K., godsegare. Stockh. 82
Samzelius, A., f. Sällström, fru. Stockholm. 92	Schnell, C., grosshandlare. Stockh. 81
Samzelius, H., jägmästare. Stockholm. 90	Schough, R., major. Gefle. 83
Samzelius, P., statskommissarie. Stockholm. 81	Schram, A. T., provinsialläkare. Helsingborg. 80
	Schram, E., grosshandlare. Stockholm. 91
	Schröder, A., apotekare. Söderåkra. 90
	Schröder, A., kronofogde. Gefle. 81
	Schröder, V., bruksegare. Dala-Husby. 82
	Schubert, R., öfverste. Stockholm. 89
	Schultz, A., ångbåtskomm. Stockholm. 81
	Schultzberg, E. H., tandläkare. Göteborg. 80
	Schultzberg, H., revisor. Stockholm. 92
	Schumacher, C. V., bageriidkare. Stockholm. 80

Schumburg, A., litograf. Stockholm.	87	Siljeström, J. G., rådmän. Göteborg.	80
Schumburg, R., v. konsul. Stockholm.	83	af Sillén, O. F., president. Stockh.	80
Schürer v. Waldheim, V., landtbrukare. Mellingeholm, Norrtälje.	81	Silverstolpe, A., generalmajor. Stockholm. Sedan ingått såsom <i>stünd. led.</i>	89
Schützererantz, J. V., kammar-skrifvare. Stockholm.	81	Simon, M., provinsialläkare. Malmköping.	90
Schwartz, B. S., fröken. Stockholm.	85	Siöberg, G., organist. Kågeröd, Tågarp.	86
v. Schwerin, H. H., friherre, docent. Lund.	81	Sjöberg, A., provinsialläkare. Mariestad.	90
Schöne, V., f. Callerholm, enkefru. Stockholm.	81	Sjöberg, C., inspektor. Amandatorp, Sköfde.	83
Schönfeldt, H., handlande. Stockh.	87	Sjöberg, E., tandläkare. Stockholm.	91
Schöning, C. J., f. d. hofrättsråd. Stockholm.	83	Sjöberg, G., rektor. Stockholm.	83
Schönmeyr, A. C., kommandörkapitän. Stockholm.	89	Sjöblom, A., med. doktor. Änäset.	89
Schönmeyr, C., v. häradsh. Stockh.	82	Sjöbring, P., biskop. Kalmar.	80
Schönthal, H., grosshandl. Stockh.	84	Sjöcrona, C. A., landshöfding. Mariestad.	81
Sebardt, V., hofapotekare. Stockh.	80	Sjöding, A., kyrkoherde. Stockholm.	82
Seberg, A., civilingenjör. Stockholm.	88	Sjögren, A., bergmästare. Filipstad.	81
Seelig, A. I., bokförläggare. Stockh.	81	Sjögren, C. F., f. d. bruksegare. Stockholm.	81
Segerberg, E., kamrer. Malmö.	86	Sjöholm, G., förvaltare. Bjästa.	84
Segerstedt, N. U., kassör. Strängnäs.	83	Sjöstedt, G. V., professor. Stockh.	81
Segerström, H., bokhållare. Stockholm.	92	Sjöstrand, A., revisionssekreterare. Stockholm.	81
Seippel, A., grosshandlare. Stockh.	81	Sjöstrand, C., kontorist. Halmstad.	92
Selander, N., major. Stockholm.	80	Sjöstrand, F., handlande. Mariefred.	91
Selander, V., hofrättsnotarie. Stockh.	83	Skantze, H., sjökaptän. Karlskrona.	90
Seligmann, J., bokförlägg. Stockh.	80	Skogh, V., f. Wahlgren, fru. Stockholm.	81
Seligmann, J., grosshandlare. Stockh.	81	Skogman, A., f. Poppius, friherrinna. Stockholm.	81
Sellberg, I. L., handlande. Stockh.	83	Skogman, C. J. A., friherre, f. d. kommandörkapten. Stockholm.	81
Sellergren, N.,* v. pastor. Göteryd.	83	Skogsborg, R., tandläkare. Stockh.	81
Sellin, I. M., e. o. notarie. Stockh.	82	Smedberg, S. A., landbruksingenjör. Mariestad.	92
Selling, C. G., hofrättsråd. Stockholm.	89	Smerling, C. F., kansliråd. Stockh.	81
Sellmann, G., bryggeriätkare. Stockh.	85	Smith, G., apotekare. Ystad.	81
Senell, E., kollega. Stockholm.	81	Smith, J. J., t. f. landsekreterare. Gefle.	84
Seth, N. J., bokhållare vid statens järnvägar. Stockholm.	82	Snoilsky, C., grefve, öfverbibliotekarie. Stockholm.	91
Seton, B., f. Rosencrantz, fru. Ekolsund.	80	Sohlman, H., redaktör. Stockholm.	91
Setterblad, G., med. doktor. Stockholm.	80	Sondén, E. A., kassör. Norrköping.	81
Settergren, G., kapten. Stockholm.	82	Sondén, M., med. doktor. Stockholm.	80
Settergren, E., advokatfiskal. Stockh.	82	Sondén, P., amanuens. Stockholm.	92
Setterman, G., handlande. Stockh.	83	Soneson, A., handlande. Halmstad.	82
Settervall, H. A., grossh. Stockh.	81	de Soto Maior, A. da Cunha, vicomte, envoyé. Stockholm.	81
Settervall, J., grosshandlare. Stockholm.	83	Spak, F. A., major. Stockholm.	80
Settervall, N., v. häradsh. Stockh.	87	Sparre, A., f. Hamilton, grefvinna. Kronovall, Esperöd.	91
Sidenbladh, E., öfverdirektör. Stockholm.	80	Sparre, C. C:son, grefve, häradshöfding. Vimmerby.	92
Sidenbladh, K., f. aktuarie. Stockh.	80	Sporrong, C. F., fabrikör. Stockh.	84
Siefert, S., ingenjör. Kalmar.	90	Springer, G., direktör. Stockholm.	81
Sievert, M., handlande. Stockholm.	84	Staafl, A. V., kyrkoherde. Stockh.	81
Silverbrand, O., byråchef. Stockh.	89	v. Stapelmohr, I., borgmästare. Östersund.	90
Silfverskiöld, J. T., apotekare. Västerås.	80		
Silfversparre, V., kapten. Stockh.	90		
Silfverstolpe, C., kammarh. Stockh.	81		
Siljeström, A. L., kassör. Finspong.	85		

Starck, A., konsul. Stockholm.	89	Sundberg, A., kamrer. Stockholm.	84
Stedt, N., inspektör. Stockholm.	91	Sundberg, A. N., ärkebiskop. Uppsala.	82
Stedt, N. M., borgmäst. Sölvesborg.	81	Sundberg, E. G., sekreterare. Stockholm.	80
Stenberg, G. B., v. häradshöfding. Haparanda.	81	Sundberg, G., fabriksidkare. Kalmar.	90
Stenman, G. T., kammarskrifvare. Stockholm.	82	Sundberg, J. E., konditor. Stockholm.	87
Stenman, V., kassör. Stockholm.	80	Sundblad, L. A., kronofogde. Arvika.	86
Stenqvist, G., apotekare. Hallsberg.	90	Sundblad, V., apotekare. Uppsala.	80
Stenström, A. F., apotekare. Mälilla.	90	Sundelin, J. A. I., kontraktsprost. Jönköping.	80
Stern, E., handlande. Stockholm.	89	Sundell, J. O., kanslist. Stockholm.	82
Stern, N. I., grossh. Karlskrona.	81	Sundell, V. C., konditor. Stockholm.	88
Stjerngranat, M. G. H., kammarjunkare. Nobynäs, Frinnaryd.	85	Sundén, D. A., lektor. Västerås.	80
Stjernhoff, C. G., herr. Värtan, Stockholm.	82	Sundevall, I., fröken. Stockholm.	83
Stjernspetz, E., f. af Wirsén, fru. Rockhammar, Fellingsbro.	81	Sundgren, F. C., kronouppbördskomm. Stockholm.	83
Stjernspetz, P. A. H., major. Rockhammar, Fellingsbro.	80	Sundin, E. O., hemmansegare. Stafre.	82
Stokebye, P. O., handlande. Halmstad.	92	Sundström, A., agent. Stockholm.	84
v. Stockenström, E., bruksförvaltare. Dädran, Enviken.	91	Sundström, C. J.,* lektor. Göteborg.	81
v. Stockenström, H., öfverkammarherre. Stockholm.	81	Sundström, P., grosshandlare. Stockholm.	87
Stollenwerk, J., ingeniör. Åmmeberg, Askersund.	90	Sundström, V., f. Schultz, fru. Stockholm.	92
Storckenfeldt, E., generaldirektör. Stockholm.	88	Sunnerdahl, E., grossh. Stockholm.	81
Strahl, A., v. häradshöfding. Stockh.	90	Svahn, C. A., industriidkare. Karlskrona.	81
Strandberg, G., fondmäklare. Stockholm.	89	Svanbeck, C. E., kamrer. Stockholm.	81
Strandberg, P., kanslisekret. Stockh.	82	Svanbeck, P., trafikchef. Karlshamn.	81
Strandell, A., kyrkoherde. Stockholm.	89	Svanberg, A., med. doktor. Stockh.	80
Stridbeck, A., med. doktor. Nässjö.	90	Svanberg, G., borgmästare. Göteborg.	80
Stridsberg, E., ingeniör. Trollhättan.	80	Svanlund, E., apotekare. Karlskrona.	81
Strindberg, J. O., grosshandl. Stockh.	82	Svanström, F., grosshandl. Stockholm.	80
Strokirk, C. E., kapten. Storvik.	80	Svanström, J., fröken. Stockholm.	92
Strokirk, C. G., ingeniör. Hernösand.	80	Swartling, A., v. konsul. Norrköping.	81
Strokirk, E., grosshandlare. Stockholm. Hedersledamot.	88	Swartz, C., fabriksidkare. Norrköping.	81
Ström, E., f. Nordwall, fru. Stockholm.	92	Swartz, D., f. Frisell, fru. Norrköping.	92
Ström, I., f. Nordwall, fru. Stockholm.	92	Swartz, L., f. Hülphers, fru. Norrköping.	80
Ström, L., intendent. Stockholm.	89	Svedberg, J., grosshandlare. Stockholm.	90
Ström, L. V., grosshandlare. Stockh.	83	Svedberg, J. F., provinsialläkare. Stockholm.	80
Strömfelt, F., grefve. Stockholm.	89	Svedbom, H., f. Lindberg, fru. Stockholm.	89
Strömholm, C. O., apotekare. Ragunda.	90	Svedbom, V., sekreterare. Stockholm.	81
Strömman, O., kapten. Sköfde.	83	Svenson, J. S., fabriksidkare. Stockh.	83
Stuart, L., auditör. Stockholm.	81	Svensson, C. P., tapetserare. Stockh.	80
Stuart, S. L., notarie. Stockholm.	92	Svensson, F., notarius publicus. Stockholm.	81
Sturzen-Becker, V., lektor. Stockh.	80	Svensson, S. J., apotekare. Malmköping.	80
Stål, C. J., verkställare. Alviken, Stockholm.	80	Svinhufvud, V., kapten. Strängnäs.	82
Stål, S., boktryckare. Stockholm.	82	Syberg, F., grosshandlare. Stockholm.	80
Stål, V., öfverstelöjtnant. Stockholm.	80	v. Sydow, C. F., apotekare. Halmstad.	82
Stånggren, F., borgmästare. Linköping.	80	v. Sydow, F. E., öfverläkare. Göteborg.	81
		v. Sydow, H., v. häradshöfd. Stockholm.	91
		Sylvén, V. M. T., apotekare. Nässjö.	90
		Sällberg, G. T., distriktsläk. Stockh.	80

Sällström, A. G., byggmäst. Stockh.	80	Thestrup, G.,* major. Landskrona.	80
Sällström, G. F. V., ingenjör. Stockh.	83	Thingren, A., amanuens. Stockh.	81
Särnblad, A. J., läroverksadjunkt. Skara.	90	Thingren, L., öfverstelöjtnant. Stock- holm.	81
Sätherberg, H., professor. Stockh.	80	Thomæus, E. A., med. doktor. Drott- ningholm.	89
Sätterholm, R., ingenjör. Stockh.	83	Thomas, J. E., byggmäst. Stockh.	80
Sääf, H., f. Cimmerdahl, fru. Norr- köping.	92	Thomas, W. W., minister. Stockholm.	91
Söderbaum, C., krigsråd. Stockh.	83	Thomson, F. F., kommandör. Stockh.	81
Söderbaum, H. V., kontraktsprost. Estuna.	90	Thorburn, R., grosshandl. Uddevalla.	82
Söderbaum, P., med. doktor. Falun.	90	Thorell, R., regementsauditör. Stockh.	81
Söderberg, E. N., fil. stud. Uppsala.	90	Thorén, A., generalmajor. Stockholm.	83
Söderberg, G., handlande. Stockholm.	92	Thorssell, A., löjtnant. Stockholm.	83
Söderblom, F., orgelnist. Delsbo.	84	Thorssell, E. B., sjökapt. Stockh.	91
Söderbom, A.,* med. doktor. Bollnäs.	87	Thulin, A. B., med. doktor. Kungs- backa.	90
Söderbom, H., f. Stjernstedt, enke- fru. Uppsala.	80	Thulin, C. G., skeppsmäklare. Stock- holm.	80
Söderholtz, L., f. Örtegren, fru. Stockholm.	92	Thulstrup, H., öfverste. Södertälje.	81
Söderlind, J., rektor. Stockholm.	83	Thunberg, A., kommandörkapt. Stock- holm.	91
Söderman, C. A., skulptör. Stockh.	80	Thuresson, T. R., ombudsman. Sunds- vall.	90
Södermark, J. A., f. d. landskamrer. Borås.	91	Thörn, J., fröken. Karlskrona.	81
Södermark, P.,* lasarettsläk. Marie- stad.	86	Thörn, S., f. Söderström, enkefru. Karlskrona.	83
Söderström, C., sjökapt. Mariefred.	83	Thörn, V. L., v. konsul. Karlskrona.	81
Söderström, C. C., grossh. Stockh.	80	Tibell, R. F., kamrer. Stockholm.	89
Söderström, M., f. König, fru. Stockholm.	81	af Tibell, M. V., fröken. Rönninge, Tumba.	82
Söderström, P. G., fabrikö. Marie- fred.	83	Tigershiöld, H., v. häradshöfding. Stockholm.	89
Sörenson, C., med. doktor. Klippan.	90	Tigerstedt, R., professor. Stockh.	83
T		Tillander, H., apotekare. Stockh.	80
Tamm, A., fil. doktor. Stockholm.	80	Tonning, P., folkhögskoleförest. Falun.	82
Tamm, G., löjtnant. Stockholm.	91	Torén, K., direktör. Jönköping.	92
Taube, B., frih. arkivarie. Stockholm.	89	Torin, K., bibliotekarie. Skara.	85
Taube, E., grefve, kommandant. Stock- holm.	83	Tornberg, F. V., fabriksidk. Stockh.	80
Tegnér, C., f. Thorell, enkefru. Stockh.	80	Tornérhielm, C., kanslisekreterare. Stockholm.	81
Tegnér, E., bibliotekarie. Lund.	80	Torngren, J. V., kassör. Västerås.	80
Tegnér, E., professor. Uppsala.	80	Trana, E., v. häradsh. Göteborg.	80
Tempelman, G., grosshandlare. Stock- holm.	82	Tranchell, C., ingenjör. Landskrona.	80
Tempelman, V., protokollsekreterare. Stockholm.	80	Trapp, O., bankdirektör. Helsingborg.	92
Tengbom, C. A., landtränmästare. Mariestad.	80	Treffenberg, C., landshöfding. Falun.	86
Tesch, I., f. Lindström, fru. Stockh.	89	Troili, E., notarie. Stockholm.	81
Tesch, J., apotekare. Malmö.	85	Troilius, A. M.,* magistratsekrete- rare. Gefle.	81
Thalin, C., handlande. Stockholm.	80	Trolle, H., godsegare. Klågerup.	86
Tham, H., ryttmästare. Ståholm, Kö- ping.	90	Trolle, N., godsegare. Klågerup.	86
Tham, V., direktör. Huskvarna.	82	Trotzig, G. F., grosshandl. Stockh.	83
Thedenius, K. F., lektor. Stockh.	80	Trybom, F., förste fiskeriassistent. Stockholm.	91
Thegerström, F., premieraktör. Stock- holm.	84	Tull, N. P., segelmakare. Stockholm.	81
Thegerström, R., grosshandl. Stockh.	83	Tullberg, H. V., bokhandlare. Stockh.	80
Themptander, O. R., landshöfding. Stockholm.	81	Tunelius, N., fröken. Stockholm.	83
		Tydén, H., handlande. Stockholm.	81
		Törnblom, C. A., kapten. Limsta, Ransta.	83
		Törneblad, C. O., v. häradshöfding. Stockholm.	83

Törneblad, I., landskamrer. Stock- holm.	92	Wahlström, P. K., bokförläggare. Stockholm.	91
Törnebohm, A. E., lektor. Stockh.	80	Wahren, E., f. Philip, fru. Norrköping.	80
Törner, A. R., artillerifyrverkare. Stockholm.	91	Wahren, G., grosshandl. Norrköping.	81
Törngren, L. M., professor. Stockh.	83	Waldenström, G. F., regementsläkare. Ume.	89
Törnmarck, S., med. doktor. Vifsta- varf.	89	Waldenström, H. O., regementsläkare. Åmål.	89
Törnquist, A., hofrättsråd. Stockh.	80	Valentin, P., disponent. Norrköping.	83
Törnqvist, H., arkitekt. Stockholm.	89	Wallander, E., landtbrukare. Marie- fred.	83
Uddenberg, C. G., kontraktsprost. Gårdslösa, Störlinge.	90	Wallander, F. G. F., direktör. Stock- holm.	83
Uddenberg, E., generalkonsul. Stock- holm.	81	Wallberg, A. V., fabriksidkare. Halm- stad.	82
Uhnér, F., grosshandlare. Stockh.	83	Wallberg, I., ingenjör. Karlstad.	90
Ullman, U. L., biskop. Strängnäs.	80	Vallberg, M. V., bokförläggare. Norr- köping.	80
Ulmgren, O., med. doktor. Stockh.	80	Wallén, O. A., kontraktsprost. Järfö.	90
Undén, V., apotekare. Karlstad.	92	Wallenberg, A., f. v. Sydow, fru. Stockholm. <i>Hedersledamot.</i>	81
v. Unge, H., med. doktor. Norrköping.	90	Wallenberg, K., bankdirektör. Stock- holm.	80
Unger, A., bruksegare. Stockholm.	91	Wallenius, K. G., ingenjör. Svane- berg, Mariestad.	92
Unman, J., grosshandlare. Stockholm.	89	Wallenström, E. C., amanuens. Stock- holm.	83
Upmark, G., intendent. Stockholm.	80	Valley, A., grosshandlare. Stockh.	83
Uppling, E., tandläkare. Karlskrona.	85	Wallin, A., med. doktor. Göteborg.	90
Uppström, V., häradshöfding. Stock- holm.	80	Wallin, A. F., kronofogde. Haparanda.	81
v. Wachenfeldt, J., apotekare. Kisa.	90	Wallin, E. V., bokhandlare. Stockh.	80
Wachtmeister, A., grefve, öfverste- kammarherre. Stockholm.	91	Vallin, J., hofpredikant. Stockholm.	83
Wachtmeister, A. Trolle, grefve, hofmarskalk. Trolle-Ljungby, Gualöf.	80	Wallin, J. O., rådman. Södertälje.	81
Wachtmeister, H. H:son, grefve, expeditionschef. Stockholm.	81	Wallin, J. V., handlande. Stockh.	83
Wadström, B., komminister. Stockh.	81	Wallin, M. F., handlande. Stockholm.	80
Währenqvist, P. A., grosshandlare. Stockholm.	83	Wallin, O., hofrättsnotarie. Stockh.	83
Wærn, C. F., jr, grossh. Göteborg.	80	Wallin, V., bruksegare. Sättra, Karls- lund.	81
Wærn, E., f. Neuman, fru. Göteborg.	81	Wallinder, J., prost. Halmstad.	92
Wærn, I., grosshandlare. Göteborg.	80	Wallis, C., professor. Stockholm.	80
Wærn, J., professor. Stockholm.	83	Wallmark, J.,* lasarettsläkare. Örn- sköldsvik.	81
Wagner, O., med. doktor. Stock- holm.	89	Wallmark, V., f. Klockhoff, fru. Örn- sköldsvik.	81
Wagner, S., målare. Stockholm.	80	v. Walterstorff, E., fröken. Stockholm.	92
Wahlberg, C. F., landtbrukare. Stockh.	83	Wancke, A. E., sjökapt. Stockh.	91
Wahlberg, C. G. S., kontorist. Stock- holm.	92	Wannberg, A., grosshandlare. Stock- holm.	81
Wahlberg, E. H., godsegare. Börrum.	81	Wannqvist, P. A., handl. Söderhamn.	80
Wahlberg, F. A., handlande. Stockh.	87	Varenius, C. E., landsekreterare. Karlstad.	86
Wahlberg, S.,* fröken. Stockholm.	80	Warfvinge, F. V., öfverläkare. Stock- holm.	80
Wahlgren, R., förvaltare. Östersund.	87	Wawrinsky, H., kapt. Stockholm.	91
Wahlin, C. A., grosshandl. Stockh.	83	Wecke, C., ingenjör. Ämmeberg, Asker- sund.	90
Wahlin, C. M., kronolänsman. Sköld- näs, Baggetorp.	81	Wedberg, C. V., apotekare. Engel- holm.	90
Wahlquist, L., snickare. Stockholm.	80	Wedberg, J. O., justitieråd. Stockh.	80
Wahlström, L., vinhandlare. Stock- holm.	88	v. Vegesack, E., frih., generalmajor. Stockholm.	83

Weinberg, M. G., f. Törnsten, enkefru. Stockholm. 89	Viberg, A., apotekare. Västervik. 89
Weisner, J., grosshandlare. Stockh. 81	Wiberg, C. L., apotekare. Dalby, Stöllet. 90
Welander, E., med. doktor. Stockh. 80	Wiberg, F., handlande. Stockholm. 80
Welander, F. E., med. doktor. Jönköping. 90	Wickert, I., handlande. Stockholm. 87
Welander, P., kontraktsprost. Elmeboda. 90	Wickström, M., rådman. Östersund. 89
Welinder, B., godsegare. Svalöf. 89	Wickström, V. H., fil. doktor. Östersund. 86
Wellander, C., borgmästare. Nyköping. 80	Widebeck, M., fröken. Stockholm. 92
Wendels, E., läroverksadjunkt. Stockh. 83	Widén, J., rådman. Nyköping. 87
Wengström, C. O., civilingeniör. Stockholm. 80	Widesheim, L., trafikchefsassistent. Halmstad. 92
Wengström, J. O., fabriksidk. Stockh. 80	Widforss, M., handlande. Stockholm. 81
Wennberg, A., grosshandlare. Stockholm. 92	Widmark, J., professor. Stockholm. 88
Wennberg, C. G., häradshöfding. Skara. 92	Widmark, P. F., literatör. Idavallen, Bie. 81
Wennberg, F., bageriidkare. Stockh. 83	Widmark, V., ingeniör. Helsingborg. 82
Wennermark, A. G., apotekare. Skene. 90	Wieselgren, H., bibliotekarie. Stockh. 81
Wennerström, C., handl. Stockholm. 82	Wieselgren, S., generaldirektör. Stockholm. 80
Wenyss, D., godsegare. Göteborg. 83	Wigren, J. P., fabrikör. Halmstad. 92
Werner, A., med. doktor. Stockh. 80	Vikander, E., ingeniör. Lidhem, Vimmerby. 86
Werner, F., dockmästare. Stockholm. 81	Wikander, E. J., borgmästare. Örebro. 80
Werner, K. F., kamrer. Stockholm. 80	Wikblad, H., fröken. Norrköping. 80
Werner, N., direktör. Stockholm. 83	Wikland, F., kassör. Stockholm. 81
Wernstedt, L., borgmästare. Strängnäs. 91	Wiklander, O., öfverdirektörsassistent. Stockholm. 89
Versteegh, A., grosshandl. Hernösand. 82	Wiklund, V., fabrikör. Stockholm. 82
Weslien, K., vinhandlare. Stockh. 91	Wikström, O., borgmästare. Söderhamn. 91
Wessberg, E., disponent. Fiskeby. 83	Willers, V., v. häradshöfding. Stockh. 81
Wessberg, H., ingeniör. Malmö. 82	Wilms, H., grosshandlare. Stockholm. 92
Wessberg, S., notarius publikus. Stockholm. 80	Wiman, E. A., civilingeniör. Stockh. 80
Wessman, A. G., v. häradshöfding. Stockholm. 83	Wimmerstedt, A., professor. Stockholm. 80
Westberg, G. V., protokollsekreterare. Stockholm. 80	Winberg, V., löjtnant. Alingsås. 80
Westerberg, A. P., med. doktor. Falköping. 90	Winborg, T., fabrikör. Stockholm. 80
Westerberg, J. A., arkitekt. Göteborg. 83	Winge, M. E.,* professor. Stockholm. 80
Westerlund, J. A., ingeniör. Jädraås. 91	Wingård, J. A., apotekare. Östhammar. 90
Westfelt, G., lifmedikus. Stockholm. 80	Wirén, A. G., fabrikör. Stockholm. 83
Westfelt, M., fröken. Stockholm. 92	Virgin, C. P., viceamiral. Stockh. 83
Westgren, A., apotekare. Årjeng. 90	Virgin, H., major. Göteborg. 80
Westholm, G. A., prost. V. Fernebo. 84	Virgin, J., skräddarmästare. Stockholm. 89
Westin, L. E., handlande. Stockh. 83	Virgin, O., kapten. Stockholm. 91
Westin, O. E., lektor. Stockholm. 89	af Wirsén, C. D., fil. doktor. Stockholm. 80
Westman, C., v. häradshöfd. Stockh. 83	Wising, P. J., professor. Stockholm. 80
Westman, F., fabriksidkare. Stockholm. 89	Vistrand, P. G.,* amanuens. Stockh. 82
Westman, J. K., rådman. Hernösand. 82	Witt, E., med. doktor. Norberg. 90
Westman, R., uppborrdskassör. Stockh. 89	Wittrock, V., professor. Stockholm. 81
Westrin, A., landsekreterare. Kalmar. 92	Wladislawowsky, M. L., handlande. Halmstad. 92
Wetter, G., domprost. Växjö. 90	Wold, J. H. O., assessor. Stockholm. 89
Wetterdahl, G. L., bergmästare. Falun. 81	Wolffelt, G., protokollsekreterare. Stockholm. 81
Wettergren, C., med. doktor. Arboga. 89	Wolffelt, M., major. Stockholm. 83
Wetterström, H., landtmäterisekreterare. Stockholm. 80	Wollin, O., apotekare. Kalmar. 80
	Voss, R., byggmästare. Stockholm. 80

Wrangel, H., kapten. Stockholm.	89	Åkerhielm, L., frih., statsråd. Stockh.	81
Wrede, F. J., friherre, f. d. general- löjtnant. Stockholm.	80	Åkerlund, E. O., byggmäst. Stockh.	83
Wretblad, P., handlande. Stockholm.	89	Åkerman, R., generaldirektör. Stockh.	80
Wretman, J., v. häradshöfd. Stockh.	83	Åkerman, V., grosshandlare. Stock- holm.	81
Vult v. Stejern, F., redaktör. Stock- holm.	80	Åkermark, G., v. häradshöfding. Gö- teborg.	80
Vult v. Stejern, J., ingenjör. Lands- krona.	90	Ångman, A. R. L., apotekare. Kri- stinehamn.	90
Vult v. Stejern, N. H., president. Stockholm.	80	Ångström, K., fil. doktor. Stockholm.	91
Wähländer, L. C., kontrollör. Stock- holm.	83	Årre, G., bankdirektör. Norrköping.	92
Wählén, A. F., apotekare. Marstrand.	90	Åslund, J., fabriksidkare. Stockholm.	90
Wählin, A., landskanslist. Ume.	83	Åström, A., herr. Norra Degerfors.	92
Wählin, B., fröken. Mariefred.	83	Åström, E., f. Kihl, enkefru. Karls- krona.	81
Wählin, K., amanuens. Stockholm.	90	Åström, P., lektor. Karlstad.	91
Wändahl, G. A., apotekare. Fränsta.	82		
		Ädelgren, A., kanslisekret. Stockh.	80
Zacco, K. Y., civilingenjör. Stock- holm.	91	Öberg, O. F., generalkonsul. Stockh.	81
Zachrisson, M., landsekreterare. Vä- nersborg.	86	Öberg, V., fil. doktor. Tranås, Nässjö.	81
Zachrisson, C. A., lektor. Stockholm.	92	Ödberg, F.,* rektor. Skara.	88
Zamore, O. C., körsnär. Stockholm.	88	Ödman, S., professor. Lund.	91
Zeeh, A., grosshandlare. Borås.	90	Ödmann, S., redaktör. Stockholm.	88
Zethelius, A., kapten. Stockholm.	83	Ödmansson, E., professor. Stockh.	80
Zethelius, H., protokollsekr. Stockh.	80	Öhgren, G., handl. Örnköldsvik.	81
Zetterberg, H., godsegare. Stickle- Lidingö. Sedan ingått såsom <i>stän- dig ledamot</i> .	82	Öhman, J. A., skollärare. Torstuna, Torstunaby.	82
Zettersten, A., intendent. Stockholm.	92	Öhngren, H., v. konsul. Örnköldsvik.	81
Zettersten, F., fru. Stockholm.	92	Öhrn, J. F., provinsialläkare. Järfso.	90
Zettervall, H., öfverintendent. Stockh.	83	Öhrvall, P. L., med. doktor. Asker- sund.	90
Zickerman, J., apotekare. Klippan.	90	Ölander, C., apotekare. Sunne.	90
Zilén, H. E., handlande. Stockholm.	90	Öman, V., redaktör. Örebro.	91
		Örström, A., rådmän. Arboga.	81
Åberg, C. L., sadelmakarmästare. Stockholm.	84	Örtegren, C., handlande. Stockholm.	80
Åberg, H., grosshandlare. Stockholm.	91	Örtengren, L. G., med. doktor. Filip- stad.	90
Åberg, L., f. Ringström, fru. Norr- köping.	83	Östberg, H. S.,* kontraktsprost. Västbo-Ås.	81
Åberg, O. J., registrator. Stockholm.	82	Östberg, M., jr, handlande. Delsbo.	85
Åbom, J. A., f. d. revisor. Stockh.	83	Österdahl, G. V., protokollsekr. Stockholm.	83
Åbom, J. F., intendent. Stockholm.	80	Östergren, A., statsråd. Stockholm.	80
Åbom, J. V., grosshandl. Stockh.	83	Östergren, E., f. Wall, enkefru. Stock- holm.	81
Åhlin, K., fröken. Stockholm.	80	Österlind, A., grosshandlare. Stockh.	80
Åhrberg, C., f. af Geijerstam, fru. Västansfors.	84	Östlund, A., apotekare. Nås.	90
Åhrberg, H., v. häradshöfding. Stockh.	89	Östman, A. F., revisor. Stockholm.	81
Åkerberg, P., med. doktor. Falun.	90	Östman, T. A., apotekare. Haparanda.	81
		Östman, V., handlande. Haparanda.	81

Norge.

Astrup, A., fröken. Kristiania.	88	Nicolaysen, N. L., sorenskriver. Fredrikshald.	80
Astrup, E., fröken. Kristiania.	88	Sibbern, G. C., f. d. statsminister. Værne kloster, Dilling.	81
Bruun, C., disponent. Kristiania.	90	Söderberg, C., generalagent. Kristiania.	90
Bugge, N., konsul. Tönsberg.	90	Thams, M., bruksegare. Trondhjem.	91
Gjertsen, F., skolebestyrer. Kristiania.	87	Thaulow, H. A., distriktsläkare. Modum, Vikersund.	86
Grønli, N., apotekare. Molde.	88	Thorne, H. P., kammarherre. Kristiania.	91
Knudtzon, N. H., konsul. Kristiansund.	90		
Leifsson Bolkesjö, Torjus, hotell-egare. Bolkesjö, Gransherred.	80		

Danmark.

Bang, J. L., sognepræst. Langå, Nyborg.	87	Reitzel, C. A., bokförläggare. Köpenhamn.	87
Bondesen, I., literatör. Köpenhamn.	84	Rom, N. C., redaktör. Köpenhamn.	88
Brummerstedt, C., kolonibestyrer. Holstensborg.	90	Stephensen, M., landshöfding. Reykjavik.	82
de Fontenay, A. N., grosshandlare. Köpenhamn.	87	Thaysen, P., apotekare. Köpenhamn.	87
Forngripasafn Island. Reykjavik.	91	Thomsen, A., med. doktor. Köpenhamn.	89
Johnsen, E., med. doktor. Köpenhamn.	89	Verdier, S., fru. Köpenhamn.	83
Ploug, C. P., fil. doktor. Köpenhamn.	87	Wikström, A., herr. Köpenhamn.	87

Finland.

Alfthan, A. R., provisor. Viborg.	89	Hoving, V., bokhandlare. Viborg.	83
Asp, G., professor. Helsingfors.	92	v. Julin, E. L., brukspatron. Helsingfors.	91
V. Bonsdorff, H. G., t. f. kontraktsprost. Ikalis.	90	Levin, C. A., fabrikant. Borgå.	81
v. Born, V. M.,* friherre. Sarflax, Lovisa.	80	Lindh, A., läkare. Borgå.	80
de la Croix, M., f. Sandman, fru. Tammerfors.	92	Lindström, C. O., herr. Helsingfors.	89
Cygnæus, G., lektor. Åbo.	91	Mellgren, T., akademiker. Helsingfors.	81
Dahlström, E., grosshandlare. Åbo.	89	Nilsson, E., disponent. Tammerfors.	92
Ekblom, R. V., bryggeriätkare. Borgå.	80	Nordström, E.,* magister. Helsingfors.	84
Eklöf, A., v. konsul. Borgå.	80	Nyberg, A., justitierådman. Helsingfors.	80
Freudenthal, A. O., professor. Helsingfors.	80	Pettersson, C., herr. Helsingfors.	89
Föreningen för konstfäiten i Finland. Helsingfors.	89	Roth, J. L., handlande. Borgå.	80
Galitski, C. K., handlande. Helsingfors.	89	Schildt, H., handlande. Helsingfors.	84
Grottenfelt, G., docent. Helsingfors.	92	Strengell, C. A., stadsläkare. Nikolaistad.	92
Hallberg, M., handl. Helsingfors.	84	Strömborg, G. J., läkare. Viborg.	81
Heikel, A. O., fil. doktor. Helsingfors.	89	Strömborg, J. E.,* lektor. Borgå.	80
Herlitz, G., fabriksföreståndare. Helsingfors.	89	Studentafdelningarnas etnografiska förening. Helsingfors.	91
Hildén, B., f. Hartman,* fru. Tammerfors.	91	Topelius, Z., statsråd. Helsingfors.	82
Hildén, C. J., handlande. Tammerfors.	90	Hedersledamot.	82
		Westerlund, E., assessor. Uleåborg.	89
		v. Wright, M., skulptör. Helsingfors.	85
		Öhman, G., med. licentiat. Lovisa.	82

Ryssland.

v. Arbin, A. O. F., kapten, militär-attaché. Petersburg.	83	Koch, C., direktör. Moskwa.	92
Bolin, E., grosshandlare. Riga.	90	Lange, N., f. Protopopoff, fru. Moskwa.	82
Bolin, V., juvelerare. Moskwa.	89	Lange, T., statsråd. Moskwa.	81
Damberg, G. M., v. konsul. Petersburg.	90	Mehring, F., ingenjör. Moskwa.	92
Dyrssen, G., kapten, marinattaché. Petersburg.	89	Meijer, F., hoflitograf. Moskwa.	91
Jørgensen, P. A., statsråd. Moskwa.	84	Tholander, A.,* artist. Moskwa.	81
		Winkel, N., konsul. Moskwa.	81

Tyskland.

Appel, C., professor. Breslau.	85	Mielck, W. H., fil. doktor. Hamburg.	90
v. Berenberg-Gossler, J., bankir. Hamburg.	90	v. Mühlenfels, O., Geheimer-Finanzrath. Berlin.	82
v. Engeström, L. Benzelstierna, grefve. Posen.	90	Rosencrantz, E. A., generalkonsul. Dresden.	89
Lagerheim, A., kab.-kammarherre, envoyé. Berlin.	81	Warnecke, F., Geheimer-Rechnungsrath. Berlin.	89
Lang, B., konsul. Nürnberg.	90	Wittmann, P.,* doktor. München.	92
Lüpschütz, F., direktör. Berlin.	92		

Österrike.

Krauss, F., Landes-Rechnungsrath. Graz. 86

England.

Derby, A., f. Fleetwood, fru. London. 85 | Peterson, B. C. V., grosshandlare. London. 90

Frankrike.

Danielsson, D., generalkonsul. Havre.	90	Lewenhaupt, G., grefve, legationsråd. Paris.	81
Due, F. G. K., minister. Paris.	91	Vasseur, F., herr. Paris.	90
Friedländer, L., grosshandlare. Paris.	90	Wrangel, H., grefve, t. f. legationsekreterare. Paris.	89

Spanien.

Prytz, H., v. konsul. Alicante. 90

Turkiet.

Lindell, C., grosshandlare. Konstantinopel. 90

Persien.

Hybennet, B., lifmedikus. Teherán. 90

Algier.

Ben Roustan, El Bachir, membre de la Justice Musulmane. Tlemcen. 90

N. Amerika.

Andrews, J. R., pastor. San Francisco, California.	91	Hulting, F. B., apotekare. San Francisco, California.	90
v. Betzén, E., herr. Boston, Massachusetts.	87	Le Veau, A. M., pastor. Oakland, California.	91
Brunell, H. A., herr. San Francisco, California.	91	Lewis, J., kapten. Oakland, California.	92
Bäckström, G. L.,* ingenjör. Philadelphia, Pennsylvania.	90	Liliencrantz, A., med. doktor. San Francisco, California.	92
Cornell, P. J. O., pastor. Philadelphia, Pennsylvania.	92	Linck, T., postexpeditör. Oakland, California.	91
Crælius, D., bäringsingenjör. San Francisco, California.	91	Lindberg, P. M., professor. Rock Island, Illinois.	92
Ekman, A., apotekare. Oroville, California.	92	Lindblom, R., börsmäklare. Chicago, Illinois.	90
Enqvist, L., f. Johnson, fru. San Francisco.	92	Lund, A., herr. San Francisco.	92
Esbjörn, C. M.,* professor. San Francisco, California.	91	Lund, H., konsul. San Francisco, California.	87
Fagerström, A. W., herr. Philadelphia, Pennsylvania.	91	Lundborg, J. A. W., doktor. San Francisco, California.	91
Fair, P. A., pastor. San José, California.	91	Mandel, J. A., herr. Astoria, New-York.	91
Forsberg, G. E., pastor. N. Grosvenor Dale, Connecticut.	92	Mattson, H., öfverste. St Paul, Minnesota.	90
Georges, L., musikhandlare. San Francisco, California.	91	Nelson, V. E., handlande. San Francisco, California.	91
Grundtvig, F. L., pastor. Clinton, Iowa.	91	Nodling, F., herr. Chicago, Illinois.	90
Herenius, A. M. L., pastor. Kingburgh, California.	91	Ohlson, B., herr. San Francisco, California.	92
Hesselroth, L., apotekare. Chicago, Illinois.	88	Olsson, O., professor. Rock Island, Illinois.	92
Holmberg, C. P., bokhandlare. Chicago, Illinois.	90	Petersen, J., herr. San Francisco, California.	92
		Rosenqvist, H. A., banktjänsteman. San Francisco, California.	91

Rozycki, S. , ingenjör. Philadelphia, Pennsylvania. 90	Ström, C. W. , herr. San Francisco, California. 91
Sahlström, A. , herr. Stockholm, Wisconsin. 89	Sundelius, P. A. , redaktör. Chicago, Illinois. 88
Sandelin, F. , apotekare. Oakland, California. 91	Sundell, C. J. , konsul. Chicago, Illinois. 87
Spencer, A. G. , redaktör. San Francisco, California. 91	Sundström, J. E. ,* domare. San Francisco, California. 91
Steenmark, R. , herr. San Francisco, California. 92	Taleen, J. A. , agent. Rothschild's Block, Ironwood, Michigan. 92
v. Stockenström, H. , sekreterare. St Paul, Minnesota. 87	Uddenberg, A. , apotekare. Iron Mountain, Michigan. 92
Stolpe, G. ,* musikdirektör. Rock Island, Illinois. 91	Westerberg, F. ,* med. doktor. San Francisco, California. 90
Stolpe, M. ,* pastor. New York, New York. 91	

S. Amerika.

Adde, E. A., kapten. Buenos Aires. 91

Australien.

Berg, A., grosshandlare. Sydney. 90 | **Falstedt, C. A.**, konsul. Sydney. 92

5.

Öfversikt af antalet ständiga och stiftande
ledamöter
i olika land, landskap och städer.

	Ständ.	Öfriga stift.	Summa.
Sverige.			
Stockholm.	153	1,317	1,470
Skåne.			
Engelholm.....	—	2	2
Helsingborg.....	1	7	8
Kristianstad.....	—	8	8
Landskrona.....	1	8	9
Lund.....	1	13	14
Malmö.....	1	16	17
Simrishamn.....	—	1	1
Ystad.....	2	2	4
Landsbygden.....	4	32	36
Summa	10	89	99
Bleking.			
Karlshamn.....	1	2	3
Karlskrona.....	3	57	60
Ronneby.....	—	5	5
Sölvesborg.....	—	2	2
Landsbygden.....	—	7	7
Summa	4	73	77
Halland.			
Halmstad.....	—	47	47
Kungsbacka.....	—	1	1
Varberg.....	—	2	2
Landsbygden.....	—	4	4
Summa	—	54	54

	Ständ.	Öfriga stift.	Summa.
Småland.			
Eksjö	—	5	5
Grenna	—	1	1
Jönköping	—	20	20
Kalmar	1	12	13
Mönsterås	—	1	1
Oskarshamn	1	—	1
Vimmerby	—	1	1
Västervik	—	6	6
Växjö	1	11	12
Landsbygden	6	36	42
Summa	9	93	102
Öland.			
Borgholm	—	1	1
Landsbygden	—	2	2
Summa	—	3	3
Bohuslän.			
Kungälf	—	1	1
Lysekil	—	4	4
Marstrand	—	1	1
Strömstad	—	1	1
Uddevalla	—	4	4
Landsbygden	1	5	6
Summa	1	16	17
Dalsland.			
Åmål	—	1	1
Landsbygden	1	1	2
Summa	1	2	3
Västergötland.			
Alingsås	2	5	7
Borås	1	6	7
Falköping	—	1	1
Göteborg	21	72	93
Öfverföras	24	84	108

	Ständ.	Öfriga stift.	Summa.
Öfverfördt	24	84	108
Hjo.....	—	2	2
Lidköping.....	2	—	2
Mariestad.....	—	14	14
Skara.....	—	5	5
Sköfde.....	—	4	4
Vänersborg.....	1	1	2
Landsbygden.....	—	31	31
Summa	27	141	168
Östergötland.			
Linköping.....	1	6	7
Motala.....	—	4	4
Norrköping.....	2	49	51
Skeninge.....	—	3	3
Söderköping.....	—	1	1
Vadstena.....	—	3	3
Valdemarsvik.....	—	1	1
Landsbygden.....	5	23	28
Summa	8	90	98
Gotland.			
Visby.....	1	2	3
Summa	1	2	3
Södermanland.			
Eskilstuna.....	—	7	7
Malmköping.....	—	5	5
Mariefred.....	1	12	13
Nyköping.....	—	8	8
Strängnäs.....	—	10	10
Södertälje.....	—	10	10
Torshälla.....	—	1	1
Trosa.....	—	1	1
Landsbygden.....	3	39	42
Summa	4	93	97

	Ständ.	Öfriga stift.	Summa.
Närke.			
Askersund	—	2	2
Örebro.....	—	10	10
Landsbygden	1	11	12
Summa	1	23	24
Uppland.			
Enköping	3	—	3
Norrtälje	1	2	3
Uppsala	5	34	39
Vaxholm	—	2	2
Östhammar	—	1	1
Landsbygden	3	31	34
Summa	12	70	82
Västmanland.			
Arboga	—	3	3
Köping	1	1	2
Lindesberg.....	—	2	2
Nora	1	1	2
Sala	—	1	1
Västerås	—	13	13
Landsbygden	2	20	22
Summa	4	41	45
Värmland.			
Arvika	—	2	2
Filipstad	—	4	4
Karlstad	—	9	9
Kristinehamn	—	2	2
Landsbygden	—	15	15
Summa	—	32	32
Dalarna.			
Falun.....	—	9	9
Hedemora	—	2	2
Landsbygden	1	19	20
Summa	1	30	31

	Ständ.	Öfriga stift.	Summa.
Gästrikland.			
Gefle	1	28	29
Landsbygden	1	17	18
Summa	2	45	47
Helsingland.			
Hudiksvall	—	11	11
Söderhamn	—	6	6
Landsbygden	—	9	9
Summa	—	26	26
Medelpad.			
Sundsvall	1	7	8
Landsbygden	—	7	7
Summa	1	14	15
Jämtland.			
Östersund	—	7	7
Landsbygden	1	9	10
Summa	1	16	17
Härjedalen.			
Landsbygden	1	1	2
Summa	1	1	2
Ångermanland.			
Hernösand	—	7	7
Örnsköldsvik	—	7	7
Landsbygden	—	16	16
Summa	—	30	30
Västerbotten.			
Haparanda	—	7	7
Lule	—	2	2
Nederkaliks	—	1	1
Pite	—	2	2
Öfverföras	—	12	12

	Ständ.	Öfriga stift.	Summa.
Öfverfördt	—	12	12
Skellefte	—	7	7
Ume	—	16	16
Landsbygden	1	11	12
Summa	1	46	47
Lappland.			
Landsbygden	—	3	3
Summa	—	3	3
Norge.			
Fredrikshald	—	1	1
Kristiania	4	6	10
Kristiansund	—	1	1
Molde	—	1	1
Trondhjem	—	1	1
Tönsberg	—	1	1
Landsbygden	2	3	5
Summa	6	14	20
Danmark.			
Köpenhamn	1	10	11
Landsbygden	1	1	2
Akranes	1	—	1
Reykjavik	—	2	2
Holstensborg	—	1	1
Summa	3	14	17
Finland.			
Borgå	—	6	6
Helsingfors	1	18	19
Lovisa	—	1	1
Nikolaistad	—	1	1
Tammerfors	—	4	4
Uleåborg	1	1	2
Öfverföras	2	31	33

	Ständ.	Öfriga stift.	Summa.
Öfverfördt	2	31	33
Vasa	1	—	1
Viborg	1	3	4
Åbo	1	2	3
Landsbygden	1	2	3
Summa	6	38	44
Ryssland.			
Moskwa	—	9	9
Petersburg	—	3	3
Riga	—	1	1
Summa	—	13	13
Tyskland.			
Berlin	—	4	4
Breslau	—	1	1
Dresden	—	1	1
Hamburg	—	2	2
Lübeck	1	—	1
München	1	1	2
Nürnberg	1	1	2
Posen	—	1	1
Landsbygden	1	—	1
Summa	4	11	15
Österrike.			
Graz	—	1	1
Krakau	1	—	1
Summa	1	1	2
Holland.			
Amsterdam	1	—	1
Summa	1	—	1

	Ständ.	Öfriga stift.	Summa.
England.			
Chiswick	1	—	1
London	3	2	5
Landsbygden	1	—	1
Summa	5	2	7
Skottland.			
Glasgow	1	—	1
Summa	1	—	1
Frankrike.			
Håvre.....	—	1	1
Montpellier	1	—	1
Paris	4	5	9
Summa	5	6	11
Spanien.			
Alicante	—	1	1
Barcelona	1	—	1
Cadiz	1	—	1
Summa	2	1	3
Turkiet.			
Konstantinopel	—	1	1
Summa	—	1	1
Persien.			
Teherán.....	—	1	1
Summa	—	1	1
Kina.			
Shanghai	1	—	1
Summa	1	—	1
Egypten.			
Alexandria	1	—	1
Summa	1	—	1

	Ständ.	Öfriga stift.	Summa.
Algier.			
Tlemcen.....	—	1	1
Summa	—	1	1
S. Afrika.			
Kapstaden.....	1	—	1
Summa	1	—	1
N. Amerika.			
Astoria, New-York	—	1	1
Boston, Massachusetts.....	—	1	1
Chicago, Illinois	4	6	10
Clinton, Iowa	—	1	1
Iron Mountain, Michigan.....	—	1	1
Ironwood, Michigan	—	1	1
Ishpeming, Michigan	1	—	1
Kingsburgh, California.....	—	1	1
Louisville, Kentucky	1	—	1
Minneapolis, Minnesota	2	—	2
New-York, New-York.....	—	1	1
N. Grosvenor Dale, Connecticut	—	1	1
Oakland, California.....	—	4	4
Oroville, California.....	—	1	1
Philadelphia, Pennsylvania.....	—	4	4
Rock Island, Illinois.....	—	3	3
San Francisco, California	—	20	20
San José, California	—	1	1
Stockholm, Wisconsin	—	1	1
St Paul, Minnesota.....	1	2	3
Worcester, Massachusetts.....	1	—	1
Summa	10	50	60
S. Amerika.			
Buenos Aires.....	—	1	1
Coronel.....	1	—	1
Montevideo.....	1	—	1
Summa	2	1	3

Australien.			
	Ständ.	Öfriga stift.	Summa.
Adelaide	1	—	1
Honolulu	1	—	1
Sydney	—	2	2
Summa	2	2	4
Sammandrag.			
Sverige	242	2,349	2,591
Norge	6	14	20
Danmark	3	14	17
Finland	6	38	44
Ryssland	—	13	13
Tyskland	3	11	14
Österrike	1	1	2
Holland	1	—	1
England	5	2	7
Skottland	1	—	1
Frankrike	5	6	11
Spanien	2	1	3
Turkiet	—	1	1
Persien	—	1	1
Kina	1	—	1
Egypten	2	—	2
Algier	—	1	1
S. Afrika	1	—	1
N. Amerika	10	50	60
S. Amerika	2	1	3
Australien	2	2	4
Summa	293	2,505	2,798

6.

Med döden afgangna ledamöter.

- Adde, E. A., kapten. Buenos Aires.
 Anderson, A., professor. Stockholm.
 Anderson, J. A., civilingeniör. Norrköping.
 Andersson, C. M., bokbindare. Stockholm.
 Andersson, L. P., fabrikör. Halmstad.
 Ankarcrona, H. R., kommandör. Stockholm.
 Aschan, J. L., bruksegare. Gransholm, Gemla. *Ständig ledamot.*
 Aschan, M., apotekare. Mariefred.
 Axell, S., grosshandlare. Sundsvall.
 Bergendahl, L., f. d. ryttmästare. Stockholm.
 Berggren, G., handlande. Karlskrona.
 Bergholm, A., f. *Busch*, enkefru. Mariefred.
 Berglund, J. R., byråchef. Stockholm.
 Bergman, A., provinsialläkare. Gamleby.
 Berlin, N. J., f. d. generaldirektör. Stockholm.
 Billström, A., veterinär. Stockholm.
 Bjurholm, P., f. d. fabriksidkare. Stockholm. *Ständig ledamot.*
 Björkenstam, A., f. v. *Schwerin*, grefvinna. Stockholm.
 Björkman, E., hofrättssekreterare. Stockholm.
 Boivie, A., handlande. Stockholm.
 Bolinder, C. G., ingeniör. Stockholm. *Ständig ledamot.*
 Brummer, F., kapten. Stockholm.
 Brännström, N. A., v. konsul. Skellefte.

- Bäckström, P. O., amiralitetskammarråd. Stockholm.
- Cedergren, L., f. *Robsahm*, enkefru. Stockholm.
- Cederström, C. E., frih., godsegare. Krusenbergs, Uppsala.
- Collijn, P. A., grosshandlare. Stockholm.
- Cöster, F. L., konsul. Uddevalla.
- v. Diederichs, G., kapten. Stockholm.
- Ditzinger, R., handlande. Stockholm.
- Drake, C., kammarherre. Stockholm.
- v. Düben, G., frih., professor. Nysund, Mölnbo.
- Edgren, P. A., fältläkare. Stockholm.
- Edling, C., medicinalråd. Stockholm.
- Ekström, V., f. d. kansliråd. Uppsala.
- Eriksson, C. E., handlande. Stockholm.
- Falck, C., handlande. Halmstad.
- v. Francken, G. V., öfverstelöjtnant. Stockholm.
- Franzén, C., apotekare. Söderköping.
- Fries, A., kommandörkapten. Stockholm.
- Friis, G., f. d. krigsråd. Stockholm.
- Frisk, R., bruksegare. Stockholm.
- Grafström, C. J., f. d. fabriksidkare. Stockholm.
- Granström, F. V. T., kamrer. Stockholm.
- Gullstrand, A., med. doktor. Jönköping.
- Hagberg, H., f. d. öfverste. Stockholm.
- Hagberg, J., med. doktor. Grenna.
- Hammargren, L. T., borgmästare. Filipstad.
- Hansen, G. V., bruksegare. Lyckeåborg, Karlskrona.
- Hassell, C. J., f. d. sekreterare. Stockholm.
- Hasselqvist, C., konsul. Kalmar.
- Hedström, J. F., byggmästare. Halmstad.
- Hellerström, H., fru. Karlskrona.
- Herlenius, G., bankdirektör. Norrköping.
- Hildén, C. J., handlande. Tammerfors.
- Hollström, F., provinsialläkare. Torp, Fränsta.
- Holmberg, E., bruksegare. Karlstad.
- v. Horn, L., kommandörkapten. Stockholm.
- Hummel, D., grosshandlare. Stockholm.
- Huss, F. F., f. d. justitieråd. Stockholm.
- Jacobson, C., landtbruksinspektör. Stockholm.
- Kajser, L., apotekare. Karlstad.
- Kellin, P., kamrer. Stockholm.
- Klemming, C., husegare. Stockholm.

- v. Knorring, E., kansliråd. Stockholm.
- Kobb, M., fröken. Göteborg.
- Krook, H. S., advokat. Stockholm.
- Lagerberg, F., lektor. Stockholm.
- Lamm, G. M., ingenjör. Stockholm. *Ständig ledamot.*
- Levander, J., regementsauditör. Stockholm.
- Levin, H., grosshandlare. Stockholm.
- Liljenmark, E., doktor. Svärdsjö.
- Limnell, F., f. *Forsberg*, enkefru. Stockholm.
- Lind, A.,* v. häradshöfding. Stockholm.
- Lindqvist, J., v. konsul. Örnsköldsvik.
- Lundberg, E. K., stadsmäklare. Stockholm.
- Lundberg, V., förste lifmedikus. Stockholm.
- Lönegren, A., apotekare. Ström. *Ständig ledamot.*
- Melin, P., öfverste. Göteborg.
- Melin, T., handelsbokhållare. Göteborg.
- Möller, G. G. H., kronofogde. Sköfde.
- Möllersvärd, H., fröken. Stockholm.
- Nordvall, A. L., expeditionssekreterare. Strängnäs.
- Norling, N. G., juvelerare. Stockholm.
- Nyström, G. C., bryggeriidkare. Norrköping.
- Ohlsson, C., grosshandlare. Stockholm.
- Olsén, H. D., kamrer. Norrköping.
- Palm, G. T., skomakarmästare. Stockholm.
- Pira, M. E., f. *Sefström*, fru. Stockholm.
- Risberg, L., kapten. Vaxholm.
- Rosén, H., generalkonsul. Stockholm. *Ständig ledamot.*
- v. Rosen, E., f. *Moore*, grefvinna. Stockholm. *Hedersledamot. Ständig ledamot.*
- Rönqvist, A., kapten. Köping.
- v. Schwerin, M., f. *Hagberg*, grefvinna. Husby, Söderköping. *Hedersledamot. Ständig ledamot.*
- Selander, V., hofrättsnotarie. Stockholm.
- Stackelberg, H. A. C. M., f. *Adelsvärd*, enkegrefvinna. Stensnäs, Storsjö. *Ständig ledamot.*
- Sterky, C. A., f. d. ministerresident. Stockholm.
- Sterky, G. L., generalkonsul. Petersburg.
- Sundberg, G. J., v. konsul. Lysekil.
- Sundell, C. J., konsul. Chicago, Illinois.
- Sundell, J. O., kanslist. Stockholm.
- Sundmark, C., f. *De Geer*, fru. Stockholm.
- Soderberg, J., fabriksidkare. Stockholm. *Ständig ledamot.*

- Thunvall, P. G., kamrer. Stockholm.
 Tjulander, C. F., vinhandlare. Stockholm.
 Trana, C. L., handlande. Stockholm.
 Tydén, H., vinhandlare. Stockholm.
 Ulfsparre, S., major. Stockholm.
 Wahlberg, L., f. *Westerberg*, enkefru. Stockholm.
 Wahren, H., fabriksidkare. Norrköping.
 Wedberg, J., grosshandlare. Stockholm.
 Wendt, J. A., borgmästare. Borås. *Ständig ledamot.*
 Westman, C., v. häradshöfding. Stockholm.
 Westman, E., direktör. Stockholm.
 Westman, E. A., justitieråd. Stockholm.
 Wetter, G., domprost. Växjö.
 Wretman, V., justitieråd. Stockholm.
 Zeeh, A., grosshandlare. Borås.
 Åbom, J. V., grosshandlare. Stockholm.
 Östberg, H. S.,* kontraktsprost. Västbo-Ås.

INNEHÅLL.

1.

1. "Unge herr Falkenbergarnes" uppsalavistelse 1657. Af J. BÖTTIGER. Ur Nordiska museets arkiv.....	Sid. 3.
2. Trollkonster och häxerier. Anteckningar, gjorda i Västra och Östra Göinge härad i Skåne under våren 1889. Af EVA VIGSTRÖM. Ur Nordiska museets arkiv.....	» 13.
3. Skildringer af seder og skikke i Vang, Valders i Norge omkring år 1860. Af OVE B. STEILE. Ur Nordiska museets arkiv.....	» 21
4. Om smöjning och därmed befreundade bruk. Ett försök att genom jämförelse med motsvarigheter hos andra folk framvisa innebörden af en svensk fornsed. Af E. HAMMARSTEDT.....	» 34.
5. Etnografiska studier från Öfverkaliks socken i Norrbottens län. Några anteckningar från den nordligaste svenskbygden. Af H. SAM- ZELIUS. Ur Nordiska museets arkiv.....	» 46.
6. Sked från år 1607. Af P. G. VISTRAND.....	» 64.

2.

1. Strödda meddelanden angående Nordiska museet åren 1891 och 1892.....	Sid. 69.
2. Nordiska museets fonder.....	» 113.
1. Byggnadsfonden.....	» »
2. Allmänna fonden.....	» 114.
3. Pensionsfonden.....	» 115.
4. Bredablicksfonden.....	» »
3. Donationer till Nordiska museet.....	» 116.
4. Testamentariska förordnanden till förmån för Nordiska museet...	» 121.
5. Personer, som under åren 1891 och 1892 lämnat gåfvor till Nordiska museet.....	» 122.
6. Ombud för Nordiska museet.....	» 149.

7. Museer och vetenskapliga samfund i utlandet, med hvilka Nordiska museet står i förbindelse	Sid. 156.
8. Arbeten, som angå Nordiska museet eller utgått från det samma.....	> 162.
9. Antal besökande i Nordiska museet.....	> 170.
10. Ur Nordiska museets och Samfundets för Nordiska museets främjande räkenskaper för åren 1891 och 1892	> 172.

3.

1. Samfundets skyddsherre och styrelse.....	Sid. 183.
2. Hedersledamöter	> 185.
3. Ständiga ledamöter	> 190.
4. Stiftande ledamöter	> 201.
Sverige.....	> >
Norge.....	> 228.
Danmark.....	> >
Finland.....	> >
Ryssland.....	> 229.
Tyskland.....	> >
Österrike.....	> >
England.....	> >
Frankrike.....	> >
Spanien.....	> >
Turkiet.....	> 230.
Persien.....	> >
Algier.....	> >
N. Amerika.....	> >
S. Amerika.....	> 231.
Australien.....	> >
5. Öfversikt af antalet ständiga och stiftande ledamöter i olika land, landskap och städer.....	> 232.
6. Med döden afgångna ledamöter.....	> 242.

1. Museer och vetenskapliga sällskap i allmänhet, med hvilka Nor-
 diska museer står i förbindelse 214-216

2. Arbets- och andra Nordiska museer eller utställ. från det
 senaste 162

3. Antal besökande i Nordiska museer 164

4. De Nordiska museerna och Sällskapet för Nordiska museer 172

5. Framgångs försöksarbetet för åren 1897 och 1898

3

1. Sällskapet skyddsbarns och ströfare 214-216

2. Högskolor 162

3. Ständiga ledamöter 160

4. Sällskaps ledamöter 161

5. Öfrigt 162

6. Danmark 162

7. Finland 162

8. Island 162

9. Tyskland 162

10. Österrike 162

11. England 162

12. Frankrike 162

13. Spanien 162

14. Italien 162

15. Portugal 162

16. Öfrigt 162

17. 1. Amerika 162

18. 2. Amerika 162

19. Öfrigt 162

20. Översikt af antalet ständiga och sällskaps ledamöter i olika
 land, landskap och städer 212

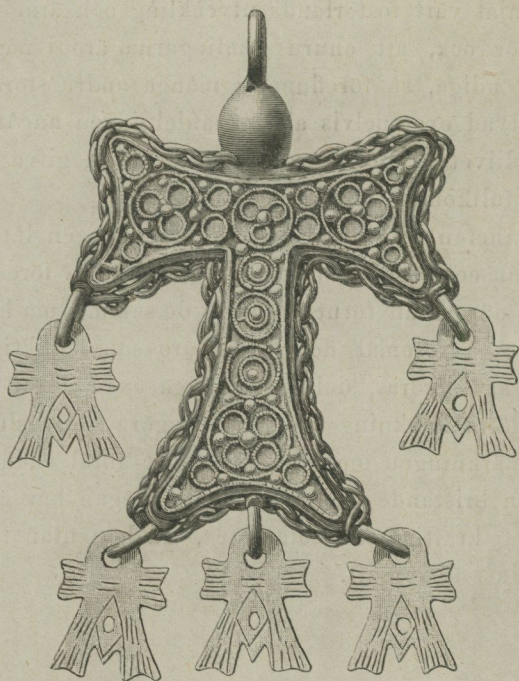
21. Med döden afgångna ledamöter 212

För dem, som ej närmare känna museets plan, bör anmärkas, att det samma är ämnadt att belysa alla samhällsklassers lif, således icke endast allmogens, och att därför med nöje äfven föremål emottagas, som afse borgerskapet eller ståndspersonsklasserna öfver hufvud, äfvensom minnen efter framlidna utmärkta personer, som i oiika riktningar främjat vårt fosterlands utveckling och ära.

Erinras bör ock, att ehuru samlingarna äro i några afseenden tämligen fullständiga, så förefinnas i många andra stora luckor, som böra fyllas. Hvad exempelvis allmogeafdelningen angår, kan museet af det forna lifvet i flere af våra bygder ännu gifva endast en alt för svag och ofullkomlig bild.

Då erfarenheten gifvit vid handen, att många låter afhålla sig från att till museet insända föremål, emedan han föreställer sig, att flere exemplar där redan förut finnas af de samma, må här framhållas, dels att likartade föremål dock ofta äro så skiljaktiga, att denna skilnad bör åskådliggöras, dels att många exemplar i flerfaldiga afseenden underlätta forskningen och möjliggöra säkra slutsatser. Den ofta hörda anmärkningen om ett öfverflödigt antal exemplar har altså sin grund i en bristande insikt om, hvad frågan här gäller, och bör därför på det kraftigaste motarbetas, då hon utan tvifvel hindrar museet att fylla sin uppgift.

Kors af silfver.
Från Skåne.

 Förteckning öfver arbeten, som angå Nordiska museet eller utgått från det samma, meddelas sid. 162.

Pris: 2 kronor.